

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

HỒ CHÍ MINH

HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN

WEI HONG YUE

(VI HỒNG NGUYỆT)

TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC
TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH

LUẬN ÁN TIẾN SĨ TRIẾT HỌC

Hà Nội – 2025

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

HỒ CHÍ MINH

HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN

**WEI HONG YUE
(VI HỒNG NGUYỆT)**

**TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC
TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH**

Ngành : Triết học

Mã số : 9229001

LUẬN ÁN TIẾN SĨ TRIẾT HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

PGS, TS. Nguyễn Minh Hoàn

Hà Nội – 2025

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực, có nguồn gốc rõ ràng và được trích dẫn đầy đủ đúng quy định.

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

Tác giả

WEI HONG YUE

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI... 8	
1.1. Các công trình nghiên cứu về sự hình thành chủ nghĩa xã hội.....8	
1.2. Các công trình nghiên cứu về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc20	
1.3. Giá trị của các công trình khoa học đã tổng quan và những vấn đề luận án cần tập trung nghiên cứu.....37	
Chương 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH.....43	
2.1 Chủ nghĩa Mác-Lênin, tinh hoa văn hóa nhân loại và nền văn hóa ưu tú truyền thống của dân tộc Trung Hoa43	
2.2. Cơ sở lý luận từ tư tưởng của các thế hệ lãnh đạo Đảng Cộng sản Trung Quốc.....56	
2.3. Lý luận về chủ nghĩa xã hội của một số đảng cầm quyền ở các nước xã hội chủ nghĩa qua các giai đoạn.....85	
Chương 3: NHỮNG NỘI DUNG CHỦ YẾU TRONG TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH95	
3.1. Yêu cầu đối với việc triển khai thực hiện tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình95	
3.2. Bốn nội dung chính trong tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới104	
3.3. Yêu cầu đối với việc xây dựng và triển khai thực hiện tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới118	
Chương 4: Ý NGHĨA CỦA TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH ĐỐI VỚI THẾ GIỚI ĐƯƠNG ĐẠI.....132	
4.1. Ý nghĩa lý luận của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với chủ nghĩa xã hội thế giới132	
4.2. Ý nghĩa thực tiễn của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với thế giới đương đại.....143	
4.3. Những yêu cầu cho việc tiếp tục phát triển sáng tạo tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với sự phát triển chung của Trung Quốc và thế giới đương đại157	
KẾT LUẬN	177
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI	180
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	181

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Chủ nghĩa Mác được ra đời ở châu Âu, nhưng sau đó đã hình thành nên nhiều hình thức ở các quốc gia khác nhau. Chủ nghĩa Mác đã chỉ dẫn Trung Quốc đi trên con đường tươi sáng để xây dựng thành công toàn diện một cường quốc chủ nghĩa xã hội hướng tới hiện đại hóa. Những người cộng sản Trung Quốc là những người tin tưởng trung thành và kiên định thực hiện chủ nghĩa Mác - Lênin, luôn nỗ lực kiên trì và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin. Như Ph.Ăngghen nêu rõ: “Tư duy lý luận của mỗi một thời đại, cũng có nghĩa là cả thời đại chúng ta, là một sản phẩm lịch sử mang những hình thức rất khác nhau trong những thời đại khác nhau và do đó có một nội dung rất khác nhau” [48; 487]. Nghiên cứu, nhận thức về những vấn đề về chủ nghĩa xã hội, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, xây dựng chế độ chính trị, dân chủ xã hội chủ nghĩa, vấn đề xây dựng Đảng Cộng sản, xây dựng nhà nước... đối với mọi nước xã hội chủ nghĩa nói chung và đối với Trung Quốc nói riêng là hết sức cần thiết.

Trong sự nghiệp cách mạng và xây dựng chủ nghĩa xã hội, người Cộng sản Trung Quốc đã thông qua sự nỗ lực của mình, vừa đưa trí tuệ cổ xưa của nền văn minh Trung Quốc vào lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời hòa hợp với tinh thần thời đại vĩ đại, cuối cùng đã hình thành Chủ nghĩa Mác được người Trung Quốc tiếp nhận và hiểu biết [193; 54-57]. Trong hơn 100 năm xây dựng Đảng ở Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn nỗ lực đẩy mạnh Trung Quốc hóa, thời đại hóa và đại chúng hóa chủ nghĩa Mác - Lênin. Những người cộng sản Trung Quốc với đồng chí Mao Trạch Đông làm đại diện chủ yếu đã trả lời một cách khoa học về chủ đề thời đại mà Trung Quốc và Cách mạng Trung Quốc sẽ đi theo đường lối nào ở vào thời điểm Trung Quốc đang ở thời kỳ nửa thuộc địa, nửa phong kiến, để hình thành nên tư tưởng Mao Trạch Đông. Kể từ cải cách mở cửa, mấy thế hệ người cộng sản Trung Quốc tiếp tục trả lời một loạt vấn đề như xây dựng chủ nghĩa xã hội thế nào, làm thế nào để xây dựng chủ nghĩa xã hội, xây dựng một Đảng thế nào, làm thế nào để xây dựng Đảng, thực hiện loại phát triển thế nào và làm thế nào để phát triển. Từ đó, đã hình thành nên hệ thống lý luận của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, điều này đã mang lại cho chủ nghĩa xã hội khoa học được phát triển mạnh mẽ ở đất nước Trung Quốc khi bước vào thế kỷ XXI. Bước vào thời đại mới, Đảng Cộng sản Trung Quốc với đồng chí Tập Cận Bình là hạt nhân đã đề xuất ra một loạt ý tưởng mới, tư tưởng mới và chiến lược mới mang tính sáng tạo, tính thời đại, và đã hình thành tư tưởng Tập

Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, làm phong phú thêm và phát triển hệ thống lý luận của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

Đến nay, Trung Quốc tiếp tục kiên trì lấy chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, hệ thống lý luận xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc và tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình làm đường lối chỉ đạo. Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình góp phần tiếp tục khám phá và trả lời các câu hỏi lớn như “chủ nghĩa xã hội là gì, làm thế nào để xây dựng chủ nghĩa xã hội”; “Đảng cần xây dựng cái gì, xây dựng Đảng ra sao”; “thực hiện sự phát triển những gì, phát triển như thế nào”, và cũng đồng thời đặt ra vấn đề về “xây dựng và quản lý đất nước như thế nào”. Đó chính là những đóng góp quan trọng vào sự phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin trong thế kỷ XXI.

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là thành quả lý luận mới nhất của Trung Quốc. Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là một trong những đóng góp to lớn của Trung Quốc cho lý luận về chủ nghĩa xã hội nói chung và về chủ nghĩa xã hội đối với các quốc gia tiến lên chủ nghĩa xã hội dựa trên nền tảng lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin nói riêng. Tư tưởng này không chỉ là sáng tạo của một cá nhân mà nó được kế thừa, bồi đắp bởi những nhà lãnh đạo kiêm các lý luận gia của Trung Quốc từ khi thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc cho đến tận ngày nay. Trải qua gần 100 năm hình thành và phát triển, trong bối cảnh hiện tại trước những thay đổi chóng mặt từ thực tiễn, với tư cách là nhà lãnh đạo của đất nước Trung Quốc xã hội chủ nghĩa, Tổng bí thư Tập Cận Bình đã phát triển toàn diện và sâu sắc lý luận này lên một tầm cao mới. Những tư tưởng này của ông thực sự là cần thiết không chỉ đối với Trung Quốc mà còn đối với một quốc gia cùng trên con đường tiến lên chủ nghĩa xã hội như Việt Nam.

Đối với Việt Nam, đi lên chủ nghĩa xã hội là khát vọng của nhân dân Việt Nam, là sự lựa chọn đúng đắn của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam, phù hợp với thực tiễn Việt Nam và xu thế phát triển của lịch sử. Đây là chân lý đã được thử thách và kiểm nghiệm trong thực tiễn đấu tranh cách mạng của nhân dân Việt Nam hơn 90 năm qua, nhất là qua gần 40 năm thực hiện công cuộc đổi mới. Sau gần 40 năm tiến hành công cuộc đổi mới, chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam đã đạt được những thành tựu to lớn có ý nghĩa lịch sử, đưa Việt Nam trở thành quốc gia có nền kinh tế lớn thứ 32 trên thế giới, liên tục tăng trưởng, trong khi bối cảnh tình hình thế giới biến động vô cùng phức tạp và khó lường, nền kinh tế thế giới đang trải qua những khó khăn,

thách thức. Điều đó càng làm cho những người công sản và nhân dân Việt Nam càng tự tin vào con đường đi lên CNXH mà Đảng, Hồ Chí Minh và nhân dân Việt Nam đã lựa chọn. Đó là con đường hoàn toàn đúng đắn, phù hợp với yêu cầu thực tiễn Việt Nam và qui luật phát triển của loài người.

Việt Nam là nước láng giềng gần gũi, có nhiều tương đồng về lịch sử, văn hóa, chế độ xã hội với Trung Quốc. Xuất phát từ thực tiễn và mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội của hai nước, từ tình thân trong quan hệ giữa hai Đảng, hai nước và nhân dân hai nước “vừa là đồng chí, vừa là anh em” do Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chủ tịch Mao Trạch Đông tự tay vun đắp và các thể hệ lãnh đạo và nhân dân hai nước tiếp nối phát huy, sẽ nhất định càng củng cố cho tình hữu nghị giữa hai nước trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa ở mỗi nước cũng như sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa trên thế giới ngày nay. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhấn mạnh: “Chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam là một đề tài lý luận và thực tiễn rất cơ bản, quan trọng, nội dung rất rộng lớn, phong phú và phức tạp, có nhiều cách tiếp cận khác nhau, đòi hỏi phải có sự nghiên cứu rất công phu, nghiêm túc, tổng kết thực tiễn một cách sâu sắc, khoa học”. Bởi vậy, sự vận dụng lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin ở cả hai nước có rất nhiều điểm tương đồng.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, hạt nhân là các thể hệ lãnh đạo ưu tú tiến hành công cuộc cải cách, mở cửa, đưa đất nước tiến lên mạnh mẽ trên con đường xây dựng một cường quốc xã hội chủ nghĩa, thực hiện giấc mơ Trung Quốc phục hưng dân tộc Trung Hoa. Sau gần 50 năm cải cách, mở cửa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc không ngừng sáng tạo, hoàn thiện mô hình và con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội, đạt được những thành tựu vô cùng to lớn trên tất cả các mặt, trở thành một trong những nền kinh tế hàng đầu thế giới. Những thành tựu của chủ nghĩa xã hội ở hai nước Việt Nam và Trung Quốc càng làm cho hai Đảng và nhân dân hai nước thêm tự tin, tự hào, việc chia sẻ với nhau về vật chất, tinh thần và kinh nghiệm đương đại của mỗi nước cũng hết sức cần thiết để tiếp tục xây dựng chủ nghĩa xã hội ở mỗi nước giành những thành tựu to lớn hơn, góp phần xây dựng một thế giới hòa bình, thịnh vượng.

Cuối Năm 2023, nhân dịp chuyến thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam của tổng bí thư Tập Cận Bình, Trung Quốc và Việt Nam đã có tuyên bố chung về việc tiếp tục làm sâu sắc và nâng tầm quan hệ Đối tác hợp tác chiến lược toàn diện, xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam- Trung Quốc có ý nghĩa chiến lược, nỗ lực vì hạnh phúc của nhân dân hai nước, vì sự nghiệp hòa bình và tiến bộ của nhân loại. Chính vì vậy, những

bài học thành công và kinh nghiệm của Trung Quốc trong phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới sẽ là những kinh nghiệm có ý nghĩa tham chiếu đối với các nước xã hội chủ nghĩa trong đó có Việt Nam cũng như các nước đang phát triển và ngược lại. Để hiểu và có thể vận dụng, tham khảo tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới vào công cuộc nghiên cứu, xây dựng chủ nghĩa xã hội tại Việt Nam thì việc hiểu rõ sự ra đời, những nội dung cơ bản và ý nghĩa của nó đối với chủ nghĩa xã hội thế giới là hết sức cần thiết. Xuất phát từ những lý do trên, nghiên cứu sinh mạnh dạn chọn chủ đề “***Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình***” cho đề tài nghiên cứu của luận án.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1 Mục đích nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu luận án là làm rõ tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình, trong đó có những vấn đề về cơ sở lý luận, nội dung chủ yếu và thực tiễn thực hiện, những bài học kinh nghiệm của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, từ đó rút ra những ý nghĩa tham chiếu đối với thế giới đương đại.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được mục đích nghiên cứu, luận án tập trung thực hiện một số nhiệm vụ cụ thể như sau:

- Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài và những vấn đề luận án tiếp tục nghiên cứu, làm sáng tỏ.

- Nghiên cứu, làm rõ cơ sở lý luận của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII (năm 2012) của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay. Luận án hệ thống cơ sở lý luận của sự hình thành và phát triển tư tưởng CNXH đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình: chủ nghĩa Mác - Lênin, tinh hoa văn hóa nhân loại và nền văn hóa ưu tú truyền thống của dân tộc Trung Hoa, tư tưởng của các thế hệ lãnh đạo Đảng Cộng sản Trung Quốc: Mao Trạch Đông, Đặng Tiểu Bình, Giang Trạch Dân, Hồ Cẩm Đào. Luận án phân tích lý luận về CNXH của một số đảng cầm quyền ở các nước XHCN qua các giai đoạn: những thành tựu lý luận của phong trào Quốc tế Cộng sản về CNXH và con đường đi lên CNXH, CNXH dân giàu nước mạnh dân chủ công bằng văn minh ở Việt Nam, tư tưởng phát triển bền vững đất nước, tiến tới mục tiêu XHCN của Lào, lý luận CNXH mang đặc điểm Triều Tiên, lý luận về CNXH độc lập có chủ quyền thịnh vượng dân chủ và bền vững ở Cuba, tư tưởng CNXH đặc sắc Trung Quốc thời đại mới ở Trung Quốc. Nội dung đã khẳng định rằng những quan điểm của Tập

Cận Bình về CNXH đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã được dựa vào nhiều quan điểm và tư tưởng của các vị tiền bối và phát triển mới.

- Phân tích, làm rõ bối cảnh của thời đại mới Trung Quốc, những nội dung chủ yếu của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay. Luận án đã chỉ ra những yêu cầu đối với việc xây dựng và triển khai thực hiện tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới.

- Đưa ra những ý nghĩa lý luận và thực tiễn của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với chủ nghĩa xã hội thế giới và thế giới đương đại, những yêu cầu cho việc tiếp tục phát triển sáng tạo tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với sự phát triển chung của Trung Quốc và thế giới đương đại, đã nhận định về xu hướng biến đổi của tình hình thế giới theo tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, đưa ra những nội dung cần tiếp tục bổ sung nghiên cứu, chỉ ra cơ sở cho việc đưa ra mọi chính sách và quan điểm của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận án là tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung: Luận án nghiên cứu tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, tập trung chủ yếu trong nội dung cơ sở lý luận, nội dung chủ yếu của tư tưởng như bố cục tổng thể “Năm trong một” và bố cục chiến lược “Bốn toàn diện”, “Mười điều làm rõ” và “Mười bốn kiên trì”, và ý nghĩa tham chiếu đối với thế giới.

Về thời gian: Từ Trung Quốc tổ chức Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc (11/2012) đến nay.

Về không gian: Ở nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa.

4. Cơ sở lý luận, thực tiễn và phương pháp nghiên cứu của luận án

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án dựa trên các quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, các quan điểm của các thế hệ lãnh đạo của Đảng và Nhà nước Trung Quốc về chủ nghĩa xã hội đặc sắc

Trung Quốc trong quá trình xây dựng cường quốc hiện đại hóa. Đồng thời, kế thừa, vận dụng lý luận khoa học liên ngành có liên quan đến đề tài luận án để luận giải, làm sáng tỏ mục đích, nhiệm vụ, nội dung của luận án. Hơn nữa, luận án còn chú trọng kế thừa những kết quả của các nghiên cứu lý luận và thực tiễn có liên quan đến đề tài của các tác giả đi trước, các báo cáo tổng kết kinh nghiệm của Đảng Cộng sản Trung Quốc ở các đại hội, báo cáo tổng kết quá trình thực hiện xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc.

4.2. Cơ sở thực tiễn

Luận án thông qua phân tích những thành tựu to lớn đã đạt được trong gian đoạn cách mạng, xây dựng đất nước và cải cách mở cửa của Trung Quốc trong thực tiễn và những kinh nghiệm của các nước xã hội chủ nghĩa hiện có trên thế giới, từ đó làm sáng tỏ con đường chủ nghĩa xã hội Trung Quốc hoàn toàn đúng đắn, phù hợp với tình hình thực tế của Trung Quốc.

4.3. Phương pháp nghiên cứu

- Luận án sử dụng phương pháp chuyên ngành chủ nghĩa xã hội khoa học để nghiên cứu tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, nhằm nhận diện một cách hệ thống và các bước phát triển trên cơ sở vận dụng học thuyết chủ nghĩa Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội và lý luận của Đảng Cộng sản Trung Quốc về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong các thời kỳ. Đồng thời, luận án cũng sử dụng các phương pháp cụ thể sau:

- Phương pháp luận của Chủ nghĩa duy vật biện chứng và Chủ nghĩa duy vật lịch sử được sử dụng trong hệ thống lý luận chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, hệ thống lý luận đó là thành quả được không ngừng bổ sung, phát triển trên cơ sở kiên trì những nguyên tắc cơ bản và phương pháp của chủ nghĩa xã hội khoa học, kết hợp với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc và đặc điểm thời đại.

- Phương pháp phân tích, tổng hợp sẽ được sử dụng trong tất cả các chương, mục của luận án để phân tích, luận giải về các nội dung liên quan đến chủ đề luận án.

- Phương pháp thu thập thông tin: Thu thập và khai thác thông tin từ các nguồn có liên quan đến đề tài luận án, bao gồm các tài liệu gốc như các văn kiện của Đảng; các thống kê, các công trình nghiên cứu của các học giả Trung Quốc, các công trình nghiên cứu của các học giả quốc tế liên quan đến đề tài luận án.

- Phương pháp lịch sử - logic được sử dụng nhằm nhận diện các đặc điểm và các bước phát triển trong quá trình nhận thức lý luận về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, đồng thời đặt nó trong mối quan hệ với tiến trình thực hiện mục tiêu phấn đấu của Trung Quốc.

- Đề tài nghiên cứu của luận án thuộc lĩnh vực lý luận chính trị, do đó, luận án sử dụng phương pháp chuyên ngành và liên ngành: Các phương pháp của Triết học, chính trị học, chủ nghĩa xã hội khoa học, kinh tế chính trị... được vận dụng tổng hợp trong quá trình nghiên cứu luận án.

- Các phương pháp xã hội học: so sánh, thống kê... được sử dụng trong quá trình nghiên cứu luận án.

4. Đóng góp mới của luận án

Luận án có một số đóng góp sau đây:

- Thứ nhất, luận án góp phần hệ thống hóa tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Luận án tập trung làm rõ một số vấn đề của cơ sở lý luận về tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới; đồng thời, xác định rõ nội dung chủ yếu của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới ở Trung Quốc và ý nghĩa đối với thế giới đương đại.

- Thứ hai, luận án tập trung phân tích, đánh giá những kinh nghiệm rút ra từ thực tiễn chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới trên cơ sở đánh giá những thành tựu, hạn chế; chỉ ra nguyên nhân của những thành tựu và những công trình to lớn đang được thực hành dưới sự chỉ đạo của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới trong giai đoạn hiện nay.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

6.1. Về lý luận

- Luận án góp phần làm sáng tỏ một số vấn đề lý luận về tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, sẽ đóng góp vào kho tàng lý luận về chủ nghĩa xã hội của chủ nghĩa Mác - Lênin và chủ nghĩa xã hội thế giới.

6.2. Về thực tiễn

- Những kinh nghiệm rút ra từ thực tiễn chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới được làm rõ trong luận án sẽ góp phần gợi mở và tham chiếu đối thế giới để giải quyết những vấn đề đang đặt ra trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội và xây dựng đất nước ở các nước trong thời đại hiện nay.

- Luận án có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo cho việc nghiên cứu, giảng dạy, học tập những bộ môn có liên quan đến nội dung luận án và cho những người quan tâm đến vấn đề này.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, phụ lục, luận án có kết cấu gồm 4 chương 12 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI

1.1. Các công trình nghiên cứu về sự hình thành chủ nghĩa xã hội

1.1.1 Các công trình nghiên cứu về chủ nghĩa xã hội

Chủ nghĩa xã hội là một lĩnh vực nghiên cứu rất rộng và có ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống con người ở các quốc gia theo chủ nghĩa này. Tư tưởng của chủ nghĩa xã hội cũng tác động mạnh mẽ đến sự phát triển trong nhiều lĩnh vực như kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và môi trường, đặc biệt là ở các nước theo chủ nghĩa xã hội. Vì vậy, chủ nghĩa xã hội đã trở thành đối tượng nghiên cứu của nhiều ngành khoa học khác nhau, mỗi ngành đều có cách tiếp cận riêng theo từng giai đoạn phát triển. Dưới đây là một số công trình nghiên cứu tiêu biểu về chủ nghĩa xã hội.

1.1.1.1. Các công trình nghiên cứu bằng tiếng Trung Quốc

Cuốn sách “*Giản sử phong trào xã hội chủ nghĩa*” [188], do nhóm tác giả Dương Song Tài, Lý Thành Nghĩa, Tôn Diên Quân, Lưu Tân, Tào Lập Sinh, và Lưu Quân, do Nxb Khoa học Quân sự Trung Quốc phát hành vào năm 1992, bàn về sự phát triển của chủ nghĩa xã hội từ không tưởng đến khoa học, từ lý luận đến thực tiễn, từ sự thành công tại một quốc gia và sự lan tỏa đến nhiều quốc gia, từ một mô hình phát triển đến nhiều mô hình khác nhau. Theo tác giả cuốn sách, chủ nghĩa xã hội vừa là một hệ thống tư tưởng, vừa là một phong trào chính trị và chế độ xã hội, và ba yếu tố này có mối quan hệ mật thiết với nhau. Cùng với cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân, hệ tư tưởng xã hội chủ nghĩa đã tạo ra phong trào xã hội chủ nghĩa, và chính phong trào này đã thúc đẩy sự ra đời của chế độ xã hội chủ nghĩa. Năm 1516, Mohr xuất bản tác phẩm “*Utopia*”, mở ra một cách nhìn nhận sơ khai về xã hội chủ nghĩa. Trải qua hơn 300 năm, thời kỳ này vẫn nằm trong giai đoạn của chủ nghĩa xã hội không tưởng. Đến thế kỷ XIX, C.Mác và Ph.Ăngghen kế thừa tư tưởng tiên bộ và kết hợp nghiên cứu lý luận với phong trào công nhân, xây dựng hệ thống tư tưởng xã hội chủ nghĩa khoa học. Phong trào xã hội chủ nghĩa đã phát triển qua nhiều giai đoạn, từ năm 1848 đến khi Cách mạng tháng Mười Nga thành công vào năm 1917, chủ nghĩa xã hội đã chuyển từ lý luận sang thực tiễn. Từ năm 1917 đến khi kết thúc Chiến tranh thế giới thứ hai, chủ nghĩa xã hội đã giành thắng lợi tại nhiều quốc gia ở châu Âu và châu Á. Từ những năm 1950-1960, chủ nghĩa xã hội đã phát triển từ một mô hình duy nhất sang nhiều mô hình khác nhau.

Cuốn sách “*Chủ nghĩa xã hội từ lý luận đến thực tiễn*” [180], do nhóm tác giả Vu Ấu Quân và Lê Nguyên Tương biên soạn, được xuất bản bởi Nxb Giáo dục tỉnh

Quảng Đông vào năm 2011, là một công trình giới thiệu và phân tích sự phát triển cũng như thực tiễn của tư tưởng chủ nghĩa xã hội tại Nga và Liên Xô trong thời kỳ của Lênin và Stalin. Cuốn sách tập trung vào việc V.I.Lênin đã vận dụng chủ nghĩa xã hội khoa học của C.Mác và Ph.Ăngghen để thực hiện cuộc Cách mạng Nga và xây dựng chính quyền xã hội chủ nghĩa đầu tiên trong lịch sử nhân loại, trong khi Stalin trải qua những nỗ lực cam go để tìm kiếm mô hình xây dựng chủ nghĩa xã hội. Đồng thời, cuốn sách cũng đề cập đến sự lan tỏa của Phong trào Ngũ Tứ và tư tưởng chủ nghĩa xã hội trước khi Đảng Cộng sản Trung Quốc thành lập. Cuốn sách nhấn mạnh rằng con đường phát triển tư tưởng và xây dựng xã hội chủ nghĩa không diễn ra dễ dàng mà phải trải qua nhiều khó khăn, đôi khi phải trả giá đắt để có được các bài học và hướng đi đúng đắn. Đây là quá trình dài với những chuyển biến từ hời hợt đến sâu sắc, từ đơn giản đến phức tạp, từ bất chước đến sáng tạo, từ lý luận đến thực tiễn, và từ sai lầm đến sự đúng đắn. Cuốn sách giúp độc giả hiểu rõ hơn về bản chất của chủ nghĩa xã hội, nắm bắt giá trị cốt lõi và tự giác kiên định với việc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

Cuốn sách *“Năm lần lựa chọn con đường chủ nghĩa xã hội Trung Quốc - Nỗi gian khổ thuở lập nghiệp”* [155], do tác giả Tiêu Đông Liên, Nxb Văn Hiến Khoa học Xã hội Trung Quốc phát hành năm 2014, tổng kết lại quá trình phát triển của Trung Quốc từ năm 1949 đến nay qua 5 lần lựa chọn con đường xã hội chủ nghĩa. Giai đoạn này bao gồm: thực hiện dân chủ mới, mô hình theo Liên Xô, tìm kiếm con đường nhảy vọt để bắt kịp các nước phát triển, tiếp tục cách mạng và sau đó chuyển sang cải cách mở cửa. Cuốn sách cho thấy hành trình từ mô hình xã hội chủ nghĩa truyền thống (Liên Xô) đến việc Trung Quốc phát triển mô hình xã hội chủ nghĩa đặc sắc của riêng mình.

Bài viết *“Cống hiến của Ph.Ăngghen đối với phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới khi tuổi già”* [158], do Vương Lực và Vương Thục Quyên, đăng trên Tạp chí Chủ nghĩa Xã hội Khoa học Trung Quốc, kỳ 5 năm 2020, cho rằng trong những năm cuối đời, Ph.Ăngghen nhấn mạnh cần dựa trên thực tế từng quốc gia để áp dụng các phương pháp và nguyên tắc của chủ nghĩa xã hội khoa học, nhằm thúc đẩy phong trào xã hội chủ nghĩa. Ông đã tổ chức dịch các tác phẩm quan trọng của chủ nghĩa xã hội khoa học để phổ biến học thuyết này đến giai cấp công nhân ở các nước Âu Mỹ, khơi dậy ngọn lửa cách mạng. Ph.Ăngghen nhận định rằng thế giới luôn trong quá trình phát triển không ngừng và tri thức của con người là tương đối, không có chân lý nào là vĩnh hằng. Những gì hiện nay được coi là chân lý có thể chứa đựng những sai lầm sẽ dần bộc lộ, tương tự, những gì hiện bị coi là sai lầm cũng có thể có mặt đúng của nó. Ông cho rằng lý luận phải liên tục được làm mới để thích ứng với thời đại, nếu không sẽ mất đi sức sống –

ngay cả chủ nghĩa xã hội khoa học cũng vậy. Ph.Ăngghen đặc biệt nhấn mạnh không nên tuyệt đối hóa lý luận nền tảng kinh tế quyết định kiến trúc thượng tầng, vì sự phát triển kinh tế tư bản vào cuối thế kỷ XIX không dẫn đến sự sụp đổ ngay lập tức của chủ nghĩa tư bản. Ông cho rằng, sự cống hiến của mình có ba điểm chính: *Một là*, đề xuất lý luận hợp lực lịch sử, làm phong phú chủ nghĩa duy vật lịch sử; *Hai là*, phản đối chủ nghĩa giáo điều, kết hợp chủ nghĩa xã hội khoa học với thực tế từng quốc gia; *Ba là*, dịch các tác phẩm kinh điển để giúp lý luận xã hội chủ nghĩa khoa học trở nên phổ biến hơn.

Bài viết “*Chủ nghĩa xã hội thế giới trong bối cảnh thay đổi lớn trong kết cấu kinh tế và chính trị quốc tế*” [161], do Chu Miêu và Lưu Đình Đình (周淼,刘婷婷), đã đề cập đến thời điểm mà cục diện kinh tế chính trị quốc tế thay đổi mạnh mẽ, cùng với đó là mâu thuẫn trong chủ nghĩa tư bản ngày càng trở nên gay gắt, thường xảy ra khi chủ nghĩa tư bản gặp phải cuộc khủng hoảng kinh tế nghiêm trọng. Mâu thuẫn cơ bản giữa quá trình xã hội hóa sản xuất và chế độ tư hữu tư bản về tư liệu sản xuất đã quyết định bản chất chu kỳ của các cuộc khủng hoảng kinh tế trong chủ nghĩa tư bản. Những cuộc khủng hoảng này làm gia tăng mâu thuẫn giai cấp, cũng như mâu thuẫn giữa các quốc gia trong hệ thống tư bản chủ nghĩa.

Cuốn sách “*Lược sử phát triển chủ nghĩa xã hội*” [72], do Ban Tuyên truyền Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc biên soạn. Cuốn sách giới thiệu lịch sử phát triển hơn 500 năm của chủ nghĩa xã hội thế giới. Toàn bộ sách khoảng 230.000 chữ, trình bày một cách tương đối có hệ thống và chính xác về quá trình phát triển hơn 500 năm của chủ nghĩa xã hội thông qua các nội dung: sự ra đời và phát triển của chủ nghĩa xã hội không tưởng, sự hình thành và thực tiễn của chủ nghĩa xã hội khoa học, những thăng trầm và vươn lên của chủ nghĩa xã hội thế giới, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc mở ra kỷ nguyên mới cho chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc bước vào thời đại mới... Cuốn sách đã tái hiện rõ nét mạch phát triển của chủ nghĩa xã hội thế giới.

Cuốn sách “*Thế giới chủ nghĩa xã hội 500 năm (Sách dành cho cán bộ đảng viên)*” [172], do Nhóm biên soạn sách biên soạn. Cuốn sách đã trình bày lịch sử khoảng 500 năm chủ nghĩa xã hội thế giới cùng những nội dung liên quan đến xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc - từ tác phẩm “Thành phố Mặt Trời-Không tưởng” (Utopia) của nhà tư tưởng không tưởng xã hội chủ nghĩa sơ khởi Thomas More năm 1516 đến hệ thống lý luận chủ nghĩa xã hội khoa học do C.Mác và Ph.Ăngghen sáng lập; từ thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga đến những khiếm khuyết, mặt trái của mô hình Liên Xô cùng bài học cảnh tỉnh từ biến cố Đông Âu; từ chân

lý "chỉ có chủ nghĩa xã hội mới có thể cứu Trung Quốc" đến chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, rồi tiếp tục phấn đấu vì Giác mơ phục hưng dân tộc Trung Hoa.

Cuốn sách “ *Chủ nghĩa tư bản, Chủ nghĩa xã hội và Dân chủ* ”[149], do tác giả Joseph Schumpeter (Mỹ), Ngô Lương (Trung Quốc) dịch. Cuốn sách gồm năm bộ phận: Chủ nghĩa Mác, Chủ nghĩa tư bản tồn tại được không, Chủ nghĩa xã hội khả thi không, Chủ nghĩa xã hội và Dân chủ, Lược sử các đảng xã hội chủ nghĩa. Tác phẩm này là kết quả nỗ lực biên soạn gần 40 năm của Joseph Schumpeter suy ngẫm, quan sát và nghiên cứu về chủ đề chủ nghĩa xã hội thành một tác phẩm dễ đọc. Ảnh hưởng của Schumpeter đối với kinh tế học tư sản đương đại, cả về lý luận lẫn phương pháp, đều rất sâu sắc, đặc biệt với nhiều nhân vật chủ chốt trong giới kinh tế học tư sản Mỹ và Nhật Bản.

Các quốc gia tư bản lớn, để vượt qua khủng hoảng kinh tế, thường phát động chiến tranh xâm lược thực dân hoặc tranh giành quyền lực và ảnh hưởng với các quốc gia mạnh khác. Sau khi Chiến tranh thế giới thứ nhất kết thúc, sự mất cân bằng trong phát triển kinh tế, chính trị và quân sự giữa các đế quốc càng trở nên trầm trọng. Đức, Ý và Nhật Bản – những nước có sức mạnh quân sự phát triển nhanh chóng – đã yêu cầu phân chia lại phạm vi ảnh hưởng trên thế giới, khiến mâu thuẫn giữa các cường quốc đế quốc càng trở nên gay gắt và góp phần dẫn đến sự bùng nổ của Chiến tranh thế giới thứ hai. Dưới ảnh hưởng và động viên của cuộc chiến chống phát xít trên toàn cầu, và dưới sự lãnh đạo của các Đảng Cộng sản, nhiều quốc gia trên thế giới đã lựa chọn con đường phát triển xã hội chủ nghĩa. Lực lượng xã hội chủ nghĩa ngày càng lớn mạnh, mở rộng ra ngoài phạm vi một quốc gia, và hình thành khối xã hội chủ nghĩa do Liên Xô dẫn đầu. Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, sự xuất hiện của khối xã hội chủ nghĩa và sự hình thành mô hình lưỡng cực đã chấm dứt sự độc quyền của các cường quốc phương Tây trong việc chi phối các vấn đề toàn cầu. Bài viết cũng nêu rõ rằng, các nước xã hội chủ nghĩa phần lớn được xây dựng trên nền tảng kinh tế và văn hóa còn lạc hậu, đồng thời phải đối mặt với sự bao vây từ thế giới tư bản chủ nghĩa. Vì vậy, việc phát triển lực lượng sản xuất và củng cố sức mạnh quốc gia toàn diện là điều cấp bách để đối phó với các mối đe dọa từ các quốc gia tư bản. Ngoài ra, các nước xã hội chủ nghĩa cần phải nâng cao sức hấp dẫn của chế độ thông qua việc phát triển lực lượng sản xuất và cải thiện mức sống của người dân.

1.1.1.2. Các công trình nghiên cứu tiếng Việt Nam

Cuốn sách “*Góp phần bồi đắp niềm tin kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay*” [28] do nhóm tác giả Đỗ Trọng Hưng, Đào Xuân Yên, Lương

Trọng Thành v.v.. Biên soạn. Cuốn sách tập hợp các bài viết nghiên cứu lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, nhận thức của Đảng về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam; khẳng định bản chất khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối đổi mới đất nước của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Cuốn sách *“Tìm hiểu môn học Chủ nghĩa xã hội khoa học”* [4] do nhóm tác giả Ngô Hoàng Anh, Nguyễn Thị Thu Hương, Lê Thị Hương, Trịnh Thu Trang, Trần Thị Thương biên soạn, Nxb Đà Nẵng, Đà Nẵng, năm 2023. Cuốn sách tập hợp các câu hỏi đáp lý luận và các câu hỏi trắc nghiệm về nội dung môn học Chủ nghĩa xã hội khoa học.

Cuốn sách *“Hướng dẫn học tập phần Chủ nghĩa xã hội khoa học”* [11] do nhóm tác giả Lê Thị Thùy Dung, Vũ Thị Thanh Thủy, Nguyễn Thị Na, Nguyễn Thị Phương Thu, Đỗ Minh Anh biên soạn. Cuốn sách cung cấp kiến thức cơ bản và phần bài vận dụng về nhập môn Chủ nghĩa xã hội khoa học, sứ mệnh giai cấp công nhân; chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội; cơ cấu xã hội- giai cấp và liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội; vấn đề dân tộc và tôn giáo trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội; vấn đề gia đình trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội.

Cuốn sách *“Chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam- Cơ sở lý luận và thực tiễn”* [29] do nhóm tác giả Phạm Tiến Hưng, Hứa Văn Lương, Nguyễn Thu Hương, Trịnh Xuân Thành, Đào Thị Xuân Huế, Lê Thị Huệ biên soạn. Cuốn sách tập hợp nhiều bài viết của các cán bộ, đảng viên nghiên cứu về nội dung, giá trị trong tác phẩm *“Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam”* của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Các bài viết phân tích, luận giải cụ thể, sâu sắc, khách quan khoa học nhằm vận dụng nội dung cuốn sách của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng vào thực hiện một số nhiệm vụ chính trị tại tỉnh Yên Bái.

Cuốn sách *“Những nhận thức mới về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay qua tác phẩm của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc gia”* [54] do nhóm tác giả Lê Hữu Nghĩa, Nguyễn Tài Đông, Phạm Văn Đức, Lê Văn Lợi, Trần Văn Phòng biên soạn. Cuốn sách tập hợp các bài viết về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Cuốn sách *“Bài giảng Chủ nghĩa xã hội khoa học”* [10] do nhóm tác giả Tô Mạnh Cường, Đào Thu Hiền, Nguyễn Thị Nga, Nguyễn Thị Cẩm Tú, Phạm Văn Hiền

biên soạn. Cuốn sách trình bày kiến thức nhập môn chủ nghĩa xã hội khoa học, sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, cơ cấu xã hội - giai cấp và liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, vấn đề dân tộc, tôn giáo gia đình trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội.

Cuốn sách “Phương pháp luận duy vật lịch sử với tiến trình đổi mới nhận thức về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” [26] do tác giả Nguyễn Đình Huấn biên soạn. Cuốn sách trình bày nội dung phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật lịch sử, giá trị phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật lịch sử đối với nhận thức và thực tiễn xã hội, các nguyên tắc phương pháp luận duy vật lịch sử trong tiến trình đổi mới nhận thức về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Cuốn sách “*Những thành tựu to lớn và kinh nghiệm lịch sử của Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc trong quá trình lãnh đạo xây dựng chủ nghĩa xã hội ở mỗi nước: Hội thảo lý luận lần thứ 16 giữa Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc*” [59] do nhóm tác giả Tạ Ngọc Tấn, Tạ Xuân Đào, Lê Hải Bình, Cận Nặc, Đào Minh Huấn biên soạn. Cuốn sách giới thiệu 12 bài tham luận trình bày về những thành tựu đạt được và bài học kinh nghiệm của Đảng Cộng sản Việt Nam, Đảng Cộng sản Trung Quốc trong quá trình lãnh đạo đất nước, qua đó góp phần thúc đẩy quan hệ đối tác chiến lược toàn diện giữa hai quốc gia.

Cuốn sách “*Bản chất khoa học, cách mạng của chủ nghĩa xã hội khoa học và một số vấn đề cần bảo vệ, bổ sung, phát triển trong giai đoạn hiện nay*” [20] do nhóm tác giả Lương Thanh Hân, Đỗ Thị Thạch, Phan Thanh Khôi, Bùi Thị Kim Hậu, Hồ Trọng Hoài, Lê Xuân Thủy, Nguyễn Kiêm biên soạn. Cuốn sách trình bày bản chất khoa học, cách mạng và sức sống của Chủ nghĩa xã hội khoa học, tính quy luật, nội dung, phương thức bảo vệ và bổ sung, phát triển Chủ nghĩa xã hội khoa học trong giai đoạn hiện nay.

Cuốn sách “*Tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội và con đường quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*” [53] do nhóm tác giả Lê Đình Năm, Lê Thị Thảo biên soạn. Cuốn sách giới thiệu cơ sở, quá trình hình thành và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội và con đường quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, quan điểm của Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội, và quan điểm Hồ Chí Minh về thời kỳ quá độ, nhiệm vụ của thời kỳ quá độ, và cách làm trong thời kỳ quá độ, làm thế nào vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội và con đường quá độ lên chủ nghĩa xã hội trong công cuộc đổi mới đất nước hiện nay.

Cuốn sách *“Tổng kết thực tiễn với việc phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam”* [57], do tác giả Trần Văn Phòng đã đề cập đến thực chất của tổng kết thực tiễn và những nhân tố ảnh hưởng; vai trò của tổng kết thực tiễn đối với lý luận; tổng kết thực tiễn nhằm phát triển về lý luận chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả tổng kết thực tiễn.

Công trình *“Những nhận thức mới về chủ nghĩa xã hội và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam”* [44], do Nguyễn Quốc Phẩm và Đỗ Thị Thạch đồng chủ biên đã phân tích, tổng kết, khái quát và đưa ra những luận giải thuyết phục những vấn đề cơ bản trong nhận thức về chủ nghĩa xã hội và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam trong 25 năm đổi mới và 20 năm thực hiện Cương lĩnh năm 1991; rút ra bài học quý báu, chỉ rõ những vấn đề đang đặt ra, bước đầu dự báo những xu hướng, triển vọng của chủ nghĩa xã hội Việt nam trong vài thập niên tiếp theo... Cuốn sách là nguồn tư liệu tham khảo hữu ích giúp đạt được nhận thức đúng đắn về chủ nghĩa xã hội, quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, tạo lập sự thống nhất về nhận thức và hành động trong Đảng, khẳng định niềm tin vững chắc vào sự lãnh đạo của Đảng trong công cuộc đổi mới đất nước, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Công trình *Từ thực tiễn đổi mới đến nhận thức lý luận mới về CNXH ở Việt Nam (1986-2011)* [73], do Hoàng Chí Bảo đã phân tích làm rõ những đặc điểm của đổi mới, sáng tạo và phát triển, tác giả đã luận giải quá trình hình thành và phát triển tư duy lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Đảng Cộng sản Việt Nam, trong đó đề cập những nhận thức mới về chủ nghĩa xã hội của Đảng trong 25 năm, những nhận thức đó bắt nguồn từ thực tiễn của công cuộc đổi mới.

Cuốn sách *“30 năm đổi mới và phát triển ở Việt Nam”*[31], do nhóm tác giả Đinh Thế Huynh, Phùng Hữu Phú, Lê Hữu Nghĩa, Vũ Văn Hiền, Nguyễn Viết Thông viết về bối cảnh quốc tế, trong nước và quá trình phát triển đường lối đổi mới của Đảng qua 30 năm; Đổi mới và phát triển trên một số lĩnh vực đổi mới; Tiếp tục đẩy mạnh công cuộc đổi mới. Trong đây có nhấn mạnh phải thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trong nội dung cuốn sách, các tác giả đã chỉ ra những bước đột phá lý luận trong quá trình hình thành đường lối đổi mới của Đảng, bao gồm: “làm cho sản xuất bung ra” của Hội nghị Trung ương 6 khóa IV; “dứt khoát xóa bỏ cơ chế tập trung quan liêu, bao cấp, thực hiện cơ chế một giá...” từ Hội nghị Trung ương 8 khóa V; Kết luận của Bộ Chính trị đối với một số vấn đề về quan điểm kinh tế, tháng 8 năm 1986. Các tác giả cho rằng: “Đại hội VI đánh dấu một bước ngoặt trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta”; “đổi mới tư duy kinh

tế là để chú trọng vào bước chuyển từ kinh tế kế hoạch hóa tập trung quan liêu, bao cấp sang kinh tế hàng hóa...Thực hiện một trong những động lực quan trọng nhất cho phát triển là động lực lợi ích, nhất là lợi ích kinh tế... coi lợi ích cá nhân là động lực trực tiếp... áp dụng cơ chế thị trường”. Nhóm tác giả cũng phân tích về đổi mới, phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Công trình “*Báo cáo tổng kết một số vấn đề lý luận - thực tiễn qua 30 năm đổi mới (1986-2016)*”, do Ban Chỉ đạo tổng kết, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2015 là kết quả nghiên cứu công phu, nghiêm túc, với sự tham gia của đảng đoàn, ban cán sự đảng, lãnh đạo của 48 bộ, ban, ngành, đoàn thể ở Trung ương, cơ quan nghiên cứu khoa học, lý luận và 16 tỉnh, thành ủy thực hiện tổng kết 10 vấn đề lớn về kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, hệ thống chính trị, xây dựng đảng và tám mối quan hệ lớn. Cuốn sách đã khẳng định: Nhìn tổng thể qua 30 năm đổi mới, đất nước ta đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử trên con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Đồng thời cũng còn nhiều vấn đề lớn, phức tạp, nhiều hạn chế, yếu kém cần phải tập trung giải quyết, khắc phục để đất nước phát triển nhanh và bền vững. Nhìn lại 30 năm đổi mới, từ những thành tựu, cũng như những hạn chế, khuyết điểm, cuốn sách đã rút ra 5 bài học kinh nghiệm có giá trị.

Cuốn sách “*Một số vấn đề lý luận - thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam qua 30 năm đổi mới*” [62]. Cuốn sách có dung lượng trên 800 trang, được chia làm bốn phần tương ứng bốn nội dung cơ bản sau: i) Một số vấn đề lý luận - thực tiễn về chính trị và xây dựng Đảng; ii) Một số vấn đề lý luận - thực tiễn qua 35 năm đổi mới về kinh tế; iii) Một số vấn đề lý luận - thực tiễn về văn hóa, xã hội, con người; iv) Một số vấn đề lý luận - thực tiễn về quốc phòng, an ninh, đối ngoại. Trong mỗi phần của cuốn sách lại triển khai nhiều nội dung cụ thể tương thích với tiêu đề của từng phần.

Cuốn sách “*Nghiên cứu chủ thuyết phát triển của Việt Nam trong thời đại Hồ Chí Minh*” [65], do Tô Huy Rứa, Hoàng Chí Bảo đồng chủ biên, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2017 đã luận chứng con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta là đúng đắn, sáng tạo; đã phân tích hệ mục tiêu của đổi mới, sự vận dụng chủ thuyết phát triển của Việt Nam vào thực tiễn đất nước trong những thập kỷ đầu của thế kỷ XXI ... Từ nhu cầu phát triển của đất nước, Đảng ta đã thận trọng tiến hành công cuộc đổi mới trong một số năm trước Đại hội lần thứ VI của Đảng, trước khi triển khai trên diện rộng từ năm 1986 cho đến nay. Đảng đã mạnh dạn chuyển đổi từ mô hình chủ nghĩa xã

hội Xô viết sang mô hình phù hợp với điều kiện cụ thể tại Việt Nam. Đặc biệt, Đảng đã thẳng thắn nhìn nhận, chỉ ra một cách công khai những sai lầm của mình, phân tích những nguyên nhân của các sai lầm đó và vạch ra giải pháp khắc phục bằng cách đổi mới toàn diện, sâu sắc.

Cuốn sách *“30 năm thực hiện cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội”* [60], do nhóm tác giả Nguyễn Xuân Thắng, Phùng Hữu Phú, Tạ Ngọc Tấn, Vũ Văn Hiền, Nguyễn Văn Thạo, Phạm Văn Linh, Nguyễn Viết Thông chủ yếu viết về sự phát triển nhận thức lý luận chung về chủ nghĩa xã hội qua 30 năm thực hiện Cương lĩnh năm 1991; nhận thức và thực tiễn phát triển trên các lĩnh vực qua 30 năm thực hiện Cương lĩnh năm 1991; Đánh giá tổng quát, nguyên nhân, bài học kinh nghiệm, vấn đề đặt ra và đề xuất, kiến nghị. Cuốn sách đề cập đến đặc trưng xã hội xã hội chủ nghĩa và định hướng con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Trong quá trình tìm đường cứu nước, nghiên cứu các học thuyết và các mô hình cách mạng trên thế giới, Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đi đến kết luận quan trọng: chỉ có chủ nghĩa Mác - Lênin là “chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất”; chỉ có Cách mạng Tháng Mười Nga là đã thành công và “thành công đến nơi”, là triệt để nhất; cách mạng Việt Nam muốn thành công phải theo chủ nghĩa Mác - Lênin, theo con đường Cách mạng Tháng Mười đánh đổ ách thống trị của đế quốc, phong kiến, giành độc lập, tự do, tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Cuốn sách *“Tổng kết sự phát triển lý luận của Đảng qua các kỳ Đại hội”* [57], do Trần Văn Phòng chủ biên đã phân tích, luận chứng về sự phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội trên các phương diện, lĩnh vực như: kinh tế, chính trị (xây dựng Đảng, Nhà nước...), văn hóa, con người, an ninh - quốc phòng, đối ngoại..., qua các kỳ Đại hội của thời kỳ đổi mới, cụ thể là Đại hội VI, Đại hội VII, Đại hội VIII, Đại hội IX, Đại hội X, Đại hội XI, và Đại hội XII.

Cuốn sách *“Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam”* [62], do tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng biên soạn, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà nội, năm 2022 thể hiện tầm cao lý luận bàn về những vấn đề lý luận rất rộng nhưng cách trình bày lại rất dung dị. Tác giả đã chắt lọc, tổng kết thực tiễn, lấy đời sống thực tiễn để chứng minh một cách thuyết phục về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Do vậy, các bài viết, bài phát biểu này đều có sức cảm hóa, lan tỏa đặc biệt trong cán bộ, đảng viên và nhân dân, thể hiện rõ sự lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện của Đảng trên tất cả các lĩnh vực: kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, xây dựng Đảng, quốc phòng, an ninh, đối ngoại...

Các công trình Việt Nam nói trên đã đề cập (ở những mức độ khác nhau) về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam qua gần 40 năm đổi mới, giá trị khoa học của các công trình đó là rất rõ ràng, đã phản ánh những thành tựu to lớn trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam trong gần 40 năm nay.

1.1.2. Các công trình nghiên cứu về sự hình thành chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc

1.1.2.1. Các công trình nghiên cứu tiếng Trung Quốc

Cuốn sách “*Bàn về chủ nghĩa xã hội ở giai đoạn đầu của Trung Quốc*” [176], do Lý Sùng Phú biên soạn. Cuốn sách khẳng định rằng Trung Quốc đang và sẽ lâu dài ở trong giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội, đây là tình hình cơ bản của Trung Quốc. Lý luận về giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội là nền tảng quan trọng của lý luận Đặng Tiểu Bình. Cuốn sách dựa trên Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đã phân tích chi tiết các chiến lược phát triển được áp dụng trong 30 năm qua, như “Ba bước đi”, “Bốn toàn diện” trong bố cục chiến lược, “Năm trong một” trong bố cục tổng thể, và các chính sách cơ bản khác; cũng từ góc độ chủ nghĩa xã hội khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, vừa phân tích sự kế thừa và khác biệt cụ thể giữa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và chủ nghĩa xã hội khoa học theo nghĩa chung, và cũng đã phân tích và thảo luận về các vấn đề quan trọng cần chú ý trong việc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở giai đoạn đầu, như cần tăng cường hợp tác quốc tế, củng cố xây dựng đảng cầm quyền và nâng cao năng lực lãnh đạo, xử lý tốt các vấn đề chung và riêng giữa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và chủ nghĩa xã hội ở giai đoạn đầu.

Cuốn sách “*Chủ nghĩa xã hội bằng cách nào có thể thực hiện?*” [177] do Hoàng Quân Phủ, Từ Thánh Long, Trần Tiền biên soạn. Cuốn sách này là một tác phẩm học thuật nghiên cứu từ góc độ chế độ về lý do chủ nghĩa xã hội tại sao được thành công, trình bày một cách hệ thống quá trình từ mầm mống chủ nghĩa xã hội đến sự thiết lập cơ bản nền tảng thể chế chủ nghĩa xã hội khoa học; từ sự xác lập chủ nghĩa xã hội tại một quốc gia đến sự mở rộng và phát triển trên phạm vi toàn thế giới; từ sự thiết lập thể chế chủ nghĩa xã hội tại Trung Quốc đến sự phát huy đầy đủ hiệu năng thể chế chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, rồi tiến vào giai đoạn phát triển mới – minh chứng rằng sự đổi mới và phát triển thể chế xã hội chủ nghĩa có thể giải quyết các vấn đề phát triển của nhân loại. Cuốn sách kết hợp chặt chẽ lý luận kinh điển chủ nghĩa Mác - Lênin, sự bén rễ của chủ nghĩa xã hội tại Trung Quốc, cùng những khám phá phát triển thể chế của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, cung cấp nhận thức mới về khả năng hiện thực hóa chủ nghĩa xã hội.

Cuốn sách “*Tại sao con đường chủ nghĩa xã hội Trung Quốc thành công?*” [186] do Đại Mộc Tài biên soạn. Cuốn sách tiến hành nghiên cứu một cách toàn diện, hệ thống và sâu sắc về các vấn đề lý luận và thực tiễn về sự hình thành con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc; mối liên hệ nội tại và sự thống nhất hữu cơ giữa cách mạng, xây dựng và cải cách trong suốt gần trăm năm; tính tất yếu khách quan khi Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo nhân dân đi trên con đường cách mạng thành công, con đường khám phá chủ nghĩa xã hội, con đường cải cách mở cửa; tư tưởng cốt lõi, yêu cầu bản chất, nội hàm khoa học, nhân tố then chốt và mục tiêu phấn đấu của con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Đây là tác phẩm lý luận đại chúng chuyên khảo về nghiên cứu và tuyên truyền con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

Bài viết “*Nghiên cứu con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới*” [179] của An Quân, đăng trong Kỷ yếu Hội nghị thường niên Hội Lịch sử Cộng vận Quốc tế Trung Quốc năm 2017, cho rằng chính trị ở các nước xã hội chủ nghĩa do Đảng Cộng sản lãnh đạo đang ổn định. Trung Quốc đã trở thành nền kinh tế lớn thứ hai thế giới, trong khi Triều Tiên, Việt Nam, Cuba, và Lào đều đang xây dựng thể chế xã hội chủ nghĩa đặc sắc riêng. Tư tưởng xã hội chủ nghĩa đã trải qua sáu giai đoạn phát triển, từ chủ nghĩa xã hội không tưởng đến chủ nghĩa xã hội khoa học của C.Mác và Ph.Ăngghen, và sau này là cách mạng tháng Mười, mô hình Liên Xô, thực tiễn xã hội chủ nghĩa tại Trung Quốc và cải cách mở cửa của Trung Quốc. Bài viết nhấn mạnh cần xây dựng mạng lưới truyền bá tư tưởng Mác-Lênin và các thành tựu mới của Trung Quốc, đồng thời cảnh giác trước sự xâm nhập của tư tưởng phương Tây và phản bác các quan điểm giả mạo chủ nghĩa Mác - Lênin.

Bài viết “*Chủ nghĩa Mác và phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới*” [162] của Trương Quang Minh cho rằng chủ nghĩa Mác có ba vai trò lịch sử chính: phê phán chủ nghĩa tư bản và ủng hộ giai cấp công nhân, tạo sức ảnh hưởng lớn đến tư tưởng xã hội phương Tây, và phê phán các loại chủ nghĩa chuyên chế, kêu gọi dân chủ. Bài viết khẳng định, C.Mác tập trung phân tích kinh tế, xã hội và chính trị của thời đại thay vì xây dựng “xã hội không tưởng”, và không nên coi học thuyết của ông là giáo điều bất biến, mà phải phát triển các nguyên lý mới từ những thực tế của thế giới.

Bài viết “*Cống hiến đối với phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới của Ph.Ăngghen lúc cuối đời*” [158], do Vương Lực, Vương Thục Quyên (Wang li, Wang Shu Juan) sáng tác, Tạp chí Chủ nghĩa xã hội khoa học Trung Quốc (tạp chí Song Nguyệt), kỳ 5 năm 2020. Bài viết cho rằng, Ăngghen lúc tuổi già nhấn mạnh phải căn cứ vào thực tế nước mình, áp dụng phương pháp và nguyên tắc xã hội chủ nghĩa khoa

học để thúc đẩy phong trào xã hội chủ nghĩa. Ông đã tổ chức dịch các tác phẩm quan trọng của chủ nghĩa xã hội khoa học và cố gắng truyền bá học thuyết khoa học chủ nghĩa xã hội đến giai cấp công nhân các nước trên thế giới một cách dễ hiểu và gieo ngọn lửa cách mạng trong công nhân các nước Âu Mỹ. Ph.Ăngghen chỉ ra rằng, thế giới là một tập hợp của quá trình phát triển sự vật, sự phát triển của sự vật là vĩnh viễn, tri thức mà con người nhận thức về thế giới chỉ có tính hạn chế và tương đối, cho nên không tồn tại chân lý vĩnh viễn, chân lý chỉ có ý nghĩa tương đối. Nhận thức ngày nay được cho là phù hợp với chân lý đều có phương diện sai lầm mà nó che giấu, sau này sẽ lộ ra.

1.1.2.1. Các công trình nghiên cứu tiếng Việt Nam

Cuốn sách “*Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết quốc tế trong cách mạng giải phóng dân tộc*” [67], do tác giả Lê Văn Yên, Nxb Thông tin và Truyền thông, năm 2019. Trong cuốn sách có nói đến: Hoạt động rất quan trọng của Nguyễn Ái Quốc trong thời gian ở Quảng Châu, Trung Quốc, là những hoạt động thực tiễn góp phần nhất định vào phong trào cách mạng Trung Quốc và các nước thuộc địa phương Đông. Vào đầu tháng 05-1925, Người đã cùng với những người cộng sản Trung Quốc tham gia tổ chức Hội nghị đại biểu đầu tiên của 20 vạn nông dân Quảng Đông và Hội nghị đại biểu lần thứ hai của công nhân Trung Quốc nhằm mục đích thành lập mặt trận thống nhất của công nhân và nông dân. Vào thời gian này, ở Hương Cảng-Trung Quốc nổ ra cuộc tổng bãi công lớn do Đảng Cộng sản Trung Quốc tổ chức. Với tư cách là hội viên Hội liên hiệp các dân tộc bị áp bức, Người sát cánh cùng với giai cấp công nhân Trung Quốc tích cực tuyên truyền, cổ động cho phong trào. [7]

Cuốn sách “*Thường thức về chủ nghĩa xã hội khoa học. Quyển 1: Quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội*” [24], do học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh biên soạn, thông qua hình thức hỏi - đáp, với hơn 100 câu hỏi được tập hợp trong 3 phần, cuốn sách tập trung vào các vấn đề: Chủ nghĩa xã hội là gì?; Nội dung của chủ nghĩa xã hội; và Con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Cuốn sách cho thấy, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII (6/1991) khẳng định “Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động”, Đại hội XIII của Đảng tiếp tục khẳng định “kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh”. Từ Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII đến nay, Đảng luôn luôn nhấn mạnh “Đảng và nhân dân ta quyết tâm xây dựng đất nước Việt Nam theo con đường xã hội chủ nghĩa trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh”.

Cuốn sách “*Vấn đề nông dân trong cách mạng xã hội chủ nghĩa Trung Quốc*” [61] của tác giả Tiêu Thuật đặt ra một số vấn đề về phong trào cải tạo, phát triển nông nghiệp và vấn đề xây dựng liên minh công nông trong cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Trung Quốc, đã khẳng định Đảng Cộng sản Trung Quốc, đứng đầu là đồng chí Mao Trạch Đông đã vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào tình hình cụ thể của Trung Quốc, để tiến hành lãnh đạo phong trào hợp tác hóa nông nghiệp trên quy mô vô cùng to lớn. Cuốn sách cũng nêu lên một số kinh nghiệm trong việc giải quyết vấn đề nông dân trong cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Trung Quốc, góp phần tham khảo trong khi giải quyết vấn đề cải tạo và phát triển nông nghiệp, vấn đề liên minh công nông trong cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Miền Bắc Việt Nam.

Cuốn sách “*Vấn đề xây dựng xã hội hài hòa chủ nghĩa Trung Quốc*” [2], do nhóm tác giả Hoàng Thế Anh, Nguyễn Đình Liêm, Nguyễn Thị Kiều Minh, Phạm Ngọc Thạch, Nguyễn Xuân Cường biên soạn, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, năm 2009. Cuốn sách phân tích các vấn đề về cội nguồn tư tưởng, cơ sở thực tiễn của xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa; chủ trương, chính sách xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa của Đảng và Chính phủ Trung Quốc; nhận định, đánh giá bước đầu về việc xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa ở Trung Quốc.

Bài viết “*Cải cách thể chế của Trung Quốc và bài học kinh nghiệm đối với Việt Nam*” [183] do tác giả Đỗ Tiến Sâm, Hoàng Thế Anh biên soạn, đăng trên Tạp chí Nghiên cứu Trung Quốc, năm 2014, số 8 (156), tr. 3-16. Bài viết trình bày và đánh giá khái quát về cải cách thể chế trong tiến trình cải cách mở cửa của Trung Quốc, đi sâu phân tích những nội dung mới thể hiện trong văn kiện Hội nghị Trung ương 3 khóa XVIII ĐCS Trung Quốc, sau đó nêu lên một số kinh nghiệm mà Việt Nam có thể tham khảo, trong đó có việc cần thiết phải thành lập Ủy ban cải cách thể chế cấp Trung ương. Bài viết nhấn mạnh, Việt Nam là quốc gia láng giềng có những điểm tương đồng với Trung Quốc, kinh nghiệm (cả thành công và chưa thành công) trong cải cách mở cửa của Trung Quốc, đều có giá trị tham khảo tốt cho Việt Nam.

1.2. Các công trình nghiên cứu về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc

1.2.1. Các công trình nghiên cứu về chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc giai đoạn từ khi Nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa ra đời đến trước khi Trung Quốc cải cách mở cửa (1949-1978)

1.2.1.1. Công trình tiếng Trung Quốc

Hành trình tìm kiếm con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã được Đảng Cộng sản Trung Quốc khởi xướng từ thời kỳ đầu lập quốc, với những người tiên

phong như Mao Trạch Đông. Trong gần 30 năm trước Hội nghị Trung ương 3 khóa XI, con đường này trải qua không ít khó khăn và thử thách. Khi bước vào thời kỳ cải cách mở cửa, dưới sự lãnh đạo của Đặng Tiểu Bình, Đảng kiên định trong việc vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin theo thực tế đương thời của Trung Quốc, phản ánh đặc điểm thời đại và đẩy mạnh quá trình cải cách và hiện đại hóa xã hội. Đảng đã liên tục rút ra bài học từ thực tiễn trong và ngoài nước, dần dần hình thành lý luận về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Đại hội XIII của Đảng đánh dấu việc định hình lý luận và đường lối cơ bản cho chủ nghĩa xã hội đặc sắc, đồng thời đưa ra lời giải đáp cho các câu hỏi trọng yếu về chủ nghĩa xã hội và phương thức xây dựng ở một quốc gia có nền kinh tế còn lạc hậu như Trung Quốc. Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã trở thành minh chứng thành công cho lý luận và thực tiễn xã hội chủ nghĩa trong thời điểm biến động ở Đông Âu và sự tan rã của Liên Xô, khi phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới suy yếu. Luận án này tập trung vào việc nghiên cứu những thành công và thất bại của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong việc kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn Trung Quốc qua các giai đoạn lịch sử, qua đó làm sáng tỏ quá trình hình thành và phát triển của lý luận chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, với những thăng trầm trên con đường ấy.

Luận án Tiến sĩ của Túng Hải Cảnh tại Đại học Sư phạm Đông Bắc Trung Quốc, *Nhận thức và suy nghĩ lại về việc Mao Trạch Đông tìm kiếm con đường xây dựng xã hội chủ nghĩa Trung Quốc* (2009) [124], đã thảo luận về quá trình phát triển trong việc tìm kiếm con đường xây dựng xã hội chủ nghĩa của Mao Trạch Đông. Ông là người đã sáng tạo ra lý luận về cách mạng dân chủ mới và cải tạo xã hội chủ nghĩa, lãnh đạo thành công hai cuộc cách mạng lớn này, đặt nền tảng chính trị và cơ sở căn bản để Trung Quốc bước vào con đường xã hội chủ nghĩa. Sau đó, Mao Trạch Đông cùng toàn Đảng và toàn dân tích cực khám phá con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội tại Trung Quốc, đưa ra một loạt quan điểm và lý luận sáng tạo giúp các nhà Cộng sản Trung Quốc bắt đầu vượt qua mô hình xã hội chủ nghĩa truyền thống của Liên Xô, mở ra một hướng đi riêng cho công cuộc xây dựng xã hội chủ nghĩa tại Trung Quốc. Ông cho rằng, việc Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin là yêu cầu tất yếu đối với chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc. Ông đưa ra tư tưởng về công nghiệp hóa và hiện đại hóa theo phong cách Trung Quốc, chuyển trọng tâm công tác của Đảng và Nhà nước sang xây dựng kinh tế, nhấn mạnh rằng chủ nghĩa xã hội cần phát triển kinh tế hàng hóa. Từ kinh nghiệm lịch sử tìm kiếm con đường xây dựng Chủ nghĩa xã hội Trung Quốc của Mao Trạch Đông đưa ra bốn kết luận: Một là kiên trì độc lập tự chủ, đi con đường của

mình; Hai là điều tra nghiên cứu, tất cả xuất phát từ thực tế; Ba là giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, kiên trì chân lý sửa chữa sai lầm; Bốn là phát huy dân chủ trong Đảng, thi hành đúng đắn chế độ tập trung dân chủ.

Những nghiên cứu khác như bài viết của Cận Nặc (靳诺) “*Thực tiễn lịch sử và ý nghĩa thế giới của chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc*” [165](Diễn đàn Nhân dân, 2019) nhấn mạnh rằng Trung Quốc đã tìm ra một con đường xã hội chủ nghĩa đặc sắc, phù hợp với hoàn cảnh đất nước và cung cấp một mô hình tham khảo cho các nước đang phát triển. Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã giúp xây dựng một hệ thống quản trị quốc gia mạnh mẽ, thúc đẩy văn hóa và đạo đức xã hội. Bài viết cho rằng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc có ý nghĩa sâu rộng đối với thế giới. Thực tiễn thành công của mô hình này đã góp phần mạnh mẽ vào phong trào xã hội chủ nghĩa toàn cầu, đồng thời đưa ra một giải pháp hiệu quả để giảm thiểu nghèo đói ở quy mô quốc tế. Trung Quốc đã mang đến một "phương án Trung Quốc" cho các nước đang phát triển, giúp họ hướng tới hiện đại hóa trong bối cảnh phù hợp với điều kiện và đặc điểm riêng của từng quốc gia. Ngoài ra, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc còn cung cấp trí tuệ quý giá cho việc xây dựng một hệ thống quản trị toàn cầu công bằng và hợp lý hơn, cũng như định hướng cho các quốc gia khác trong hành trình tìm kiếm con đường phát triển xã hội chủ nghĩa phù hợp.

Bài viết “*Tái luận về cống hiến lịch sử vĩ đại của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong thời kỳ cách mạng dân chủ mới - Căn cứ vào góc nhìn của phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới*” [201] do Vương Hiểu Văn và Kỳ Tiêu sáng tác, đăng trên *Tạp chí Lịch sử Đảng Bắc Kinh*, cũng đề cập đến tầm quan trọng của việc chuyển trọng tâm của phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới từ phương Tây sang phương Đông vào đầu thế kỷ XX. Từ lúc thành lập Liên minh những người cộng sản năm 1847 đến đầu thế kỷ XX, phong trào chủ yếu diễn ra tại phương Tây. Tuy nhiên, với sự lan rộng của phong trào sang Nga và các nước thuộc địa, kết hợp với sự thành lập của Đảng Cộng sản Trung Quốc, trọng tâm của phong trào xã hội chủ nghĩa chuyển dần về phương Đông, dưới ảnh hưởng to lớn của cách mạng Trung Quốc.

Bài viết “*Ý nghĩa của chủ nghĩa xã hội châu Âu trong nghiên cứu chủ nghĩa xã hội thế giới đương đại*” [166] của Du Tường Niệm, đăng trên Báo Trường Đảng Thành ủy Ninh Ba, số 2 năm 2024 (quyển 46 - tổng kỳ 258), khẳng định rằng không có tư tưởng nào diễn giải rõ ràng ý nghĩa xã hội của cách mạng công nghiệp như chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời trở thành động lực thúc đẩy sự phát triển xã hội. Từ thế kỷ XX, chủ nghĩa xã hội đã lan rộng trên bản đồ chính trị thế giới,

đánh dấu sự tiến bộ của nhân loại và lưu lại dấu ấn của nền văn minh xã hội. Cuộc Chiến tranh thế giới thứ hai đã làm thay đổi cục diện chính trị toàn cầu. Sự phân chia giữa chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa tư bản không những không giảm bớt mà còn được củng cố, tạo ra tư duy Chiến tranh lạnh và tư duy Chiến tranh lạnh hậu chiến. Biến động ở Đông Âu và sự tan rã của Liên Xô là một phần thành công của các nỗ lực chống chủ nghĩa xã hội từ các thế lực tư bản, khiến họ càng thêm tham vọng và tăng cường thủ đoạn. Tuy nhiên, “diễn biến hòa bình” không thành công ở Trung Quốc và các nước xã hội chủ nghĩa khác, và xu hướng “một thế giới hai chế độ” giữa chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa xã hội vẫn tiếp tục tồn tại.

Bài viết *“Tổng hợp chặng đường tìm kiếm chủ nghĩa xã hội thế giới và phát triển đương đại”* [194] - Diễn đàn lịch sử phát triển chủ nghĩa xã hội thế giới lần thứ nhất của Lý Tịnh và Hà Lệ trình bày kết quả Diễn đàn Lịch sử Phát triển Chủ nghĩa Xã hội Thế giới lần thứ nhất, tổ chức tại Tây An, Trung Quốc từ ngày 1 đến 3 tháng 12 năm 2023. Bài viết phân tích sự khác biệt giữa chủ nghĩa xã hội lý tưởng và chủ nghĩa xã hội hiện thực, khẳng định rằng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc hiện nay đang ở giai đoạn xã hội chủ nghĩa hiện thực. Những thành tựu mà Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đạt được trong công cuộc cách mạng, xây dựng và cải cách thể hiện sự phát triển mạnh mẽ của chủ nghĩa xã hội khoa học ở Trung Quốc trong thế kỷ XXI, đánh dấu một giai đoạn đỉnh cao mới trong sự phát triển của chủ nghĩa xã hội thế giới. Tác giả phê phán quan điểm cho rằng “chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc không phải là chủ nghĩa xã hội” và từ nhiều góc độ khác nhau đã phân tích định nghĩa thực sự của chủ nghĩa xã hội, kiên quyết chỉ ra rằng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, về bản chất, là chủ nghĩa xã hội và không phải là một hình thái khác, đồng thời nhấn mạnh rằng những nguyên tắc cơ bản của chủ nghĩa xã hội khoa học là không thể thay thế. Bài viết cũng cho rằng diễn đàn lần này đã hệ thống hóa lại mạch phát triển của chủ nghĩa xã hội, từ giai đoạn không tương đến giai đoạn khoa học, làm sáng tỏ các quy luật phát triển của lý luận và thực tiễn xã hội chủ nghĩa khoa học, qua đó đem lại những gợi ý giá trị cho phong trào xã hội chủ nghĩa quốc tế đương đại. Từ khi bước lên vũ đài lịch sử, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã kiên định lấy chủ nghĩa xã hội khoa học làm nguyên tắc và lấy chủ nghĩa cộng sản làm mục tiêu, qua đó dần trở thành một phần quan trọng trong làn sóng của phong trào xã hội chủ nghĩa trên thế giới.

Bài viết *“Ý nghĩa giá trị của cuộc trình bày quan trọng 500 năm của Tổng Bí thư Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội thế giới”* [125] do Trương Bồi Cao và Đặng San San viết, đăng trên *Diễn đàn phát triển Tây Tạng*, số 4 năm 2024 (tổng số 200), trình

bày sự phân chia 500 năm lịch sử chủ nghĩa xã hội thành 6 giai đoạn phát triển, gồm: giai đoạn hình thành chủ nghĩa xã hội không tưởng, sự ra đời của lý luận chủ nghĩa xã hội khoa học của C.Mác và Ph.Ăngghen, Cuộc cách mạng tháng Mười do Lênin lãnh đạo đã hiện thực hóa chủ nghĩa xã hội, sự hình thành mô hình Liên Xô, quá trình khám phá và thực tiễn của Đảng Cộng sản Trung Quốc sau khi lập quốc, và giai đoạn sáng tạo và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc sau cải cách mở cửa.

Bài viết “*Suy nghĩ và sáng tạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc đối với lý luận và thực tiễn xã hội chủ nghĩa - kiêm bàn về vị trí của Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới*” [147] của Triệu Quang Huy và Lý Hinh, đăng trên tạp chí *Nghiên cứu giáo dục lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin của các trường đại học*, số 4 năm 2024, nhấn mạnh rằng lịch sử trăm năm của Đảng Cộng sản Trung Quốc không chỉ là câu chuyện của dân tộc Trung Hoa mà còn phản ánh quá trình phát triển và sáng tạo trong 500 năm của phong trào xã hội chủ nghĩa toàn cầu. Bài đăng cho thấy Đảng Cộng sản Trung Quốc đã chuyển từ “học Nga” sang “tự xác định” và tìm ra con đường riêng, chứng minh tính khoa học của lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin trong bối cảnh Trung Quốc, ngay cả sau những biến cố như sự tan rã của Liên Xô và Đông Âu. Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã mở ra một cách tiếp cận đa dạng, từ đó tạo ra một bước phát triển quan trọng cho phong trào xã hội chủ nghĩa toàn cầu.

Bài viết “*Cống hiến của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đối với phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới*” [141] của Dư Hoằng Hi, đăng trên *Tạp chí Cải cách và Phát triển Trung Quốc*, số 6 năm 2024, nhấn mạnh rằng Trung Quốc, qua các giai đoạn phát triển dưới sự lãnh đạo của Mao Trạch Đông và Đặng Tiểu Bình, đã xây dựng một mô hình xã hội chủ nghĩa phù hợp với đặc thù Trung Quốc, chú trọng phát triển kinh tế với mục tiêu hiện đại hóa. Theo bài viết, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới có ý nghĩa thế giới, bao gồm: (1) phát triển lấy người dân làm trung tâm; (2) cung cấp con đường mới cho các quốc gia đang phát triển muốn hiện đại hóa; (3) xây dựng một nền văn minh nhân loại mới. Tổng Bí thư Tập Cận Bình khẳng định rằng Trung Quốc sẽ tiếp tục phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc với nhịp nhàng giữa văn minh vật chất, chính trị, tinh thần, xã hội và sinh thái, tạo nên mô hình hiện đại hóa mới, có tính đặc trưng riêng, dựa trên nền tảng văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa.

Bài viết “*Bốn chuyển biến lớn trong xây dựng văn minh sinh thái xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc và ý nghĩa thế giới*” [131], do Đặng Hỉ Đạo và Phương Tử sáng tác, đăng trên *Tạp chí Xã hội Kinh tế và Khoa học Trung Quốc*, số 2 năm 2024. Luận văn cho rằng, từ Đại hội Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ XVIII đến nay, dưới

sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, xây dựng văn minh sinh thái là kế hoạch căn bản liên quan đến sự phát triển bền vững của dân tộc Trung Hoa, đã có những chuyển biến mang tính lịch sử, bước ngoặt và mang tính toàn diện.

Về quản lý vấn đề môi trường sinh thái, đã thực hiện chuyển đổi quan trọng từ trọng điểm chinh đồn sang quản lý và sửa chữa một cách hệ thống, cung cấp phương án hệ thống giải quyết vấn đề sinh thái toàn cầu. Thực hiện chuyển biến quan trọng từ ứng phó bị động sang chủ động, cung cấp mô hình thế giới nâng cao hiệu quả quản lý sinh thái. Thực hiện chuyển biến quan trọng từ người tham gia quản lý môi trường toàn cầu đến người dẫn dắt trào lưu thế giới đi trên con đường hiện đại hóa sinh thái. Thực hiện chuyển biến quan trọng từ tìm kiếm thực tiễn đến chỉ đạo lý luận khoa học, cung cấp chỉ dẫn lý luận cho xây dựng văn minh sinh thái toàn cầu.

Tư tưởng văn minh sinh thái xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Chủ tịch Tập Cận Bình kiên trì 6 nguyên tắc lớn: Một là, kiên trì sự cộng sinh hài hòa giữa con người với thiên nhiên; Hai là, non xanh nước biếc chính là núi vàng núi bạc; Ba là, môi trường sinh thái tốt là phúc lợi dân sinh phổ biến nhất; Bốn là, sơn thủy lâm điền hồ thảo là cộng đồng sinh mệnh; Năm là, bảo vệ môi trường sinh thái bằng chế độ nghiêm ngặt nhất, pháp trị nghiêm ngặt nhất; Sáu là, cùng mưu cầu xây dựng văn minh sinh thái toàn cầu.

1.2.1.2. Công trình tiếng Việt Nam

Cuốn sách “*vấn đề nông dân trong cách mạng xã hội chủ nghĩa Trung -Quốc*” [61], do Tiêu Thuật đặt ra một số vấn đề về phong trào cải tạo, phát triển nông nghiệp và vấn đề xây dựng liên minh công nông trong cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Trung Quốc. Cuốn sách nhấn mạnh, hồi đầu Đảng Cộng sản Trung Quốc, đứng đầu là đồng chí Mao Trạch Đông đã vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào tình hình cụ thể của Trung Quốc, để tiến hành lãnh đạo phong trào hợp tác hóa nông nghiệp trên quy mô vô cùng to lớn. Và cuốn sách được dịch và in thành bản tiếng Việt bởi vì tác giả đã nêu lên một số kinh nghiệm trong việc giải quyết vấn đề nông dân trong cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Trung Quốc, có thể làm tài liệu tham khảo vấn đề liên minh công nông trong cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc Việt Nam.

Cuốn sách “*Từ phân tán đến trật tự- Biến đổi xã hội Trung Quốc dưới góc nhìn của chế độ và đời sống (1921 - 2011)*” [66] của Hoàng Hiếu Xuân đã trình bày các vấn đề biến đổi xã hội Trung Quốc từ yêu cầu cách mạng và lựa chọn xã hội chính trị (1921-1949); thực tiễn của chủ nghĩa cộng sản và đơn vị hóa xã hội (1949-1978); tự chủ nghĩa xã hội và cải cách thị trường (1978-2011) và những lý giải dưới góc nhìn

“chế độ và đời sống”. Về thực tiễn của chủ nghĩa cộng sản và đơn vị hóa xã hội (1949-1978), cuốn sách có giới thiệu về chế độ kinh tế kế hoạch đã ảnh hưởng đến đời sống người dân Trung Quốc như thế nào, chỉ ra mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc vẫn là mâu thuẫn giữa giai cấp công nhân với giai cấp tư sản, giữa con đường chủ nghĩa xã hội với con đường chủ nghĩa tư bản (1049-1956) và mâu thuẫn giữa yêu cầu mong muốn xây dựng một quốc gia công nghiệp tiên tiến của nhân dân với thực tế là một nước nông nghiệp lạc hậu (1956-1978).

Cuốn sách *“Sự biến đổi trong đời sống xã hội Trung Quốc”* [50] do Lý Hữu Mai biên soạn, Phạm Đi dịch. Cuốn sách giới thiệu về biến đổi xã hội Trung Quốc dưới góc nhìn đời sống và chế độ; đơn vị xã hội- sự sắp đặt của nhà nước đối với đời sống xã hội; thử nghiệm cải cách xã hội; đời sống xã hội trong bối cảnh thị trường; kiến thiết xã hội và xây dựng tính tự chủ của quốc gia- dân tộc trong bối cảnh toàn cầu hóa. Từ đó đã thấy được xã hội chủ nghĩa Trung Quốc ở giai đoạn 1949 - 1978 vẫn nằm ở giai đoạn đầu xã hội chủ nghĩa, đời sống xã hội của người dân Trung Quốc vẫn rất khó khăn, vấn đề ấm no vẫn là một thách thức lớn đối với Trung Quốc.

Cuốn sách *“Phát triển xã hội Trung Quốc và một số nước Đông Á”* [27], do nhóm tác giả Phùng Thị Huệ, Tô Duy Hợp, Nguyễn Thị Minh Phương, Nguyễn Hữu Nguyên, Trần Hữu Quang biên soạn đã trình bày những vấn đề chung về xây dựng và phát triển xã hội, giới thiệu mô hình phát triển xã hội và quản lý xã hội của Trung Quốc và các nước Đông Á trên nhiều lĩnh vực đời sống xã hội, từ đó thấy được con đường chủ nghĩa xã hội Trung Quốc phát triển như thế nào, những thực tiễn của chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc, và đời sống từng bước thay đổi của người dân Trung Quốc.

Cuốn sách *“Giương cao ngọn cờ đỏ đường lối chung tiếp tục tiến lên”* [199] do Lý Phú Xuân biên soạn. Cuốn sách nghiên cứu kinh nghiệm thực tế, tổng kết sáng tạo của quần chúng trong các mặt, đề xướng việc bài trừ mê tín, giải phóng tư tưởng tinh thần dám nghĩ dám làm, phát huy sức sống sáng tạo của quần chúng, thúc đẩy cao trào sản xuất công nông nghiệp. Cuốn sách giới thiệu giai đoạn xây dựng đất nước trong bối cảnh công nông nghiệp lạc hậu ở Trung Quốc, với ý chí kiên định đi theo con đường chủ nghĩa xã hội của Trung Quốc, kêu gọi người dân cố gắng phấn đấu trên các lĩnh vực, tiến lên trên con đường chủ nghĩa xã hội Trung Quốc.

1.2.2. Các công trình nghiên cứu về chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc từ khi Trung Quốc bước vào cải cách mở cửa đến trước Đại hội XVIII (1978-2012)

1.2.2.1. Công trình tiếng Trung Quốc

Cuốn sách *“Cương sử phát triển chủ nghĩa xã hội”* [173], do nhóm tác giả Ye Qing Feng, Bai Ping Hao đã giới thiệu sự sản sinh và phát triển của chủ nghĩa xã hội

trừu tượng và phong trào công dân giai đoạn đầu, sự sôi nổi của phong trào chủ nghĩa xã hội châu Âu và sự sáng lập của chủ nghĩa xã hội khoa học, những trào lưu chủ nghĩa xã hội khác trong giai đoạn giữa cuối thế kỷ XIX, chủ nghĩa xã hội quốc tế trong thời kỳ quá độ từ chủ nghĩa tư bản tự do tiến tới chủ nghĩa tư bản độc quyền, sự ra đời của chủ nghĩa Lênin và thắng lợi của Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười, tiếp đến lý luận và thực tiễn của cách mạng chủ nghĩa dân chủ mới Trung Quốc, biến cố của Đông Âu, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm của nó, và thực tiễn vĩ đại và lý luận sáng tạo của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, nhấn mạnh quan điểm phát triển một cách khoa học là sự kế thừa và phát triển tư tưởng quan trọng về phát triển của tập thể lãnh đạo Trung ương ba thế hệ của Đảng, là sự thể hiện tập trung của thế giới quan và phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin về phát triển, là lý luận khoa học vừa nhất quán vừa tiến bộ với thời đại với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình và tư tưởng quan trọng “ba đại diện”.

Cuốn sách *“Sự vùng lên của Trung Quốc trong thế kỉ 20”* [151] do Kim Xung Kip (金冲及) biên soạn. Cuốn sách đã giới thiệu lịch sử thời cận đại của Trung Quốc, trong có có chế độ chuyên chế quân chủ, phong trào ngũ tứ, cách mạng dân quốc, xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa, và công cuộc cải cách mở cửa. Từ đó, cuốn sách đã hiện diện sự tìm tòi con đường cứu nước, từng bước nỗ lực phát triển của đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Cuốn sách *“Xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa”* [145] do Chu Huệ biên soạn. Cuốn sách giới thiệu mô hình xây dựng một xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa mang đặc sắc Trung Quốc. Mục tiêu xây dựng nền kinh tế, chính trị, văn hóa tiên tiến xã hội chủ nghĩa. Xây dựng một quốc gia cho sự thịnh vượng, phục sinh đất nước, xã hội hài hòa hạnh phúc cho nhân dân. Cuốn sách thông qua giới thiệu bộ cục tổng thể của Đảng Cộng sản Trung Quốc, nhấn mạnh mục tiêu xây dựng xã hội hài hòa của của Đảng Cộng sản Trung Quốc chính là tạo cuộc sống hạnh phúc cho nhân dân.

Cuốn sách *“Lý luận và Thực tiễn Xây dựng Văn hóa Xã hội Chủ nghĩa Đặc sắc Trung Quốc”* [190], do tác giả Trương Thụy Tài, Phạm Kiến Hoa biên soạn. Cuốn sách tập trung khái quát trên phương diện lý luận những quan điểm phát triển văn hóa mới phù hợp với quan điểm phát triển một cách khoa học, đồng thời nỗ lực khám phá trên phương diện thực tiễn con đường phát triển văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, nhằm nắm bắt quy luật xây dựng văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Cuốn sách còn giới thiệu sự hình thành lý luận, đặc điểm bản chất, vị trí tác dụng, nguyên tắc cơ bản, nhiệm vụ cơ bản và nội dung chủ yếu của việc xây dựng văn hóa

chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, thể hiện sự coi trọng công tác xây dựng văn hóa trong thời kỳ phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

Cuốn Sách “*Thúc đẩy Văn hóa Xã hội Chủ nghĩa Hưng Thịnh Phồn Vinh*” [119], do tác giả Hạ Tiên Bình biên soạn. Cuốn sách lấy việc kiên định tự tin văn hóa, thúc đẩy văn hóa chủ nghĩa xã hội phồn vinh hưng thịnh làm nội dung chủ yếu. Cuốn sách giải thích sâu sắc về việc nắm vững quyền lãnh đạo công tác tư tưởng, bồi dưỡng và thực hành giá trị quan cốt lõi chủ nghĩa xã hội, tăng cường xây dựng tư tưởng đạo đức, phát triển phồn vinh văn học nghệ thuật chủ nghĩa xã hội, thúc đẩy sự nghiệp văn hóa và công nghiệp văn hóa. Mục tiêu nhằm thúc đẩy nhân dân Trung Quốc kiên định tự tin văn hóa, nâng cao sức mạnh mềm của văn hóa quốc gia.

Cuốn Sách “*Lý luận và Thực tiễn Kinh tế Thị trường Xã hội Chủ nghĩa*”[123], do nhóm tác giả Lưu Văn Cách, Thôi Nhật Minh, Vương Lỗi đã bày toàn diện quá trình phát triển cải cách thể chế kinh tế Trung Quốc từ hai góc độ lý luận và thực tiễn. Nội dung bao gồm chế độ kinh tế chủ nghĩa xã hội, lý luận và thực tiễn chuyển đổi kinh tế chủ nghĩa xã hội, cải cách doanh nghiệp nhà nước và đổi mới cơ cấu quản trị, chế độ phân phối chủ nghĩa xã hội, mở cửa đối ngoại của chủ nghĩa xã hội Trung Quốc, sự tăng trưởng và phát triển kinh tế Trung Quốc... Cuốn sách nghiên cứu và giới thiệu các vấn đề cơ bản của kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội Trung Quốc dọc theo hai tuyến chính là lý luận và thực tiễn. Trên cơ sở nghiên cứu lý luận cơ bản về kinh tế thị trường, cuốn sách chú trọng khám phá và giới thiệu các vấn đề thực tiễn trong quá trình phát triển kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc, đồng thời lựa chọn bổ sung nhiều ví dụ thực tế làm nội dung phụ trợ, nhằm trình bày đầy đủ quỹ đạo và phương hướng cải cách phát triển kinh tế thị trường Trung Quốc.

1.2.2.2. Công trình tiếng Việt Nam

Cuốn sách *kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa* do nhóm tác giả Mã Hồng, Tôn Thượng Thanh, Lưu Quốc Quang, Ngô Kính Liễn, Tạ Mục biên soạn, Nxb chính trị Quốc gia, năm 1995. Nội dung cuốn sách đề cập rất nhiều vấn đề của kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa như xây dựng cơ chế kinh tế thị trường, các chế độ xí nghiệp trong kinh tế thị trường, hệ thống thị trường, quan hệ kinh tế đối ngoại, kinh tế nông thôn. Cuốn sách nhấn mạnh, học tập kiến thức về kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa trước hết cần đi sâu học tập lý luận của đồng chí Đặng Tiểu Bình về xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và văn kiện Đại hội Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ XIV, hiểu sâu sắc và nắm toàn diện đường lối cơ bản của Đảng trong giai đoạn đầu

của chủ nghĩa xã hội. Cuốn sách là một tài liệu nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn đổi mới cơ chế quản lý kinh tế ở Việt Nam.

Cuốn sách *“Đề cương học tập lý luận của đồng chí Đặng Tiểu Bình về xây dựng chủ nghĩa xã hội mang màu sắc Trung Quốc”* [32], do Trần Khang dịch, đã tập trung trình bày những vấn đề lý luận cơ bản về xây dựng chủ nghĩa xã hội mang màu sắc Trung Quốc: chủ nghĩa xã hội là gì; bản chất và con đường phát triển chủ nghĩa xã hội; các giai đoạn phát triển và động lực của chủ nghĩa xã hội; hạt nhân lãnh đạo sự nghiệp xã hội chủ nghĩa, v.v... Thông qua nêu rõ lý luận của đồng chí Đặng Tiểu Bình về xây dựng chủ nghĩa xã hội mang màu sắc Trung Quốc là chủ nghĩa Mác - Lênin ở Trung Quốc ngày nay, đưa ra quan điểm giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, đi theo con đường của mình là lý luận về đường lối tư tưởng xây dựng chủ nghĩa xã hội, điều quan trọng nhất là cần làm rõ chủ nghĩa xã hội là gì, xây dựng chủ nghĩa xã hội như thế nào- lý luận về bản chất của chủ nghĩa xã hội và con đường phát triển chủ nghĩa xã hội.

Cuốn sách *“Vấn đề xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc của tập thể”* [1], do tác giả Hoàng Thế Anh làm chủ biên tập trung phân tích chủ trương, chính sách xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa của Đảng và Chính phủ Trung Quốc, đánh giá bước đầu xung quanh việc xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc, đưa ra những đánh giá về thuận lợi, khó khăn khi Trung Quốc tiến hành xây dựng xã hội hài hòa trên cơ sở bình luận quan điểm đồng thuận và trái chiều của các học giả trong và ngoài nước về việc Trung Quốc xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa, rút ra những kinh nghiệm quý báu có thể áp dụng cho Việt Nam trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Cuốn sách cũng nhấn mạnh, xây dựng một xã hội công bằng và bình đẳng, đồng thời bảo đảm cho sự phát triển xã hội và kinh tế bền vững ở Trung Quốc đòi hỏi tập thể thể hệ lãnh đạo thứ tư của Đảng Cộng sản Trung Quốc do Tổng Bí thư Hồ Cẩm Đào đứng đầu phải thực hiện đồng bộ nhiều chiến lược, giải pháp, trong đó thực hiện thắng lợi mục tiêu xây dựng xã hội hài hòa là một nhiệm vụ chiến lược lớn.

Cuốn sách *“Vấn đề xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc”* [3] của tác giả Hoàng Thế Anh đã phản ánh yêu cầu hiện đại hóa và nguyện vọng chung của nhân dân Trung Quốc là nhằm xây dựng xã hội hài hòa trên mọi mặt. Cuốn sách nhận diện từ sự kế thừa và phát huy tư tưởng “hài hòa” và những chuẩn tắc đạo đức trong văn hóa truyền thống, dưới sự dẫn dắt của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình và tư tưởng quan trọng “ba đại diện”, kết hợp với thực tiễn cụ thể của lịch sử Trung Quốc trong xây dựng chủ nghĩa xã hội

và cải cách mở cửa, phân tích chủ trương, chính sách xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc, đưa ra những đánh giá về thuận lợi, khó khăn khi Trung Quốc tiến hành xây dựng xã hội hài hòa, rút ra những kinh nghiệm quý báu có thể áp dụng cho Việt Nam trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Bài viết *“Không ngừng đẩy mạnh phát triển khoa học trên con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc”*, do tác giả Lưu Văn Sơn biên soạn, đăng trên Tạp chí Cộng sản Việt Nam, năm 2007 [185; 21- 32]. Bài viết cho rằng, phát triển khoa học được đề ra trên cơ sở tổng kết sâu sắc kinh nghiệm lịch sử xây dựng chủ nghĩa xã hội của đất nước Trung Quốc, cơ sở nắm bắt chính xác những đặc trưng mang tính giai đoạn của sự phát triển kinh tế xã hội Trung Quốc, cơ sở nhận định tình hình quốc tế một cách khoa học, tích cực tham khảo kinh nghiệm phát triển của các nước trên thế giới. Bài viết nhấn mạnh phải kiên trì phát triển là nhiệm vụ hàng đầu, lấy con người làm gốc, phát triển khoa học phải toàn diện, nhịp nhàng và bền vững, phải thúc đẩy kinh tế- xã hội phát triển vừa tốt vừa nhanh, phải thực hiện sự tác động qua lại tốt giữa các yếu tố kinh tế - xã hội, phải không ngừng đẩy mạnh sự tự hoàn thiện và phát triển của chế độ xã hội chủ nghĩa.....Bài viết cũng đưa ra yêu cầu phải kiên trì chỉ đạo thực tiễn mới bằng chủ nghĩa Mác không ngừng phát triển, kiên định đi con đường vĩ đại chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, kiên trì đường lối cơ bản của Đảng một cách không dao động, không ngừng tổng kết kinh nghiệm mới, hình thành nhận thức mới, tăng cường và cải thiện sự lãnh đạo của Đảng.

Bài viết *“Quan hệ đối ngoại của CHND Trung Hoa qua 30 năm cải cách mở cửa (1978-2008)”*, do tác giả Nguyễn Huy Quý biên soạn, đăng trên Tạp chí Nghiên cứu Trung Quốc, năm 2008 [181; 21-32]. Bài viết có đề cập đến Trung Quốc giải quyết thỏa đáng mối quan hệ giữa lợi ích quốc gia với tinh thần quốc tế của chủ nghĩa xã hội. Bài viết nhấn mạnh, ngày nay quan hệ hữu nghị giữa Trung Quốc với các nước và các lực lượng XHCN trên thế giới là đồng nhất (hoặc thống nhất) với lợi ích của Trung Quốc. Một Trung Quốc XHCN hùng mạnh sẽ là một cột trụ cho lực lượng XHCN trên thế giới. Ngược lại, sự tồn tại và phát triển của các nước và phong trào XHCN trên thế giới sẽ là một hạn thuẫn to lớn để Trung Quốc lớn mạnh. Việt Nam vừa là nước láng giềng, vừa là nước có quan hệ văn hóa truyền thống, ngày nay thuộc các nước đang phát triển, lại vừa là nước có chế độ xã hội XHCN tương đồng với Trung Quốc. Vấn đề đặt ra trong quan hệ Trung -Việt hiện nay là phải tỉnh táo, “xuất phát từ đại cục” có tầm nhìn xa, giải quyết các vấn đề quan hệ lợi ích quốc gia do lịch sử để lại, đoàn kết thực sự, hợp tác hữu nghị, để cùng phát triển. Quan hệ hữu nghị Việt - Trung

hiện nay hoàn toàn phù hợp với lợi ích của nhân dân hai nước, phù hợp với lợi ích của phong trào XHCN trên thế giới, phù hợp với lợi ích của nhân dân các nước trong khu vực và trên thế giới.

1.2.3. Các công trình nghiên cứu về tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình (từ năm 2012 đến nay)

1.2.3.1. Công trình tiếng Trung Quốc

Kể từ sau Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, phong trào học tập và thực hiện các bài phát biểu quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã lan rộng khắp cả nước. Tại Hội nghị Trung ương VI, Đảng đã chính thức xác lập vai trò chỉ đạo của các tư tưởng mới này trong sự nghiệp phát triển đất nước và xây dựng Đảng. Tổng Bí thư Tập Cận Bình kêu gọi toàn Đảng “học sâu, hiểu rõ” để tiếp thu và thực hiện các tư tưởng một cách trọn vẹn, điều này đã khơi dậy mạnh mẽ phong trào học tập trong toàn Đảng và dẫn đến nhiều kết quả nghiên cứu giá trị. Qua phong trào này, một không gian nghiên cứu đa lĩnh vực và đa quan điểm đã hình thành, các học thuyết, nền tảng và ý nghĩa thực tiễn của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trở thành điểm nóng trong giới nghiên cứu.

Cuốn Sách “*Chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc*” [74] do tác giả Hoàng Nhất Bình (Hoang Yi Bing) cung cấp nền tảng và quá trình hình thành hệ thống xã hội chủ nghĩa đặc sắc của Trung Quốc. Nội dung cuốn sách tập trung vào tiền đề lý luận, nền móng của chế độ, và các bước xây dựng theo hướng hệ thống hóa, nhấn mạnh việc tìm ra con đường phù hợp với tình hình thực tế của Trung Quốc. Từ công cuộc khôi phục sau Đại Cách mạng Văn hóa, các nỗ lực xây dựng chế độ cơ bản, cải cách kinh tế và chính trị, đến việc thành lập cơ chế trách nhiệm gia đình, tất cả đều được mô tả chi tiết, với mục tiêu xây dựng hệ thống pháp luật và cơ chế quản lý theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Trong những năm cải cách, vào năm 1982, Cuộc họp lần thứ 5 của Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc khóa V đã thông qua Hiến pháp mới, nhằm xây dựng hệ thống pháp lý và thúc đẩy cải cách kinh tế. Từ đó, ba lĩnh vực cải cách lớn - thể chế kinh tế, khoa học công nghệ và giáo dục - đã được thực hiện, cùng với các chính sách về nhà ở, giá cả và thị trường lao động, tạo nền tảng cho chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc. Đến Đại hội XVIII, mục tiêu xây dựng xã hội khá giả toàn diện được đưa ra, đánh dấu bước tiến mới trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Cuốn sách khẳng định tư tưởng này kế thừa các nguyên tắc cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, với sự đồng thuận rằng tư tưởng mới có vai trò quan trọng đối với sự phát triển của Trung Quốc hiện nay.

Cuốn sách “*Vấn đề cơ bản về tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*”, [195] do Trường Đảng Trung ương Trung Quốc biên soạn, Nxb nhân dân, Bắc Kinh, năm 2020. Cuốn sách dựa trên việc nắm bắt toàn diện và chính xác tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, đã viết nổi bật lên hai mặt phương diện: Thứ nhất, tập trung làm rõ những vấn đề cơ bản mang tính nền tảng và then chốt trong tư tưởng này, đi sâu trình bày cơ sở lý luận, bối cảnh thời đại, cũng như lập trường căn bản, đặc trưng bản chất của việc kiên trì và phát triển tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa Xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, từ đó thể hiện rõ hơn mạch tư duy cơ bản của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Thứ hai, tập trung luận giải những đóng góp mang tính nguyên bản của tư tưởng này, trên cơ sở tiếp thu đầy đủ các thành quả nghiên cứu hiện có của giới lý luận, đặc biệt đi sâu nghiên cứu và giải thích sâu sắc về mặt học thuật đối với những quan điểm và luận điểm trọng đại mang tính đột phá của tư tưởng này.

Cuốn sách “*Tuyển chọn chuyên đề về tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*” [203] do Viện nghiên cứu Văn hiến và lịch sử Đảng Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Văn phòng nhóm lãnh đạo giáo dục tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới biên soạn, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, năm 2023. Nội dung cuốn sách được trích dẫn từ hơn 410 tài liệu quan trọng bao gồm báo cáo, bài phát biểu, giải trình, diễn văn, cuộc trao đổi, bài viết, thư chúc mừng, chỉ thị, phê duyệt... Của Tổng Bí thư Tập Cận Bình từ ngày 15/11/2012 đến ngày 15/3/2023, được phân loại thành 18 chuyên đề với tổng cộng 1031 đoạn luận thuật. Trong đó, một số nội dung là lần đầu tiên được công bố. Cuốn sách luận giải ý nghĩa quyết định của “hai xác lập”, làm rõ việc tăng cường “bốn ý thức”, kiên định “bốn tự tin”, thực hiện “hai bảo vệ” (“Hai xác lập”: Đảng xác lập vị trí cốt lõi của đồng chí Tập Cận Bình trong Trung ương Đảng, trong toàn Đảng; xác lập địa vị chỉ đạo của Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. “Bốn ý thức”: Ý thức chính trị, Ý thức đại cục, Ý thức cốt lõi, Ý thức noi theo. “Bốn tự tin”: Tự tin về con đường, Tự tin về lý luận, Tự tin về chế độ, Tự tin về văn hóa. “Hai duy trì”: Kiên quyết duy trì vị trí cốt lõi của đồng chí Tập Cận Bình trong Trung ương Đảng, trong toàn Đảng; kiên quyết duy trì quyền lãnh đạo tập trung thống nhất và uy tín của Trung ương Đảng.), đồng thời vận dụng tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới vào việc triển khai các chiến lược lớn được đề ra tại Đại hội XX. Cuốn sách cũng nhấn mạnh sự cần thiết biến

tư tưởng này trở thành vũ khí tư tưởng vững mạnh để cải tạo thế giới chủ quan và khách quan ở Trung Quốc.

Cuốn sách “ *Nghiên cứu Logic tư tưởng về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại Mới*” [157] do Thành Long biên soạn, Nxb Nhân dân, năm 2020. Cuốn sách vận dụng nguyên lý cơ bản của triết học Mác, kiên trì phương pháp nghiên cứu tổng thể, trên cơ sở hệ thống hóa các nghiên cứu hiện có, tiến hành phân tích sâu sắc về hệ thống lý luận của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Cuốn sách cho rằng sự đánh giá mới về vị trí lịch sử, sự điều chỉnh mới về mục tiêu chiến lược, sự xem xét mới về con đường phát triển, suy nghĩ mới về quan niệm phát triển, sự sắp xếp mới về bố cục tổng thể, sự hoạch định mới về bố cục chiến lược, sự bố trí mới về đảm bảo môi trường, sự tầm nhìn mới về tương lai thế giới. Việc nâng cao mới về phương pháp tư duy, sự nhấn mạnh mới về bảo đảm chính trị, sự xác nhận mới về định hướng giá trị, đã cấu thành nội hàm tư tưởng chủ yếu trong hệ thống lý luận tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Cuốn sách khẳng định tư tưởng xây dựng cường quốc hiện đại hóa và thực hiện phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa chính là sợi chỉ đỏ xuyên suốt trong hệ thống lý luận này.

Cuốn sách “100 Câu Hỏi Hướng Dẫn Học Tập Báo Cáo Đại hội XX của Đảng”, do Ban Biên soạn sách (bao gồm Tập Cận Bình, Vương Hồ Ninh, Triệu Lạc Tế, Hàn Chính, v.v.) biên soạn, Nhà xuất bản Sách Đảng xuất bản năm 2022. Cuốn sách dựa trên Báo cáo Đại hội XX, nội dung bao gồm kiểm soát chặt chẽ Đảng trên mọi mặt, thúc đẩy hiện đại hóa theo cách thức Trung Quốc để thực hiện toàn diện sự nghiệp phục hưng dân tộc Trung Hoa, dân chủ nhân dân trong toàn bộ quá trình, mở rộng nhu cầu nội địa và đổi mới cơ cấu cung ứng, mục tiêu xây dựng quân đội mạnh, phát triển nền giáo dục làm hài lòng nhân dân, xây dựng cộng đồng chung vận loài người, hoàn thiện hệ thống quy phạm tự đổi mới của Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ chất lượng cao, xây dựng nông thôn mới đáng sống, thích hợp làm việc và hài hòa, thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống và năng lực an ninh quốc gia, đẩy mạnh hành chính theo pháp luật, phát triển toàn diện dân chủ hiệp thương và nội dung phát triển chất lượng cao, trả lời những vấn đề quan tâm của quần chúng về phát triển kinh tế - xã hội.

Các cuốn sách cũng cho rằng tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã tạo ra ý nghĩa mới cho thế giới, thúc đẩy hợp tác cùng có lợi và phát triển kết nối lẫn nhau. Tư tưởng này không chỉ mang đến cơ hội và động lực cho sự phát triển kinh tế toàn cầu mà còn cung cấp các nguyên tắc hợp lý về quan hệ quốc tế và

quan điểm phát triển mới cho quản trị toàn cầu. Đây là “giải pháp Trung Quốc” cho các vấn đề toàn cầu và hướng đến tương lai.

Nghiên cứu về ý nghĩa lịch sử toàn cầu của tư tưởng mới. Các học giả từ góc nhìn quốc tế đã đánh giá rằng tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới mang ý nghĩa lịch sử sâu sắc. Nhiều người cho rằng, trong thời đại mới, tư tưởng chiến lược quốc gia của Tổng Bí thư Tập Cận Bình thể hiện trí tuệ và giải pháp của Trung Quốc đối với sự phát triển và tiến bộ của nền văn minh nhân loại.

Học giả Lý Kỳ Tài cũng có quan điểm tương tự, nhận định rằng tư tưởng này thúc đẩy hợp tác cùng có lợi và sự hòa nhập toàn cầu, mang đến cơ hội và động lực cho sự phát triển kinh tế toàn cầu. Đồng thời, nó cung cấp các chuẩn mực hợp lý về quan hệ quốc tế và cách tiếp cận mới cho quản trị toàn cầu, đóng góp các giải pháp của Trung Quốc cho các vấn đề toàn cầu và tương lai phát triển của thế giới (*Tạp chí Đảng trường Quân đoàn*, số 5, 2017).

1.2.3.2. Các công trình bằng tiếng Việt

Cuốn sách “*Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về phát triển con người toàn diện trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc*” [30], do Nguyễn Thị Thu Hương biên soạn, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, năm 2023. Cuốn sách trình bày một số vấn đề lý luận về phát triển con người toàn diện trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc; Thực trạng phát triển con người toàn diện trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và ý nghĩa tham khảo đối với Việt Nam.

Cuốn sách “*Một số vấn đề cơ bản của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*” [33], Thúy Lan, Thành Huyền, Vũ Thị Thìn, Phương Như dịch cho thấy, Trung Quốc chính thức tuyên bố bước vào “thời đại mới” từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIX Đảng Cộng sản Trung Quốc (năm 2017) nhưng đa số ý kiến cho rằng “thời đại mới” của Trung Quốc bắt đầu từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII (năm 2012), tức là từ khi đồng chí Tập Cận Bình được bầu làm Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Trung Quốc và sau đó là Chủ tịch nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, trở thành nhà lãnh đạo cao nhất của Đảng và Nhà nước Trung Quốc, đứng đầu thế hệ lãnh đạo thứ năm của quốc gia này. Trong 10 năm - từ 2012 đến 2022, trải qua hai kỳ Đại hội XVIII và XIX, Trung Quốc đã hình thành và dần hoàn chỉnh lý luận về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Tại Đại hội XIX, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã xác lập “Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới” là cơ sở để lãnh đạo toàn Đảng, toàn dân tộc Trung Hoa bước vào thời đại mới.

Cuốn sách *“Vì sao Trung Quốc cải cách thành công”* [19], do tác giả Tạ Xuân Đào làm chủ biên, người dịch: Đức Dương, Hải Dương, Thùy Dương trình bày rõ nét về nguyên nhân, thành tựu cũng như những bài học kinh nghiệm trong công cuộc cải cách mở cửa của Trung Quốc, qua đó làm nổi bật chủ đề chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc chính là chìa khóa để hiểu về cải cách mở cửa, và căn cứ cơ bản để tiến hành cải cách mở cửa ở Trung Quốc. Cuốn sách nhấn mạnh, công cuộc cải cách mở cửa của Trung Quốc thành công có liên quan mật thiết với việc các lãnh đạo chủ chốt của Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn gương cao ngọn cờ về cải cách, tâm nguyện mưu cầu cải cách, dồn hết sức lực cho cải cách, quyết tâm thúc đẩy cải cách liên tục trong 40 năm qua, luôn phát triển theo đúng con đường xã hội chủ nghĩa; kiên trì lấy nhân dân làm trung tâm, phối hợp đồng bộ, thúc đẩy cải cách trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và văn minh sinh thái.

Cuốn sách *“Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới và ý nghĩa đối với thế giới đương đại”* [23], do tác giả Nguyễn Minh Hoàn nhấn mạnh, Đảng Cộng sản Trung Quốc không thể tách rời khỏi tư tưởng chỉ đạo của chủ nghĩa Mác - Lênin và sự thành công cũng như chiến thắng của cách mạng, của công cuộc xây dựng đất nước, của cải cách và mở cửa mà Trung Quốc giành được là dưới sự chỉ đạo của chủ nghĩa Mác - Lênin. Cuốn sách tập trung phân tích những nội dung cơ bản về cơ sở lý luận và thực tiễn của quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc qua các giai đoạn, đặc biệt là giai đoạn xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, từ đó chỉ ra một số đánh giá về ý nghĩa của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với phong trào Quốc tế Cộng sản hiện nay.

Cuốn sách *“Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc”* [12], do tác giả Tân Hường Dương biên soạn, Nguyễn Minh Hoàn dịch, Nxb Lý luận chính trị, năm 2023. Cuốn sách thông qua trình bày nguồn gốc lịch sử của con đường mới hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, làm rõ nội hàm cơ bản của con đường mới hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, nói rõ bản chất và đặc trưng con đường mới hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, tổng kết ra quan điểm con đường mới con đường mới hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là con đường kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, là con đường vận dụng sáng tạo những nguyên tắc căn bản của chủ nghĩa xã hội khoa học, và nêu ra những tác động to lớn của con đường mới hiện đại hóa mô hình Trung Quốc tới sự phát triển của thế giới.

Cuốn sách *“Nền dân chủ nhân dân toàn quá trình của Trung Quốc”* [21], do tác giả Lâm Kiến Hoa và nhiều tác giả biên soạn, Nguyễn Minh Hoàn dịch giới thiệu sự

phát triển trăm năm của nền dân chủ nhân dân toàn quá trình, trình tự chế độ và sự tham gia thực tiễn của nền dân chủ nhân dân toàn quá trình, con đường thực hiện và ưu thế nổi bật nền dân chủ nhân dân toàn quá trình, khẳng định nền dân chủ nhân dân toàn quá trình đã xây đắp nên tương lai tươi đẹp của Trung Quốc và làm phong phú cho nền văn minh chính trị của nhân loại. Cuốn sách cho thấy, ở Trung Quốc, ý nguyện và mong muốn, hy vọng và yêu cầu, ý kiến và kiến nghị, không những có thể bày tỏ thông qua những kênh của Đại hội đại biểu nhân dân và Hội nghị Hiệp thương chính trị, mà còn có thể thông qua phương thức bày tỏ như hội nghị lắng nghe ý kiến, bàn về chính trị trên truyền hình, công khai công việc của chính quyền, đường dây nóng lãnh đạo, báo cáo giám sát và thu thập ý kiến v.v. Trung Quốc đã bảo đảm một trình độ lớn nhất quyền lợi nhân dân và đã kích thích sức sáng tạo của nhân dân.

Bài viết “*Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc: lý luận, thực tiễn và kinh nghiệm*” [164; 3-19] do tác giả Hoài Nam biên soạn, đăng trên Tạp chí Nghiên cứu Trung Quốc, năm 2014. Bài viết tập trung phân tích quá trình nhận thức về CNXH của các thế hệ lãnh đạo ĐCS Trung Quốc từ khi cải cách mở cửa đến nay; đánh giá những thành tựu, phân tích những vấn đề còn tồn tại và đang đưa ra hiện nay; sau đó rút ra một số nhận xét và bài học kinh nghiệm. Bài viết nhấn mạnh, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là sản phẩm của sự kết hợp giữa những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế cụ thể Trung Quốc, là một mô hình tuy mang tính đặc thù, nhưng cũng có những giá trị tham khảo nhất định, và chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc vẫn đang trong quá trình tìm tòi cả về lý luận và thực tiễn, tuy đạt được một số thành tựu bước đầu, nhưng cũng đang đứng trước nhiều khó khăn, thách thức và mâu thuẫn cần tiếp tục tìm hiểu và nghiên cứu. Bài viết cho rằng, những kinh nghiệm của Trung Quốc trong việc tìm tòi, xây dựng CNXH đặc sắc Trung Quốc cả về mặt lý luận lẫn thực tiễn đều có giá trị tham khảo nhất định, nhưng cũng đang đặt ra nhiều vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu, vì vậy việc trao đổi kinh nghiệm về quản lý đất nước và xây dựng Đảng trong tình hình mới tiếp tục là lĩnh vực hợp tác giữa các nhà lý luận và nghiên cứu khoa học xã hội của hai nước trong giai đoạn tới, rất cần được thúc đẩy.

Nghiên cứu nước ngoài về những ý tưởng mới trong thời đại mới bắt đầu sau Đại hội 18 của Đảng, bắt đầu nghiên cứu về tinh thần của loạt bài phát biểu quan trọng của Tập Cận Bình. Là nhà lãnh đạo cốt lõi của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Tập Cận Bình đã thu hút sự chú ý lớn của dư luận quốc tế với sự lãnh đạo, trí tuệ chính trị và khả năng cầm quyền, và các chính trị gia, học giả và truyền thông nước ngoài đã làm kinh ngạc trước sự quyền rũ cá nhân của Tập Cận Bình. Bản thân Tập Cận Bình và ý tưởng

của ông đã trở thành trọng tâm của sự chú ý của thế giới và là đối tượng nghiên cứu của các học giả trong và ngoài nước. Cái nhìn sâu sắc khôn ngoan của Tập Cận Bình trong lĩnh vực tư tưởng và lý luận, đưa ra một loạt các ý tưởng chiến lược dẫn đầu sự phát triển của Trung Quốc đương đại, chẳng hạn như "Giấc mơ Trung Quốc", "Một vành đai một con đường", "Bốn toàn diện", "Năm khái niệm phát triển", "Chống tham nhũng và liêm chính" - "Tự nghiêm trị đảng", "Cộng đồng vận mệnh con người" và một loạt các chính sách và chính sách quản lý nhà nước khác, đã là một chủ đề nóng trong giới học thuật nước ngoài. Đại hội XIX của Đảng đã nêu rõ tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc trưng của Trung Quốc trong thời đại mới của Tập Cận Bình, thúc đẩy nghiên cứu nước ngoài sâu sắc, các phương tiện truyền thông và học viện nghiên cứu tài năng và trí tuệ của Tập Cận Bình với tư cách là một nhà lãnh đạo lớn và những ý tưởng mới của thời đại mới, trở thành sự lựa chọn đầu tiên của Trung Quốc và Đảng Cộng sản Trung Quốc kể từ Đại hội XVIII của Đảng và thậm chí sau Đại hội XIX của Đảng.

1.3. Giá trị của các công trình khoa học đã tổng quan và những vấn đề luận án cần tập trung nghiên cứu

1.3.1. Đánh giá kết quả nghiên cứu của các công trình

Thông qua nghiên cứu của các học giả, có thể đưa ra mấy kết luận sau đây.

Thứ nhất, nghiên cứu về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới thu hút lượng lớn học giả tham gia, với các thảo luận học thuật diễn ra sôi nổi và đạt đến tầm mức chưa từng có. Từ các tư tưởng cách mạng tiên tiến, sáng tạo văn hóa truyền thống; cho đến các giá trị cốt lõi của xã hội chủ nghĩa, niềm tin lý tưởng và xây dựng tư tưởng đạo đức; hay sự tự tin văn hóa, trao đổi và học hỏi trí tuệ Trung Quốc; còn các luận thuyết quan trọng của Tập Cận Bình về quân đội, tôn giáo, và số hóa mạng Internet, đều có rất nhiều tác phẩm và bài viết được xuất bản. Trong đó, nghiên cứu về chuyển đổi số và thực tiễn lý luận đã trở thành điểm nóng trong nhiều năm qua, trong khi những tranh luận lý luận về lý tưởng, văn hóa, thể chế đang nổi lên thành xu hướng mới trong một hai năm gần đây. Những điều này đã cung cấp nguồn lực phong phú và nền tảng vững chắc cho nghiên cứu của bài viết này.

Thứ hai, các nghiên cứu lý luận về sự ra đời của tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới bao gồm nhiều lĩnh vực và đề tài khác nhau, đạt đến một mức độ phát triển chưa từng có và mang lại nhiều thành quả đáng kể. Các chủ đề lý luận tiêu biểu có thể kể đến như việc Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, lý tưởng và niềm tin xã hội chủ nghĩa, giá trị cốt lõi của xã hội chủ nghĩa, xây dựng văn hóa Đảng, đổi mới thể chế, và học hỏi từ lịch sử. Các học giả đã đưa ra nhiều quan điểm

sáng tạo, từ việc định nghĩa khái niệm, cơ sở lý luận, cấu trúc nội dung, đặc trưng, giá trị ý nghĩa, cho đến phương châm, phương pháp và hướng đi. Chẳng hạn, có thể dễ dàng tìm thấy hàng chục con đường khác nhau để xây dựng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới và hàng trăm nội dung liên quan đến các lĩnh vực thuộc về tư tưởng này. Những điều này đã mở rộng tầm nhìn nghiên cứu và phát triển nhiều cách tiếp cận tư tưởng, tạo nền tảng phong phú và quan trọng cho luận án.

Thứ ba, nghiên cứu về tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới thường tập trung vào một chủ đề cụ thể, nhưng cũng đồng thời liên hệ đến các chủ đề khác, thể hiện tính kết nối chặt chẽ giữa các chủ đề trong tư tưởng này. Chẳng hạn, khi bàn về tự tin văn hóa, các tác giả thường nhắc đến các giá trị cốt lõi và truyền thống văn hóa ưu tú của Trung Quốc, văn hóa cách mạng, văn hóa xã hội chủ nghĩa tiên tiến, và sức mạnh mềm của văn hóa dân tộc, cùng các cải cách trong cơ chế văn hóa, nghệ thuật. Tương tự, khi thảo luận về xây dựng Đảng, nghiên cứu thường đề cập đến tính độc lập ý thức hệ, “lấy nhân dân làm trung tâm”, quản lý Đảng nghiêm minh toàn diện, và liên hệ gián tiếp đến việc quản lý quân đội cũng như xây dựng tư tưởng đạo đức. Những nghiên cứu này giúp trình bày mối liên hệ quan trọng giữa các chủ đề khác nhau của tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới và cung cấp các gợi ý quan trọng về cách tổ chức và định hướng tư duy cho luận án.

1.3.2. Những vấn đề đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu

Những thành quả nghiên cứu phong phú này đã đóng góp lớn vào việc phát triển các luận thuyết quan trọng về tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc của Tập Cận Bình. Tuy nhiên, vẫn còn một số nội dung cần được nghiên cứu thêm để hoàn thiện, do một số khía cạnh vẫn chưa được trình bày rõ ràng và đầy đủ.

Thứ nhất, hiện nay còn thiếu các nghiên cứu mang tính hệ thống toàn diện về lý luận tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Các bài phát biểu quan trọng của Tập Cận Bình về xây dựng tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc liên quan đến nhiều khía cạnh chính trị, quân sự, ngoại giao ở cả chiều rộng và chiều sâu. Vì vậy, đa phần học giả thường tập trung vào các chủ đề nhỏ hoặc một lĩnh vực cụ thể để đi sâu nghiên cứu, từ đó đạt được nhiều kết quả đáng kể. Tuy nhiên, mặc dù đã có nhiều công trình nghiên cứu, mỗi bài tập trung vào một khía cạnh khác nhau, dẫn đến thiếu một nghiên cứu mang tính tổng thể, hệ thống hóa lý luận khoa học về tư tưởng này. Tài liệu hiện có với tính hệ thống nội dung và tính khoa học của lý luận tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới vẫn còn hạn chế. Nhưng cùng với sự phát triển nghiên cứu ngày càng sâu, việc xây dựng một nghiên cứu hệ thống hóa và

tổng thể về các luận thuyết quan trọng của Tập Cận Bình là rất cần thiết và mang ý nghĩa lớn.

Thứ hai, trong các nghiên cứu về tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới còn tồn tại hiện tượng “nhỏ mà đủ,” khi mỗi học giả có những trọng tâm nghiên cứu riêng. Điều này khiến cho độc giả khó nắm bắt được cái nhìn tổng quát và đặc trưng cơ bản của tư tưởng toàn diện. Sự kết nối giữa lý luận này với lý luận về xây dựng văn hóa xã hội chủ nghĩa Trung Quốc cũng khó được nhận ra. Ví dụ, khi nghiên cứu về tự tin văn hóa, các tác giả thường đề cập đến nhiều khía cạnh của tư tưởng, nhưng do giới hạn của từng bài viết, mặc dù có đề cập đến nhiều vấn đề, nhưng chưa có công trình nào đề cập toàn diện tất cả các chủ đề chính. Mặc dù nghiên cứu có logic riêng trong một số lĩnh vực, nhưng thiếu đi tính logic tổng thể ở cấp độ vĩ mô của tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Do đó, các nghiên cứu hiện nay chưa thể đại diện đầy đủ cho sự kế thừa và sáng tạo của tư tưởng này cũng như mối liên kết giữa lý luận và thực tiễn.

Thứ ba, trong quá trình nghiên cứu sâu sắc của các học giả về những vấn đề phức tạp và đa dạng của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, các thuật ngữ nghiên cứu có nhiều sáng tạo, nhưng cũng xuất hiện một số hạn chế mang tính chủ quan. Các định nghĩa khái niệm thường không đồng nhất, dẫn đến sự khó hiểu. Ví dụ, trong lĩnh vực tự tin văn hóa, khái niệm này có nhiều cách diễn đạt như “giới định,” “giới thuyết,” “hàm ý,” “nội hàm,” và “ý hàm.” Với nền tảng tư tưởng, các thuật ngữ như “cơ sở,” “nền móng,” “logic,” “chiều không gian,” và “lợi thế” cũng xuất hiện. Mặc dù có sự khác biệt nhất định về logic và ngữ nghĩa giữa các thuật ngữ này, nhưng sự tương đồng và chồng chéo cao trong nội hàm của chúng là điều không thể phủ nhận, và đây là một thiếu sót nhỏ trong các nghiên cứu đã có. Để giúp các học giả và độc giả dễ dàng tiếp cận và hiểu rõ ý nghĩa cốt lõi của tư tưởng, việc sử dụng ngôn ngữ học thuật rõ ràng, ngắn gọn và chuẩn mực là mục tiêu chung mà các nhà nghiên cứu hướng đến. Đây chính là những vấn đề mà luận án này muốn cố gắng giải quyết.

Nghiên cứu của luận án này tham khảo các công trình nghiên cứu của nhiều chuyên gia và học giả, tổng hợp, khái quát, và sắp xếp lại một số tài liệu, nhưng chủ yếu vẫn dựa vào tư duy độc lập từ quá trình đọc hiểu kỹ lưỡng, qua đó hình thành một số quan điểm hợp lý về tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình. Những kết quả này có thể cung cấp giá trị tham khảo cho độc giả, đóng góp vào nghiên cứu tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc của Tập Cận Bình và sự phát triển của Trung Quốc nói chung.

Thứ nhất, đề tài nghiên cứu của luận án là “tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình”, được tiếp cận từ góc nhìn logic lý luận, nhằm tìm ra tính tất yếu lịch sử của tư tưởng này, đồng thời xác định nền tảng lịch sử và lý luận của nó. Luận án nỗ lực nghiên cứu từ tính kế thừa đến sự sáng tạo trong phong trào lịch sử xã hội, từ đó tìm hiểu nguồn gốc, mục tiêu, và cách tư tưởng này giải quyết những mâu thuẫn, khó khăn. Những vấn đề này chính là những câu hỏi mà các viện nghiên cứu và độc giả mong đợi câu trả lời.

Thứ hai, căn cứ vào nhu cầu nghiên cứu, luận án kết hợp lý luận với thực tiễn, lý giải sâu hơn những thành quả mới nhất từ quá trình Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, bao gồm sự phát triển thực tiễn của tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình. Luận án hệ thống hóa những thành tựu cơ bản trong các chiến lược lớn, qua đó thúc đẩy nhận thức lý luận một cách sâu sắc và là một bước tiến mới trong nghiên cứu về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

Thứ ba, từ sau Đại hội XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc, nghiên cứu về tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới phát triển mạnh mẽ, với nhiều thành quả mới. Tuy nhiên, các khái niệm như kinh tế số, chính phủ số, xã hội số, và trí tuệ Trung Quốc vẫn là những khía cạnh mới mẻ, cần được nghiên cứu sâu hơn. Luận án này, dựa trên kết quả nghiên cứu trước, đã đưa ra những kết luận có tính tư duy độc lập và nhận thức sâu sắc, đáng được công nhận.

Những bất cập và thiếu sót trong nghiên cứu. Khi nghiên cứu một chủ đề mới như tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, phạm vi đề tài rất rộng lớn, nội dung phong phú và tư liệu văn học cũng nhiều. Điều này đòi hỏi khả năng nắm bắt sâu sắc và rộng rãi của người nghiên cứu. Đối với một nghiên cứu sinh mới làm quen với nghiên cứu lý luận, lựa chọn đề tài luận án này thực sự mang lại nhiều thách thức, tạo áp lực trong quá trình nghiên cứu. Các năng lực hiện có cần phải được nâng cao, và một số quan điểm, nhận thức vẫn cần được xem xét và tinh luyện thêm.

Đồng thời, sau Đại hội XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc, toàn Đảng đã phát động phong trào học tập, tuyên truyền và thực hiện tư tưởng mới. Kết quả nghiên cứu về tư tưởng này gia tăng nhanh chóng, và thông tin lý luận liên tục được cập nhật, tạo ra những thách thức trong việc theo kịp xu hướng nghiên cứu tiên tiến nhất. Việc sử dụng các tài liệu và thông tin này cũng gặp hạn chế, bởi có thể một luận đề mới khi bắt đầu nghiên cứu, nhưng khi hoàn thành lại có thể trùng lặp với kết quả nghiên cứu của người khác - một tình huống khó tránh khỏi nhưng tất yếu xảy ra.

Do giới hạn về kiến thức, một số vấn đề có thể chưa được khái quát đầy đủ, cách lý giải một số khía cạnh nhất định và việc sử dụng tài liệu liên quan có thể chưa hoàn toàn chính xác hoặc chưa nghiêm cẩn. Những thiếu sót này cần được khắc phục thông qua quá trình học tập và nghiên cứu không ngừng trong tương lai.

Tiểu kết chương 1

Tổng quan những luận thuyết và quan điểm tư tưởng quan trọng của học giả trong và ngoài nước đối với tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, tổng thể có thể thấy được có mấy đặc điểm như sau.

Một là, những thành quả nghiên cứu chủ yếu lưu thông trong các học giả đại học, các chính khách nước ngoài, phóng viên nhà báo và quần thể học giả quan tâm đến vấn đề này, họ cũng đánh giá tích cực về tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, khi đề cập đến vấn đề phát triển văn hóa truyền thống ưu tú Trung Quốc và văn hóa Trung Quốc đương đại, các học giả thường ca ngợi ý nghĩa tôn vinh nhiều hơn. Tương đối ít công trình có cuộc thảo luận lý luận chuyên sâu về tư tưởng này.

Hai là, cũng có một số học giả nước ngoài đã nghiên cứu sâu hơn về một số chủ đề của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Như bài viết “*Thời đại Tập Cận Bình*” của Hùng Giới (熊玠), “*Tập Cận Bình phục hưng Trung Quốc*” của Ross·Trier (罗斯·特里尔) và “*Tập Cận Bình: Đang thực hiện giấc mơ Trung Quốc*” của Yuri·Tavrovsky (尤里·塔夫罗夫斯基). Các công trình nghiên cứu của họ đã tập trung cao độ vào nghiên cứu văn hóa Trung Quốc đương đại, cung cấp cho chúng ta một góc nhìn mới mẻ của người nước ngoài.

Ba là, nghiên cứu của học giả trong và ngoài nước tập trung nhiều hơn vào mấy vấn đề như “con đường Trung Quốc”, “cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại”, “tự tin văn hóa”, trong mấy vấn đề này lại rõ ràng tập trung vào giải thích nội dung, ý nghĩa và vai trò của tư tưởng ấy. Cho đến nay, những chuyên đề chuyên sâu và giải thích có hệ thống về tư tưởng Tập Cận Bình về xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới còn chưa có nhiều, dễ hiểu, vẫn còn cần thiết tìm hiểu và nghiên cứu, đặc biệt là ở phạm vi Việt Nam.

Tóm lại, thành quả nghiên cứu của trong và ngoài nước đã cung cấp cho luận án một nguồn tham khảo độc đáo và phong phú, cần chúng ta học tập, phân biệt và tiếp thu. Qua phân tích, sự đánh giá của các công trình nghiên cứu có liên quan, có thể khẳng định đề tài luận án “*Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình*” không trùng lặp với các kết quả đã nghiên cứu đi trước. Luận

án đi sâu làm rõ tư tưởng mới nhất của Trung Quốc tức là Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, cũng là vấn đề cấp thiết mà NCS cần tiếp tục đi sâu nghiên cứu để tìm ra những lý luận và tư tưởng tiên tiến trong đó, nhằm tuyên truyền và giải thích tư tưởng mới nhất của Trung Quốc trong thời kỳ hội nhập quốc tế một cách đúng đắn, góp phần quảng bá nền tư tưởng chủ nghĩa xã hội tiên tiến được phát triển và kế thừa từ chủ nghĩa Mác - Lênin, với đậm đà bản sắc dân tộc Trung Hoa trong thời đại mới.

Chương 2

CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là sự kế thừa và phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin, những tinh hoa văn hóa nhân loại và nền văn hóa ưu tú của dân tộc Trung Hoa, tư tưởng Mao Trạch Đông, Lý luận Đặng Tiểu Bình, Tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”, Quan điểm phát triển một cách khoa học, và còn tiếp thu từ những lý luận về chủ nghĩa xã hội của một số đảng cầm quyền ở các nước xã hội chủ nghĩa hiện nay. Đây là thành quả mới nhất trong quá trình vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin vào thực tiễn Trung Quốc, là Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, là sự đúc kết từ kinh nghiệm thực tiễn và trí tuệ tập thể của Đảng Cộng sản và nhân dân Trung Quốc, là sự nhận diện mang tính quốc tế từ những lý luận về chủ nghĩa xã hội của một số đảng cầm quyền ở các nước xã hội chủ nghĩa hiện nay. Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là kim chỉ nam hành động cho toàn Đảng và toàn dân Trung Quốc trong nỗ lực đạt được sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa, đòi hỏi phải kiên trì và liên tục phát triển. Do đó, để nghiên cứu tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, trước tiên cần tìm hiểu các cơ sở lý luận hình thành tư tưởng này.

2.1 Chủ nghĩa Mác-Lênin, tinh hoa văn hóa nhân loại và nền văn hóa ưu tú truyền thống của dân tộc Trung Hoa

2.1.1 Chủ nghĩa Mác-Lênin về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội

Quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội cho rằng, sự ra đời của hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa là một tất yếu lịch sử mà chủ nghĩa xã hội chỉ là giai đoạn đầu. Sự phát triển của lực lượng sản xuất và sự trưởng thành thực sự của giai cấp công nhân là tiền đề, điều kiện cho sự ra đời của hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa. Hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa chỉ được hình thành thông qua cách mạng vô sản dưới sự lãnh đạo của đảng của giai cấp công nhân - đảng cộng sản.

Đặc trưng kinh tế của chủ nghĩa xã hội, theo C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin, là xã hội có nền kinh tế phát triển cao, với lực lượng sản xuất hiện đại, quan hệ sản xuất dựa trên chế độ công hữu từng bước được xác lập, tổ chức quản lý có hiệu quả, năng suất lao động cao và phân phối chủ yếu theo lao động.

Đặc trưng chính trị của chủ nghĩa xã hội là một chế độ dân chủ với nhà nước xã hội chủ nghĩa quản lý xã hội bằng hệ thống pháp luật ngày càng hoàn thiện. C.Mác và Ph.Ăngghen chỉ rõ "... bước thứ nhất trong cách mạng vô sản là giai cấp công nhân biến thành giai cấp thống trị là giành lấy dân chủ" [46; 626]. Từ thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước Nga xô-viết, V.I.Lênin đã coi chính quyền Xô viết là một kiểu nhà nước chuyên chính vô sản, là nhà nước là do đông đảo quần chúng quản lý" [42; 286].

Đặc trưng văn hóa, con người của chủ nghĩa xã hội là nền văn hóa vô sản, trên cơ sở thâm lượm được những tinh hoa văn hóa nhân loại và văn hóa dân tộc, sẽ trở thành nền văn hóa tiên bộ nhất. Đó phải là nền văn hóa mà ở đó sự phát triển tự do của mỗi người là điều kiện cho sự phát triển tự do của tất cả mọi người [46; 628] là xóa bỏ sự phân chia xã hội thành giai cấp, biến tất cả thành viên trong xã hội thành người lao động, xóa bỏ cơ sở của mọi tình trạng người bóc lột người, dân tộc này áp bức dân tộc khác.

Đặc trưng về quan hệ dân tộc, quốc tế của chủ nghĩa xã hội đã được V.I.Lênin chỉ rõ trong Cương lĩnh về vấn đề dân tộc: "Các dân tộc hoàn toàn bình đẳng; các dân tộc được quyền tự quyết; liên hiệp công nhân tất cả các dân tộc lại: đó là Cương lĩnh dân tộc mà chủ nghĩa Mác - Lênin, kinh nghiệm toàn thế giới và kinh nghiệm của nước Nga dạy cho công nhân" [43; 375]. Từ khẩu hiệu "Vô sản tất cả các nước, đoàn kết lại" [46; 646] đến khẩu hiệu: "Vô sản tất cả các nước và các dân tộc bị áp bức đoàn kết lại" [44; 86] thể hiện phương châm giải quyết mối quan hệ giữa dân tộc và quốc tế, mở rộng khối đoàn kết quốc tế của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Cho nên, Phát triển kinh tế là biện pháp cơ bản, có ý nghĩa quyết định nhất của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội. Xây dựng, hoàn thiện chế độ chính trị là tiền đề cơ bản để xây dựng chủ nghĩa xã hội. Xây dựng chủ nghĩa xã hội phải kiên trì, trải qua nhiều giai đoạn với những bước đi phù hợp, tránh chủ quan, nóng vội. Đi lên chủ nghĩa xã hội cần kế thừa những thành tựu của nhân loại, nhất là trong thời kỳ chủ nghĩa xã hội.

Con đường đi lên chủ nghĩa xã hội vừa có tính phổ biến vừa mang nét đặc thù, các dân tộc tiến lên chủ nghĩa xã hội không hoàn toàn giống nhau mà mang theo đặc điểm của mình. Đi lên chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản là quy luật phát triển tất yếu của nhân loại, nhưng cách đi như thế nào, bằng con đường nào, theo chủ nghĩa Mác - Lênin là không giống nhau...Bất cứ ở đâu và bất cứ lúc nào, việc áp dụng những nguyên lý đó phải tùy theo hoàn cảnh lịch sử đương thời." [47; 128]. Chủ nghĩa Mác - Lênin chỉ đặt nền móng cho môn khoa học mới, đề ra những nguyên lý chỉ đạo chung... "còn việc áp dụng những nguyên lý ấy thì, xét riêng từng nơi, ở Anh không giống ở Pháp, ở Pháp không giống ở Đức, ở Đức không giống ở Nga" [34; 232]

Phát huy các động lực trong xây dựng chủ nghĩa xã hội. Đấu tranh giai cấp là động lực phát triển của xã hội có giai cấp đối kháng; sản xuất vật chất là động lực phát triển xã hội; nhu cầu, lợi ích là động lực hoạt động của con người; khoa học, kỹ thuật, công nghệ là động lực phát triển kinh tế và xã hội; dân chủ là động lực phát triển xã hội, đặc biệt là trong xây dựng chế độ chính trị, thể chế và bộ máy Nhà nước; phát triển kinh tế nhiều thành phần (NEP) là động lực phát triển kinh tế - xã hội; lý tưởng là động lực tinh thần quan trọng của con người...

Chủ nghĩa Mác là tư tưởng chỉ đạo căn bản của Trung Quốc trong sự nghiệp xây dựng Đảng và xây dựng đất nước. Kể từ khi ra đời, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã nêu rõ chủ nghĩa Mác lên lá cờ của mình. Đảng Cộng sản Trung Quốc từ trước đến nay, bất kể là ở trong hoàn cảnh thuận lợi hay khó khăn, chưa bao giờ dao động niềm tin đối với chủ nghĩa Mác. Đảng Cộng sản Trung Quốc kiên trì nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác, kiên trì thực sự cầu thị, xuất phát từ thực tế Trung Quốc, quan sát xu thế thời đại, nắm bắt thời cơ lịch sử, không ngừng tìm tòi để thúc đẩy quá trình Trung Quốc hóa và hiện đại hóa Chủ nghĩa Mác, chỉ đạo nhân dân Trung Quốc không ngừng thúc đẩy cách mạng xã hội. Tại sao Đảng Cộng sản Trung Quốc có thể làm được? Tại sao Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc lại thành công, xét đến cùng là nhờ nền tảng vững chắc của chủ nghĩa Mác. Điều đó được thể hiện rất rõ trong những nội dung sau:

Thứ nhất, giá trị của các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin được thể hiện trong việc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Tư duy biện chứng là hình thức tư duy cơ bản trong tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, dựa trên quan điểm phát triển biện chứng của chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng triết học. Tư duy này áp dụng quan điểm thực tiễn, quan điểm biện chứng và quan điểm thực tế để phân tích và nghiên cứu các vấn đề thực tiễn trong quá trình phát triển kinh tế xã hội của Trung Quốc đương đại, từ đó đề xuất năm quan điểm phát triển chính là “sáng tạo, phối hợp, xanh, phát triển và chia sẻ”.

Trước hết, tư duy biện chứng là hình thức tư duy kiên định xuất phát từ thực tế và tôn trọng sự thật. Phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc cần phải luôn dựa trên tình hình thực tế của đất nước, kết hợp triết học phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin với tình hình cụ thể của Trung Quốc để khám phá các quy luật khách quan trong quá trình phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và thực hiện các nhiệm vụ theo đúng các quy luật đó, đảm bảo tính thực tế.

Trung Quốc là một quốc gia đang phát triển, ở giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội, với nền kinh tế và văn hóa còn tương đối kém phát triển. Vì vậy, phát triển chủ

nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc không thể rập khuôn, sao chép các kết luận riêng lẻ từ các tác phẩm kinh điển của C.Mác và V.I.Lênin, mà cần lấy các nguyên lý phổ quát của chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam. “Năm quan điểm phát triển” (tức là quan điểm “sáng tạo, phối hợp, xanh, phát triển và chia sẻ”) là những quan điểm mới về quản lý đất nước và là thành quả mới trong việc “đào sâu nhận thức về quy luật cầm quyền của Đảng Cộng sản, quy luật xây dựng chủ nghĩa xã hội và quy luật phát triển của xã hội loài người.”

Các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin là nền tảng để tìm kiếm chân lý và khám phá quy luật. Chỉ khi kiên trì theo đuổi sự dẫn dắt của các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, chúng ta mới có thể hiểu biết sâu sắc hơn về các sự vật, hiện tượng và ngày càng mở rộng con đường phát triển. Trong mọi lĩnh vực, từ kinh tế, chính trị đến văn hóa và giáo dục, các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin đều có thể được áp dụng để xây dựng con đường phát triển. Đây cũng chính là lý do quan trọng khiến chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc có mối liên hệ mật thiết với các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin đã đóng vai trò chỉ đạo quan trọng trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, giúp đất nước thoát khỏi cảnh nghèo nàn, lạc hậu và áp bức. Giá trị của các nguyên lý này được thể hiện ở việc cung cấp cơ sở khoa học cho tiến trình cải cách và nâng cao tính thực tiễn trong xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, cụ thể là thông qua việc kiên trì theo đuổi chân lý và chú trọng hướng dẫn thực tiễn. Các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin là một phần quan trọng trong tư tưởng của chủ nghĩa Mác - Lênin, thể hiện bản chất cốt lõi của tư tưởng này.

Thứ hai, các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin đã cung cấp cơ sở khoa học cho quá trình cải cách của Trung Quốc. Từ năm 1978, Trung Quốc bắt đầu tiến vào thời kỳ cải cách và mở cửa. Nhìn lại, có thể nói rằng chính sách cải cách mở cửa đã đánh dấu một bước quan trọng giúp đất nước thoát khỏi đói nghèo, lạc hậu và đạt được sự phát triển kinh tế vượt bậc, đồng thời tạo nền tảng vững chắc cho việc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Sau khi Cách mạng Văn hóa kết thúc, mọi lĩnh vực ở Trung Quốc đều cần được tái thiết và quy hoạch lại. Khi Đặng Tiểu Bình đề xuất ý tưởng “cải cách và mở cửa,” đã có một số ý kiến phản đối và hoài nghi vào thời điểm đó.

Tuy nhiên, kết quả sau này cho thấy quyết định của Đặng Tiểu Bình là đúng đắn. Việc Đặng Tiểu Bình đề xuất ý tưởng “cải cách mở cửa” có liên hệ mật thiết với khả năng nắm vững và vận dụng linh hoạt các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác -

Lênin. Thông qua việc áp dụng các nguyên lý này, ông nhận thức sâu sắc rằng chỉ có cách nâng cao năng lực sản xuất mới có thể thay đổi tình hình đất nước lúc bấy giờ. Đồng thời, ông cũng nhận ra rằng việc nâng cao năng lực sản xuất trên toàn quốc trong thời gian ngắn là không thực tế, vì vậy ông đã đưa ra phương án “phát triển khu vực ven biển phía Đông trước tiên,” và từ đó, nhiều dự án phát triển đã được triển khai tại khu vực này.

Các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin yêu cầu chúng ta phải nhìn nhận sự vật xung quanh bằng thái độ “tôn trọng sự thật.” Chỉ khi nắm bắt được tình hình thực tế, chúng ta mới có thể đưa ra các biện pháp hiệu quả để phát triển hoặc giải quyết các vấn đề liên quan. Đồng thời, trong quá trình “tôn trọng sự thật,” cũng cần có góc nhìn biện chứng để phân tích, phải nhận thấy tính phát triển của sự vật thay vì mãi dừng lại ở một góc độ cố định.

Thứ ba, các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin đã nâng cao tính thực tiễn của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. “Thực tiễn là tiêu chuẩn duy nhất để kiểm nghiệm chân lý”, dù trên con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc có tuyên truyền lý tưởng hay đặt ra các mục tiêu phát triển đẹp đẽ đến đâu, cuối cùng vẫn cần thực tiễn kiểm chứng xem liệu những mục tiêu đó có đạt chuẩn hay không. Khi chọn các chỉ số thực tiễn, cần đảm bảo sự phong phú của chúng. Chẳng hạn, để đánh giá mức độ phát triển hiện tại của xã hội, ngoài các số liệu kinh tế như GDP, GNP, còn cần căn cứ sự hài lòng của người dân là một chỉ số tham khảo quan trọng.

Sau khi quá trình kiểm nghiệm kết thúc, kết quả kiểm nghiệm sẽ trở thành cơ sở quan trọng cho việc đưa ra các biện pháp phát triển tiếp theo. Các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin cung cấp một “phương pháp,” và phương pháp này không phải là bất biến mà cần được điều chỉnh theo tình hình thực tế. Trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, Trung Quốc luôn giải quyết các khó khăn thông qua thực tiễn, Trung Quốc hay chọn một số điểm làm thí điểm trước, sau khi thành công mới cho phổ biến đến cả nước, chứ không dựa vào suy đoán chủ quan để xây dựng các phương án ứng phó. Chẳng hạn, Trung Quốc hiện đang đối mặt với thực trạng “khoảng cách giàu nghèo” ngày càng gia tăng. Để giải quyết vấn đề này, cần tìm hiểu kỹ lưỡng nguyên nhân gốc rễ thay vì áp dụng một cách mù quáng phương pháp “lấy của người giàu hỗ trợ người nghèo,” vì cách này không chỉ không giải quyết được vấn đề mà còn có thể tạo ra những vấn đề mới. Thực tiễn là đặc điểm quan trọng của các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, đòi hỏi con người phải dựa trên thực tiễn để phát triển và đổi mới, không thể dùng những giải pháp hư cấu để giải quyết vấn đề.

Thứ tư, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc có mối quan hệ nội tại với các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin. Các nguyên lý này là con đường quan trọng để tìm kiếm chân lý, và chỉ khi tuân theo sự dẫn dắt của chủ nghĩa Mác - Lênin về mặt giá trị và phương pháp, chúng ta mới có thể hiểu sâu sắc quy luật phát triển của sự vật, từ đó đạt được sự phát triển tốt hơn. Nhìn lại quá trình phát triển từ khi thành lập nước Trung Quốc mới đến nay, mỗi giai đoạn phát triển đều được chỉ đạo bởi các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin. Đặc biệt, những thành tựu đạt được sau cải cách mở cửa và kết quả xây dựng con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc càng khẳng định tính đúng đắn và chân lý của các nguyên lý này, từ đó Trung Quốc coi chủ nghĩa Mác như kim chỉ nam cho sự nghiệp xây dựng Đảng và đất nước.

Các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin là “Học thuyết của nhân dân”, vì chúng luôn nhấn mạnh việc dựa vào sức mạnh của nhân dân để thúc đẩy phát triển xã hội, trong khi việc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc lấy mục tiêu “phục vụ nhân dân” làm nền tảng, mọi thứ đều bắt đầu từ nhu cầu của nhân dân, phục vụ nhân dân, vì nhân dân. Các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin cũng là “Học thuyết mở” như Ăngghen đã nhấn mạnh: “Toàn bộ thế giới quan của C.Mác không phải là giáo điều, mà là phương pháp. Nó không cung cấp những giáo lý có sẵn, mà là điểm khởi đầu cho nghiên cứu và phương pháp phục vụ nghiên cứu đó” [202]. “Lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin là một sản phẩm của lịch sử, và ở mỗi thời kỳ khác nhau, nó có những hình thức và nội dung hoàn toàn khác biệt” [46; 681]. Vì vậy, Đảng Cộng sản Trung Quốc kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn và đặc điểm của thời đại ở Trung Quốc hiện nay, đồng thời kết hợp với văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa, học hỏi và tiếp thu tất cả những thành tựu văn minh xuất sắc của nhân loại. Đảng thúc đẩy đổi mới lý luận, đổi mới thực tiễn và không ngừng tiến xa hơn trong quá trình Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

Kể từ khi thành lập nước Trung Quốc mới, qua các thế hệ, các nhà lãnh đạo quốc gia đã dựa trên các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin để đề xuất các tư tưởng quản lý đất nước cụ thể, như “Tư tưởng Mao Trạch Đông,” “Lý luận Đặng Tiểu Bình,” “Tư tưởng quan trọng Ba đại diện” và “Quan điểm phát triển một cách khoa học”. Đến nay, tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình tiếp tục cung cấp nền tảng vững chắc cho việc xây dựng và phát triển con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, giúp tăng cường sức cạnh tranh cho đất nước.

2.1.2. Tinh hoa văn hóa nhân loại và nền văn hóa ưu tú của dân tộc Trung Hoa

Để phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin của thế kỷ XXI và chủ nghĩa Mác - Lênin của Trung Quốc đương đại, Đảng Cộng sản Trung Quốc phải đứng vững trên nền tảng Trung Quốc và hướng tầm nhìn ra thế giới, giữ vững phẩm chất lý luận tiên cùng thời đại, nhận thức sâu sắc ý nghĩa thời đại và ý nghĩa thực tiễn của chủ nghĩa Mác - Lênin, kiên trì thúc đẩy quá trình Trung Quốc hóa, hiện đại hóa và đại chúng hóa chủ nghĩa Mác - Lênin. Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nhiều lần nhấn mạnh trong các dịp, cuộc họp và bài viết rằng tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới cần phải kết hợp các thành tựu văn hóa xuất sắc của nhân loại với văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa.

2.1.2.1. Tinh hoa văn hóa nhân loại

Nền văn minh của một quốc gia, dân tộc là sự thể hiện ý chí tập thể của quốc gia và dân tộc đó. Trên thế giới có hơn 200 quốc gia và vùng lãnh thổ, hơn 2.500 dân tộc cùng nhiều tôn giáo khác nhau, tạo nên một nền văn minh đa dạng và phong phú. Văn minh vật chất của nhân loại bao gồm ba khía cạnh: nền tảng sinh tồn, sự tiến bộ kỹ thuật và sản xuất kinh tế. Nền tảng sinh tồn của con người đã phát triển từ thời kỳ đồ đá đến thời kỳ đồ đồng, rồi từ thời kỳ đồ sắt tiến lên thời kỳ cơ khí công nghiệp, phát triển nông nghiệp, chăn nuôi và chế tạo công cụ. Ví dụ như hệ thống luân canh ở Lưỡng Hà (Hệ thống luân canh Lưỡng Hà (Mesopotamian Crop Rotation System) là phương thức canh tác nông nghiệp được phát triển ở vùng Lưỡng Hà cổ đại (nay thuộc Iraq và khu vực lân cận), chủ yếu dựa vào việc luân phiên thay đổi cây trồng theo chu kỳ để duy trì độ màu mỡ của đất), con người còn phát minh ra kỹ thuật lên men và kỹ thuật bảo quản thực phẩm. Sự tiến bộ kỹ thuật của nhân loại cũng được thể hiện qua quá trình từ tạo ra lửa, hơi nước, điện năng đến năng lượng hạt nhân; phương tiện giao thông từ bánh xe ban đầu đến tàu thuyền, rồi tiến tới tàu vũ trụ v.v.. Hệ thống cơ sở hạ tầng văn minh của con người bao gồm mạng lưới giao thông (như hệ thống đường La Mã với 29 con đường quân sự tổng chiều dài 8 km) và công trình thủy lợi (như đập Đô Giang Yên ở Trung Quốc có thể tưới tiêu cho gần 10 triệu mẫu đất). Sản xuất kinh tế của nhân loại đã phát triển từ săn bắn hái lượm nguyên thủy đến kinh tế hàng hóa, và hiện nay là thương mại toàn cầu hóa.

Văn minh thể chế của nhân loại được thể hiện trên ba phương diện: chế độ chính trị, hệ thống pháp luật và hệ thống kinh tế. Văn minh chính trị của loài người đã phát triển từ chế độ bộ lạc đến các thành bang sơ khai (ví dụ: nền dân chủ trực tiếp Athens yêu cầu Đại hội Công dân phải có 6.000 người tối thiểu tham dự; chế độ khoa cử Trung Quốc từ năm 1300-1905 đã tuyển chọn khoảng 100.000 tiến sĩ), rồi phát triển

thành đế quốc, quốc gia dân tộc, và các hệ thống dân chủ hoặc chuyên chế. Hệ thống pháp luật đã tiến hóa từ luật tập quán sang luật thành văn, như Bộ luật Hammurabi (282 điều) và Bộ luật Napoleon (2.281 điều), tiếp đến Hòa ước Westphalia (năm 1648), rồi phát triển thành hiến pháp hiện đại. Về thể chế kinh tế, nhân loại đã chuyển từ trao đổi hàng hóa sang kinh tế tiền tệ (ví dụ: đồng tiền vàng Lydia vào thế kỷ 7 TCN, tiền giấy "Giao Tử" thời Bắc Tống Trung Quốc), rồi tiến tới chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa xã hội.

Nền văn minh tinh thần của nhân loại chủ yếu được thể hiện ở ba phương diện: ngôn ngữ và chữ viết, triết học và tôn giáo, khoa học và tri thức. Về ngôn ngữ và chữ viết, loài người đã phát triển từ hình thức truyền khẩu đến phát minh ra chữ tượng hình (như giáp cốt văn Trung Quốc), rồi đến chữ cái ngữ âm, và tiến tới kỷ nguyên thông tin số hóa. Về triết học và tôn giáo, nhân loại đã tiến hóa từ thần thoại truyền thuyết sang tôn giáo đa thần, như thần thoại Hy Lạp, rồi đến nhất thần giáo bao gồm Cơ Đốc giáo, Hồi giáo, và sau cùng là triết học duy lý khoa học. Về khoa học và tri thức, con người đã phát triển từ tích lũy kinh nghiệm nguyên thủy đến xây dựng hệ thống khoa học (như Cơ học Newton), rồi đến Thuyết tương đối của Einstein, và hiện nay là khám phá về vật lý lượng tử.

Nền văn minh xã hội của nhân loại bao gồm ba phương diện chính như gia đình và hôn nhân, hệ thống giáo dục, y tế và vệ sinh. Về gia đình và hôn nhân, loài người đã phát triển từ chế độ quần hôn nguyên thủy đến hôn nhân thị tộc, rồi chế độ một vợ một chồng, và hiện nay là các mô hình gia đình đa dạng hiện đại. Về hệ thống giáo dục, nhân loại đã tiến hóa từ hình thức truyền miệng đến giáo dục tư thực (như kiểu trường làng), rồi phát triển đến giáo dục đại học, và ngày nay là các mô hình giáo dục trực tuyến. Về y tế và vệ sinh, con người đã phát triển từ thầy thuốc phù thủy (Vu y) chữa bệnh đến y học cổ truyền (như Đông y, Nam y), rồi tiến lên y học hiện đại với các thành tựu như vắc-xin và chỉnh sửa gen v.v..

Văn minh nghệ thuật và văn hóa của nhân loại được thể hiện qua các lĩnh vực như nghệ thuật thị giác, văn học và âm nhạc, kiến trúc và thiết kế. Về nghệ thuật thị giác, từ những bức tranh hang động ở Lascaux, đến thời kỳ Phục hưng với Leonardo da Vinci, cho đến nghệ thuật số hóa hiện đại, đều là những dấu mốc của văn minh nghệ thuật thị giác của nhân loại. Về văn học và âm nhạc, từ các sử thi như Gilgamesh, đến tiểu thuyết Hồng Lâu Mộng, rồi phát triển thành điện ảnh và âm nhạc đại chúng ngày nay, đều thể hiện sự tiến hóa của văn minh nghệ thuật. Về kiến trúc và thiết kế, từ kim tự tháp Ai Cập cổ đại, nhà thờ theo phong cách Gothic, cho đến những tòa nhà

chợc trời như tháp Khalifa ở Dubai, tất cả đều là những biểu tượng của văn minh kiến trúc thế giới.

Văn minh nhân loại không có sự phân biệt cao thấp hay tốt xấu, mọi nền văn minh đều bình đẳng, bao dung và đa dạng. Tất cả các nền văn minh do con người tạo ra đều là kết tinh của lao động và trí tuệ, mỗi nền văn minh đều mang những nét độc đáo riêng. Mọi thành quả văn minh đều đáng được tôn trọng và trân quý. Chỉ thông qua giao lưu và học hỏi lẫn nhau, một nền văn minh mới có thể tràn đầy sức sống. Đồng chí Tập Cận Bình có Bài phát biểu tại buổi tọa đàm về công tác khoa học xã hội triết học, nhấn mạnh rằng phải kiên trì không quên nguyên ước ban đầu, tiếp thu nước ngoài, hướng tới tương lai, nhấn mạnh tính dân tộc không phải là phải bài xích thành quả học thuật của các nước khác, kiên trì cởi mở bao dung, tích cực chủ động học tập tham khảo thành quả văn minh xuất sắc do nhân loại sáng tạo, tôn vinh quan điểm văn minh mới với bình đẳng, học hỏi lẫn nhau, đối thoại, bao dung, thúc đẩy sự giao lưu và hợp tác nhân văn thế giới bước lên giai đoạn mới.

Trong bài phát biểu ngày 23 tháng 4 năm 2018 *“Học tập lý luận cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin là môn học bắt buộc của những người cộng sản”* [95] Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng Đảng Cộng sản Trung Quốc kiên trì định hướng vào vấn đề, tập trung vào những vấn đề thực tiễn lớn trong cải cách mở cửa và xây dựng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc, các vấn đề chiến lược toàn diện, cùng những vấn đề khó khăn và được nhân dân quan tâm, nhằm đưa ra các quan điểm, tư tưởng và phương pháp mới để giải quyết vấn đề. Tập Cận Bình đề xuất rằng cần hấp thu tất cả các thành tựu văn hóa xuất sắc của nhân loại, không ngừng nâng cao nhận thức về quy luật cầm quyền của Đảng Cộng sản, quy luật xây dựng chủ nghĩa xã hội và quy luật phát triển của xã hội loài người, phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI và chủ nghĩa Mác - Lênin đương đại Trung Quốc, tiếp tục viết nên những trang mới cho quá trình Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

Trong bài phát biểu *“Kinh nghiệm quý báu tích lũy từ 40 năm cải cách và mở cửa”* [97] của Tập Cận Bình cho rằng phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI và chủ nghĩa Mác - Lênin đương đại Trung Quốc là trách nhiệm lịch sử không thể thoái thác của những người cộng sản Trung Quốc đương thời. Chúng ta cần tăng cường ý thức về vấn đề, ý thức về thời đại và ý thức chiến lược, với tầm nhìn lịch sử sâu sắc và quan điểm quốc tế rộng mở để nắm bắt bản chất và mối liên hệ nội tại của các vấn đề trong quá trình phát triển, theo sát những thực tiễn sáng tạo của hàng triệu nhân dân, học hỏi và hấp thu các thành tựu văn minh xuất sắc của nhân loại. Đồng thời, chúng ta

phải không ngừng giải đáp các vấn đề lớn mà thời đại và thực tiễn đặt ra, để chủ nghĩa Mác - Lênin đương đại Trung Quốc tỏa sáng rực rỡ hơn với ánh sáng chân lý.

2.1.2.2. *Nền văn hóa ưu tú của dân tộc Trung Hoa*

Trung Quốc là quốc gia rộng lớn với hơn 1,408 tỷ dân và 56 dân tộc. Nền văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa, được ra đời và hình thành hơn 5.000 năm lịch sử văn minh, đã cung cấp nền tảng tinh thần vững chắc cho sự trường tồn và phát triển của dân tộc Trung Hoa.

Các quan niệm tư tưởng trong văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa như cách cổ đỉnh tân (đổi mới bằng phá bỏ cái cũ), dân vi bang bản (dân là gốc của nhà nước), vi chính dĩ đức (cai trị bằng đạo đức), nhiệm nhân duy hiền (dùng người tài đức), dữ thì câu tiến (cùng tiến bộ và theo kịp với thời đại), cước đạp thực địa (làm việc thực tế, làm đến nơi đến chốn) thực sự cầu thị, kinh thế trí dụng (nghĩa là dùng học vấn phải giải quyết được vấn đề thực tế), tri hành hợp nhất (làm đi đôi với lời nói), cung hành thực tiễn (nghĩa là tự mình thực hành), tập tư quảng ích (tập trung trí tuệ quần chúng), bác thi tế chúng (cứu giúp dân chúng), quần sách quần lực (phát huy trí tuệ và sức mạnh của tập thể), nhân giả ái nhân (người nhân ái biết yêu thương người khác), dĩ đức lập nhân (tu dưỡng con người bằng đạo đức), dĩ thành đãi nhân (đối xử chân thành với người khác), thanh liêm tòng chính (làm quan trong sạch), cần miễn phụng công (nghĩa là chăm chỉ và cố gắng phục vụ nhân dân), huệ dân lợi dân (mang lại lợi ích cho người dân), an dân phú dân (làm cho hòa bình và thịnh vượng cho người dân), đạo pháp tự nhiên (tuân theo quy luật phát triển của tự nhiên), thiên nhân hợp nhất (sự hài hòa giữa con người với con người và giữa con người với tự nhiên), thiên hạ vi công (quyền lực nhà nước là của nhân dân, mọi người đều bình đẳng), thế giới đại đồng (một thế giới hài hòa, thịnh vượng, người dân an cư lập nghiệp, cuộc sống hạnh phúc), tự cường bất tức (tự mình vươn lên không ngừng), hậu đức tải vật (có đức dày để có thể nâng đỡ vạn vật), giảng tín tu mục (Giữa người với người, giữa quốc gia với quốc gia, chúng ta phải coi trọng tín dụng và mưu cầu hài hòa với nhau), thân nhân thiện lân (gần gũi người nhân, thân thiện với láng giềng)... Đã gợi ý cho dân tộc Trung Hoa trong nhận thức và cải tạo cuộc sống, đồng thời cung cấp kinh nghiệm quý báu cho Đảng Cộng sản Trung Quốc trong quản lý đất nước.

Tinh thần nhân văn trong văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa như phương thức đối xử công việc và quan hệ xã hội: cầu đồng tồn dị (tìm ra những điểm chung và bảo lưu những điểm khác biệt), hòa nhi bất đồng (duy trì quan hệ hài hòa và tôn trọng lẫn nhau nhưng không tùy tiện phụ họa theo đuôi), hòa hài tương xử (chung sống với nhau

một cách hài hòa); còn những tư tưởng cảm hóa và giáo dục như: dĩ văn hóa nhân (thông qua văn hóa để cảm hóa con người, giáo dục con người), văn dĩ tải đạo (thông qua bài văn chuyển đạt những đạo lý, triết lý và tinh thần nhân văn); cũng như những quan niệm đời sống như kiệm ước tự thủ (cuộc sống tiết kiệm giản dị), lực giới xa hoa (đề cao tiết kiệm, phản đối lãng phí và tiêu dùng một cách xa xỉ), trung hòa thái hòa (biểu hiện một cách khiêm tốn), đoàn kết một lòng, đồng chu cộng tế (cùng ngồi một con thuyền qua sông, nghĩa là đoàn kết hỗ trợ lẫn nhau trong một hoàn cảnh khó khăn, cùng vượt qua khó khăn), an bất vong nguy (lúc bình an không quên nguy hiểm), tồn bất vong vong (lúc sống không quên diệt vong), trị bất vong loạn (Khi ổn định không được quên phòng ngừa bạo loạn có thể xảy ra), cư an tư nguy (nghĩa là trong môi trường yên bình, cần nghĩ đến những nguy hiểm và thảm họa có thể xảy ra)... Văn ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống nhân dân ngày nay.

Các chuẩn mực đạo đức trong văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa như ý thức trách nhiệm thiên hạ hưng vong, thất phu hữu trách (sự hưng vong của đất nước là trách nhiệm của mỗi người), tình yêu nước như tinh trung báo quốc, chấn hưng Trung Hoa (trung thành và báo hiếu tổ quốc, góp phần chấn hưng dân tộc Trung Hoa), ý thức phong trào xã hội như sùng đức hướng thiện, kiến hiền tư tề (nhìn thấy người hiền muốn noi theo), tâm hoài mộng tưởng (có mục tiêu và nguyện vọng trong trái tim), bất giải truy cầu (theo đuổi không ngừng), quan niệm vinh nhục như hiếu để trung tín (có lòng hiếu thảo với bố mẹ, kính trọng anh trai, trung thành với tổ quốc và bạn bè), lễ nghĩa liêm sỉ (có ý thức về sự đúng đắn, công bằng, chính trực và danh dự)... Đã trở thành thước đo giá trị để đánh giá đúng phải sai trái, ảnh hưởng sâu sắc đến hành vi của người dân Trung Quốc.

Văn hóa Trung Hoa đề cao nhân ái (khuyến khích thực hành chuẩn mực đạo đức lấy lòng nhân từ, quan tâm làm cốt lõi, coi trọng lòng tốt lành và sự bao dung với người khác), chú trọng người dân (đặt vị trí căn bản của nhân dân lên tầm đạo đức, chủ trương quản lý đất nước phải lấy nhu cầu và lợi ích nhân dân làm trung tâm), tuân thủ tín thành (tuân thủ nghiêm ngặt nguyên tắc chân thật, giữ lời hứa, coi trọng trách nhiệm đạo đức về sự thống nhất giữa lời nói và việc làm), sùng thượng chính nghĩa (tôn trọng và đề cao tính chính đáng phù hợp thuần phong mỹ tục, hành vi phải tuân thủ giá trị công bằng, hợp lý, chủ động theo đuổi tinh thần chính trực), thượng hòa cầu hợp (tôn vinh tư tưởng cùng nhau hòa hợp sinh tồn, nỗ lực thúc đẩy sự hòa nhập giữa các cá nhân và nhóm khác nhau, tránh xung đột), truy cầu đại đồng (tích cực tìm kiếm những cộng đồng chung và công hiến cho trạng thái xã hội lý tưởng), thiên hạ vi công

(mọi người đều bình đẳng, hài hòa cùng tồn tại). Đây đều là những giá trị văn hóa truyền thống ưu tú của dân tộc Trung Hoa.

Trong thời đại mới, Đảng Cộng sản Trung Quốc đối với văn hóa Trung Hoa luôn giữ thái độ kế thừa tinh hoa, loại bỏ cặn bã, có phân biệt để đối xử, có chọn lọc để tiếp thu. Tương tự, đối với văn minh nhân loại, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì quan điểm học tập, hấp thu và tham khảo. Văn minh được đa sắc hóa nhờ có sự giao lưu, văn minh được phong phú hơn nhờ có sự tham khảo lẫn nhau. Đối với thành quả văn minh ưu tú mà nhân dân các nước tạo ra, chúng ta nên giữ thái độ học hỏi, tích cực tiếp thu những thành phần hữu ích, không ngừng học cái hay của người khác, biến cái hay của người chuyển hóa thành của mình, từ đó hình thành bản sắc dân tộc của mình. Từ các nền văn minh cổ đại như Trung Hoa, Hy Lạp, La Mã, Ai Cập, Lưỡng Hà, Ấn Độ, đến các nền văn minh đương đại như châu Á, châu Phi, châu Âu, châu Mỹ, châu Đại Dương... Trung Quốc luôn nỗ lực đóng góp duy trì sự đa dạng văn minh thế giới, tôn trọng văn minh các dân tộc, học hỏi văn minh một cách đúng đắn, đối xử khoa học với truyền thống văn hóa. Đảng Cộng sản Trung Quốc kiên trì xuất phát từ thực tế dân tộc, học cái hay sửa cái dở, chọn điều hiền thiện mà theo, tiếp thu rộng rãi, không ngừng làm phong phú và phát triển văn hóa ưu tú Trung Hoa bằng cách hấp thu tinh hoa từ mọi nền văn minh.

Trong quá trình lãnh đạo nhân dân thực hiện công cuộc cách mạng, xây dựng và cải cách, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã tự giác gánh vác trọng trách kế thừa, phát triển văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa và văn minh nhân loại, trở thành người kế thừa và người truyền bá văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa cùng văn minh nhân loại. Đảng Cộng sản Trung Quốc nhấn mạnh tự tin về văn hóa, ra sức đào tạo và thực tiễn hệ giá trị cốt lõi của Chủ nghĩa xã hội, đúc vững ý thức cộng đồng dân tộc Trung Hoa, nhấn mạnh tôn vinh giá trị chung của toàn nhân loại là hòa bình, phát triển, công bằng, chính nghĩa, dân tộc, tự do, thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại.

Trong bài phát biểu tại “Lễ kỷ niệm 200 năm ngày sinh của C.Mác vào ngày 4 tháng 5 năm 2018” [96] Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng chủ nghĩa Mác - Lênin là một lý luận mở và không ngừng phát triển, luôn đứng ở vị trí tiên phong của thời đại. Lịch sử phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin chính là lịch sử mà Mác, Ăngghen và các thế hệ kế thừa đã không ngừng phát triển lý luận dựa trên bối cảnh thời đại, thực tiễn và sự tiến bộ trong nhận thức. Đây là một quá trình không ngừng tiếp thu các thành tựu tư tưởng và văn hóa xuất sắc trong lịch sử loài người để làm phong phú thêm chính mình.

Trong bài phát biểu tại “*Lễ kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc*” [103] Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng trên chặng đường mới, Trung Quốc phải kiên trì theo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện,” quan điểm phát triển một cách khoa học và thực hiện đầy đủ tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới. Cần kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc và văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa, sử dụng chủ nghĩa Mác - Lênin để quan sát thời đại, nắm bắt thời đại và dẫn dắt thời đại, tiếp tục phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin đương đại Trung Quốc và chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI.

Trong bài viết “*Nắm bắt và vận dụng tốt hơn kinh nghiệm lịch sử trong trăm năm phấn đấu của Đảng*” vào ngày 11 tháng 1 năm 2022, Tập Cận Bình chỉ ra rằng lý do Đảng có thể lãnh đạo nhân dân vượt qua nhiều lần tìm tòi, nhiều thử thách và khai phá để hoàn thành những nhiệm vụ khó khăn mà các lực lượng chính trị khác ở Trung Quốc không thể hoàn thành, cốt lõi nằm ở việc kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc và văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa, kiên trì thực tiễn là tiêu chuẩn duy nhất để kiểm nghiệm chân lý, kiên trì xuất phát từ thực tế, kịp thời trả lời các câu hỏi của thời đại và của nhân dân, không ngừng thúc đẩy quá trình Trung Quốc hóa và hiện đại hóa chủ nghĩa Mác - Lênin[21].

Trong bài phát biểu khi đến thăm Đại học Nhân dân Trung Quốc vào ngày 25 tháng 4 năm 2022 [98] Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng : “hiện nay những biến động chưa từng có trong một thế kỷ đang diễn ra nhanh chóng, và thế giới đã bước vào thời kỳ biến động và chuyển đổi mới, đòi hỏi cấp thiết câu trả lời cho các câu hỏi thời đại như “Thế giới đang đi về đâu?”; “Nhân loại sẽ đi về đâu?”. Chúng ta cần kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc và văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa, đặt nền tảng vào chiến lược phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa và bối cảnh thay đổi lớn của thế giới, không ngừng thúc đẩy quá trình Trung Quốc hóa và hiện đại hóa chủ nghĩa Mác - Lênin”.

Trong bài phát biểu “*Giương cao ngọn cờ vĩ đại của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đoàn kết phấn đấu để xây dựng toàn diện quốc gia hiện đại xã hội chủ nghĩa*” [108] vào ngày 16 tháng 10 năm 2022, Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng các đảng viên Đảng Cộng sản Trung Quốc nhận thức sâu sắc rằng chỉ khi kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc và văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa, và kiên trì vận dụng chủ nghĩa duy vật biện

chúng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, chúng ta mới có thể trả lời đúng đắn các vấn đề lớn do thời đại và thực tiễn đặt ra, và mới có thể duy trì sức sống mạnh mẽ và sức phát triển bền bỉ của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Trong bài phát biểu *“Đoàn kết phấn đấu để thực hiện các mục tiêu và nhiệm vụ đã được Đại hội XX của Đảng đề ra”* [114] vào ngày 23 tháng 10 năm 2022, Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng toàn Đảng phải kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc và văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa. Cần củng cố sự tự tin vào lịch sử và văn hóa, kiên trì phát huy giá trị của cổ nhân cho hiện tại, đổi mới những tinh hoa văn hóa, kết nối tinh túy trong tư tưởng của C.Mác với tinh hoa của văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa, hòa hợp với các giá trị chung hàng ngày của quần chúng nhân dân. Điều này nhằm hấp thu đầy đủ trí tuệ trong quản lý đất nước và xã hội, không ngừng củng cố nền tảng lịch sử và cơ sở quần chúng cho quá trình Trung Quốc hóa và hiện đại hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, giúp chủ nghĩa Mác - Lênin bám rễ sâu tại Trung Quốc. Dĩ nhiên, việc kết hợp với thực tiễn Trung Quốc và văn hóa truyền thống Trung Hoa không loại trừ việc hấp thu các thành quả có ích của nền văn minh nhân loại; không chỉ không loại trừ, mà còn yêu cầu tích cực học hỏi và tiếp thu, lấy mọi thành tựu văn minh mà nhân loại tạo ra để làm phong phú cho mình.

Chủ tịch Tập Cận Bình nhiều lần nhấn mạnh tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới phải tiếp thu và tham khảo tất cả thành quả văn hóa xuất sắc do nhân loại sáng tạo, kiên trì kết hợp với văn hóa truyền thống xuất sắc Trung Hoa.

2.2. Cơ sở lý luận từ tư tưởng của các thể hệ lãnh đạo Đảng Cộng sản Trung Quốc

2.2.1. Tư tưởng Mao Trạch Đông

Tập thể lãnh đạo Trung ương thế hệ đầu tiên của Đảng Cộng sản Trung Quốc, với Mao Trạch Đông là hạt nhân, đã tiến hành tìm tòi con đường xã hội chủ nghĩa phù hợp với tình hình thực tiễn của Trung Quốc. Từ đó đã hình thành tư tưởng Mao Trạch Đông, và tư tưởng đó đã trở thành kim chỉ nam trong thời kỳ ấy. Thời kỳ tập thể lãnh đạo Trung ương thế hệ đầu tiên của Đảng Cộng sản Trung Quốc với Mao Trạch Đông làm hạt nhân, là giai đoạn thời gian khoảng từ năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc 1921 cho đến năm 1976.

Về mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc với Mao Trạch Đông làm hạt nhân đã nhận diện như sau:

Thời kỳ cách mạng (trước năm 1949): Mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc là mâu thuẫn giữa đại chúng nhân dân với chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa phong kiến và chủ nghĩa tư bản quan liêu. Đây là căn cứ cơ bản để Đảng lãnh đạo nhân dân tiến hành cách mạng chủ nghĩa dân chủ mới.

Thời kỳ cách mạng và xây dựng Xã hội Chủ nghĩa (sau năm 1949):

Thời kỳ quá độ (1949-1956): Mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc là mâu thuẫn giữa giai cấp công nhân với giai cấp tư sản, giữa con đường chủ nghĩa xã hội với con đường chủ nghĩa tư bản (đây là căn cứ cho Đảng Cộng sản Trung Quốc đề xuất tổng chiến lược trong thời kỳ quá độ).

Sau khi thiết lập chế độ chủ nghĩa xã hội (sau năm 1956): Đại hội đại biểu toàn quốc lần Thứ VIII Đảng Cộng sản Trung Quốc từng chỉ ra chính xác mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc là mâu thuẫn giữa yêu cầu mong muốn xây dựng một quốc gia công nghiệp tiên tiến của nhân dân với thực tế là một nước nông nghiệp lạc hậu, và mâu thuẫn giữa nhu cầu của nhân dân về phát triển kinh tế văn hóa nhanh chóng với tình trạng kinh tế văn hóa hiện nay không đáp ứng được nhu cầu của nhân dân. Nhưng sau đó nhận định này bị thay đổi, nhấn mạnh lại mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc là mâu thuẫn giữa giai cấp vô sản với giai cấp tư sản, giữa con đường xã hội chủ nghĩa và con đường chủ nghĩa tư bản là mâu thuẫn chủ yếu trong toàn giai đoạn lịch sử chủ nghĩa, và cuối cùng phát triển thành với đấu tranh giai cấp làm chủ đạo.

Về bố cục tổng thể, thời kỳ đó chưa đề xuất rõ ràng một khái niệm bố cục tổng thể tương tự như “bố cục tổng thể năm trong một” hoặc “bố cục tổng thể ba trong một” sau này. Tuy nhiên, những thực tiễn trọng điểm và tư tưởng chỉ đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong lĩnh vực xây dựng xã hội chủ nghĩa chủ yếu thể hiện một bố cục tổng thể trong đó có xây dựng chính trị, xây dựng kinh tế, xây dựng văn hóa, xây dựng quốc phòng.

Trong bố cục xây dựng chính trị, Đảng Cộng sản Trung Quốc đẩy mạnh công tác củng cố dân chủ nhân dân chuyên chính (chuyên chính do giai cấp vô sản), nhấn mạnh tính cấp thiết của đấu tranh giai cấp và phong trào chính trị.

Trong bố cục xây dựng kinh tế, Đảng Cộng sản Trung Quốc thiết lập thể chế kinh tế kế hoạch một cách tập trung cao độ, ưu tiên phát triển ngành công nghiệp nặng, tiến hành xây dựng công nghiệp hóa với quy mô lớn. Ví dụ như Kế hoạch 5 Năm lần thứ nhất, chủ yếu bao gồm kế hoạch xây dựng công nghiệp, xây dựng nông nghiệp và ngành thủ công, xây dựng ngành công thương, xây dựng ngành tài chính, tín dụng, thị trường một cách cân bằng, với mục tiêu là thực hiện kinh tế quốc dân tăng trưởng một cách nhanh chóng, tạo nền tảng cơ sở cho công nghiệp hóa Trung Quốc. Hai là tổ chức phong trào công xã hóa

nhân dân, theo đuổi quan hệ sản xuất với đặc điểm chủ yếu là “một lớn, hai công, ba thuần” (nghĩa là công xã nhân dân với quy mô lớn, tư liệu sản xuất của công xã nhân dân với trình độ công hữu hóa cao, đi theo chủ nghĩa xã hội một cách thuần túy).

Trong bối cảnh xây dựng văn hóa, chủ tịch Mao Trạch Đông nhấn mạnh văn nghệ phải phục vụ cho công nhân, nông dân và quân đội, phục vụ cho chính trị giai cấp vô sản. Lúc đó Trung Quốc đã tiến hành cách mạng và cải tạo trong lĩnh vực tư tưởng văn hóa.

Trong bối cảnh xây dựng quốc phòng, Trung Quốc đã đặc biệt coi trọng công tác xây dựng quốc phòng hiện đại hóa và nghiên cứu phát triển vũ khí mang tính chiến lược như “Lưỡng đạn nhất tinh” (bom nguyên tử, tên lửa, vệ tinh nhân tạo) trong bối cảnh thế giới phức tạp.

Về *bố cục chiến lược*, mục tiêu trong thời kỳ cách mạng là lật đổ “ba ngọn núi” (chủ nghĩa đế quốc, phong kiến, tư bản quan liêu), thành lập nước chủ nghĩa dân chủ mới Trung Quốc, và cuối cùng đi lên chủ nghĩa xã hội. Trong thời kỳ xây dựng, Trung Quốc đã đưa ra mục tiêu *bố cục chiến lược* như sau:

Một là, chiến lược thực hiện công nghiệp hóa đất nước, Trung Quốc sẽ chuyển từ nước nông nghiệp lạc hậu sang nước công nghiệp tiên tiến.

Hai là, chiến lược thực hiện “bốn hiện đại hóa”. Cuối năm 1959 đến mùa xuân năm 1960, Chủ tịch Mao Trạch Đông đã dẫn dắt một số nhà lý luận và nhân viên đến Hàng Châu, dành hơn một tháng để đọc cuốn *Giáo trình Kinh tế chính trị* của Liên Xô. Trong phần thứ bảy của *Tổng hợp các luận điểm từ Bản ghi chép các buổi trao đổi về Giáo trình Kinh tế chính trị của Liên Xô*, sau đó Mao Trạch Đông đã đề xuất: “Xây dựng chủ nghĩa xã hội đòi hỏi hiện đại hóa công nghiệp, hiện đại hóa nông nghiệp, hiện đại hóa khoa học và văn hóa, và bây giờ cần bổ sung hiện đại hóa quốc phòng.” Đây là lần đầu tiên Mao Trạch Đông nêu lên đầy đủ tư tưởng về “bốn hiện đại hóa.” Vào năm 1964, mục tiêu “bốn hiện đại hóa” to lớn được thủ tướng Chu Ôn Lai đề xuất chính thức tại Đại hội đại biểu nhân đại toàn quốc lần thứ III, đó là hiện đại hóa công nghiệp, nông nghiệp, quốc phòng, khoa học kỹ thuật.

Ba là, chiến lược “Vượt Anh bắt kịp Mỹ”. Chiến lược được đề xuất trong thời kỳ “Đại nhảy vọt” nhằm theo đuổi tăng trưởng nhanh chóng với tổng sản lượng kinh tế vượt qua các nước tư bản chủ nghĩa phát triển như nước Anh và Mỹ.

Bốn là, chiến lược “Chuẩn bị cho chiến đấu, chuẩn bị cho mùa mất mùa, vì nhân dân”. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đề xuất ra chiến lược này dựa trên nhận diện về tình thế quốc tế và khó khăn trong nước.

Về những lý luận cần làm rõ, chủ yếu bao gồm:

Một là, phải làm rõ học thuyết cách mạng chủ nghĩa dân chủ mới. Đó chính là phải làm rõ tính chất, đối tượng, nhiệm vụ, động lực, tiền đề và bước đi của cách mạng Trung Quốc (chia làm hai bước). Cách mạng chủ nghĩa dân chủ mới Trung Quốc với tính chất là cách mạng chủ nghĩa dân chủ giai cấp tư sản mang tính mô hình mới và đặc thù, nó được sự lãnh đạo của giai cấp vô sản thông qua sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, có sự chỉ đạo của tư tưởng chủ nghĩa Mác - Lênin, và có dấu ấn đi theo con đường chủ nghĩa xã hội. Đối tượng của cuộc cách mạng này chính là chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa phong kiến, chủ nghĩa tư bản quan liêu, nhiệm vụ trọng tâm là lật đổ chủ nghĩa đế quốc thực hiện độc lập dân tộc, lật đổ chủ nghĩa phong kiến và chủ nghĩa tư bản quan liêu để thực hiện giải phóng nhân dân. Động lực của cách mạng là những người công nhân, nông dân, giai cấp tư sản nhỏ và giai cấp tư sản dân tộc. Tiền đề và bước đi của cách mạng là theo chiến lược “Hai bước đi”. Bước thứ nhất là hoàn thành cách mạng chủ nghĩa dân chủ mới, thiết lập xã hội chủ nghĩa dân chủ mới. Bước thứ hai là tiến hành cách mạng chủ nghĩa xã hội, xây dựng xã hội chủ nghĩa xã hội.

Hai là, phải làm rõ học thuyết cải tạo xã hội chủ nghĩa. Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo nhân dân tìm tòi cách thức thực hiện cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với nông nghiệp, ngành thủ công và ngành công thương chủ nghĩa tư bản thông qua phương thức mua lại một cách hòa bình, thiết lập chế độ cơ bản chủ nghĩa xã hội.

Ba là, làm rõ lý luận dân chủ nhân dân chuyên chính. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã xác minh thể chế quốc gia của Trung Quốc mới là dân chủ nhân dân chuyên chính do giai cấp công nhân lãnh đạo, có nền tảng của liên minh công nông (thực chất là chuyên chính của giai cấp vô sản).

*Bốn là, làm rõ lý luận về xử lý đúng đắn mâu thuẫn nội bộ trong nhân dân. Trong bài phát biểu của Chủ tịch Mao Trạch Đông tại hội nghị mở rộng lần thứ XI hội nghị quốc vụ đối cao vào năm 1957, người đã bàn về vấn đề xử lý đúng đắn mâu thuẫn nội bộ trong nhân dân. Người chỉ ra, sau khi thiết lập chế độ chủ nghĩa xã hội, cần phải phân biệt mâu thuẫn giữa thù địch và ta, và mâu thuẫn nội bộ trong nhân dân, xử lý mâu thuẫn nội bộ trong nhân dân bằng phương pháp dân chủ. Quá trình tìm tòi của Mao Trạch Đông diễn ra không liên tục và đầy khó khăn, nhưng đã đạt được một số thành quả tư tưởng tích cực, các tác phẩm như *Bàn về Mười Quan hệ lớn* và *Về vấn đề xử lý đúng đắn mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân*. Mao Trạch Đông đã kêu gọi toàn Đảng nghiêm túc học hỏi và tổng kết kinh nghiệm.*

Năm là, phải làm rõ lập trường độc lập tự chủ, tự lực cánh sinh. Chủ tịch Mao Trạch Đông nhấn mạnh sự việc của Trung Quốc phải được giải quyết theo thực tế của Trung Quốc, phải dựa vào sức mạnh của người Trung Quốc để thực hiện.

Sáu là, phải làm rõ học thuyết hoạch định về “Ba thế giới”. Học thuyết này được tổng kết từ lịch sử cận đại Trung Quốc và tình hình quốc tế lúc giai đoạn đó. Ngày 22 tháng 6 năm 1973, khi gặp Tổng thống Mali Traoré, Mao Trạch Đông nói: “Chúng ta đều thuộc về thế giới thứ ba, tức là các nước đang phát triển.” Ngày 22 tháng 2 năm 1974, trong cuộc gặp với Tổng thống Zambia Kaunda, Mao Trạch Đông lần đầu tiên công khai đưa ra tư tưởng này: “Theo tôi, Mỹ và Liên Xô là thế giới thứ nhất. Nhóm ở giữa gồm Nhật Bản, châu Âu, Úc, Canada là thế giới thứ hai. Chúng ta là thế giới thứ ba. Châu Á, ngoại trừ Nhật Bản, toàn bộ là thế giới thứ ba. Toàn bộ châu Phi và châu Mỹ Latinh cũng là thế giới thứ ba” [122]. Mao Trạch Đông cho rằng cuộc tranh giành quyền bá chủ thế giới giữa các nước siêu cường là nguyên nhân chính gây ra tình trạng bất ổn toàn cầu. Thế giới thứ ba là lực lượng chủ yếu phản đối chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân và chủ nghĩa bá quyền.

Về những nguyên tắc cần phải kiên trì trong tư tưởng Mao Trạch Đông, đã thể hiện mấy điều như sau:

Một là, phải kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng chủ nghĩa Mác - Lênin là tư tưởng chỉ đạo của Đảng. Vào giữa những năm 50 của thế kỷ XX, khi công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa ở Trung Quốc cơ bản hoàn thành và đất nước bắt đầu xây dựng xã hội chủ nghĩa toàn diện, Mao Trạch Đông đã đề xuất rằng trong thời kỳ cách mạng và xây dựng xã hội chủ nghĩa, Trung Quốc cần thực hiện lần thứ hai sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác - Lênin và thực tế của Trung Quốc để tìm ra con đường đúng đắn cho công cuộc cách mạng và xây dựng xã hội chủ nghĩa ở Trung Quốc.

Hai là, phải kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Đảng Cộng sản Trung Quốc là lực lượng lãnh đạo cốt lõi trong sự nghiệp Xã hội Chủ nghĩa. Ba là phải kiên trì con đường chủ nghĩa xã hội. Trung Quốc sẽ kiên định đi theo con đường chủ nghĩa xã hội, phòng ngừa sự phục hồi của chủ nghĩa tư bản. Bốn là kiên trì dân chủ nhân dân chuyên chính (giai cấp vô sản Chuyên chính). Đảng Cộng sản Trung Quốc thực hành dân chủ với nhân dân, thực hành chuyên chính đối với kẻ thù. Năm là phải kiên trì đường lối quần chúng. Đảng Cộng sản Trung Quốc phải đi đến từ quần chúng, và đi vào trong quần chúng, phải tin tưởng vào dựa vào quần chúng trong sự nghiệp xây dựng xã hội chủ nghĩa. Sáu là phải chính sách ngoại giao hòa bình mang tính độc lập tự chủ. Công tác ngoại giao phải bảo vệ chủ quyền và an ninh quốc gia, phản đối chủ nghĩa bá quyền.

Tư tưởng Mao Trạch Đông đã **đóng góp to lớn** vào thời kỳ này. Dưới sự chỉ đạo của Tư tưởng Mao Trạch Đông, Trung Quốc đã đạt được những thành tựu to lớn mang tính lịch sử.

Một là, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã lãnh đạo thành công cuộc cách mạng Trung Quốc, lật đổ thành công chế độ cũ, thành lập nước cộng hòa nhân dân Trung Quốc mới, thực hiện độc lập dân tộc và giải phóng nhân dân.

Hai là, Trung Quốc đã xác lập được chế độ xã hội chủ nghĩa. Trung Quốc đã hoàn thành công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa, tạo nền tảng chính trị và chế độ cơ bản cho sự phát triển của Trung Quốc.

Ba là, mở ra con đường xây dựng mới. Trung Quốc bắt đầu xây dựng xã hội chủ nghĩa với quy mô lớn trong điều kiện cực kỳ khó khăn, cơ sở vật chất cực kỳ thiếu thốn, và nhân dân vẫn trong giai đoạn nghèo đói. Trung Quốc đã thiết lập hệ thống công nghiệp và hệ thống kinh tế quốc dân một cách độc lập và tương đối hoàn chỉnh, đã đạt được thành tích quan trọng như nghiên cứu thành công “Lũng đạn nhất tinh”(bom nguyên tử, tên lửa, và vệ tinh nhân tạo).

Bốn là, đóng góp những lý luận quan trọng vào lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng Mao Trạch Đông bao gồm những nội dung quan trọng như lý luận cách mạng chủ nghĩa dân chủ mới, học thuyết cách mạng và xây dựng xã hội chủ nghĩa v.v., đã đóng góp một bước nhảy vọt đầu tiên mang tính lịch sử của Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin trong thực tế Trung Quốc. Những nỗ lực tìm tòi gian khó của chủ tịch Mao Trạch Đông về con đường xã hội chủ nghĩa phù hợp với thực tiễn Trung Quốc và quy luật xây dựng xã hội chủ nghĩa đã tạo tiền đề cho Đảng Cộng sản Trung Quốc trong việc kết hợp lý luận cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn Trung Quốc trong giai đoạn sau.

Năm là, tạo ra nền tảng nguyên tắc trong công cuộc phát triển của Trung Quốc. Tư tưởng Mao Trạch Đông đã xác lập các nguyên tắc cơ bản của Trung Quốc như kiên trì sự lãnh đạo của Đảng, kiên trì con đường xã hội chủ nghĩa, kiên trì dân chủ nhân dân chuyên chính v.v..

Về những hạn chế trong thời kỳ này, Đảng Cộng sản Trung Quốc cũng nhận diện ra sự tìm tòi và phát triển chủ nghĩa xã hội trong giai đoạn này đầy nhiều khó khăn và thăng trầm. Đặc biệt trong giai đoạn cuối của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, tư tưởng chỉ đạo với quan điểm lấy đấu tranh giai cấp làm cương lĩnh đã gây ra một loạt sai lầm, như phong trào đại nhảy vọt và phong trào cách mạng đại văn hóa, đã gây ra tổn thất rất lớn cho sự nghiệp phát triển của đảng và nhà nước. Những bài học này cũng đã cung cấp kinh nghiệm lịch sử quan trọng cho cách mạng mở cửa sau này.

2.2.2. Lý luận Đặng Tiểu Bình

Tập thể lãnh đạo Trung ương thế hệ thứ hai của Đảng, với đồng chí Đặng Tiểu Bình là hạt nhân đã mở ra con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, thời gian từ Hội nghị lần thứ ba của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa XI năm 1978 đến Bài phát biểu tại Nam Phương năm 1992 của đồng chí Đặng Tiểu Bình. Sau Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ ba khóa XI (năm 1978), Tập thể lãnh đạo trung ương thế hệ thứ hai của Đảng Cộng sản Trung Quốc, với Đặng Tiểu Bình là hạt nhân, đã khôi phục tư tưởng giải phóng tư duy và tôn trọng thực tiễn, đánh giá khoa học về Mao Trạch Đông và tư tưởng của ông, chuyển trọng tâm công tác của Đảng Cộng sản và đất nước sang phát triển kinh tế, thực hiện chính sách cải mở cửa.

Về mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã nhận thức đó là mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất và văn hóa ngày càng tăng của nhân dân và nền sản xuất xã hội lạc hậu. Mọi kế hoạch đều phải bắt đầu từ thực tế này. Từ đó đồng chí Đặng Tiểu Bình đã chỉ đạo phải loại bỏ nhận định sai lầm về “lấy đấu tranh giai cấp làm cương lĩnh”, chuyển trọng tâm công tác của Đảng và Nhà nước sang công tác xây dựng kinh tế. Người nhấn mạnh việc phát triển lực lượng sản xuất, cải thiện đời sống nhân dân là nhiệm vụ căn bản.

Về bố cục tổng thể, đồng chí Đặng Tiểu Bình đã mưu hoạch ra một bộ cục xây dựng hiện đại hóa đất nước, đó là bố cục “Ba trong một”: Lấy công tác xây dựng kinh tế làm trung tâm; kiên định bất di tiến hành cải cách thể chế kinh tế; kiên định bất di tiến hành cải cách thể chế chính trị; kiên định bất di tăng cường xây dựng văn minh tinh thần. Người nhấn mạnh, kinh tế là trung tâm, cải cách là động lực (bao gồm thể chế kinh tế và chính trị), xây dựng văn minh tinh thần là bảo đảm (xây dựng tư tưởng đạo đức và phát triển giáo dục, khoa học, văn hóa). Đây là quy hoạch tổng thể cho các phương diện chủ yếu của công cuộc xây dựng hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội trong thời kỳ đó.

Về bố cục chiến lược, đồng chí Đặng Tiểu Bình có chỉ ra bố cục phát triển theo “Ba bước đi” vào tháng 10 năm 1987. Bước thứ nhất là thực hiện việc tăng gấp đôi tổng giá trị sản phẩm quốc dân (GNP) so với năm 1980, giải quyết vấn đề ấm no cho nhân dân. Bước thứ hai là đến cuối thế kỷ 20, GNP lại tăng gấp đôi lần nữa, đời sống nhân dân đạt mức tiểu khang (cuộc sống khá giả). Bước thứ ba là đến giữa thế kỷ 21, thu nhập bình quân đầu người đạt trình độ các nước phát triển trung bình, đời sống nhân dân tương đối giàu có, cơ bản thực hiện hiện đại hóa. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đã đề ra một chiến lược phát triển dài hạn một cách rõ ràng, chia từng giai đoạn, lấy

kinh tế làm trung tâm, lấy nâng cao mức sống nhân dân làm mục tiêu cho tiến trình hiện đại hóa Trung Quốc.

Về những lý luận cần làm rõ, đồng chí Đặng Tiểu Bình đã làm rõ như sau:

Một là, lý luận về giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội. Lý luận Đặng Tiểu Bình nhấn mạnh rằng chỉ có chủ nghĩa xã hội mới có thể cứu Trung Quốc và phát triển đất nước, nhưng chủ nghĩa xã hội này phải là chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc phù hợp với thực tiễn của đất nước. Thực tế lớn nhất của Trung Quốc là đang và sẽ ở giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội trong thời gian dài: do các yếu tố trong nước và ảnh hưởng quốc tế, đấu tranh giai cấp vẫn tồn tại trong một phạm vi nhất định và có thể căng thẳng trong một số điều kiện. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đã làm rõ Trung Quốc đang ở và sẽ còn ở trong giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội trong một thời gian dài. Đây là căn cứ cơ bản để đề ra mọi đường lối, phương châm, chính sách Trung Quốc.

Hai là, làm rõ luận điểm về bản chất của chủ nghĩa xã hội. Lý luận Đặng Tiểu Bình bao gồm một loạt các tư tưởng tiên phong, trong đó vấn đề cơ bản hàng đầu là làm rõ bản chất của chủ nghĩa xã hội. Đó chính là giải phóng sức sản xuất, phát triển lực lượng sản xuất, xóa bỏ bóc lột, xóa bỏ phân cực giàu nghèo, cuối cùng đạt tới sự giàu có chung, từ đó nâng cao nhận thức về chủ nghĩa xã hội lên một tầm khoa học mới.

Ba là, làm rõ cải cách mở cửa là con đường làm cho đất nước hùng mạnh. Cải cách là con đường để chế độ chủ nghĩa xã hội có thể tự hoàn thiện và phát triển; Mở cửa là con đường tất yếu để du nhập công nghệ tiên tiến, kinh nghiệm quản lý và thu hút vốn nước ngoài, phát triển lực lượng sản xuất. Ông đưa ra tiêu chuẩn “Ba điều có lợi” để đánh giá thành công của cải cách, gồm: có lợi cho sự phát triển lực lượng sản xuất xã hội chủ nghĩa, có lợi cho việc tăng cường sức mạnh tổng hợp của quốc gia xã hội chủ nghĩa, và có lợi cho việc nâng cao mức sống của nhân dân. Đồng thời, Đặng Tiểu Bình, với tầm nhìn rộng lớn của chủ nghĩa Mác - Lênin, đã quan sát thế giới và đưa ra quyết sách khoa học về việc kiên trì thực hiện mở cửa ra bên ngoài. Ông nhấn mạnh rằng: “Bản chất của xã hội chủ nghĩa là giải phóng sức sản xuất, phát triển sức sản xuất, tiêu diệt bóc lột, loại bỏ phân hóa hai cực, cuối cùng đạt được giàu có chung. Chúng ta phải dũng cảm tiếp thu và tham khảo tất cả các thành quả văn minh mà nhân loại đã tạo ra, tiếp thu và tham khảo tất cả các phương thức kinh doanh tiên tiến, phương pháp quản lý phản ánh quy luật sản xuất xã hội hóa hiện đại từ các quốc gia trên thế giới ngày nay, kể cả các nước phát triển chủ nghĩa tư bản” [121; 373]. Có một câu rất kinh điển của ông là dù con mèo trắng hay con mèo đen, cứ bắt được con chuột là mèo tốt.

Bốn là, làm rõ quan hệ giữa kế hoạch và thị trường. Đồng chí Đặng Tiểu Bình chỉ ra rằng kế hoạch không đồng nghĩa với chủ nghĩa xã hội, thị trường không đồng nghĩa với chủ nghĩa tư bản. Chủ nghĩa xã hội cũng có thể thực hiện kinh tế thị trường. Khi suy nghĩ về phương thức hiệu quả hơn để phát triển lực lượng sản xuất, đồng chí Đặng Tiểu Bình đã đề xuất ý tưởng rằng chủ nghĩa xã hội cũng có thể áp dụng kinh tế thị trường, từ đó phá vỡ hoàn toàn tư duy cho rằng kế hoạch và thị trường thuộc về những phạm trù cơ bản của chế độ xã hội. Ý tưởng này đã đặt nền móng vững chắc cho sự hình thành lý luận về kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa, cho phép thị trường đóng vai trò cơ bản trong phân bổ tài nguyên dưới sự điều tiết vĩ mô của nhà nước. Nhờ đó, lý luận Đặng Tiểu Bình lần đầu tiên đã hệ thống hóa câu trả lời ban đầu cho một loạt các vấn đề cơ bản về cách xây dựng, củng cố và phát triển chủ nghĩa xã hội ở một quốc gia có nền kinh tế và văn hóa tương đối lạc hậu như Trung Quốc, mở ra hệ thống lý luận chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và thực hiện bước tiến thứ hai trong việc kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn Trung Quốc. Tháng 10 năm 1992, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã xác định rõ mục tiêu cải cách thể chế kinh tế của Trung Quốc là xây dựng thể chế kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội.

Năm là, làm rõ Sáng kiến “Một quốc gia, hai chế độ” (Nhất quốc lưỡng chế). Phương châm sáng tạo này đề ra nhằm thực hiện thống nhất đất nước về vấn đề Hồng Kông, Ma Cao, Đài Loan.

Về những điều phải kiên trì trong nguyên tắc, đồng chí Đặng Tiểu Bình cũng đã nêu rõ:

Một là, phải kiên trì bốn nguyên tắc cơ bản. Trong quá trình lãnh đạo công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, Đặng Tiểu Bình đã sáng lập lý luận Đặng Tiểu Bình và đề ra đường lối cơ bản lấy phát triển kinh tế làm trung tâm, kiên trì bốn nguyên tắc cơ bản. Đó là kiên trì con đường chủ nghĩa xã hội; kiên trì chuyên chính dân chủ nhân dân (năm 1981, Quốc hội Trung Quốc đổi cụm từ “chuyên chính vô sản” trong Hiến pháp thành “chuyên chính dân chủ nhân dân”), kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Mao Trạch Đông. Đây là nền tảng trụ cột của đất nước, là bảo đảm chính trị cho cải cách mở cửa và xây dựng hiện đại hóa đất nước. Đường lối này đã mở ra con đường mới để xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, mang đến một khởi đầu mới và động lực mạnh mẽ cho sự nghiệp xã hội chủ nghĩa và phục hưng dân tộc Trung Hoa.

Hai là, phải kiên trì đường lối cơ bản của Đảng (Một trung tâm, hai điểm cơ bản). Kiên trì lấy kinh tế làm trung tâm, kiên trì bốn nguyên tắc cơ bản, kiên trì cải cách mở cửa, đây là đường lối cơ bản phải được giữ vững một trăm năm, không được lay chuyển.

Ba là, phải kiên trì quan điểm “Phát triển là chân lý cứng”. Đồng chí Đặng Tiểu Bình nhấn mạnh rằng cái mấu chốt để giải quyết mọi vấn đề của Trung Quốc là phải dựa vào sự phát triển của chính mình, đặc biệt là phát triển kinh tế. Lý luận Đặng Tiểu Bình coi việc thay đổi những phần của quan hệ sản xuất và kiến trúc thượng tầng không còn phù hợp với sự phát triển của lực lượng sản xuất và nền tảng kinh tế là một cuộc cách mạng nhằm tự hoàn thiện và phát triển hệ thống xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc.

Bốn là, phải kiên trì phương châm “Hai tay cùng nắm, hai tây đều phải chắc”. Nghĩa là một tay thực hành xây dựng văn minh vật chất, một tay thực hành xây dựng văn minh tinh thần; một tay nắm chắc công tác cải cách mở cửa, một tay nắm chắc đấu tranh chống tội phạm và trừng trị tham nhũng; một tay nắm chắc xây dựng, một tay nắm chắc chế độ pháp luật.

Năm là, phải kiên trì chính sách ngoại giao hòa bình một cách độc lập tự chủ. Mục tiêu ngoại giao là tạo dựng môi trường quốc tế thuận lợi cho công cuộc xây dựng hiện đại hóa đất nước Trung Quốc.

Về những đóng góp của Lý luận Đặng Tiểu Bình, lý luận ấy đã đóng góp to lớn vào thời kỳ cải cách mở cửa. Dưới sự chỉ đạo của Lý luận Đặng Tiểu Bình, Trung Quốc đã đạt được những thành tựu to lớn mang tính lịch sử.

Một là, sửa chữa sai lầm (“bát loạn phải chính”, chỉ ra sai lầm và quay về quỹ đạo đúng). Đồng chí Đặng Tiểu Bình đã phán đoán mâu thuẫn chủ yếu một cách khoa học, quyết định đúng đắn lấy kinh tế làm trung tâm.

Hai là, cải cách mở cửa. Dưới sự chỉ đạo của Lý luận Đặng Tiểu Bình, Trung Quốc đã mở ra con đường mới, con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đã giải phóng và phát triển được lực lượng sản xuất.

Ba là, tiếp tục đặt nền tảng lý luận cho Trung Quốc. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đề xuất lý luận về giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội và luận điểm về bản chất chủ nghĩa xã hội, đã cung cấp cơ sở lý luận cho phát triển kinh tế xã hội Trung Quốc.

Bốn là, đóng góp hoạch định chiến lược phát triển của Trung Quốc. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đã vạch ra chiến lược hiện đại hóa “Ba bước đi” của Trung Quốc. Tính đến này, chiến lược “Ba bước đi” này vẫn thấy được tầm nhìn sâu xa và trí tuệ của

Đảng Cộng sản Trung Quốc lấy đồng chí Đặng Tiểu Bình làm hạt nhân trong giai đoạn lịch sử đó, và chiến lược này vẫn được các thế hệ sau tiếp thu, kế thừa, phát triển, và phấn đấu.

Năm là, đóng góp những nguyên tắc căn bản của Trung Quốc. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đã nhấn mạnh phải kiên trì bốn nguyên tắc cơ bản và đường lối cơ bản của Đảng, kiên trì con đường chủ nghĩa xã hội, kiên trì dân chủ nhân dân chuyên chính, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Mao Trạch Đông, kiên trì lấy kinh tế làm trung tâm, kiên trì cải cách mở cửa, đã bảo đảm định hướng chủ nghĩa xã hội của công cuộc cải cách.

Lý luận Đặng Tiểu Bình đã thay đổi sâu sắc diện mạo Trung Quốc, đặt nền móng cho hệ thống lý luận chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đã làm cho Trung Quốc giàu lên, chỉ dẫn Trung Quốc bước lên con đường phát triển nhanh chóng và phục hưng dân tộc.

2.2.3 Tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”

Tập thể lãnh đạo trung ương thế hệ thứ ba của Đảng Cộng sản Trung Quốc với Giang Trạch Dân là hạt nhân (năm 1989-2002), đã phát triển và đưa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thành công bước vào thế kỷ XXI, đã hình thành lên Tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”.

Tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” gắn liền chặt chẽ với tình hình mới trong sự phát triển của thời đại, những yêu cầu mới của quần chúng nhân dân và những thực tiễn mới trong cải cách mở cửa cũng như xây dựng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa. Trên cơ sở lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng này đã đưa ra các quan điểm và luận điểm mới từ nhiều khía cạnh như công tác cải cách, phát triển, ổn định, nội chính, ngoại giao, quốc phòng, cũng như các vấn đề về quản lý Đảng, đất nước và quân đội đều xoay quanh tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” mà làm. Tư tưởng này đã đi sâu trả lời các vấn đề cơ bản của xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, bao gồm con đường phát triển, giai đoạn phát triển, chiến lược phát triển, mục tiêu và nhiệm vụ căn bản, động lực phát triển, lực lượng dựa vào, chiến lược quốc tế và công tác xây dựng Đảng trong thời kỳ mới. Đồng thời, tư tưởng cũng sáng tạo trả lời câu hỏi về xây dựng Đảng như thế nào và xây dựng một Đảng ra sao trong điều kiện lịch sử mới. Tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” là vũ khí tư tưởng mạnh mẽ để tăng cường và cải tiến công tác xây dựng Đảng, thúc đẩy sự tự hoàn thiện và phát triển của chủ nghĩa xã hội Trung Quốc, và là kim chỉ nam để thực hiện mục tiêu xây dựng toàn diện xã hội khá giả, đã tiếp tục

dẫn dắt con thuyền chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc vững vàng tiến lên đúng hướng trong đầu thế kỷ XXI.

Về mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc trong thời kỳ thực hiện quan điểm “Ba đại diện”, Đảng Cộng sản Trung Quốc vẫn nhận thức đó là mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất và văn hóa ngày càng tăng của nhân dân và nền sản xuất xã hội lạc hậu. Trong lĩnh vực kinh tế, Trung Quốc xuất hiện tình trạng phát triển khu vực không cân đối (chênh lệch Đông - Tây ngày càng lớn), phân phối thu nhập bất bình đẳng (vấn đề công nhân thối việc, vấn đề nghèo đói nông thôn nổi bật); trong lĩnh vực chính trị, mâu thuẫn giữa ý thức dân chủ về việc tham gia chính trị ngày càng tăng với hệ thống chính trị chưa hoàn thiện, hiện tượng tham nhũng nghiêm trọng; trong lĩnh vực xã hội, mâu thuẫn giữa nhu cầu dịch vụ công ngày càng tăng với hệ thống an sinh xã hội còn lạc hậu, vấn đề an ninh trật tự xã hội nổi cộm; trong tình hình quốc tế, thế giới đã phát sinh sự kiện Liên Xô tan rã và Đông Âu sụp đổ, con đường đi theo chủ nghĩa xã hội gặp phải rất nhiều thách thức và nghi ngờ. Đảng Cộng sản Trung Quốc nhấn mạnh mâu thuẫn này xuyên suốt toàn bộ quá trình, đòi hỏi vẫn phải lấy kinh tế làm trung tâm.

Tập thể lãnh đạo Trung ương thế hệ thứ ba của Đảng Cộng sản Trung Quốc, với đồng chí Giang Trạch Dân là hạt nhân, đã kiên trì theo sự chỉ đạo của tư tưởng Mao Trạch Đông và lý luận Đặng Tiểu Bình, giữ vững đường lối cải cách mở cửa và không ngừng tiến lên theo thời đại. Ông đã đề xuất tư tưởng quan trọng “Ba đại diện,” rằng “Đảng Cộng sản Trung Quốc phải luôn đại diện cho yêu cầu phát triển của lực lượng sản xuất tiên tiến ở Trung Quốc, đại diện cho hướng đi tiên bộ của văn hóa tiên tiến và đại diện cho lợi ích căn bản của quần chúng nhân dân” [126]. Tư tưởng này đã dẫn dắt Đảng Cộng sản Trung Quốc và nhân dân Trung Quốc bảo vệ và phát triển sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đưa nó thành công bước vào thế kỷ XXI.

Về bố cục tổng thể, trên cơ sở bố cục tổng thể “Tam vị nhất thể” (Kinh tế, Chính trị, Văn hóa) thời Đặng Tiểu Bình, đồng chí Giang Trạch Dân đã bổ sung thêm “Xây dựng Xã hội”, hình thành bố cục tổng thể “Bốn trong một” (Kinh tế , Chính trị, Văn hóa, Xã hội).

Về mặt xây dựng kinh tế, Trung Quốc đã xác lập mục tiêu thể chế kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội trong đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng Cộng sản Trung Quốc, thúc đẩy cải cách doanh nghiệp nhà nước, xây dựng chế độ doanh nghiệp hiện đại, đổi mới chế độ phân phối (kết hợp phân phối theo lao động và phân phối theo yếu tố sản xuất).

Về mặt xây dựng chính trị, Trung Quốc thi hành phương lược trị lý đất nước bằng pháp luật (năm 1997 đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XV Đảng Cộng sản Trung Quốc đề xuất phương lược cơ bản về trị lý đất nước bằng pháp luật, phương lược ấy được ghi vào Hiến pháp Trung Quốc vào năm 1999), hoàn thiện công tác dân chủ trong cơ sở, tăng cường công tác giám sát về quyền lực, tăng cường công tác xây dựng đảng.

Về mặt xây dựng văn hóa, Trung Quốc thúc đẩy dân chủ hóa văn hóa (như công trình phổ cập nghệ thuật cao thượng), bảo vệ di sản văn hóa, xây dựng hệ thống giáo dục chống thực dân, sửa sai quan điểm sùng bái văn bằng nước ngoài một cách quá mức. Ngày 24 tháng 1 năm 1994, đồng chí Giang Trạch Dân đã phát biểu tại Hội nghị công tác tư tưởng - tuyên truyền toàn quốc, chỉ rõ :“ Công tác tư tưởng - tuyên truyền của chúng ta phải lấy lý luận khoa học để trang bị cho con người, dùng dư luận đúng đắn để định hướng con người, dùng tinh thần cao thượng để bồi dưỡng con người, dùng tác phẩm ưu tú để cổ vũ con người, không ngừng đào tạo và bồi dưỡng các thế hệ sau với những con người mới chủ nghĩa xã hội có lý tưởng, có đạo đức, có văn hóa, có kỷ luật” [140].

Về mặt xây dựng xã hội, Trung Quốc đã tập trung vào giải quyết vấn đề việc làm, an sinh xã hội, công bằng giáo dục. Trung Quốc đã thiết lập khung hệ thống an sinh xã hội, tiến hành khởi động cải cách bảo hiểm y tế vào năm 1993, thi hành kế hoạch công kiên hỗ trợ người nghèo Bát Thắt năm 1994-2000 (nghĩa là đối với vấn đề ấm no của 80 triệu dân nghèo tại các vùng nông thôn trên cả nước lúc bấy giờ, phấn đấu cơ bản giải quyết trong khoảng 7 năm từ năm 1994 đến năm 2000), xây dựng cơ chế hòa giải mâu thuẫn và tranh chấp vào năm 2002.

Về bố cục chiến lược, đồng chí Giang Trạch Dân đã đề xuất bố cục chiến lược “ba bước đi mới” trên cơ sở bố cục chiến lược “ba bước đi” của đồng chí Đặng Tiểu Bình.

Năm 1997, đồng chí Giang Trạch Dân trong Báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XV của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã chính thức đề ra mục tiêu chiến lược: Một là trong thập niên đầu tiên của thế kỷ mới, GDP sẽ tăng gấp đôi so với năm 2000, nâng cao mức sống khá giả của nhân dân, hình thành thể chế kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội tương đối hoàn thiện; hai là sau 10 năm nỗ lực tiếp theo, đến khi kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc, nền kinh tế quốc dân sẽ phát triển hơn nữa, các chế độ ngày càng hoàn thiện; ba là đến giữa thế kỷ, đến khi kỷ niệm 100 năm thành lập nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, cơ bản thực hiện hiện đại hóa đất nước, xây dựng thành công đất nước chủ nghĩa xã hội phồn vinh, dân chủ, văn minh. Đây chính là nội dung chủ yếu của chiến lược “Ba bước đi mới”.

Năm 2002, trong Báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVI của Đảng Cộng sản Trung Quốc, đồng chí Giang Trạch Dân nhấn mạnh: “Trong 20 năm đầu thế kỷ này, tập trung lực lượng, xây dựng toàn diện xã hội khá giả ở trình độ cao hơn, mang lại lợi ích cho hơn một tỷ người dân”. Đây là sự cụ thể hóa mục tiêu “Hai trăm năm” được đề ra tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XV của Đảng Cộng sản Trung Quốc, làm rõ hơn các nhiệm vụ giai đoạn trong công cuộc hiện đại hóa đất nước.

Về những điều cần làm rõ, đồng chí Giang Trạch Dân cũng nêu rõ.

Một là, làm rõ tính lâu dài của giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội Trung Quốc. Đồng chí Giang Trạch Dân đã chỉ ra trong đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XV của Đảng Cộng sản Trung Quốc rằng giai cấp cơ cấp của Trung Quốc sẽ kéo dài ít nhất 100 năm, nên phải khắc phục vấn đề “không cân bằng, không đều đặn, không bền vững” trong công cuộc phát triển.

Hai là, làm rõ nhiệm vụ căn bản của chủ nghĩa xã hội là phát triển lực lượng sản xuất. Các loại mâu thuẫn tồn tại trong các mặt kinh tế, chính trị, văn hóa và xã hội v.v., những mâu thuẫn chủ yếu của xã hội vẫn là mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất và văn hóa ngày càng tăng của nhân dân và nền sản xuất xã hội lạc hậu, điều đó đã quyết định Trung Quốc phải lấy công tác xây dựng kinh tế làm trung tâm công tác của toàn đảng và toàn quốc. Chỉ có nắm bắt mâu thuẫn chủ yếu này và trung tâm công tác, mới có thể xúc tiến giải quyết các mâu thuẫn xã hội. Và phát triển là một chân lý cứng, chỗ then chốt có thể giải quyết mọi vấn đề của Trung Quốc chính là dựa vào sự phát triển của mình.

Ba là, làm rõ vai trò chủ đạo của tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”. Đảng phải đại diện cho lực lượng sản xuất tiên tiến, đại diện cho văn hóa tiên tiến, và đại diện cho lợi ích căn bản của nhân dân. Tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” đã trình bày và trả lời một cách hệ thống về vấn đề xây dựng đảng cộng sản như thế nào và làm thế nào xây dựng đảng.

Bốn là, làm rõ tính chủ động kiến tạo của kinh tế thị trường. Nền kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội cần thông qua định hướng chính sách (như cải cách chế độ phân chia thuế, tài chính phát triển) để bù đắp những khiếm khuyết của thị trường, chứ không hình thành một cách tự phát.

Ngày 12 tháng 10 năm 1992, đồng chí Giang Trạch Dân trong báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng đã chỉ rõ, cần nhận thức và xử lý đúng đắn mối quan hệ giữa kế hoạch và thị trường. Mục tiêu cải cách thể chế kinh tế của Trung Quốc là xây dựng thể chế kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội, nhằm giải phóng và phát triển hơn nữa lực lượng sản xuất.

Thể chế kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội mà Trung Quốc muốn xây dựng chính là để thị trường đóng vai trò cơ bản trong phân bổ nguồn lực dưới sự điều tiết vĩ mô của nhà nước chủ nghĩa xã hội, làm cho hoạt động kinh tế tuân theo yêu cầu của quy luật giá trị, thích ứng với sự biến đổi của quan hệ cung cầu; thông qua chức năng của đòn bẩy giá cả và cơ chế cạnh tranh, phân bổ nguồn lực vào các khâu có hiệu quả tốt hơn, tạo áp lực và động lực cho doanh nghiệp, thực hiện chọn lọc tự nhiên; phát huy ưu điểm của thị trường là phản ứng nhạy bén với các tín hiệu kinh tế, thúc đẩy sự phối hợp kịp thời giữa sản xuất và nhu cầu.

Đồng thời cũng phải thấy rằng thị trường có những điểm yếu và mặt tiêu cực riêng, do đó phải tăng cường và hoàn thiện công tác điều tiết vĩ mô của nhà nước đối với nền kinh tế. Đảng phải làm cho thể chế kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa gắn liền với chế độ cơ bản của chủ nghĩa xã hội.

Năm là làm rõ vấn đề phương hướng cải cách. Đồng chí Giang Trạch Dân đã chỉ ra trong báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XV của Đảng Cộng sản Trung Quốc, phải điều chỉnh và hoàn thiện kết cấu chế độ sở hữu. Chế độ sở hữu lấy chế độ công hữu làm chủ thể, kinh tế chế độ sở hữu đa loại cùng phát triển là chế độ kinh tế cơ bản trong giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội của Trung Quốc. Sự xác lập của chế độ này là do quyết định của tình hình thực tế Trung Quốc với tính chất quốc gia là chủ nghĩa xã hội và nằm trong giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội.

Sáu là làm rõ thuộc tính về kinh tế thị trường. Đồng chí Giang Trạch Dân đã giải quyết tranh luận về thuộc tính kinh tế thị trường thuộc tính chất chủ nghĩa xã hội hay thuộc tính chất chủ nghĩa tư bản. Bài viết *“Thể chế kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa gắn liền với chế độ cơ bản của chủ nghĩa xã hội”* là một phần bài phát biểu của đồng chí Giang Trạch Dân trong chuyến công tác kiểm tra tại Thiên Tân từ ngày 9 đến ngày 14 tháng 12 năm 1994. Bài viết chỉ rõ, nền kinh tế thị trường mà Trung Quốc xây dựng gắn bó chặt chẽ với chế độ cơ bản của chủ nghĩa xã hội. Nếu tách rời khỏi chế độ cơ bản của chủ nghĩa xã hội, Kinh tế Trung Quốc sẽ đi theo con đường chủ nghĩa tư bản. Cái Trung Quốc xây dựng là nền kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội, mấy chữ “chủ nghĩa xã hội” này không thể thiếu được, mấy chữ này là làm rõ bản chất nền kinh tế thị trường của Trung Quốc, và tính sáng tạo và đặc sắc của Trung Quốc cũng thể hiện ở chỗ này. Trong báo cáo báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XV của Đảng Cộng sản Trung Quốc vào năm 1997, Đồng chí Giang Trạch Dân cũng chỉ ra rằng, cổ phần hóa là một hình thức tổ chức vốn của doanh nghiệp hiện đại, có lợi cho việc tách biệt quyền sở hữu và quyền quản lý, có lợi cho nâng cao hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp và

vốn. Chủ nghĩa tư bản có thể sử dụng hình thức này, và chủ nghĩa xã hội cũng có thể sử dụng.

Tư tưởng quan trọng “ba đại diện” yêu cầu cần kiên trì các nguyên tắc cơ bản như sau:

Một là, phải kiên trì tính chất tiên phong của giai cấp công nhân của Đảng, luôn giữ vững tính tiên tiến của Đảng. Đây là yêu cầu cốt lõi của tư tưởng quan trọng “ba đại diện”. Đảng Cộng sản Trung Quốc phải luôn luôn đại diện cho yêu cầu phát triển của lực lượng sản xuất tiên tiến của Trung Quốc, cho phương hướng phát triển của nền văn hóa tiên tiến của Trung Quốc, và cho lợi ích căn bản của đông đảo nhân dân Trung Quốc. Đây là nền tảng để xây dựng Đảng, cơ sở để cầm quyền, và nguồn sức mạnh của Đảng. Kiên trì tính chất của Đảng đòi hỏi Đảng phải không ngừng đổi mới, tiến với thời đại, thích ứng với yêu cầu phát triển của thời đại, giữ vững tính tiên tiến và thuần khiết của mình.

Hai là, phải kiên trì coi phát triển là nhiệm vụ hàng đầu trong công cuộc quản lý và phát triển đất nước của Đảng. Phát triển là chân lý cứng rắn, là chìa khóa giải quyết mọi vấn đề của Trung Quốc. Đảng phải nắm bắt nhạy bén xu thế và yêu cầu phát triển của lực lượng sản xuất xã hội Trung Quốc, kiên trì lấy công tác xây dựng kinh tế làm trung tâm, không ngừng giải phóng và phát triển lực lượng sản xuất. Thông qua việc phát triển lực lượng sản xuất tiên tiến, tạo nền tảng vật chất vững chắc cho việc phát triển văn hóa tiên tiến và thực hiện lợi ích căn bản của đông đảo nhân dân.

Ba là, phải kiên trì nguyên tắc lập Đảng vì công, cầm quyền vì dân. Đây là yêu cầu bản chất của tư tưởng quan trọng “ba đại diện”. Mọi sự phấn đấu và công việc của Đảng Cộng sản Trung Quốc đều là vì hạnh phúc của nhân dân. Thực hiện tốt, bảo vệ tốt, phát triển tốt lợi ích căn bản của đông đảo nhân dân là mục tiêu giá trị cao nhất và là điểm xuất phát, điểm dừng chân của mọi công việc của Đảng. Đảng Cộng sản Trung Quốc phải luôn giữ vững mối liên hệ chặt chẽ với quần chúng nhân dân, tin tưởng quần chúng, dựa vào quần chúng, toàn tâm toàn ý phục vụ cho nhân dân.

Bốn là, phải kiên trì kết hợp những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế cụ thể của Trung Quốc. Lý luận, đường lối, cương lĩnh, phương châm, chính sách và mọi công tác của Đảng Cộng sản Trung Quốc phải phù hợp với quy luật phát triển của lực lượng sản xuất, thể hiện yêu cầu không ngừng giải phóng và phát triển lực lượng sản xuất; phải thể hiện yêu cầu phát triển nền văn hóa chủ nghĩa xã hội mang tính dân tộc, khoa học, đại chúng, hướng tới hiện đại hóa, hướng tới thế giới, hướng tới tương lai; phải kiên trì lấy lợi ích căn bản của nhân dân làm điểm xuất

phát và điểm dừng chân. Điều này đòi hỏi không ngừng đẩy mạnh đổi mới lý luận, đổi mới thể chế, đổi mới khoa học công nghệ, đổi mới văn hóa và các mặt đổi mới khác.

Năm là phải kiên trì tăng cường và cải thiện sự lãnh đạo của Đảng. Muốn làm tốt sự việc đất nước Trung Quốc, then chốt là ở chỗ Đảng Cộng sản Trung Quốc. Phải tuân theo yêu cầu của tư tưởng quan trọng “ba đại diện”, đẩy mạnh công trình xây dựng Đảng một cách toàn diện, không ngừng nâng cao trình độ lãnh đạo và năng lực cầm quyền của Đảng, nâng cao năng lực chống tham nhũng, chống suy thoái và chống đỡ rủi ro. Kiên trì phương châm Đảng phải quản lý Đảng, quản lý Đảng một cách nghiêm minh, không ngừng giữ vững và phát huy tính tiên tiến của Đảng.

Sáu là phải kiên trì tôn trọng lao động, tôn trọng tri thức, tôn trọng nhân tài, tôn trọng sáng tạo. “Bốn tôn trọng” này là một phương châm lớn của Đảng và Nhà nước. Cần tạo ra bầu không khí xã hội khuyến khích mọi người làm việc khởi nghiệp, ủng hộ mọi người làm nên sự nghiệp, thả lỏng để mọi sức sống của lao động, tri thức, kỹ thuật, quản lý và tiền vốn phát huy sức mạnh và vai trò to lớn, tạo môi trường lành mạnh cho mọi sức mạnh tạo ra của cải xã hội, mang lại phúc lợi cho nhân dân.

Về những đóng góp của tư tưởng quan trọng “ba đại diện”, tư tưởng quan trọng “ba đại diện” đã dọn sạch trở ngại tư tưởng cho phát triển kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội, thiết lập tính hợp pháp về lý luận; Phá vỡ tư duy cứng nhắc về chế độ sở hữu, xác lập vị trí chiến lược phát triển là nhiệm vụ hàng đầu của công tác quản lý và phát triển đất nước của Đảng Cộng sản Trung Quốc; Cung cấp định hướng giá trị cho điều chỉnh cơ cấu kinh tế và chuyển đổi mô hình tăng trưởng; Đặt nền móng giá trị cho ổn định xã hội hài hòa và phát triển bền vững; Tạo cơ sở lý luận cho mở rộng đối ngoại và hội nhập kinh tế toàn cầu; Cung cấp chỉ dẫn căn bản để tăng cường xây dựng Đảng và cải thiện sự lãnh đạo của Đảng, bảo đảm hạt nhân lãnh đạo cho phát triển kinh tế-xã hội.

2.2.4 Quan điểm phát triển một cách khoa học

Tập thể lãnh đạo trung ương thế hệ thứ tư của Đảng Cộng sản Trung Quốc, với Hồ Cẩm Đào là Tổng Bí thư (năm 2002-2012), đã tiếp tục phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, hình thành lên lý luận tư tưởng “quan điểm phát triển một cách khoa học”.

Trong giai đoạn đó, đất nước Trung Quốc cũng đối mặt với những thách thức nghiêm trọng do mâu thuẫn từ phương thức tăng trưởng kinh tế thô sơ, với tình trạng đầu tư cao, tiêu thụ lớn, phát thải cao, hiệu quả thấp và sản lượng thấp, xung đột ngày càng gay gắt với các vấn đề năng lượng, tài nguyên và môi trường, cùng với sự gia tăng khoảng cách giàu nghèo trong quá trình phát triển, đòi hỏi chính quyền Trung

Quốc phải đổi mới mô hình phát triển cũ. Đứng trước tình hình này, tập thể lãnh đạo Đảng Cộng sản Trung Quốc với Hồ Cẩm Đào là người đứng đầu, dựa trên thực tiễn phát triển của Trung Quốc và tham khảo kinh nghiệm quốc tế, đã đáp ứng yêu cầu phát triển mới và đưa ra quan điểm phát triển một cách khoa học. Quan điểm này đã giải đáp sâu hơn các vấn đề mà Trung Quốc phải đối mặt, như thế nào là phát triển, tại sao cần phát triển và làm thế nào để phát triển, đồng thời bổ sung nội dung thời đại và sắc thái thời đại cho lý luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin về phát triển, qua đó tiếp tục thúc đẩy sự phát triển của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

Về nhận diện mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc vẫn nhấn mạnh rằng là mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất và văn hóa ngày càng tăng của nhân dân và nền sản xuất xã hội lạc hậu. Trung Quốc vẫn đang và sẽ ở giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội trong thời gian dài, lực lượng sản xuất không phát triển, khả năng tự sáng tạo yếu, phát triển không cân đối giữa thành thị và nông thôn, vấn đề “tam nông” (nông nghiệp, nông thôn, nông dân) gay gắt, áp lực về bảo hiểm xã hội cao.

Dù GDP Trung Quốc đã đạt 10.4% toàn cầu lúc năm 2011, nhưng xã hội xuất hiện vấn đề cuộc sống khá giả với đặc điểm mức độ thấp, không toàn diện và không cân bằng, áp lực thất nghiệp cao, khoảng cách giàu-nghèo mở rộng, thu nhập bất cân đối giữa thành thị và nông thôn (thu nhập đô thị gấp 3.3 lần nông thôn năm 2010), vấn đề ô nhiễm môi trường xuất hiện ở nhiều nơi (năng lượng tiêu hao cao gấp 2-3 lần nước phát triển) v.v. .

Về bố cục tổng thể, thế hệ Đảng Cộng sản Trung Quốc với đồng chí Hồ Cẩm Đào làm làm hạt nhân đã đưa ra bố cục tổng thể “bốn trong một”, đó là xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa và xây dựng xã hội.

Về xây dựng kinh tế, Đảng Cộng sản Trung Quốc nhấn mạnh phải thúc đẩy phát triển kinh tế quốc dân vừa tốt vừa nhanh. Nâng cao năng lực đổi mới tự chủ, xây dựng quốc gia với mô hình đổi mới sáng tạo. Đẩy nhanh chuyển đổi mô hình phát triển kinh tế, thúc đẩy tối ưu hóa và nâng cấp cơ cấu ngành nghề. Điều phối sự phát triển giữa thành thị và nông thôn, đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới chủ nghĩa xã hội. Tăng cường tiết kiệm tài nguyên năng lượng và bảo vệ môi trường sinh thái, nâng cao năng lực phát triển bền vững. Thúc đẩy phát triển cân đối giữa các vùng, tối ưu hóa bố cục khai thác đất đai. Hoàn thiện chế độ kinh tế cơ bản, củng cố hệ thống thị trường hiện đại hóa. Đẩy mạnh cải cách thể chế tài chính - thuế, tài chính ngân hàng, hoàn thiện hệ thống điều tiết vĩ mô. Mở rộng quy mô và chiều sâu đối ngoại, nâng cao trình độ kinh tế mở.

Về xây dựng chính trị, Trung Quốc đưa ra yêu cầu kiên định phát triển nền dân chủ chủ nghĩa xã hội. Mở rộng dân chủ nhân dân, bảo đảm nhân dân làm chủ đất nước. Phát

triển dân chủ cơ sở, bảo đảm nhân dân được hưởng các quyền dân chủ một cách thiết thực hơn, đầy đủ hơn. Thực hiện toàn diện phương châm cơ bản quản lý đất nước theo pháp luật, đẩy nhanh xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Củng cố mặt trận yêu nước, đoàn kết mọi lực lượng có thể đoàn kết. Đẩy nhanh cải cách thể chế hành chính, xây dựng chính phủ kiểu phục vụ. Hoàn thiện cơ chế kiểm soát và giám sát, bảo đảm quyền lực nhân dân giao phó luôn được sử dụng vì lợi ích nhân dân.

Về xây dựng văn hóa, Trung Quốc đưa ra mục tiêu đẩy mạnh sự phát triển mạnh mẽ và phồn vinh của nền văn hóa chủ nghĩa xã hội, với yêu cầu phải xây dựng hệ thống giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội, tăng cường sức hấp dẫn và tính đoàn kết của hệ tư tưởng chủ nghĩa xã hội. Xây dựng văn hóa hài hòa, bồi dưỡng phong cách văn minh của người dân. Phát huy văn hóa Trung Hoa, xây dựng nền tinh thần chung của dân tộc Trung Hoa. Đẩy mạnh đổi mới văn hóa để phát huy sức mạnh văn hóa.

Về xây dựng xã hội, Trung Quốc đưa ra mục tiêu đẩy nhanh xây dựng xã hội với trọng tâm là cải thiện đời sống nhân dân. Ưu tiên phát triển giáo dục, xây dựng quốc gia có thể mạnh về nguồn nhân lực. Thực hiện chiến lược phát triển mở rộng việc làm, thông qua thúc đẩy khởi nghiệp dẫn dắt thúc đẩy việc làm. Đẩy mạnh cải cách chế độ phân phối thu nhập, tăng thu nhập cho cư dân thành thị và nông thôn. Đẩy nhanh xây dựng hệ thống an sinh xã hội bao phủ toàn dân, bảo đảm đời sống cơ bản của nhân dân. Thiết lập chế độ y tế cơ bản, nâng cao sức khỏe toàn dân. Hoàn thiện quản lý xã hội, duy trì ổn định và đoàn kết xã hội.

Về **bố cục chiến lược**, đồng chí Hồ Cẩm Đào đã nêu ra trong báo cáo đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVII của Đảng Cộng sản Trung Quốc với mục tiêu chiến lược là đến năm 2020 Trung Quốc sẽ xây dựng toàn diện trở thành xã hội khá giả. Người nhân mạnh, thời gian tới Trung Quốc cần tiếp tục nỗ lực phấn đấu, bảo đảm hoàn thành mục tiêu xây dựng toàn diện trở thành xã hội khá giả vào đúng thời hạn năm 2020. Lúc đó Trung Quốc sẽ trở thành một nước cơ bản hoàn thành công nghiệp hóa, sức mạnh tổng hợp quốc gia tăng mạnh rõ rệt, quy mô thị trường nội địa đứng đầu thế giới; trở thành một quốc gia có mức sống nhân dân nâng cao toàn diện, chất lượng đời sống cải thiện rõ rệt, môi trường sinh thái trong lành; trở thành đất nước nơi nhân dân được hưởng quyền dân chủ đầy đủ hơn, có trình độ văn minh và khát vọng tinh thần cao hơn; trở thành một quốc gia có thể chế hoàn thiện trên mọi phương diện, xã hội tràn đầy sức sống và ổn định, đoàn kết ; trở thành một nước mở cửa hội nhập sâu rộng hơn, thân thiện hơn, đóng góp ngày càng lớn hơn cho văn minh nhân loại.

Về những nguyên tắc cần làm rõ, đồng chí Hồ Cẩm Đào đã chỉ ra phải làm rõ thuộc tính của giai đoạn phát triển, làm rõ tính lãnh đạo tổng thể của quan điểm phát triển một cách khoa học, làm rõ hài hòa xã hội là thuộc tính bản chất của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, làm rõ thực hiện công bằng, công lý xã hội là chủ trương nhất quán của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Một là, làm rõ thuộc tính của giai đoạn phát triển. Tình hình cơ bản của Trung Quốc vẫn đang và sẽ còn lâu dài ở giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội không thay đổi. Mâu thuẫn chính trong xã hội là mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất - văn hóa ngày càng tăng của nhân dân với sản xuất xã hội lạc hậu vẫn không thay đổi. Đảng phải luôn giữ vững tư duy tỉnh táo, đứng vững trên thực tế lớn nhất là giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội, phân tích một cách khoa học những cơ hội và thách thức mới khi Trung Quốc tham gia toàn diện vào toàn cầu hóa kinh tế, nhận thức đầy đủ về tình hình và nhiệm vụ mới trong quá trình phát triển sâu rộng của công nghiệp hóa, tin tức hóa, đô thị hóa, thị trường hóa, quốc tế hóa, nắm bắt sâu sắc các mâu thuẫn trong phát triển, tự giác hơn nữa đi trên con đường phát triển một cách khoa học.

Hai là, làm rõ tính lãnh đạo tổng thể của quan điểm phát triển một cách khoa học. Quan điểm phát triển một cách khoa học được đưa ra trên cơ sở nhận thức sâu sắc về tình hình cơ bản của giai đoạn đầu chủ nghĩa xã hội, tổng kết kinh nghiệm phát triển của Trung Quốc, tham khảo bài học quốc tế và đáp ứng yêu cầu phát triển mới. Đây là sự kế thừa và phát triển tư tưởng quan trọng về phát triển của ba thế hệ lãnh đạo Đảng Cộng sản Trung Quốc, là sự thể hiện tập trung thế giới quan và phương pháp luận về phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin, là lý luận khoa học vừa tiến với thời đại vừa nhất quán với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình và tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”. Quan điểm này trở thành phương châm chỉ đạo quan trọng cho phát triển kinh tế-xã hội Trung Quốc, là tư tưởng chiến lược quan trọng phải kiên trì thực hiện trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Nội dung cốt lõi của quan điểm phát triển một cách khoa học chính là với phát triển là nhiệm vụ hàng đầu, then chốt là lấy con người làm gốc, yêu cầu cơ bản là phát triển bền vững một cách phối hợp toàn diện, phương pháp căn bản là tính toán mọi mặt. Đảng Cộng sản Trung Quốc phải tập trung chuyển đổi những quan điểm tư tưởng không thích ứng, không phù hợp với quan điểm phát triển một cách khoa học, tập trung giải quyết những vấn đề nổi cộm ảnh hưởng và cản trở sự phát triển một cách khoa học, dẫn dắt tính tích cực phát triển của toàn xã hội vào sự phát triển mang tính khoa học, quán triệt và thực hiện quan điểm phát triển một cách khoa học trên mọi phương diện kinh tế - xã hội.

Bà là, làm rõ hài hòa xã hội là thuộc tính bản chất của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Phát triển một cách khoa học và hài hòa xã hội là thống nhất bên trong. Không có phát triển mang tính khoa học thì không có sự hài hòa xã hội, không có sự hài hòa xã hội thì cũng khó thực hiện được phát triển một cách khoa học. Xây dựng xã hội hài hòa chủ nghĩa xã hội là nhiệm vụ lịch sử lâu dài xuyên suốt toàn bộ sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, là quá trình lịch sử và kết quả xã hội của việc xử lý đúng đắn các mâu thuẫn xã hội trên cơ sở phát triển. Thông qua phát triển để tăng thêm của cải vật chất xã hội, không ngừng cải thiện đời sống nhân dân; đồng thời thông qua phát triển để bảo đảm công bằng, công lý xã hội, không ngừng thúc đẩy hài hòa xã hội.

Bốn là, làm rõ thực hiện công bằng, công lý xã hội là chủ trương nhất quán của Đảng Cộng sản Trung Quốc, là nhiệm vụ quan trọng trong phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Đảng cần căn cứ vào yêu cầu chung về dân chủ và pháp quyền, công bằng và công lý, trung thành và hữu ái, tràn đầy sức sống, ổn định và trật tự, hài hòa giữa con người với tự nhiên, cùng với nguyên tắc cùng xây dựng, cùng hưởng thụ, tập trung giải quyết những vấn đề lợi ích mà nhân dân quan tâm nhất, trực tiếp nhất, thiết thực nhất; nỗ lực hình thành cục diện toàn thể nhân dân đều có thể phát huy khả năng của mình và đạt được ý muốn của mình, được sống trong hòa bình và hài hòa với nhau, tạo môi trường xã hội tốt đẹp cho sự phát triển.

Về những nguyên tắc cần phải kiên trì, trong quan điểm phát triển một cách khoa học, đồng chí Hồ Cẩm Đào cũng nhấn mạnh:

Một là, phải kiên trì lấy phát triển làm nhiệm vụ trọng tâm hàng đầu trong quản lý nhà nước của Đảng. Phát triển có ý nghĩa quyết định đối với việc xây dựng toàn diện xã hội khá giả và đẩy nhanh hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội. Đảng cần kiên định nắm vững trung tâm là xây dựng kinh tế, tập trung mọi sức lực xây dựng đất nước, dốc sức mưu cầu phát triển, không ngừng giải phóng và phát triển lực lượng sản xuất xã hội. Trung Quốc cần phải triển khai hiệu quả hơn chiến lược phát triển đất nước bằng khoa học và giáo dục, chiến lược phát triển nhân tài, chiến lược phát triển bền vững; tập trung nắm vững quy luật phát triển, đổi mới quan niệm phát triển, chuyển đổi phương thức phát triển, tháo gỡ khó khăn trong phát triển; nâng cao chất lượng và hiệu quả phát triển, thực hiện phát triển vừa tốt vừa nhanh, đặt nền móng vững chắc cho phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Nỗ lực thực hiện lấy con người làm gốc, phối hợp toàn diện sự phát triển mang tính khoa học; thực hiện sự phát triển hài hòa trong mọi mặt một cách thống nhất, đoàn kết, hòa thuận; thực hiện sự phát triển hòa

bình vừa dựa vào bảo vệ hòa bình thế giới để phát triển bản thân, vừa thông qua phát triển bản thân để bảo vệ hòa bình thế giới.

Hai là, phải kiên trì lấy con người làm gốc. Toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân là mục đích tối cao của Đảng, mọi nỗ lực và công việc của Đảng đều vì lợi ích của nhân dân. Luôn coi việc thực hiện, bảo vệ và phát triển lợi ích cơ bản của đông đảo nhân dân là điểm xuất phát và điểm dừng chân trong mọi công việc của Đảng và nhà nước; tôn trọng vai trò chủ thể của nhân dân, phát huy tinh thần sáng tạo tiên phong của nhân dân, bảo đảm mọi quyền lợi của nhân dân, đi theo con đường cùng giàu có, thúc đẩy sự phát triển toàn diện của con người; thực hiện phát triển vì nhân dân, phát triển dựa vào nhân dân, thành quả phát triển do nhân dân cùng hưởng.

Ba là, phải kiên trì phát triển bền vững một cách phối hợp và toàn diện. Theo bố cục tổng thể sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, cần thúc đẩy toàn diện xây dựng kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội; thúc đẩy sự phối hợp giữa các mặt, các khâu của công cuộc xây dựng hiện đại hóa; thúc đẩy sự phù hợp giữa quan hệ sản xuất với lực lượng sản xuất, giữa kiến trúc thượng tầng với cơ sở kinh tế. Kiên trì con đường phát triển văn minh với sản xuất phát triển, đời sống sung túc, sinh thái lành mạnh; xây dựng xã hội mang tính tiết kiệm tài nguyên, thân thiện môi trường; thực hiện sự thống nhất giữa tốc độ với kết cấu, chất lượng, hiệu quả; sự phối hợp giữa phát triển kinh tế với dân số, tài nguyên, môi trường; để nhân dân sản xuất và sinh sống trong môi trường sinh thái tốt đẹp, thực hiện phát triển kinh tế - xã hội lâu dài và bền vững.

Bốn là, phải kiên trì tính toán/cân đối toàn diện. Đảng cần nhận thức đúng đắn và xử lý hài hòa các mối quan hệ lớn trong sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc; tính toán/cân đối phát triển giữa thành thị và nông thôn, giữa các vùng miền, giữa kinh tế và xã hội, giữa con người với tự nhiên, giữa phát triển trong nước với mở cửa đối ngoại; cân đối mối quan hệ giữa trung ương và địa phương, giữa lợi ích cá nhân và tập thể, lợi ích cục bộ và lợi ích toàn cục, lợi ích trước mắt và lợi ích lâu dài; phát huy đầy đủ tính tích cực của mọi mặt. Cân đối hai cực diện trong nước và quốc tế, có tầm nhìn thế giới, tăng cường tư duy chiến lược, khéo về nắm bắt cơ hội phát triển và ứng phó thách thức rủi ro từ những biến đổi tình hình quốc tế, tạo dựng môi trường quốc tế thuận lợi. Vừa phải bao quát toàn cục, quy hoạch tổng thể, vừa phải nắm bắt những công việc chủ yếu tác động đến toàn cục, những vấn đề nổi cộm liên quan lợi ích quần chúng; tập trung thúc đẩy, đột phá trọng điểm.

Năm là, luôn phải kiên trì đường lối cơ bản “một trung tâm, hai điểm cơ bản” của Đảng. Đường lối cơ bản của Đảng là huyết mạch của Đảng và quốc gia, là bảo đảm

chính trị để thực hiện phát triển một cách khoa học. Lấy kinh tế làm trung tâm là then chốt chấn hưng quốc gia, là yêu cầu căn bản cho sự phồn vinh và ổn định lâu dài của Đảng và đất nước; Bốn nguyên tắc cơ bản (kiên trì con đường chủ nghĩa xã hội; kiên trì chuyên chính dân chủ nhân dân, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Mao Trạch Đông) là nền tảng lập quốc, là nền tảng chính trị cho sự tồn tại và phát triển của Đảng và quốc gia; Cải cách mở cửa là con đường xây dựng đất nước hùng mạnh, là nguồn sức sống cho sự phát triển và tiến bộ của Đảng và đất nước. Cần kiên trì thống nhất việc lấy kinh tế làm trung tâm với hai điểm cơ bản là Bốn nguyên tắc cơ bản và cải cách mở cửa trong thực tiễn phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, tuyệt đối không dao động bất cứ lúc nào.

Về những đóng góp của quan điểm phát triển một cách khoa học đã thể hiện như sau:

Sự đổi mới lý luận trong thời kỳ đồng chí Hồ Cẩm Đào với quan điểm phát triển một cách khoa học là linh hồn, với bộ cục “bốn trong một” làm khung cấu trúc, với mục tiêu xã hội hài hòa làm nguyên vọng, Đảng đã trực tiếp nhận diện các mâu thuẫn sâu tầng của giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội. Thông qua xây dựng xã hội để bù đắp sự phân hóa giai tầng trong nội bộ, với sự xây dựng chung và cùng chia sẻ để kích hoạt sự tự trị của người dân, giải quyết mâu thuẫn bằng chế độ và pháp luật; triển khai công tác đối ngoại với nguyên tắc “thế giới hài hòa thuận” để tái tạo quan niệm quản trị toàn cầu, tiến hành công tác viện trợ phát triển và hợp tác đa phương để thực tiễn trách nhiệm của một quốc gia lớn. Hệ thống lý luận “quan điểm phát triển một cách khoa học” này đã cung cấp nền tảng phương pháp luận cho việc điều phối mối quan hệ giữa cải cách, phát triển và ổn định trong thời đại mới, trong đó tư tưởng lấy con người làm gốc, chủ động duy trì ổn định, phát triển một cách cân bằng vẫn còn mang sức sống mạnh mẽ trong hiện thực.

2.2.5 Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới ở Trung Quốc

Kể từ Đại hội Đảng lần thứ XVIII (năm 2012), chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã bước vào thời đại mới. Nhiệm vụ chính mà Đảng Cộng sản Trung Quốc đối mặt là hoàn thành mục tiêu phấn đấu 100 năm lần thứ nhất (xây dựng toàn diện xã hội khá giả), đồng thời khởi động chặng đường mới để đạt mục tiêu phấn đấu 100 năm lần thứ hai (xây dựng một quốc gia xã hội chủ nghĩa hiện đại giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa và tươi đẹp), tiếp tục tiến bước hướng tới mục tiêu vĩ đại là phục hưng dân tộc Trung Hoa.

Dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, với đồng chí Tập Cận Bình là hạt nhân, Trung Quốc đã điều phối chiến lược toàn diện cho sự phục hưng vĩ đại của dân tộc

Trung Hoa và đối phó với những biến động lớn chưa từng có trong một thế kỷ qua trên thế giới. Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng, thời đại mới của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là thời đại kế thừa và mở ra một chương mới, tiếp tục giành thắng lợi to lớn trong điều kiện lịch sử mới của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Đây là thời đại quyết thắng xây dựng toàn diện xã hội khá giả, tiến tới xây dựng một quốc gia xã hội chủ nghĩa hiện đại. Đây cũng là thời đại mà nhân dân các dân tộc trong cả nước đoàn kết phấn đấu, không ngừng sáng tạo cuộc sống tốt đẹp và từng bước hiện thực hóa mục tiêu thịnh vượng chung cho toàn dân. Đây là thời đại mà con cháu Trung Hoa đồng lòng, quyết tâm hiện thực hóa giấc mơ phục hưng dân tộc Trung Hoa, và là thời đại mà Trung Quốc tiếp tục đóng góp to lớn hơn cho nhân loại. Thời đại mới của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đánh dấu một giai đoạn lịch sử mới trong sự phát triển của Trung Quốc.

Dưới sự lãnh đạo của đồng chí Tập Cận Bình, các đảng viên Đảng Cộng sản Trung Quốc tiếp tục kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc, kết hợp với văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa, kiên trì theo tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” và quan điểm phát triển một cách khoa học, tổng kết sâu sắc và vận dụng đầy đủ kinh nghiệm lịch sử từ khi Đảng thành lập, xuất phát từ thực tiễn mới, sáng lập nên tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Các quan điểm và tư tưởng được kế thừa và phát triển cũng rất rõ nét trong tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới.

Một là, quan điểm luận về mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc. Các thế hệ lãnh đạo Trung Quốc đều phân tích vấn đề mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc, các nhận diện từ mâu thuẫn giữa đại chúng nhân dân với chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa phong kiến và chủ nghĩa tư bản quan liêu (trước năm 1949) đến mâu thuẫn giữa giai cấp công nhân với giai cấp tư sản, giữa con đường chủ nghĩa xã hội với con đường chủ nghĩa tư bản (1949-1956), sau đó đến mâu thuẫn giữa yêu cầu mong muốn xây dựng một quốc gia công nghiệp tiên tiến của nhân dân với thực tế là một nước nông nghiệp lạc hậu, và mâu thuẫn giữa nhu cầu của nhân dân về phát triển kinh tế và văn hóa nhanh chóng với tình trạng kinh tế văn hóa hiện nay không đáp ứng được nhu cầu của nhân dân (sau năm 1956-1978). Thời kỳ Đặng Tiểu Bình, Giang Trạch Dân và Hồ Cẩm Đào, ba thế hệ lãnh đạo đã đều nhận diện mâu thuẫn xã hội chính là mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất và văn hóa ngày càng tăng của nhân dân với nền sản xuất xã hội lạc hậu (1978-2012). Sau năm 2012, Đảng Cộng sản Trung Quốc với Tổng Bí thư Tập

Cận Bình làm hạt nhân đã xác định rõ mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc trong thời đại mới là mâu thuẫn giữa nhu cầu ngày càng tăng về cuộc sống tốt đẹp của nhân dân và sự phát triển không cân bằng, không đầy đủ. Như vậy, quan niệm mâu thuẫn chủ yếu của xã hội đã không ngừng được kế thừa, nhận diện và phát triển.

Hai là, quan niệm về bố cục tổng thể của Đảng Cộng sản Trung Quốc mang tính kế thừa và phát triển. Thời kỳ Mao Trạch Đông với bố cục tổng thể là xây dựng chính trị, xây dựng kinh tế, xây dựng văn hóa, xây dựng quốc phòng. Thời kỳ Đặng Tiểu Bình với bố cục tổng thể là bố cục “Ba trong một”: Lấy công tác xây dựng kinh tế làm trung tâm; kiên định bất di tiến hành cải cách thể chế kinh tế; kiên định bất di tiến hành cải cách thể chế chính trị; kiên định bất di tăng cường xây dựng văn minh tinh thần (tức là xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa). Thời kỳ Giang Trạch Dân với bố cục tổng thể là xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa, xây dựng xã hội. Thời kỳ Hồ Cẩm Đào với bố cục tổng thể vẫn là xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa và xây dựng xã hội. Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã xác định bố cục tổng thể Trung Quốc hiện nay là bố cục tổng thể “Năm trong một”, tức là xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa, xây dựng xã hội, và xây dựng văn minh sinh thái.

Ba là, quan niệm về bố cục chiến lược đất nước không ngừng được kế thừa và nâng cấp. Bố cục chiến lược đất nước hiện này như hiện đại hóa mô hình Trung Quốc không phải đột ngột được đưa ra, mà là do Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo nhân dân không ngừng thúc đẩy, thực hiện ước mơ và thực tiễn hơn nửa thế kỷ, đạt được nhiều thành tựu vĩ đại, thực hiện thuận lợi các mục tiêu đã đề ra và phát triển đều đặn theo hướng hiện đại hóa mô hình Trung Quốc từ việc bố trí sắp xếp chiến lược trong bốn giai đoạn.

Giai đoạn thứ nhất: Trung Quốc đề xuất nhiệm vụ "bốn hiện đại hóa" từ năm 1954 đến ý tưởng “Hai bước đi” vào năm 1964. Đại hội Đại biểu Nhân dân Trung Quốc lần thứ nhất diễn ra vào năm 1954, Trung Quốc lần đầu tiên đề xuất rõ ràng 4 nhiệm vụ là hiện đại hóa công nghiệp, nông nghiệp, giao thông vận tải và quốc phòng. Tại kỳ họp đầu tiên của Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc lần thứ ba vào tháng 12 năm 1964, theo kiến nghị của Mao Trạch Đông, Chu Ân Lai lần đầu tiên đưa ra ý tưởng “Hai bước đi” trong báo cáo công tác của chính phủ nhằm thực hiện bốn mục tiêu hiện đại hóa bằng cách xây dựng Trung Quốc thành một cường quốc xã hội chủ nghĩa với nông nghiệp hiện đại, công nghiệp hiện đại, quốc phòng hiện đại và khoa học công nghệ hiện đại trong thế kỷ 20. Bước đầu tiên, với thời gian 15 năm, thiết lập

một hệ thống công nghiệp độc lập, tương đối hoàn chỉnh và hệ thống kinh tế quốc dân, làm cho ngành công nghiệp Trung Quốc nói chung tiếp cận trình độ tiên tiến của thế giới; Bước thứ hai, phấn đấu đến cuối thế kỷ 20, đưa công nghiệp Trung Quốc đi đầu thế giới, thực hiện toàn diện hiện đại hóa nông nghiệp, công nghiệp, quốc phòng và khoa học kỹ thuật.

Giai đoạn thứ hai: Bố trí chiến lược “Ba bước đi” do Hội nghị Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa 13 đề xuất. Năm 1987, Hội nghị Trung ương 1 khóa XIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc (Đại hội Đảng lần thứ XIII) xuất phát từ hiện trạng phát triển trong nước và quốc tế, đề xuất triển khai chiến lược “ba bước đi” để Trung Quốc thực hiện các mục tiêu hiện đại hóa: Bước thứ nhất, từ năm 1981 đến năm 1990 thực hiện tăng gấp đôi GDP so với năm 1980, giải quyết vấn đề ấm no cho nhân dân; Bước thứ hai, từ năm 1991 đến cuối thế kỷ 20 GDP lại tăng gấp đôi, đời sống nhân dân đạt mức khá giả; Bước thứ ba, đến giữa thế kỷ 21, GDP bình quân đầu người đạt trình độ các nước phát triển trung bình, cuộc sống nhân dân khá giàu có, cơ bản thực hiện hiện đại hóa.

Giai đoạn thứ ba: Triển khai chiến lược “Ba bước đi” mới do Đại hội Đại biểu Toàn quốc lần thứ XV Đảng Cộng sản Trung Quốc đề xuất. Năm 1997, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XV của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đề xuất triển khai chiến lược “ba bước đi” mới: Nhìn về thế kỷ XXI, mục tiêu của Trung Quốc là tăng gấp đôi GDP trong 10 năm đầu tiên so với năm 2000, làm cho cuộc sống khá giả của người dân dư dả hơn và hình thành một thể chế kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa tương đối hoàn thiện. Lại trải qua 10 năm nỗ lực, đến khi Đảng thành lập được 100 năm, kinh tế quốc dân phát triển hơn, các chế độ hoàn thiện hơn; Vào thời điểm nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa được thành lập 100 năm vào giữa thế kỷ 21, nó về cơ bản đã hiện đại hóa và xây dựng một quốc gia xã hội chủ nghĩa giàu mạnh, dân chủ và văn minh.

Giai đoạn thứ tư: Sắp xếp chiến lược “Hai bước đi” mới do Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc (Đại hội XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc) đề xuất. Năm 2017, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ 19 của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã xác định rõ chiến lược “hai bước” mới để xây dựng toàn diện đất nước hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa: Bước đầu tiên, từ năm 2020 đến năm 2035, trên cơ sở hoàn thành xây dựng toàn diện xã hội khá giả, phấn đấu thêm 15 năm nữa, cơ bản thực hiện hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội. Bước thứ hai là xây dựng đất nước Trung Quốc trở thành một cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội hùng mạnh, dân chủ,

văn minh, hài hòa và tươi đẹp trong 15 năm nữa trên cơ sở hiện đại hóa cơ bản từ năm 2035 đến giữa thế kỷ XXI.

Nhìn từ bốn giai đoạn sắp xếp triển khai chiến lược hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, bố trí chiến lược các giai đoạn có tính liên hệ, tính kết hợp, tính kế thừa chặt chẽ, là mục tiêu phát triển tiến dần do Đảng Cộng sản Trung Quốc đề xuất dựa trên tình hình phát triển kinh tế - xã hội của Trung Quốc, là khái quát cao độ về thực tế cụ thể xây dựng hiện đại hóa Trung Quốc. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là sản phẩm tất yếu của việc Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo nhân dân kết hợp nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác với thực tế cụ thể của Trung Quốc, kết hợp với văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa.

Bốn là quan niệm về nhân dân. Văn hóa truyền thống ưu tú của dân tộc Trung Hoa đã có khái niệm là dân vi bang bản (dân là gốc của nhà nước), thiên hạ vi công (quyền lực nhà nước là của nhân dân, mọi người đều bình đẳng), cần miễn phụng công (nghĩa là chăm chỉ và cố gắng phục vụ nhân dân), huệ dân lợi dân (mang lại lợi ích cho người dân), an dân phú dân (làm cho hòa bình và thịnh vượng cho người dân). Cho đến C.Mác và Ph.Ăngghen có quan điểm là hoạt động lịch sử là hoạt động của quần chúng, động lực chân chính thúc đẩy lịch sử là động cơ làm cho đông đảo quần chúng, cả dân tộc, và đứng ở giữa dân tộc, tất cả giai cấp hình động lên, đã xác lập vị trí chủ thể trong phát triển lịch sử của quần chúng nhân dân. V.I.Lênin cũng đã chỉ ra rằng, đảng cầm quyền của giai cấp vô sản phải gắn liền với quần chúng. Chủ tịch Mao Trạch Đông đã đưa ra quan điểm kiên trì đường lối quần chúng, Đảng Cộng sản Trung Quốc phải đi đến từ quần chúng, và đi vào trong quần chúng, phải tin tưởng vào dựa vào quần chúng trong sự nghiệp xây dựng xã hội chủ nghĩa. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đã nhấn mạnh rằng việc phát triển lực lượng sản xuất, cải thiện đời sống nhân dân là nhiệm vụ căn bản của Đảng Cộng sản Trung Quốc, đã chuyển công tác trọng tâm của đảng vào việc lấy xây dựng kinh tế làm trung tâm. Đồng chí Giang Trạch Dân đã đưa ra tư tưởng quan trọng ba đại diện, trong đó có quan điểm là Đảng Cộng sản Trung Quốc phải đại diện cho lợi ích căn bản nhất của đông đảo quần chúng. Đồng chí Hồ Cẩm Đào đã đưa ra quan điểm lấy con người làm gốc, xây dựng xã hội hài hòa. Còn Tổng Bí thư Tập Cận Bình đưa ra quan điểm lấy nhân dân làm trung tâm, ra sức giải quyết vấn đề cấp bách, khó khăn, lo buồn, mong đợi nhất của quần chúng nhân dân. Sự kiên trì và kế thừa quan điểm quần chúng nhân dân đã tiếp tục được phát triển lên trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Năm là quan niệm về sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc. C.Mác và Ph.Ăngghen nhấn mạnh bước thứ nhất trong cách mạng vô sản là giai cấp công nhân biến thành giai cấp thống trị là giành lấy dân chủ. Mao Trạch Đông đã bàn rõ thể chế quốc gia của Trung Quốc mới là dân chủ nhân dân chuyên chính do giai cấp công nhân lãnh đạo, có nền tảng của liên minh công nông (thực chất là do chuyên chính của giai cấp vô sản dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc). Đến thể hệ Đặng Tiểu Bình, Giang Trạch Dân, Hồ Cẩm Đào đều kiên trì bốn nguyên tắc cơ bản của Đảng Cộng sản Trung Quốc, đó chính là kiên trì con đường chủ nghĩa xã hội; kiên trì chuyên chính dân chủ nhân dân, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Mao Trạch Đông. Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nhấn mạnh đặc điểm bản chất nhất của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, ưu thế lớn nhất của chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc là sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc là lực lượng lãnh đạo chính trị tối cao, phải kiên trì sự lãnh đạo toàn diện của Đảng. Từ đó cho thể thấy rằng, sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã được thống nhất và kiên trì trong toàn đảng và toàn xã hội trong các thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội Trung Quốc.

Sáu là quan niệm về quân đội. Mao Trạch Đông đã đưa ra lý luận lấy chiến tranh nhân dân làm hạt nhân (nghĩa là phải động viên và dựa vào quần chúng mới có thể tiến hành chiến tranh cách mạng), kiên trì nguyên tắc Đảng chỉ huy súng, phòng thủ tích cực và tác chiến linh hoạt trong thời kỳ cách mạng. Sau khi thành lập Trung Quốc mới, quốc phòng hiện đại là một trong bốn hiện đại hóa của chiến lược Trung Quốc trong thời kỳ Mao Trạch Đông. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đã đưa ra lý luận lấy “tinh binh cường quốc” làm hạt nhân, thúc đẩy quân đội hiện đại hóa và chính quy hóa (quy phạm hóa).

Đồng chí Giang Trạch Dân đã đưa ra lý luận với yêu cầu xây dựng quân đội là chính trị đạt tiêu chuẩn, năng lực quân sự xuất sắc, tác phong tốt lành, kỷ luật nghiêm minh, đảm bảo đầy đủ, thúc đẩy công tác xây dựng quân đội một cách toàn diện. Đồng chí Hồ Cẩm Đào đã đưa ra lý luận lấy quan điểm phát triển một cách khoa học thống nhất lãnh đạo công tác xây dựng quân đội, đảm bảo vai trò cầm quyền của Đảng, đảm bảo an ninh quốc phòng và phát huy tác dụng cho sự phát triển hòa bình thế giới. Còn quan điểm của các nước xã hội chủ nghĩa như Việt Nam và Lào cũng nhấn mạnh về tính quan trọng về công tác xây dựng quân đội. Bảo đảm vững chắc quốc phòng và an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội cũng là một trong 8 phương hướng phát triển của Việt Nam, Lào cũng tăng cường an ninh-quốc phòng, lực lượng đội ngũ an ninh-quốc phòng.

Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã chỉ ra rằng, mục tiêu xây dựng quân đội hùng mạnh trong thời đại mới của Đảng Cộng sản Trung Quốc là xây dựng một quân đội nhân dân tuyệt đối trung thành với sự lãnh đạo của Đảng, có năng lực chiến thắng, tác phong mẫu mực, xây dựng quân đội nhân dân trở thành lực lượng quân đội đẳng cấp thế giới. Có thể chiến thắng mới có thể ngừng chiến, chuẩn bị cho cuộc chiến mới có thể không cần chiến đấu, toàn diện càng không thể đánh thì càng có thể bị đánh, đây chính là phương pháp biện chứng của chiến tranh và hòa bình của Tổng Bí thư Tập Cận Bình.

Bấy là quan niệm về văn hóa. Chủ tịch Mao Trạch Đông chỉ ra rằng: “Một nền văn hóa nhất định là sự phản ánh về mặt chính trị và kinh tế của một xã hội nhất định, đồng thời có ảnh hưởng lớn và tác động đến chính trị và kinh tế của xã hội đó; trong đó kinh tế là cơ sở, còn chính trị là biểu hiện tập trung của kinh tế”. [197; 663-664]. Người đã nhấn mạnh văn học nghệ thuật phải phục vụ cho quần chúng nhân dân, phục vụ cho mục tiêu chính trị cách mạng. Đồng chí Đặng Tiểu Bình nhấn mạnh lấy văn minh tinh thần ủng hộ sự nghiệp xây dựng hiện đại hóa, xây dựng văn minh tinh thần chủ nghĩa xã hội cùng quan trọng với xây dựng văn minh vật chất, cần phải đào tạo các thế hệ sau với phẩm chất có đức có tài, thông qua giáo dục để nâng cao tố chất văn hóa khoa học con người, phục vụ cho sự phát triển của lực lượng sản xuất.

Đồng chí Giang Trạch Dân đã đưa ra tư tưởng quan trọng ba đại diện, trong đó có quan điểm là Đảng phải đại diện cho phương hướng phát triển của văn hóa tiên tiến. Về xây dựng văn hóa, phải phát triển văn hóa tiên tiến, tăng cường giáo dục đạo đức và quản lý đất nước theo pháp luật, ứng phó mọi thách thức của toàn cầu hóa. Đồng chí Hồ Cẩm Đào đã đưa ra quan điểm lấy quan điểm phát triển một cách khoa học thống nhất và dẫn dắt văn hóa, xây dựng xã hội hài hòa. Về xây dựng văn hóa, chiến lược sức mạnh mềm của văn hóa đã được đưa vào chiến lược quốc gia. Người đã chỉ ra văn hóa hài hòa là động lực tinh thần của xã hội hài hòa, văn hóa có tác dụng hội tụ sức mạnh dân tộc, đưa ra giá trị quan hạt nhân của chủ nghĩa xã hội Trung quốc với 24 chữ: Phúc cường, dân chủ, văn minh, hài hòa, tự do, bình đẳng, công chính, pháp trị, yêu nước, yêu nghề, trung thực, thân thiện.

Vào ngày 15 tháng 10 năm 2014, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã chủ trì một hội nghị chuyên đề về công tác văn học và nghệ thuật tại Bắc Kinh và phát biểu nhấn mạnh rằng, để thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa cần có sự phồn vinh và thịnh vượng của văn hóa Trung Hoa, tinh thần dân tộc Trung Hoa là linh hồn của văn học nghệ thuật xã hội chủ nghĩa, cần sáng tác các tác phẩm xuất sắc xứng

đáng với thời đại, kiên trì định hướng sáng tác lấy nhân dân làm trung tâm, đồng thời tăng cường và cải thiện sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác văn học nghệ thuật. Đồng thời, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã đưa ra quan điểm phải kiên trì tự tin văn hóa. Văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc bao gồm nhiều tầng nấc từ tín ngưỡng, lý tưởng, giá trị quan đến hệ tư tưởng chủ nghĩa xã hội, đồng thời chứa đựng nội dung phong phú như tinh hoa văn hóa nhân loại, văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa, văn hóa cách mạng và văn hóa tiên tiến chủ nghĩa xã hội.

Tóm lại, những quan điểm của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã được dựa vào nhiều quan điểm và tư tưởng của các nhà tiền bối, được kế thừa và phát triển lên tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới.

2.3. Lý luận về chủ nghĩa xã hội của một số đảng cầm quyền ở các nước xã hội chủ nghĩa qua các giai đoạn

2.3.1. Những thành tựu lý luận của phong trào Quốc tế Cộng sản về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội

Các nước xã hội chủ nghĩa tích cực truyền bá học thuyết chủ nghĩa Mác - Lênin trong giai đoạn đầu chủ yếu bao gồm Liên Xô (và tiền thân là nước Nga xô-viết), Trung Quốc, Việt Nam, Triều Tiên, Cuba, cũng như các nước thuộc phe xã hội chủ nghĩa Đông Âu. Những thành tựu lý luận của phong trào Quốc tế Cộng sản về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội đã cung cấp nền tảng lý luận và kinh nghiệm thực tiễn quan trọng cho sự phát triển và hình thành tư tưởng chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc, đồng thời là tiền đề và bộ phận cấu thành quan trọng trong hệ thống tư tưởng chủ nghĩa xã hội Trung Quốc. Sự truyền bá về lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin được thể hiện chủ yếu ở các điểm sau:

Thứ nhất, Liên Xô là động lực cốt lõi của lực lượng truyền bá quốc tế chủ nghĩa Mác - Lênin.

Quốc tế Cộng sản (Quốc tế III) được thành lập vào năm 1919 là cơ cấu cốt lõi mà Liên Xô thiết lập để thúc đẩy truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin hướng tới toàn cầu. Liên Xô thông qua các đại biểu (như đồng chí Grigory Naumovich Voitinsky, Ma Lin) để hướng dẫn các quốc gia thành lập đảng, tài trợ xuất bản các tác phẩm chủ nghĩa Mác - Lênin ở các nước, và điều phối các phong trào cách mạng quốc tế. Ví dụ, năm 1920, đồng chí Grigory Naumovich Voitinsky đến Trung Quốc hỗ trợ đồng chí Trần Độc Tú, Lý Đại Chiêu chuẩn bị công tác thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Nước Nga xô-viết đã hai lần công khai phát biểu Tuyên ngôn đối với Trung Quốc vào năm 1919 và 1920, tuyên bố bãi bỏ các đặc quyền của Nga Sa hoàng tại Trung Quốc, tạo dựng hình ảnh đồng minh bình đẳng, qua đó giành được thiện cảm của giới trí thức Trung Quốc đối với chủ nghĩa xã hội và gián tiếp thúc đẩy sự truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin. Về công tác dịch thuật và giới thiệu một cách hệ thống các tác phẩm kinh điển, Liên Xô đã tổ chức dịch thuật và phát hành toàn cầu các tác phẩm của C.Mác và Ph.Ăngghen, Lênin. Ví dụ, bản dịch toàn văn tiếng Trung đầu tiên của Tuyên ngôn Đảng Cộng sản (do Trần Vọng Đạo dịch năm 1920) được hoàn thành dựa trên các văn bản tiếng Nhật và tiếng Anh do Liên Xô cung cấp. Các tài liệu lý luận do học giả Liên Xô biên soạn (như cuốn sách “ABC về Chủ nghĩa Cộng sản” của Bukharin) đã trở thành giáo trình đào tạo cán bộ cho các đảng cộng sản ở nhiều quốc gia.

Thứ hai, truyền bá học thuyết chủ nghĩa Mác - Lênin trên một số nước xã hội chủ nghĩa.

Ở Trung Quốc, các học giả du học Nhật Bản như Lý Đại Chiêu, Trần Độc Tú đã du nhập nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin từ Nhật Bản (như học thuyết của Kawakami Hajime) vào Trung Quốc. Năm 1918, Lý Đại Chiêu xuất bản hai tác phẩm “**Thắng lợi của quân chúng**” và “Thắng lợi của chủ nghĩa Bolshevik”, lần đầu tiên hệ thống hóa việc tuyên truyền về Cách mạng Tháng Mười Nga và chủ nghĩa Mác - Lênin. Năm 1920, Hội nghiên cứu chủ nghĩa Mác tại Đại học Bắc Kinh thành lập Phòng Kháng Mộ Nghĩa Trai (Phòng chủ nghĩa Cộng sản), với nhiệm vụ là thu thập và dịch thuật các tài liệu chủ nghĩa Mác - Lênin, đặt nền móng tư tưởng cho việc thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc. Tác phẩm “*Bàn về chủ nghĩa dân chủ mới**” (năm 1940) đề xuất học thuyết phản ánh về cách mạng mang tính năng động, thống nhất chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, cung cấp nền tảng triết học cho quá trình Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời cũng có tác động đến phong trào cách mạng châu Á tại Việt Nam, Triều Tiên và các nước khác.

Ở Việt Nam, một lãnh tụ vĩ đại xuất sắc của Việt Nam-Người Đảng Cộng sản đầu tiên Việt Nam - Nguyễn Ái Quốc tiếp xúc với chủ nghĩa Mác - Lênin ở Pháp, sau đó thành lập Đảng Cộng sản Đông Dương vào năm 1930, dịch ra bản tiếng Việt của “*Tuyên ngôn Đảng Cộng sản**”, phổ biến lý luận giải phóng giai cấp trong chiến tranh chống Pháp. Nguyễn Ái Quốc chỉ ra rằng nghiên cứu và vận dụng lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin chính là quy luật vận động nội tại của cách mạng Việt Nam. Người nhấn mạnh: “Muốn cứu nước và giải phóng dân tộc không có con đường nào khác con đường cách mạng vô sản” [51; 30].

Còn ở Triều Tiên, Triều Tiên thành lập Nhà xuất bản Đảng Lao động vào năm 1950, với nhiệm vụ là phiên dịch và xuất bản “*Lênin Toàn tập*”, “*Stalin Toàn tập*”, đồng thời thành lập Viện nghiên cứu Tư tưởng Chủ thể, đưa chủ nghĩa Mác - Lênin vào việc kết hợp với quan điểm từ thực tiễn Triều Tiên.

Ở Cuba, Sau cuộc cách mạng ở Cuba, Cuba đã thiết lập Viện nghiên cứu Văn hóa José Martí, thúc đẩy sự giao lưu lý thuyết cánh tả (tiếng anh là Left Wing) ở Mỹ latin, tác phẩm “*Chiến tranh du kích*” của Che Guevara đã trở thành kim chỉ nam lý luận cho các cuộc đấu tranh vũ trang ở thế giới thứ ba (các nước đang phát triển).

Thứ ba, truyền bá học thuyết chủ nghĩa Mác của các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu.

Các nước như Đức Đông, Ba Lan, Séc-đi-ckh (Tiệp Khắc) đã thiết lập Nhà xuất bản quốc gia, dịch thuật một cách hệ thống các tác phẩm Mác-Lênin. Ví dụ, Nhà xuất bản Dietz (Đức Đông) trở thành nhà xuất bản cốt lõi các tác phẩm kinh điển chủ nghĩa Mác - Lênin trong thế giới tiếng Đức. Học phái Budapest (như Lukács) đã tái cấu trúc lý thuyết với góc nhìn “Chủ nghĩa Mác phương Tây”, đã gây ảnh hưởng đến triết lý cánh tả toàn cầu (triết lý chống thực dân, theo đuổi công bằng xã hội) .

Nhìn chung, Liên Xô là động lực cốt lõi ban đầu thúc đẩy truyền bá quốc tế về chủ nghĩa Mác - Lênin, thông qua mạng lưới toàn cầu của Quốc tế Cộng sản để tạo cơ sở tổ chức; còn Trung Quốc tiến hành đổi mới sáng tạo kết hợp với tình hình cụ thể của đất nước, chuyển hóa chủ nghĩa Mác - Lênin thành vũ khí tư tưởng cho cách mạng Trung Quốc; Việt Nam phổ biến lý luận giải phóng giai cấp trong cuộc chiến chống Pháp, thúc đẩy phong trào giải phóng dân tộc; Triều Tiên kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với quan điểm từ thực tế của Triều Tiên; Cuba chuyển chủ nghĩa Mác - Lênin thành kim chỉ nam lý luận cho đấu tranh vũ trang; các nước Đông Âu tăng cường sức gắn kết về hệ ý thức của phe xã hội chủ nghĩa thông qua xuất bản học thuật và hợp tác lý luận. Sự nỗ lực của các nước nói trên không chỉ định hình khuôn khổ phong trào xã hội chủ nghĩa thế kỷ XX, mà còn biến chủ nghĩa Mác - Lênin từ một lý luận xuất phát châu Âu trở thành sức mạnh thay đổi mang tính toàn cầu.

2.3.2. Chủ nghĩa xã hội, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh ở Việt Nam Việt Nam

Đảng Cộng sản Việt Nam đã kiên trì lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm kim chỉ nam trong 95 năm kể từ khi thành lập, đã lãnh đạo nhân dân Việt Nam thoát khỏi thống trị của chủ nghĩa thực dân và đã giành được những thành tựu to lớn trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và công cuộc đổi mới. Đến nay,

Đảng Cộng sản Việt Nam là đảng cầm quyền theo chủ nghĩa Mác - Lênin lớn thứ hai trên thế giới. Từ năm 1930 đến năm 1945, Đảng Cộng sản Việt Nam đã lãnh đạo nhân dân Việt Nam chống lại sự xâm lược từ chủ nghĩa đế quốc, thoát khỏi ách thống trị thực dân, giành lại độc lập dân tộc. Năm 1945, Việt Nam thông qua “Cách mạng Tháng Tám”, đã giành được chính quyền, chấm dứt chế độ phong kiến tồn tại hơn 1500 năm, hơn 80 năm bị thực dân Pháp đô hộ và 5 năm bị phát xít Nhật xâm lược, thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Từ năm 1945 đến năm 1975, Việt Nam đã giành được thắng lợi trong các cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, thúc đẩy giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước. Từ năm 1975 đến năm 1986, Việt Nam phục hồi và phát triển kinh tế, điều chỉnh chính sách đối nội và đối ngoại. Từ năm 1986, Đại hội VI của Đảng Cộng sản Việt Nam đã mở ra đường lối đổi mới toàn diện đất nước.

Thứ nhất, điều chỉnh, bổ sung và phát triển về các đặc trưng xã hội xã hội chủ nghĩa của Việt Nam, từ “xã hội xã hội chủ nghĩa là một xã hội dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” thành “xã hội xã hội chủ nghĩa là một xã hội giàu mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, hạnh phúc”.

Thứ hai, làm rõ những nhận thức mới về chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, Cương lĩnh Bổ sung, phát triển năm 2011 đã xác định 8 phương hướng cơ bản, bao gồm: “Một là, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hoá đất nước gắn với phát triển kinh tế tri thức, bảo vệ tài nguyên, môi trường. Hai là, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Ba là, xây dựng nền văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; xây dựng con người, nâng cao đời sống nhân dân, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội. Bốn là, bảo đảm vững chắc quốc phòng và an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội. Năm là, thực hiện đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển; chủ động và tích cực hội nhập quốc tế. Sáu là, xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, thực hiện đại đoàn kết toàn dân tộc, tăng cường và mở rộng mặt trận dân tộc thống nhất. Bảy là, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. Tám là, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh”[17; 72].

Thứ ba, Đảng Cộng sản Việt Nam đã xác định 10 mối quan hệ lớn cần tiếp tục nắm vững và xử lý tốt trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội. Cụ thể là “các quan hệ: (1) Giữa đổi mới, ổn định và phát triển; (2) giữa đổi mới kinh tế và đổi mới chính trị; (3) giữa tuân theo các quy luật thị trường và bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa; (4) giữa phát triển lực lượng sản xuất và xây dựng, hoàn thiện từng bước quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa; (5) giữa nhà nước, thị trường và xã hội; (6) giữa tăng trưởng

kinh tế và phát triển văn hoá, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, bảo vệ môi trường; (7) giữa xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa; (8) giữa độc lập, tự chủ và hội nhập quốc tế; (9) giữa Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ; (10) giữa thực hành dân chủ, tăng cường pháp chế, bảo đảm kỷ cương xã hội”[18; 119].

Trong gần 40 năm đổi mới, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn kiên định đi theo con đường xã hội chủ nghĩa, đồng thời không ngừng làm phong phú và hoàn thiện nhận thức về chủ nghĩa xã hội phù hợp với điều kiện cụ thể của Việt Nam. Hiện nay, kinh tế Việt Nam tăng trưởng nhanh chóng, chính trị xã hội ổn định, sức mạnh tổng hợp quốc gia được nâng cao rõ rệt, quan hệ đối ngoại không ngừng mở rộng và đi vào chiều sâu, tạo nền tảng vững chắc cho Việt Nam bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, trở thành một nước xã hội chủ nghĩa với sức mạnh phát triển hàng đầu trong các nước xã hội chủ nghĩa. Đảng Cộng sản Việt Nam đã tiến lên trong gian khó, phát triển trong quá trình tìm tòi, đạt được hàng loạt thành quả cả về lý luận và thực tiễn. Sự phát triển mạnh mẽ của sự nghiệp xã hội chủ nghĩa Việt Nam đương đại cũng mang lại niềm tin to lớn hơn cho sự phát triển trong tương lai của sự nghiệp xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc.

2.3.3. Tư tưởng phát triển bền vững đất nước, tiến tới mục tiêu xã hội chủ nghĩa của Lào

Đại hội XI của Đảng Nhân dân Cách mạng Lào đã tổ chức thành công tốt đẹp từ ngày 13 đến 15 tháng 1 năm 2021 tại thủ đô Viêng Chăn và bố trí kế hoạch đổi mới xã hội chủ nghĩa trong 5 năm tới. Hiện nay, dưới sự lãnh đạo vững chắc của Đảng, Lào đã phát huy ưu thế của chế độ xã hội chủ nghĩa, nỗ lực vượt qua mọi khó khăn và thách thức, đạt được những thành tựu lịch sử quan trọng:

Một là, kinh tế duy trì phát triển ổn định. Dù chịu ảnh hưởng tiêu cực từ COVID-19, Lào vẫn duy trì tốc độ tăng trưởng GDP bình quân 5.8%/năm, riêng năm 2020 đạt 3.3%, GDP bình quân đầu người đạt 2.664 USD, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu đạt 52,976 tỷ USD. Các dự án lớn như đường sắt Trung Quốc - Lào đã được đưa vào vận hành, đường cao tốc Viêng Chăn-Vang Viêng, đặc khu kinh tế tiến triển thuận lợi, khoảng cách vùng miền được thu hẹp, số lượng hộ nghèo giảm xuống, mức sống nhân dân được nâng cao.

Hai là, thành quả xây dựng công trình dân sinh rõ rệt. Hệ thống giáo dục từ mầm non đến đại học của Lào từng bước hoàn thiện, đảm bảo công bằng giáo dục; Tích cực đẩy mạnh xây dựng làng văn hóa, gia đình văn hóa; dịch vụ y tế cơ bản được phổ cập;

bảo hiểm xã hội đạt tới 94%; an toàn thực phẩm được đảm bảo; môi trường sinh thái được bảo vệ tốt, thực hiện phát triển một cách bền vững và xanh.

Ba là, chính trị quốc gia ổn định. Thể chế dân chủ nhân dân được củng cố thêm. Lào đã bảo đảm các quyền lợi chính trị của quần chúng nhân dân, tạo không khí đoàn kết tiến bộ cho xã hội.

Bốn là, Lào tăng cường an ninh-quốc phòng, lực lượng đội ngũ an ninh-quốc phòng được nâng cao rõ rệt, đã ngăn chặn âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch một cách hiệu quả.

Năm là, vai trò phát huy các tổ chức quần chúng có hiệu quả. Các tổ chức quần chúng tích cực tham gia công tác quản lý xã hội, xóa đói giảm nghèo, phòng chống dịch bệnh, liên lạc quần chúng, vận động khiếu nại... Đã thực hiện đoàn kết dân tộc, hòa hợp tôn giáo, ổn định xã hội.

Sáu là, công tác ngoại giao đạt được thành tựu mới, đã đóng góp vào công tác bảo vệ hòa bình cho khu vực và thế giới. Lào tăng cường hợp tác quốc tế với càng nhiều quốc gia, đặc biệt với các nước anh em xã hội chủ nghĩa, tích cực tham gia vụ việc quốc tế và phát huy vai trò của mình.

Bảy là, công tác xây dựng Đảng không ngừng được tăng cường. Công tác xây dựng lý luận của Đảng, tư tưởng, tổ chức, tác phong, chế độ, kỷ luật được thúc đẩy một cách tổng thể, hệ ý thức chính trị và đại cục được tăng cường; năng lực lãnh đạo của đảng được nâng cao; công tác xây dựng đội ngũ cán bộ được đẩy mạnh.

Sự phát triển hài hòa của xã hội nước Lào mang lại niềm tin cũng như hy vọng cho phong trào cộng sản thế giới, đồng thời cũng cổ vũ và mang lại càng nhiều niềm tin cho công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới.

2.3.4. Lý luận chủ nghĩa xã hội mang đặc điểm Triều Tiên

Vào những năm 90 của thế kỷ XX, biến động lớn xảy ra ở Liên Xô và Đông Âu, phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới rơi vào thời kỳ thoái trào. Triều Tiên đã đứng vững trước áp lực quốc tế và nội địa, vượt qua khó khăn, tích cực tìm kiếm con đường xã hội chủ nghĩa phù hợp với tình hình thực tế của đất nước Triều Tiên.

Trong gần mười năm qua, trước tình hình trong nước và quốc tế phức tạp, nhiều biến đổi, Đảng Lao động Triều Tiên luôn giương cao ngọn cờ vĩ đại của chủ nghĩa xã hội, kết hợp với tình hình thực tế của mình, đã đạt được những phát triển mới cả về lý luận và thực tiễn trong sự nghiệp xây dựng xã hội chủ nghĩa: Về mặt lý luận, Triều Tiên không ngừng bổ sung và hoàn thiện tư tưởng liên quan đến công tác xây dựng Đảng, đưa ra nhận định mới về tình hình quốc tế và hình thành quan điểm thời đại mới;

làm rõ bản chất của nền kinh tế chủ nghĩa xã hội mô hình Triều Tiên; khẳng định vị trí của khoa học kỹ thuật trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội. Về mặt thực tiễn, Đảng Lao động Triều Tiên không ngừng tăng cường năng lực lãnh đạo của Đảng, dẫn dắt và dựa vào nhân dân vượt qua khó khăn như thiên tai, đại dịch COVID-19; dưới sự dẫn dắt của tư tưởng "chủ nghĩa thứ nhất của nước mình", chuyển trọng tâm công tác sang phát triển kinh tế và nâng cao đời sống nhân dân, đồng thời tăng cường đấu tranh trên lĩnh vực hệ hình thái ý thức, đã đạt được sự phát triển kinh tế - xã hội và ổn định chính trị.

Triều Tiên đã tổng kết 5 điều kinh nghiệm trong công tác xây dựng chủ nghĩa xã hội: *Một là*, tăng cường giáo dục tư tưởng chính trị, kiên định niềm tin vào tính đúng đắn và tất yếu thắng lợi của sự nghiệp xã hội chủ nghĩa; *hai là*, phải phát triển quốc phòng, dùng súng đạn bảo vệ Triều Tiên chủ nghĩa xã hội; *ba là*, kiên trì nguyên tắc "Tất cả vì nhân dân, tất cả dựa vào nhân dân", từ đó củng cố đoàn kết giữa Đảng và nhân dân, đảm bảo ổn định chính trị; *bốn là*, thắng lợi của sự nghiệp cách mạng phải được thực hiện dưới sự lãnh đạo của lãnh tụ vĩ đại và Đảng, đồng thời phải kế thừa đúng đắn sự nghiệp của lãnh tụ; *năm là*, trong sự nghiệp chủ nghĩa xã hội, phải kiên định lập trường chống đế quốc, tự chủ và nguyên tắc xã hội chủ nghĩa.

Những phát triển và xu hướng mới về chủ nghĩa xã hội của Triều Tiên đã giúp Đảng Cộng sản và nhân dân Trung Quốc hiểu rõ hơn về Triều Tiên, duy trì, củng cố và phát triển tốt tình hữu nghị Trung Quốc-Triều Tiên trong giai đoạn lịch sử mới. Quá trình phát triển kinh tế và xây dựng Đảng của Triều Tiên trong những năm gần đây đã góp phần làm phong phú và phát triển lý luận và thực tiễn của phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới. Sự phát triển hòa bình của Triều Tiên xã hội chủ nghĩa có ý nghĩa quan trọng đối với hòa bình, ổn định ở khu vực Đông Bắc Á cũng như sự lớn mạnh của phe xã hội chủ nghĩa thế giới.

2.3.5. Lý luận về chủ nghĩa xã hội độc lập, có chủ quyền, thịnh vượng, dân chủ và bền vững ở Cuba

Cuba là một nước xã hội chủ nghĩa duy nhất ở phía Tây địa cầu. Quá trình phát triển cận đại của Cuba có thể được chia thành ba giai đoạn sau:

1) Sau thắng lợi của Cách mạng Cuba năm 1959, Cuba đã trải qua một quá trình tìm tòi lâu dài và đầy khó khăn về phương thức xây dựng chủ nghĩa xã hội, với các chính sách liên tục được điều chỉnh theo tình hình trong nước và quốc tế.

2) Từ năm 2006, dưới sự lãnh đạo của Raúl Castro, Cuba đã từng bước đẩy mạnh điều chỉnh mô hình kinh tế - xã hội, dần chuyển trọng tâm sang "cuộc chiến kinh tế", với mục tiêu xây dựng "chủ nghĩa xã hội thịnh vượng và bền vững".

3) Đại hội VIII của Đảng Cộng sản Cuba (tháng 4/2021) được tổ chức trong bối cảnh Cuba hoàn thành cải cách hiến pháp, điều chỉnh cơ cấu tổ chức nhà nước và chính phủ, đồng thời bước vào giai đoạn "vùng nước sâu" về đổi mới mô hình kinh tế - xã hội, cùng những biến động mới từ môi trường bên ngoài. Đảng Cộng sản Cuba đã thảo luận về "thành tựu và vấn đề trong quá trình đổi mới mô hình Cuba", đồng thời triển khai "Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2030". Đại hội VIII khẳng định những tiến bộ quan trọng trong cải cách đổi mới và thúc đẩy mô hình kinh tế xã hội Cuba, bao gồm nâng cao hiệu quả hoạch định kinh tế, mở rộng quyền tự chủ cho chính quyền địa phương và doanh nghiệp nhà nước, hoàn thiện thể chế đồng bộ cho kinh tế phi công hữu, tối ưu hóa quy trình thu hút đầu tư nước ngoài, và cải cách tiền tệ.

Cuba còn nhận diện về những khó khăn và thiếu sót hiện nay.

Về nội bộ: Kinh tế Cuba vẫn tồn tại nhiều hạn chế, đặc biệt là các vấn đề cơ cấu trong mô hình phát triển lâu năm chưa được giải quyết một cách triệt để. Chủ nghĩa quan liêu, lãng phí tài nguyên và tham nhũng vẫn tồn tại ở mức độ khác nhau, một số chính sách thiếu tầm nhìn tổng thể và ý thức rủi ro, không đặt mục tiêu rõ ràng, dẫn đến tốc độ phát triển kinh tế còn chậm.

Về bên ngoài: Những năm gần đây, Mỹ siết chặt cấm vận và trừng phạt Cuba với mức độ chưa từng có, gây tổn hại nghiêm trọng đến quyền sống và phát triển của người dân Cuba. Dưới thời Tổng thống Trump, Mỹ đã áp đặt 246 biện pháp trừng phạt nhằm vào Cuba, gây thiệt hại kinh tế hơn 5,5 tỷ USD chỉ riêng năm 2020.

Dù đối mặt với nhiều thách thức, sự tồn tại và phát triển của sự nghiệp xã hội chủ nghĩa Cuba vẫn đáng được kỳ vọng. Thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội của Cuba là thực tiễn mang đặc sắc bản địa. Trên lĩnh vực đối ngoại, Cuba nhấn mạnh tính dân tộc và độc lập tự chủ, phản đối sự can thiệp từ bên ngoài, giương cao ngọn cờ chống đế quốc, đấu tranh giành độc lập dân tộc, đã nhận được sự ủng hộ rộng rãi của cộng đồng quốc tế. Trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội trong nước, Cuba kiên định không dao động sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản, kiên trì chiến lược "thúc đẩy toàn diện" trên nhiều lĩnh vực như kinh tế, chính trị, xã hội, để đông đảo quần chúng nhân dân có thể hưởng thụ cân bằng thành quả phát triển xã hội, nhận được sự ủng hộ kiên định của nhân dân. Dù sức ép của thế lực bên ngoài lớn đến đâu, dù địa bàn ở phương vị nào, dù kinh tế khó khăn thế nào, Cuba vẫn kiên trì độc lập tự chủ, kiên định đi trên con đường xã hội chủ nghĩa, đã tăng thêm động lực và niềm tin kiên định cho sự phát triển vững chắc của sự nghiệp xã hội chủ nghĩa thế giới, cũng tạo động lực phát triển và tinh thần kiên nhẫn cho công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới.

Tiểu kết chương 2

Đảng Cộng sản Trung Quốc là một chính đảng Mác-xít luôn coi trọng chỉ đạo lý luận và dũng cảm đổi mới lý luận. Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, xây dựng đất nước và cải cách mở cửa ở Trung Quốc, Đảng luôn kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc và các đặc điểm của thời đại, không ngừng thúc đẩy quá trình Trung Quốc hóa, hiện đại hóa và đại chúng hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, không ngừng mở ra những chân trời mới cho sự phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Trong thời kỳ cách mạng và xây dựng đất nước, Đảng Cộng sản Trung Quốc lấy đồng chí Mao Trạch Đông làm đại diện chính, kết hợp nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của cách mạng Trung Quốc, sáng lập nên tư tưởng Mao Trạch Đông. Trong thời kỳ cải cách mở cửa Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc, với đồng chí Đặng Tiểu Bình là đại diện chính, đã giải phóng tư tưởng và thực tế cầu thị, mở ra một thời kỳ mới cho sự phát triển của sự nghiệp chủ nghĩa xã hội Trung Quốc và sáng lập nên lý luận Đặng Tiểu Bình.

Trong cuối thế kỷ XX đầu thế kỷ XXI, Đảng Cộng sản Trung Quốc với đồng chí Giang Trạch Dân làm đại diện chính, đã làm sâu sắc nhận thức về chủ nghĩa xã hội là gì, xây dựng chủ nghĩa xã hội như thế nào, xây dựng một Đảng như thế nào, xây dựng Đảng ra sao, tích lũy kinh nghiệm quý báu mới về quản lý Đảng và quản lý đất nước, hình thành tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”. Trong thời kỳ mới, Đảng Cộng sản Trung Quốc với đồng chí Hồ Cẩm Đào làm đại diện chính. Dựa trên các yêu cầu phát triển mới, Đảng đã nhận thức sâu sắc và trả lời những câu hỏi quan trọng về phát triển như thế nào và phát triển theo hướng nào, hình thành Quan điểm Phát triển một cách khoa học với nội dung lấy con người làm trung tâm, phát triển toàn diện, hài hòa và bền vững.

Trong phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới cận đại, thực tiễn của các nước anh em chủ nghĩa xã hội đương đại như Việt Nam, Lào, Triều Tiên, Cuba đã đạt được thành quả đáng kể. Những nguyên tắc trong phát triển được rút ra bài học cũng như kinh nghiệm kiên định đi theo con đường chủ nghĩa xã hội, phục vụ cho dân và dựa vào nhân dân, kiên trì tự chủ độc lập, chú trọng phát triển kinh tế và nâng cao đời sống nhân dân, giao lưu và hợp tác quốc tế, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nguyên lý cơ bản kết hợp với tình hình cụ thể của mỗi nước, không ngừng đổi mới lý luận phù hợp với thời đại. Sự tồn tại và phát triển của phe chủ nghĩa xã hội ngày càng lành mạnh đã nổi sinh động lực và niềm tin cho Trung Quốc

kiên định đi theo con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và không ngừng đổi mới lý luận, đóng góp càng nhiều cho sự phát triển và tương lai.

Kể từ Đại hội XVIII, với đồng chí Tập Cận Bình là đại diện chính, các đảng viên Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đáp ứng sự phát triển của thời đại và từ góc độ lý luận và thực tiễn đã hệ thống hóa câu trả lời cho câu hỏi quan trọng về việc trong thời đại mới nên kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc như thế nào. Từ đó, Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới được hình thành. Tư tưởng này là sự kế thừa và phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Mao Trạch Đông, Lý luận Đặng Tiểu Bình, Tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” và Quan điểm Phát triển một cách khoa học, những bài học của phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới cận đại, thực tiễn của các nước anh em chủ nghĩa xã hội đương đại như Việt Nam, Lào, Triều Tiên, Cuba, là thành quả mới nhất của quá trình Mác-xít hóa ở Trung Quốc. Đây là kết tinh kinh nghiệm thực tiễn và trí tuệ tập thể của Đảng và nhân dân Trung Quốc, là bộ phận quan trọng trong hệ thống lý luận của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và là kim chỉ nam hành động của toàn Đảng và nhân dân để xây dựng một cường quốc hiện đại hóa hùng mạnh, sẽ được kiên trì và phát triển lâu dài.

Chương 3

NHỮNG NỘI DUNG CHỦ YẾU TRONG TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH

3.1. Yêu cầu đối với việc triển khai thực hiện tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình

Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc bước vào thời đại mới là một nhận định chính trị quan trọng được Đảng Cộng sản Trung Quốc đưa ra trên cơ sở phân tích khoa học những biến đổi trong tình hình trong nước và quốc tế cùng những đặc điểm giai đoạn phát triển của Trung Quốc, đánh dấu phương hướng lịch sử mới trong sự phát triển của Trung Quốc. Đặc điểm của Trung Quốc bước vào thời đại mới chủ yếu thể hiện ở những mặt sau đây: Thế giới đối mặt với những xung đột leo thang lên chiến tranh trong khu vực; Thời đại mới đang trong thời đại toàn cầu hóa kinh tế; Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư xuất hiện; Quan hệ giữa Trung Quốc và thế giới đã mở ra một cục diện mới, mang đến giải pháp mới và trí tuệ Trung Quốc cho thế giới; Cạnh tranh giữa các nước lớn; Những mâu thuẫn chính của xã hội trong nước đã có sự thay đổi; Sáng tạo lý luận của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã thực hiện bước tiến vượt bậc mới; Đảng và nhân dân Trung Quốc đã xác lập mục tiêu phấn đấu mới; Đảng Cộng sản Trung Quốc thể hiện bước chuyển mình rõ rệt trong quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện; Trung Quốc đã đạt được nền kinh tế hàng đầu thế giới.

3.1.1 Nhận thức về thời đại mới xét theo bối cảnh quốc tế

3.1.1.1. Thế giới đối mặt với những xung đột leo thang lên chiến tranh trong khu vực

Mâu thuẫn chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa của các nước phát triển và các nước đang phát triển ngày càng trở nên nghiêm trọng. Tư tưởng chủ nghĩa dân tộc và chủ nghĩa dân túy lan rộng, sự phân cực chính trị và chia rẽ xã hội ngày càng sâu sắc, vấn đề công bằng và chính nghĩa trở nên nổi cộm. Chế độ đầu sỏ và sự suy thoái dân chủ trong chế độ tư bản chủ nghĩa tiếp tục gia tăng, sự phân hóa giàu nghèo ngày càng rõ nét; giai cấp trung lưu bị thu hẹp; vấn đề di cư trở nên đáng chú ý và mâu thuẫn dân tộc gia tăng.

Các xung đột ngắn hạn xảy ra dữ dội, thậm chí bạo loạn khu vực xảy ra thường xuyên, đe dọa sự ổn định. Những vấn đề này khiến cho các nước trên thế giới đặc biệt là các nước phát triển đối mặt với tình hình không thể duy trì hiện trạng, cũng như trong thời gian ngắn không thể tìm được giải pháp tốt hơn cho các vấn đề trong nước. Đặc biệt, Mỹ bắt đầu chuyển mâu thuẫn trong nước ra bên ngoài, tạo ra nhiều bất ổn

thậm chí rủi ro hơn cho tình hình toàn cầu và khu vực. Chẳng hạn như cuộc xung đột Nga-Ukraine hiện nay (năm 2022 đến nay), cuộc xung đột Israel ném bom các nước và khu vực như Gaza, Palestine (năm 2023 đến nay), cuộc xung đột Israel với Iran (năm 2024 đến nay), cuộc nội chiến Syria (năm 2024), cuộc xung đột giữa Ấn Độ với Pakistan (năm 2025), cuộc biểu tình phản đối tụy quét nhập cư ở thành phố Los Angeles (năm 2025), gây ra cuộc chiến Nga-Ukraine, cuộc chiến chống lại của tổ chức vũ trang Hamas ở Gaza, quân đội Hauthi với Israel, cuộc chiến nước Iran-Israel, sự sụp đổ của chính quyền Syria, cuộc đối kháng giữa Pakistan và Ấn độ, phong trào biểu tình có tên “No Kings” diễn ra ở Mỹ v.v..

Những xung đột này khiến cho thế giới ngày nay càng thêm bất ổn, tình hình căng thẳng. Những biến động lớn chưa từng có của thế giới đang ngày càng leo thang nhanh chóng. Nhưng xung đột và bất ổn đã gây ảnh hưởng rất lớn cho sự phát triển và tiến bộ của thế giới. Một là những quốc gia đang trong trạng thái chiến tranh hoặc xung đột sẽ khó phát triển về kinh tế, khó khăn về nguồn tiền chi trả; hai là đời sống của người dân bất ổn, quyền sinh tồn không được đảm bảo, vấn đề ẩm no trở nên gay gắt, nhiều gia đình bị tan vỡ; ba là nhiều phe phái bên ngoài đều muốn cướp đoạt lợi ích cho mình từ các cuộc xung đột; bốn là vai trò của các cuộc hội nghị công lý Liên Hợp Quốc dành cho hòa bình các cuộc xung đột với hiệu quả không cao. Trong khi đó, Trung Quốc giữ được ổn định và phát triển về kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và văn minh sinh thái trong bối cảnh những xung đột lớn leo thang trên thế giới.

3.1.1.2. Thời đại mới đang trong thời đại toàn cầu hóa kinh tế

Toàn cầu hóa kinh tế là xu hướng quan trọng nhất ảnh hưởng đến sự phát triển của thế giới kể từ thời cận đại. Toàn cầu hóa kinh tế đã giải phóng và nâng cao sức lao động của xã hội loài người, thúc đẩy sự lưu thông hàng hóa với quy mô lớn, mang lại sự phồn vinh lớn cho thương mại, tăng cường sự thuận lợi trong đầu tư, dòng vốn lớn, công nghệ phát triển vượt bậc, hình thành chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị và chuỗi công nghiệp toàn cầu với sự tham gia của ngày càng nhiều quốc gia.

Tính toàn cầu trong sự giao tiếp giữa con người trở nên sâu sắc và rộng lớn hơn bất kỳ lúc nào, các quốc gia liên kết và phụ thuộc lẫn nhau thường xuyên và chặt chẽ hơn bất kỳ lúc nào, ý thức tổng thể và cộng đồng gắn bó, lợi ích, vinh quang và mất mát ngày càng tăng. Xu hướng chính của việc tìm kiếm hòa bình, hợp tác và thúc đẩy phát triển không ngừng được củng cố và mở rộng. Đồng thời, tác động tiêu cực do toàn cầu hóa kinh tế tiếp tục gia tăng sau một thời gian dài tích lũy.

Sự phân hóa, mất cân bằng và thậm chí là đứt gãy giữa các khu vực, giữa các quốc gia, giữa các nhóm khác nhau trong cùng một quốc gia ngày càng trở nên nghiêm trọng. Những thách thức như biến đổi khí hậu ở cấp độ toàn cầu, các bệnh truyền nhiễm với quy mô lớn, chủ nghĩa cực đoan và khủng bố ngày càng nổi bật, và các nước tư bản phát triển, đặc biệt là Hoa Kỳ, những nước châu Âu, trong bối cảnh không thể tự giải quyết các vấn đề phân cực xã hội trong nước, đang tìm cách thúc đẩy xây dựng một trật tự kinh tế toàn cầu mới có lợi cho chính họ. Họ ngăn cản sự hợp tác và phát triển trong chuỗi cung ứng toàn cầu của những nước có thể mạnh như Trung Quốc, Nga; thông qua đòn bẩy tài chính thu gặt tài sản các nước châu Á; gia tăng thuế quan với lý do hài hòa nhập siêu mậu dịch, đả kích các doanh nghiệp nước ngoài với thể mạnh công nghiệp khoa học tiên tiến v.v.. Những điều này đã gây thêm sự xáo trộn, cản trở và phức tạp cho tiến trình toàn cầu hóa, đồng thời làm trầm trọng thêm tình trạng phân hóa trên thế giới.

Trung Quốc là quốc gia lớn với ngành chế tạo lớn nhất thế giới, hệ thống ngành công nghiệp chế tạo toàn diện. Số liệu Ngân hàng Thế giới cho thấy kể từ khi lần đầu vượt Mỹ vào năm 2010, giá trị gia tăng ngành chế tạo Trung Quốc luôn giữ vị trí đứng đầu thế giới, chiếm khoảng 30% toàn cầu vào năm 2023. Trung Quốc là quốc gia duy nhất sở hữu đầy đủ tất cả ngành công nghiệp theo doanh sách “Phân loại Ngành Kinh tế Quốc tế Chuẩn” (ISIC), bao gồm 31 nhóm ngành chế tạo chính, 179 ngành trung bình và 609 ngành nhỏ.

Với hệ thống ngành nghề hoàn chỉnh và chuỗi công nghiệp toàn diện, Trung Quốc đã trở thành mắt xích không thể thiếu trong chuỗi cung ứng công nghiệp toàn cầu. Quá trình chuyển đổi nâng cao chất lượng ngành chế tạo Trung Quốc cũng đang tăng tốc. Năm 2023, 142 doanh nghiệp Trung Quốc lọt vào bảng xếp hạng Fortune Global 500, trong đó doanh nghiệp chế tạo chiếm gần 40%, bao gồm các công ty công nghệ cao như Huawei, Xiaomi, CATL [150].

Trong bối cảnh Mỹ cố tình tạo ra tình trạng “thoái liên đoạn mạch” nhằm vào Trung Quốc, thương mại xuất nhập khẩu giữa Trung Quốc với các nước Âu-Mỹ chịu ảnh hưởng nghiêm trọng. Tuy nhiên, những khó khăn này không thể ngăn cản các doanh nghiệp Trung Quốc duy trì hoạt động tìm tòi lỗi sống và không ngừng đổi mới công nghệ.

3.1.1.3. Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư xuất hiện

Từ đầu thế kỷ XXI đến nay, xã hội loài người đã bước vào một thời kỳ sáng tạo năng động chưa từng có. Cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật và những thay đổi trong ngành công nghiệp mới đã và đang ngày càng định hình lại bản đồ sáng tạo toàn cầu, cục diện kinh tế thế giới, cũng như chuỗi giá trị, chuỗi cung ứng và chuỗi công nghiệp

toàn cầu. Các nước lớn lần lượt đưa ra chiến lược đổi mới sáng tạo mới. Phương Tây, đặc biệt là Mỹ, thậm chí sẵn sàng sử dụng các thủ đoạn chính trị, pháp lý và tài chính để chèn ép các đối thủ cạnh tranh, nhằm duy trì lợi thế cạnh tranh về khoa học công nghệ và vị trí hàng đầu trong chuỗi giá trị, chuỗi cung ứng toàn cầu. Các nước lớn khác và các nước vừa và nhỏ có năng lực sáng tạo nổi bật cũng lần lượt phát huy ưu thế của mình, tăng cường cạnh tranh.

Xét từ góc nhìn lịch sử lâu dài và xu thế phát triển tổng thể, xu hướng “Đông lên Tây xuống” (nghĩa là các nước phương Đông và các nước đang phát triển đang phát triển lên và các nước phương Tây đang có xu hướng suy thoái) tiếp tục thể hiện rõ nét. Trong cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ nhất, nhờ những tiến bộ vượt bậc về công nghệ, nước Anh đã trở thành cường quốc chế tạo mạnh nhất trên thế giới. Đến cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ hai, Mỹ và Đức đã dẫn đầu trong việc đổi mới và áp dụng công nghệ mới, qua đó nâng cao hiệu quả sản xuất của nhiều ngành công nghiệp và trở thành những cường quốc kinh tế mới. Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ ba, cũng chính là thời đại công nghệ thông tin, đã chứng kiến sự thay đổi một cách triệt để quy tắc trò chơi nhờ sự phát triển của máy tính và công nghệ bán dẫn. Mỹ tiến hành ứng dụng rộng rãi công nghệ thông tin và truyền thông, khiến Mỹ trở thành cường quốc kinh tế hàng đầu.

Sự đổi mới công nghệ đã phát triển cho đến ngày nay, dẫn đến sự xuất hiện của một cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư - thời đại trí tuệ hóa. Trung Quốc đang vươn lên dẫn đầu trong các lĩnh vực công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo. Các doanh nghiệp Trung Quốc đã tăng cường nghiên cứu, phát triển và đầu tư vào chip AI, đặc biệt là trong nghiên cứu cơ bản và khắc phục các khó khăn công nghệ kỹ thuật then chốt. Hiện nay, Trung Quốc đã có hơn 50 doanh nghiệp AI với thế mạnh trong lĩnh vực văn phòng AI, điện toán đám mây, nhiếp ảnh, hệ thống phần mềm, mô hình lớn, dịch vụ doanh nghiệp AI, công nghệ tài chính, robot, bán dẫn, kế toán AI, máy bay không người lái v.v.. như công ty AiPPT, aiXcoder, Alibaba, deep Seek đang phát triển mạnh mẽ, tạo động lực mới cho sự phát triển bền vững của đất nước. Sự xuất hiện của thời đại trí tuệ nhân tạo, cũng dự báo Trung Quốc đã bước vào thời đại mới.

3.1.1.4. Quan hệ giữa Trung Quốc và thế giới đã mở ra một cục diện mới, mang đến giải pháp mới và trí tuệ Trung Quốc cho thế giới

Hiện nay thế giới đang trải qua biến cố lớn trăm năm chưa từng có, Trung Quốc ngày càng tiến nhanh hơn đến vị trí trung tâm của sân khấu chính trị thế giới. Quan hệ giữa Trung Quốc và thế giới đang trải qua những thay đổi mang tính lịch sử. Hiện nay,

Trung Quốc đã không còn là một quốc gia bị động tiếp nhận trật tự quốc tế, mà là người tham gia, người kiến tạo, người dẫn dắt tích cực. Sự quan tâm của thế giới đối với Trung Quốc chưa bao giờ rộng rãi, sâu sắc, tập trung như hiện tại. Ảnh hưởng của Trung Quốc đối với thế giới cũng chưa bao giờ toàn diện, sâu sắc, lâu dài như ngày nay.

Những thay đổi quan trọng này là đặc trưng rõ nét cho thấy Trung Quốc đang bước vào thời đại mới trong bối cảnh quốc tế. Phương hướng, lý luận, chế độ, văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc không ngừng phát triển, mở rộng con đường đi lên hiện đại hóa của các nước đang phát triển. Đảng Cộng sản Trung Quốc kiên trì hòa bình thế giới, đề xuất thúc đẩy xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại, sáng kiến phát triển toàn cầu, sáng kiến an ninh toàn cầu, sáng kiến văn minh toàn cầu, sáng kiến cùng xây dựng "Một vành đai, một con đường", v. v., cung cấp cơ hội mới cho thế giới với sự phát triển mới của Trung Quốc, cung cấp sự lựa chọn mới cho các nước và dân tộc trên thế giới vừa mong đẩy nhanh phát triển vừa mong duy trì tính độc lập của mình, đóng góp phương án Trung Quốc và trí tuệ Trung Quốc nhằm giải quyết vấn đề nhân loại.

3.1.1.5. Cạnh tranh giữa các nước lớn

Khi một nền kinh tế mới nổi có quy mô ngành công nghiệp chế tạo vượt qua các nền kinh tế tiên phong và tổng GDP đạt trên 60% so với nền kinh tế đó, thường có nghĩa là đã bước vào giai đoạn cạnh tranh giữa các cường quốc. Năm 2010, sản lượng công nghiệp chế tạo của Trung Quốc vượt Mỹ, đến năm 2016, GDP danh nghĩa của Trung Quốc đạt trên 60% so với Mỹ, đánh dấu hai nước chính thức bước vào giai đoạn cạnh tranh cường quốc. Cạnh tranh Mỹ-Trung Quốc là một cuộc đấu đa chiều mang tính trường kỳ, bao trùm nhiều lĩnh vực như kinh tế, công nghệ, tài chính, quân sự và quản trị toàn cầu. Trung Quốc đã đạt được những tiến bộ đáng kể trong lĩnh vực sản xuất và công nghệ, nhưng vẫn đang nỗ lực bắt kịp về tài chính, quân sự và quản trị toàn cầu.

Mỹ sử dụng nhiều biện pháp để kiềm chế sự trỗi dậy của Trung Quốc, nhưng Trung Quốc đã thể hiện năng lực cạnh tranh và sáng tạo mạnh mẽ trên nhiều mặt trận. Trong tương lai, cuộc cạnh tranh này sẽ tiếp tục định hình cục diện kinh tế và chính trị toàn cầu. Ngày 15 tháng 11 năm 2023, Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh trong cuộc gặp thượng đỉnh Trung quốc-Mỹ với Tổng thống Mỹ Joe Biden: “Cạnh tranh giữa các cường quốc không phải là đặc trưng của thời đại chúng ta, càng không thể giải quyết được những vấn đề mà Trung Quốc, Mỹ và thế giới đang đối mặt. Trái đất này đủ rộng để chứa đựng cả Trung Quốc và Hoa Kỳ, thành công của mỗi nước chính

là cơ hội của bên kia. Trung Quốc và Mỹ có khác biệt về lịch sử, văn hóa, chế độ xã hội và con đường phát triển, đó là thực tế khách quan. Nhưng chỉ cần hai bên kiên trì tôn trọng lẫn nhau, chung sống hòa bình, hợp tác cùng có lợi, hoàn toàn có thể vượt qua bất đồng, tìm ra cách thức chung sống đúng đắn giữa hai cường quốc”. [142]. Trung quốc kiên định đi theo con đường tôn trọng lẫn nhau, chung sống hòa bình, hợp tác cùng thắng với Mỹ cũng như các nước trên thế giới.

Trung Quốc đang xây dựng mô hình phát triển mới thông qua “nâng cấp toàn bộ chuỗi công nghiệp” và “quốc tế hóa đồng Nhân dân tệ”, đồng thời tận dụng công nghệ tự chủ và kết nối hạ tầng với các nước để cùng phát triển kinh tế thương mại (như Sáng kiến “Vành đai và Con đường”, Cộng đồng chia sẻ tương lai). Trong khi đó, Mỹ vẫn dựa vào các biện pháp cũ: duy trì vị thế bằng sức mạnh quân sự và đặc quyền đồng USD, thậm chí sẵn sàng in tiền trả nợ hoặc gây xung đột khu vực (như vấn đề eo biển Đài Loan, Biển Đông) để ép dòng vốn chảy về nội địa. Trung Quốc ủng hộ một thế giới đa cực, nơi các quốc gia bình đẳng tham gia, còn Mỹ vẫn muốn duy trì hệ thống bá quyền. Trong mấy năm gần đây, Mỹ gây cuộc chiến tranh thương mại, áp tăng thuế quan khinh khủng với Trung Quốc, cắt hết các sản phẩm bán dẫn xuất sang Trung Quốc. Trung Quốc đã từng bước chống lại và tuyên bố với thế giới là Trung Quốc hoan nghênh mọi đàm phán xuất phát từ ý muốn hợp tác và tôn trọng lẫn nhau, sẽ không sợ và không chịu khuất phục với mọi áp đàn của Mỹ, sẽ đấu tranh đến cuối cùng, chống chủ nghĩa bá quyền.

3.1.2. Đặc điểm chủ yếu của thời đại mới xét theo bối cảnh của Trung Quốc

3.1.2.1. Những mâu thuẫn chính của xã hội đã có sự thay đổi

Trong thời kỳ cách mạng dân chủ mới của Trung Quốc (1919-1949), Đảng Cộng sản Trung Quốc nhận thức chính xác bản chất của xã hội nửa thuộc địa, nửa phong kiến của Trung Quốc, chỉ ra rằng mâu thuẫn chính của xã hội là mâu thuẫn giữa chủ nghĩa đế quốc với dân tộc Trung Hoa, và giữa chế độ phong kiến với quần chúng nhân dân.

Trong thời kỳ cải tạo xã hội chủ nghĩa Trung Quốc (năm 1956-1978), Đại hội đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ VIII đã khẳng định rằng mâu thuẫn chính của xã hội Trung Quốc là mâu thuẫn giữa yêu cầu xây dựng nước công nghiệp tiên tiến của nhân dân và hiện thực một quốc gia nông nghiệp lạc hậu, đó là mâu thuẫn giữa nhu cầu phát triển kinh tế văn hóa nhanh chóng của nhân dân và tình hình kinh tế, văn hóa không thể đáp ứng nhu cầu của nhân dân. Trong thời kỳ mới cải cách mở cửa và xây dựng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa (năm 1978-2012), Hội nghị Trung ương 3 khóa XI của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã nêu ra mâu thuẫn chủ yếu của xã hội là “mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất, văn hóa ngày càng tăng của nhân dân và sản xuất xã hội lạc hậu”.

Trong thời đại mới của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc (từ năm 2012 đến nay), Đại hội XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã nhấn mạnh rằng, mâu thuẫn chính của xã hội Trung Quốc đã được chuyển từ mâu thuẫn giữa nhu cầu vật chất và văn hóa ngày càng tăng của nhân dân và sản xuất xã hội lạc hậu, sang mâu thuẫn giữa nhu cầu ngày càng cao của nhân dân về một cuộc sống tốt đẹp với sự phát triển không đồng đều và không đầy đủ. Vì vậy, sự thay đổi mâu thuẫn chủ yếu của xã hội là một đặc trưng nổi bật đánh dấu việc Trung Quốc bước vào thời đại mới.

3.1.2.2. Sáng tạo lý luận của Đảng đã thực hiện bước tiến vượt bậc mới

Kể từ khi Đảng Cộng sản Trung Quốc thành lập vào năm 1921 đến nay, đã trải qua hơn 100 năm lịch sử phấn đấu, cũng là một lịch sử sáng tạo của lý luận Chủ nghĩa Mác. Ngay từ khi thành lập, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đặt chủ nghĩa Mác - Lênin làm ngọn cờ lãnh đạo của mình, đồng thời kết hợp nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác với thực tế cụ thể của Trung Quốc, kết hợp với văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa, không ngừng thúc đẩy Trung Quốc hóa, thời đại hóa Chủ nghĩa Mác, đã đạt được những thành tựu phong phú trong sáng tạo lý luận.

Nhìn lại 100 năm thành tựu sáng tạo lý luận của Đảng Cộng sản Trung Quốc, tức là sáng lập tư tưởng Mao Trạch Đông, đánh dấu bước tiến mang tính lịch sử đầu tiên trong việc Trung Quốc hóa Chủ nghĩa Mác; hình thành hệ thống lý luận Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, trong đó có lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng "Ba đại diện", quan điểm phát triển một cách khoa học, đã đạt được bước tiến mới trong việc Trung Quốc hóa Chủ nghĩa Mác.

Sự sáng lập tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, đã thực hiện bước nhảy vọt cao hơn về Trung Quốc hóa Chủ nghĩa Mác. Tư tưởng chỉ đạo của thời đại mới đã chuyển từ quan điểm phát triển một cách khoa học sang tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Hiện nay, Trung Quốc đang lấy tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới làm tư tưởng chỉ đạo, thúc đẩy xây dựng cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội. Vì vậy, sự đổi mới lý luận của Đảng đã trở thành một đặc trưng rõ rệt của thời đại mới.

3.1.2.3. Đảng và nhân dân đã xác lập mục tiêu phấn đấu mới

Đại hội đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ XVIII năm 1987 đề ra mục tiêu lớn đến năm 2020 hoàn thành xây dựng xã hội khá giả toàn diện, đến Đại hội XIX, Đảng Cộng sản Trung Quốc tiếp tục đề ra mục tiêu phát triển chiến lược hai bước đi. Năm 2017, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã

xác định rõ chiến lược “Hai bước đi” mới nhằm xây dựng một quốc gia hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội toàn diện: Bước đầu tiên, từ năm 2020 đến năm 2035, trên cơ sở hoàn thành xây dựng toàn diện xã hội khá giả, phấn đấu thêm 15 năm nữa, cơ bản thực hiện hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội. Bước thứ hai là xây dựng đất nước Trung Quốc trở thành một cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội hùng mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa và tươi đẹp trong 15 năm tiếp theo từ năm 2035 đến giữa thế kỷ XXI, trên cơ sở hiện đại hóa cơ bản.

Tại lễ kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc, Tổng Bí thư Tập Cận Bình chỉ rõ: "Qua sự phấn đấu liên tục của nhân dân các dân tộc trong toàn Đảng và cả nước, chúng tôi đã thực hiện mục tiêu phấn đấu 100 năm đầu tiên, hoàn thành xây dựng xã hội khá giả toàn diện trên đất nước Trung Hoa, giải quyết triệt để vấn đề đói nghèo, một thành tựu mang tính lịch sử, đang hăng hái tiến lên mục tiêu phấn đấu 100 năm lần thứ hai xây dựng toàn diện cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội" [39]. Bước vào thời đại mới, Trung Quốc đã hoàn thành mục tiêu xây dựng xã hội khá giả toàn diện, đề ra mục tiêu xây dựng toàn diện cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội, kế hoạch vĩ đại này tất yếu sẽ dẫn chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đi đến tương lai tươi sáng hơn, cũng tất yếu sẽ là đặc trưng rõ rệt của thời đại mới Trung Quốc.

3.1.2.4. Đảng Cộng sản Trung Quốc thể hiện bước chuyển mình rõ rệt trong quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện

Từ Đại hội XVIII đến nay, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã quản lý Đảng một cách nghiêm minh toàn diện, giải quyết được nhiều vấn đề nổi cộm trong Đảng, đạt được thành tựu mang tính lịch sử, mang tính sáng tạo trong lãnh đạo và xây dựng Đảng, diện mạo của Đảng đã thay đổi một cách rõ rệt. Tại Đại hội Đại biểu Toàn quốc lần thứ XX Đảng Cộng sản Trung Quốc, Tổng Bí thư Tập Cận Bình chỉ rõ, toàn Đảng cần phải nhớ kỹ, công tác quản lý Đảng nghiêm minh toàn diện là hành trình không có điểm dừng, cách mạng tự thân của Đảng cũng vậy, quyết không thể có cảm xúc lơ đãng thả sức nghỉ chân, mệt mỏi chán chường, cần kiên trì bền bỉ thúc đẩy toàn diện quản lý Đảng một cách nghiêm minh, đi sâu thúc đẩy xây dựng Đảng trong thời đại mới, dẫn dắt cách mạng xã hội bằng cách mạng tự thân của Đảng [40].

Kể từ Đại hội XVIII đến nay, Trung Quốc kiên trì và tăng cường sự lãnh đạo thống nhất tập trung của Trung ương Đảng, kiên trì sử dụng tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới để củng cố tư tưởng và tinh thần, hoàn thiện hệ thống quy phạm chế độ cách mạng tự thân của Đảng, xây dựng đội ngũ

cán bộ vững mạnh về chính trị, thích ứng yêu cầu của thời đại mới và có năng lực lãnh đạo công cuộc xây dựng hiện đại hóa, đồng thời tăng cường chức năng chính trị và chức năng tổ chức của tổ chức Đảng, đẩy mạnh chỉnh đốn tác phong và tăng cường kỷ cương, kiên quyết đánh thắng cuộc chiến cam go chống tham nhũng.

Kể từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương đã khởi tố điều tra 240 cán bộ quản lý cấp trung ương, xử lý kỷ luật 223 người; các cơ quan kiểm tra kỷ luật toàn quốc đã lập hồ sơ khởi tố 1,162 triệu vụ, xử lý kỷ luật 1,199 triệu người. Trên phạm vi toàn quốc, 1,143 triệu đảng viên và cán bộ cấp huyện trở xuống bị kỷ luật, trong đó có 554.000 đảng viên và cán bộ nông thôn. Từ năm 2014 đến nay, đã truy bắt thành công 2.566 đối tượng trốn ra nước ngoài, với 37 trong số 100 cán bộ bị truy nã đỏ (thông điệp đỏ) đã bị bắt giữ, thu hồi 8,64 tỷ NDT tài sản tham nhũng[159]. Chống tham nhũng và trừng phạt cái ác với thái độ không khoan nhượng, cuộc đấu tranh chống tham nhũng không có vùng cấm, không có ngoại lệ, “đả hổ, diệt ruồi”, với cường độ lớn chưa từng có, đây là một đặc điểm nổi bật kể từ khi Trung Quốc bước vào thời đại mới.

3.1.2.5. Trung Quốc đã đạt được nền kinh tế hàng đầu thế giới

Việc bước vào thời đại mới không xảy ra một cách ngẫu nhiên, mà là một bước tiến lịch sử tất yếu của sự phát triển kinh tế - xã hội đến một giai đoạn nhất định, đánh dấu thời kỳ Trung Quốc tiếp tục đạt được nhiều thắng lợi vĩ đại trong bối cảnh lịch sử mới.

Sau chiến tranh nha phiến, do các cường quốc phương Tây xâm lược và tham nhũng của bọn thống trị phong kiến, Trung Quốc dần dần trở thành xã hội nửa thuộc địa nửa phong kiến, dân tộc Trung Hoa rơi vào hoàn cảnh bi thảm, nỗi lo thù trong giặc ngoài. Một tiếng pháo của cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga vang lên, các phần tử tiến bộ tại Trung Quốc nhìn thấy con đường giải quyết vấn đề Trung Quốc từ Chủ nghĩa Mác - Lênin và Cách mạng tháng Mười Nga. Đảng Cộng sản Trung Quốc dẫn dắt nhân dân các dân tộc trải qua cuộc chiến đấu đẫm máu lâu dài, giành được thắng lợi cách mạng chủ nghĩa dân chủ mới, thành lập nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, sự kiện này là cột mốc quan trọng, đánh dấu việc Trung Quốc đã đứng lên và thức tỉnh sau hàng ngàn năm ngủ yên.

Trong giai đoạn 1979-2012, GDP của Trung Quốc tăng trưởng bình quân hàng năm 9,8%, cao hơn nhiều so với tốc độ tăng trưởng bình quân hàng năm của nền kinh tế thế giới khoảng 2,8% trong cùng kỳ: tỷ trọng GDP của Trung Quốc trên thế giới tăng từ 1,8% khi bắt đầu của cải cách mở cửa lên đến 11,5%. Năm 2010, tổng lượng

kinh tế Trung Quốc vượt Nhật Bản, trở thành nền kinh tế lớn thứ hai thế giới. Cải cách mở cửa đã làm thay đổi đáng kể diện mạo của Trung Quốc. Cuộc sống của người dân được cải thiện rõ rệt, sức mạnh tổng hợp quốc gia và địa vị quốc tế được nâng cao, đánh dấu sự thịnh vượng giàu lên của Trung Quốc.

Đến năm 2020, GDP của Trung Quốc vượt mốc 100 nghìn tỷ Nhân dân tệ, chiếm hơn 17% tỷ trọng kinh tế toàn cầu. Năm 2020, cuộc chiến cam go chống đói nghèo giành được thắng lợi toàn diện. Theo tiêu chuẩn hiện hành, toàn bộ 98,99 triệu dân nghèo nông thôn Trung Quốc đã thoát nghèo; 832 huyện nghèo đã “gỡ mũ” nghèo; 128.000 thôn nghèo đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ thoát nghèo [171; 436]. Giải quyết triệt để vấn đề nghèo khó tuyệt đối tồn tại hàng nghìn năm trong lịch sử. Trung Quốc đã xây dựng thành công xã hội khá giả toàn diện, Trung Quốc ngày càng đến gần trung tâm sân khấu thế giới, đánh dấu sự trỗi dậy mạnh mẽ của Trung Quốc. Bước vào thời đại mới, Trung Quốc minh chứng rõ nét cho hành trình lịch sử từ đứng lên, giàu lên đến mạnh lên.

3.2. Bốn nội dung chính trong tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới

3.2.1. *Bố cục tổng thể “Năm trong một” của sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*

Thứ nhất, xây dựng kinh tế. Đây là công việc trung tâm của sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, đồng thời là nền tảng cho các lĩnh vực phát triển khác. Trong quá khứ, Trung Quốc luôn nhấn mạnh xây dựng kinh tế là trung tâm và thành tích của Trung Quốc luôn liên quan chặt chẽ đến việc nắm bắt trung tâm này. Việc tập trung xây dựng kinh tế không đồng nghĩa với việc bỏ qua các khía cạnh phát triển khác.

Kể từ Trung Quốc cải cách mở cửa vào năm 1978, việc xây dựng kinh tế của Trung Quốc đã đạt được những thành tựu đáng kể. Trung Quốc đã kiên định thực hiện các khái niệm phát triển mới. Đổi mới, phối hợp, phát triển xanh, mở cửa và chia sẻ là những khái niệm phát triển mới cần được tuân thủ ở Trung Quốc hiện tại và trong tương lai lâu dài. Kiên quyết điều chỉnh quan niệm phát triển, thay đổi phương thức phát triển và không ngừng nâng cao chất lượng và hiệu quả phát triển. Kể từ Đại hội XVIII năm 2012, Trung Quốc đã trải qua các thử nghiệm lớn như căng thẳng thương mại giữa Trung Quốc và Hoa Kỳ và đại dịch COVID-19 toàn cầu. Trung Quốc nêu ra mô hình phát triển kinh tế kiểu kép trong nước và quốc tế, kiểu phát triển kinh tế chuyển từ phát triển nhanh chóng sang phát triển chất lượng cao. Thông qua các biện

pháp như thúc đẩy nền kinh tế tiểu thương và hoàn thuế để thực hiện chính sách “sáu ổn định” và “sáu đảm bảo” (“sáu ổn định” tức là việc làm ổn định, ổn định tài chính, ổn định thương mại nước ngoài, ổn định đầu tư nước ngoài, đầu tư ổn định, kỳ vọng ổn định, “Sáu bảo đảm” tức là việc làm của cư dân, sinh kế cơ bản, chủ thể của thị trường, sự an toàn của thực phẩm và năng lượng, chuỗi cung ứng ổn định của chuỗi ngành, hoạt động của cơ sở được bảo đảm).

Theo báo cáo của Đại hội XIX, nền kinh tế Trung Quốc tiếp tục duy trì tốc độ tăng trưởng cao, dẫn đầu trong số các quốc gia lớn. GDP tăng từ 54 nghìn tỷ nhân dân tệ lên 80 nghìn tỷ nhân dân tệ, đứng thứ hai thế giới và đóng góp hơn 30% vào tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Cải cách cơ cấu kinh tế theo hướng cung ứng đã được thúc đẩy mạnh mẽ, giúp tối ưu hóa cơ cấu kinh tế một cách liên tục. Các ngành công nghiệp mới nổi, đặc biệt là kinh tế kỹ thuật số, đang phát triển mạnh mẽ. Việc xây dựng cơ sở hạ tầng, bao gồm đường sắt cao tốc, đường cao tốc, nhịp cầu, cảng biển, và sân bay, cũng được đẩy mạnh.

Hiện đại hóa nông nghiệp đang tiến triển ổn định, với năng lực sản xuất ngũ cốc đạt 600 tỷ kg. Tỷ lệ đô thị hóa đã tăng 1.2% hàng năm và đưa hơn 80 triệu nông dân chuyển sang sinh sống tại các khu vực đô thị. Việc phát triển vùng miền đã đạt nhiều kết quả tích cực, đặc biệt là sáng kiến “Một vành đai, một con đường”, sự hợp tác phát triển giữa Bắc Kinh, Thiên Tân, Hà Bắc, và vành đai kinh tế sông Trường Giang. Các chiến lược phát triển mô hình đổi mới đã được thực hiện mạnh mẽ và việc xây dựng đất nước kiểu sáng tạo đã đạt được kết quả có hiệu quả. Những thành tựu khoa học và công nghệ lớn như Thiên Cung, Tàu lặn Giao Long, Thiên Nhân, Goku (Tôn Ngộ Không), Mắc Tù và máy bay lớn đã được ra mắt. Hệ thống kinh tế kiểu mở mới dần được cải thiện, và ngoại thương, đầu tư nước ngoài và dự trữ ngoại hối luôn đi đầu thế giới.

Thứ hai, xây dựng chính trị. Sự phát triển của nền dân chủ chủ nghĩa xã hội cũng là mục tiêu phấn đấu của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Nếu việc xây dựng chính trị được thực hiện hiệu quả, người dân có thể tham gia quản lý các vấn đề nhà nước thông qua nhiều hình thức và kênh khác nhau theo luật pháp. Điều này giúp thúc đẩy các sự nghiệp kinh tế, văn hóa và xã hội, đồng thời củng cố một cục diện chính trị ổn định, đoàn kết và năng động. Việc này không chỉ khuyến khích sự tham gia tích cực của người dân, mà còn góp phần giải quyết các vấn đề về quản trị xã hội, tạo động lực cho sự phát triển xã hội. Thúc đẩy toàn diện việc xây dựng nhà nước pháp trị, củng cố vai trò lãnh đạo của Đảng, đảm bảo quyền làm chủ của nhân dân và quản lý nhà nước theo pháp luật.

Sự nghiệp của Mặt trận Tổ quốc được củng cố và phát triển, công tác tôn giáo và dân tộc cũng có những đổi mới tích cực. Hệ thống pháp luật minh bạch, thực thi pháp luật nghiêm minh và công bằng, cùng với ý thức tuân thủ pháp luật của người dân đã được nâng cao. Các luật như Luật Hôn nhân, Luật Thừa kế, Luật Dân sự, Luật Nhận nuôi, Luật Bảo đảm, Luật Hợp đồng, Luật Quyền tài sản, Luật Trách nhiệm dân sự và “Nguyên tắc chung của Luật Dân sự” đã được hợp nhất và thay thế. Bộ luật cũng quy định rõ quyền cá nhân, quyền tài sản, quyền nhân cách, trách nhiệm bồi thường thiệt hại, và các biện pháp bảo vệ quyền lợi khi bị xâm phạm. Thí điểm cải cách hệ thống giám sát quốc gia đã đạt kết quả tích cực. Đồng thời, cải cách hành chính, tư pháp, vận hành quyền lực và xây dựng hệ thống giám sát cũng được triển khai hiệu quả.

Thứ ba, xây dựng văn hóa. Dù văn hóa là một yếu tố vô hình, nhưng nó hiện diện ở mọi nơi và có sức ảnh hưởng sâu sắc đến mỗi người thông qua các giá trị văn hóa cụ thể. Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đề ra hệ giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội, bao gồm: giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa, tự do, bình đẳng, công bằng, pháp trị, yêu nước, yêu nghề, trung thực và thân thiện. Những giá trị này ngày càng được phổ biến rộng rãi và chuyển từ những ràng buộc tinh thần sang những yêu cầu cụ thể hơn trong đời sống xã hội.

Việc xây dựng tư tưởng văn hóa đã đạt nhiều tiến bộ đáng kể. Trung Quốc hiện nay không ngừng củng cố vai trò lãnh đạo của Đảng trong việc định hướng ý thức hệ, thúc đẩy đổi mới lý luận và tăng cường sự chỉ đạo của chủ nghĩa Mác - Lênin trong lĩnh vực tư tưởng. Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và giấc mơ Trung Quốc đã thấm sâu vào đời sống nhân dân. Các giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội và những nét tinh hoa văn hóa truyền thống được khuyến khích phát huy, trong khi nền văn minh tinh thần trong quần chúng ngày càng được xây dựng vững chắc.

Dịch vụ văn hóa công cộng không ngừng được nâng cao; các lĩnh vực văn học và nghệ thuật tiếp tục phát triển mạnh mẽ; các ngành công nghiệp văn hóa và sáng tạo ngày càng mở rộng. Hệ thống quản lý Internet được cải thiện liên tục, thể thao quần chúng và các hoạt động nâng cao sức khỏe cộng đồng cũng được phát triển. Các chủ đề văn hóa chính thống trở nên rõ ràng hơn, năng lượng tích cực được lan tỏa mạnh mẽ, và niềm tự tin văn hóa được thể hiện rõ nét. Sức mạnh mềm của văn hóa quốc gia và tầm ảnh hưởng của văn hóa Trung Quốc trên thế giới đã được nâng lên đáng kể, góp phần củng cố sự thống nhất về tư tưởng trong toàn Đảng và xã hội.

Ví dụ, trung thực là một trong những giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội Trung Quốc. Dù là cá nhân hay tổ chức, nếu thiếu trung thực, làm sao có thể nhận được sự tin

tương từ người khác? Vì vậy, sự trung thực cần được đặt làm nền tảng trong cả cách sống và cách làm việc. Như câu tục ngữ Trung Quốc: “Quân tử nhất ngôn, tứ mã nan truy”, ý nói rằng người quân tử đã nói điều gì thì phải giữ lời, làm đúng như đã hứa.

Việc xây dựng các giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội đã tạo ra một môi trường xã hội tích cực hơn nhiều so với trước đây, đồng thời khẳng định rõ vai trò thiết yếu của văn hóa trong sự phát triển xã hội. Tổng Bí thư Tập Cận Bình từng nói: “Người dân có niềm tin, đất nước có sức mạnh, và dân tộc có hy vọng.” Sức mạnh của văn hóa, vì thế, hiện diện khắp mọi nơi và đóng vai trò không thể thiếu trong việc thúc đẩy sự phát triển bền vững của đất nước.

Thứ tư, xây dựng xã hội. Trong quá trình phát triển, Trung Quốc tập trung vào con người làm trọng tâm, đảm bảo thực hiện nhiều chính sách mang lại lợi ích thiết thực cho người dân và nâng cao nhận thức của toàn xã hội về quyền lợi của mình. Cuộc chiến chống đói nghèo đã đạt được thành công tốt đẹp: hơn 60 triệu người thoát nghèo bền vững, và tỷ lệ nghèo đói giảm từ 10,2% xuống dưới 4%.

Giáo dục phát triển toàn diện, với sự ưu tiên đặc biệt dành cho các khu vực miền Trung và miền Tây, cũng như giáo dục ở nông thôn, giúp nâng cao chất lượng và cơ hội học tập. Tình trạng việc làm tiếp tục cải thiện đáng kể, với trung bình hơn 13 triệu việc làm mới được tạo ra mỗi năm tại các thành phố và thị trấn. Thu nhập của cư dân thành thị và nông thôn tăng trưởng nhanh hơn tốc độ tăng trưởng kinh tế, giúp mở rộng tầng lớp trung lưu.

Hệ thống an sinh xã hội bao phủ cơ bản cả khu vực thành thị và nông thôn, trong khi mức độ chăm sóc y tế và sức khỏe cộng đồng được nâng cao rõ rệt. Các chương trình nhà ở xã hội được đẩy mạnh, mang lại nhiều sự hỗ trợ hơn cho người dân có nhu cầu.

Cơ cấu quản trị xã hội ngày càng được hoàn thiện, đảm bảo sự ổn định tổng thể của xã hội và tăng cường an ninh quốc gia. Kể từ khi thực hiện chính sách cải cách mở cửa, cấu trúc xã hội đã thay đổi đáng kể, cùng với sự điều chỉnh linh hoạt các phương pháp quản lý để thích ứng với nhu cầu mới.

Tư tưởng phát triển lấy nhân dân làm trung tâm đã khuyến khích người dân tham gia thảo luận, đóng góp ý kiến vào các quyết định và chủ trương của nhà nước. Điều này không chỉ phát huy tối đa tinh thần làm chủ của nhân dân mà còn đúc kết trí tuệ tập thể, đưa vào thực tiễn để xây dựng và phát triển xã hội ngày càng tốt đẹp hơn.

Thứ năm, xây dựng nền văn minh sinh thái. Kể từ Đại hội XVIII, Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhiều lần nhấn mạnh rằng: “Rừng xanh, nước sạch chính là nguồn tài sản vô giá”. Tư tưởng này, được gọi là “Quan điểm hai ngọn núi” (tức là non xanh

nước biếc chính là núi vàng núi bạc), đã trở thành chính sách quốc gia cơ bản, dẫn dắt Trung Quốc đi theo con đường phát triển bền vững và xây dựng nền văn minh sinh thái. Nhờ đó, Trung Quốc đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong lĩnh vực bảo vệ môi trường.

Ý thức và tinh thần chủ động thực hiện khái niệm phát triển bền vững của toàn dân đã được nâng cao đáng kể. Tình trạng xem nhẹ việc bảo vệ môi trường sinh thái đã được thay đổi rõ rệt. Các hệ thống liên quan đến xây dựng nền văn minh sinh thái được triển khai nhanh chóng; hệ thống phân vùng chức năng chính được cải thiện; và các dự án thí điểm, như hệ thống công viên quốc gia, khu bảo vệ sinh thái rừng lâm, khu bảo vệ nguồn nước đã được quảng bá rộng rãi.

Việc tiết kiệm tài nguyên và nâng cao hiệu quả sử dụng năng lượng được chú trọng, giúp giảm đáng kể cường độ tiêu thụ tài nguyên năng lượng. Các dự án lớn về bảo vệ và phục hồi sinh thái đạt được tiến bộ rõ rệt, trong đó tỷ lệ che phủ rừng tiếp tục tăng lên. Quản lý môi trường được củng cố vững chắc, góp phần cải thiện đáng kể các điều kiện môi trường.

Trung Quốc cũng dẫn đầu trong hợp tác quốc tế về biến đổi khí hậu, đóng góp vai trò quan trọng trong việc xây dựng nền văn minh sinh thái toàn cầu. Ngày nay, nhận thức và hành động bảo vệ môi trường của người dân ngày càng mạnh mẽ. Không khí trong sạch hơn, nước uống an toàn hơn, các con sông trong thành phố trở nên sạch sẽ, môi trường nông thôn được cải thiện, bầu trời xanh trong hơn và chất lượng cuộc sống của người dân ngày càng được nâng cao.

3.2.2. Bố cục chiến lược “Bốn toàn diện” trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc

Thứ nhất, xây dựng trở thành xã hội khá giả một cách toàn diện. Trung Quốc đã đề xuất “xây dựng xã hội khá giả” vào đầu những năm 1980 và Đại hội lần thứ XVI của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đề xuất “xây dựng toàn diện xã hội khá giả”. Đại hội XVIII đề xuất “xây dựng trở thành xã hội khá giả một cách toàn diện” và mục tiêu này được thực hiện vào năm 2020. Các chỉ số của Trung Quốc để đạt được cuộc sống khá giả toàn diện vào năm 2020 bao gồm: GDP và thu nhập bình quân đầu người của cư dân thành thị và nông thôn tăng gấp đôi so với năm 2010, dân số của các khu vực nghèo được thoát nghèo toàn bộ; nền kinh tế được duy trì ở tốc độ trung bình và cao; công tác đổi mới phát triển đã đạt được kết quả đáng kể; sự phối hợp phát triển được tăng cường đáng kể; mức sống và chất lượng của người dân được cải thiện; chất lượng và mức độ của nền văn minh xã hội đã được cải thiện đáng kể; chất lượng của môi trường sinh thái

nói chung được cải thiện. Năm 2020 là năm đánh dấu sự hoàn thành xây dựng xã hội khá giả và đạt được mục tiêu một trăm năm lần thứ nhất, hiện nay Trung Quốc đã thực hiện mục tiêu này. Năm 2021 là năm khởi đầu của kế hoạch năm năm lần thứ mười bốn của Trung Quốc để thực hiện phát triển kinh tế và xã hội quốc gia, đồng thời cũng là năm khởi đầu của Trung Quốc để tiến tới mục tiêu một trăm năm lần thứ hai. Trung Quốc đang trên tiến trình mới để hiện thực việc xây dựng cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội một cách toàn diện.

Thứ hai, đi sâu cải cách một cách toàn diện. Trong phiên họp toàn thể lần thứ ba của Ban Chấp hành Trung ương khóa XVIII, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã trình bày về “Quyết định liên quan đến một số vấn đề quan trọng của cải cách toàn diện và sâu sắc trong dự thảo thảo luận”. Ông nhấn mạnh sự cần thiết phải tiến hành cải cách sâu rộng, đồng thời chỉ ra rằng “Trên con đường cải cách, vẫn còn nhiều khó khăn và vấn đề chưa được giải quyết”. Tổng Bí thư đã đề cập đến hơn mười vấn đề lớn, mỗi vấn đề đều mang tính chất cốt lõi và không thể giải quyết triệt để nếu không có những cải cách mạnh mẽ.

Ví dụ, các vấn đề như cải cách hệ thống xe công vụ, điều chỉnh lương của các giám đốc điều hành doanh nghiệp nhà nước, cắt giảm và kiểm soát thu nhập, loại bỏ các khoản chi tiêu không hợp lý trong công việc, cải cách quân sự và tinh gọn biên chế trong quân đội đều là những thay đổi quan trọng. Tuy nhiên, những cải cách này không hề dễ dàng. Tổng Bí thư nhấn mạnh rằng cải cách luôn liên quan đến điều chỉnh lợi ích: mọi người đều ủng hộ khi lợi ích được tăng lên, nhưng ít ai sẵn lòng chấp nhận khi phải giảm bớt lợi ích của mình.

Ông ví von rằng: “Thịt ngon đã được ăn hết, giờ chỉ còn lại những khúc xương cứng”, nhưng những khúc xương đó vẫn cần phải cắn để tiếp tục tiến trình cải cách. Đặt lợi ích lâu dài của đất nước lên hàng đầu, Tổng Bí thư khẳng định cải cách cần mang lại cho người dân cảm giác rõ rệt hơn về những lợi ích đạt được.

Trong 5 năm qua, hơn 1.500 đề án cải cách đã được triển khai, mang lại nhiều thay đổi tích cực ở các cấp độ khác nhau. Hiện tại, cải cách toàn diện và sâu sắc ở Trung Quốc đã đạt được những đột phá lớn. Đảng Cộng sản Trung Quốc đang tiếp tục thúc đẩy cải cách trên tất cả các lĩnh vực, kiên quyết loại bỏ những yếu kém trong hệ thống và cơ chế.

Cải cách được thực hiện theo hướng đồng bộ, tiến hành đột phá trên nhiều mặt trận, nhằm tăng cường tính hệ thống, tính toàn diện và sự phối hợp. Nhờ đó, hệ thống chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc ngày càng hoàn thiện, mức độ hiện đại hóa trong

hệ thống quản trị quốc gia và năng lực quản trị đã được nâng cao đáng kể. Cả xã hội hiện đang phát triển với sức sống mạnh mẽ, thúc đẩy sự đổi mới và tiến bộ vượt bậc.

Thứ ba, quản lý đất nước theo pháp luật một cách toàn diện. Quy tắc của pháp luật rất là quan trọng. Từ quá khứ để xác định chiến lược cơ bản của việc cai trị đất nước theo luật, Trung Quốc đã đạt được kết quả tuyệt vời, nhưng vẫn còn nhiều vấn đề. Ví dụ, có một hiện tượng không công bằng trong tư pháp và tham nhũng tư pháp v.v.. Do đó, phiên họp toàn thể thứ ba, thứ tư khóa XVIII của Ban Chấp hành Trung ương Trung Quốc đã đề ra rất nhiều biện pháp về cải cách tư pháp. Trong những năm gần đây, quá trình triển khai các cải cách này đã đạt được rất nhiều tiến bộ và sức mạnh lớn. Tình trạng của luật pháp ở Trung Quốc đã cải thiện đáng kể. Mọi người ngày càng tin tưởng vào luật pháp. Hiện tại, Trung Quốc xây dựng luật pháp theo khoa học, thực thi pháp luật nghiêm ngặt, chí công vô tư và luật pháp đã được toàn dân thúc đẩy hơn nữa. Việc xây dựng nhà nước pháp trị, chính phủ pháp trị, xã hội pháp trị đã tác động lẫn nhau. Việc cải cách hệ thống giám sát quốc gia đã đạt được kết quả thực tế và cải cách hệ thống hành chính, cải cách hệ thống tư pháp, cải cách vận hành quyền lực và xây dựng hệ thống giám sát đang được thi hành một cách hiệu quả.

Thứ tư, quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện. Trong “*Bốn toàn diện*”, quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện đứng ở vị trí thứ tư, nhưng lại đóng vai trò nền tảng bảo đảm cho các nội dung khác. Tổng Bí thư Tập Cận Bình từng nhấn mạnh: “*Rèn thép cần có bản lĩnh cứng rắn của chính mình.*” Sau đó, tại Đại hội XIX, câu nói này được sửa đổi thành: “*Rèn thép nhất định phải có bản lĩnh cứng rắn của chính mình.*” Tổng Bí thư nhấn mạnh rằng, nếu công tác xây dựng Đảng không được thực hiện tốt, nếu sự lãnh đạo của Đảng không đủ mạnh mẽ, thì không thể hoàn thành các nhiệm vụ lớn khác, và mọi kế hoạch đều trở nên vô nghĩa.

Kể từ Đại hội XVIII, Ủy ban Trung ương Đảng do Tổng Bí thư Tập Cận Bình lãnh đạo đặc biệt chú trọng việc quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện. Công tác này đã đạt được những kết quả rõ rệt, góp phần củng cố vai trò lãnh đạo của Đảng, kiên quyết thay đổi tình trạng buông lỏng trong quản lý và xây dựng Đảng trước đây.

Đảng đã đẩy mạnh việc thực hiện các quy định trong Điều lệ Đảng, nâng cao ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức hạt nhân và ý thức noi theo trong toàn Đảng. Quyền uy và sự tập trung lãnh đạo thống nhất của Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bảo đảm vững chắc. Đồng thời, kỷ luật chính trị trong Đảng được siết chặt, trách nhiệm quản lý đảng được phân công rõ ràng ở mọi cấp.

Để tăng cường sự gương mẫu trong Đảng, các hoạt động như học tập lý luận, giáo dục chính trị và giáo dục chuyên đề được duy trì thường xuyên. Niềm tin và lý tưởng của đảng viên ngày càng vững chắc, ý thức tự giác của họ cũng được nâng cao. Tiêu chuẩn cán bộ trong thời kỳ mới được áp dụng nghiêm ngặt, cải thiện rõ rệt bầu không khí minh bạch trong công tác lựa chọn cán bộ.

Cải cách hệ thống xây dựng Đảng được thúc đẩy mạnh mẽ, các quy định và cơ chế hoạt động trong Đảng liên tục được hoàn thiện. Kỷ luật được đặt lên hàng đầu, tập trung giải quyết các vấn đề nổi cộm mà người dân phản ánh mạnh mẽ. “Tám điều quy định” (năm 2012) của Trung ương được ban hành để loại bỏ triệt để chủ nghĩa hình thức, quan liêu, hưởng thụ và lối sống nông cuồng, đồng thời kiên quyết bài trừ tư tưởng đặc quyền. “Tám điều quy định” có nội dung chính là cải tiến công tác điều tra, nghiên cứu (đi sâu vào cơ sở, nắm bắt tình hình thực tế, tổng kết kinh nghiệm, giải quyết vấn đề cụ thể), tinh giản hội họp, hoạt động (cắt giảm các cuộc họp và hoạt động không cần thiết, nâng cao hiệu quả công tác hội họp.), tinh giản văn bản, báo cáo (giảm bớt các văn bản, báo cáo không có nội dung thiết thực), quy phạm hoạt động ngoại giao (Bố trí hợp lý các chuyến công tác nước ngoài, giảm tối đa việc đón tiếp và đoàn tùy tùng không cần thiết), cải tiến công tác bảo vệ (Hạn chế kiểm soát giao thông, không phong tỏa đường hoặc đóng cửa địa điểm công cộng) , đổi mới công tác tuyên truyền (Giảm số lượng tin bài, rút ngắn nội dung và thời lượng đưa tin) , quản lý chặt chẽ việc xuất bản (Cá nhân không tự ý xuất bản sách hoặc bài phát biểu riêng lẻ), thực hành tiết kiệm, chống lãng phí (Tuân thủ quy định về liêm chính trong công tác, kiểm soát chặt chẽ việc sử dụng văn phòng, phương tiện đi lại, v.v..) .

Vai trò của công tác kiểm tra, giám sát nội bộ được phát huy tối đa, đảm bảo phạm vi bao quát toàn diện từ Trung ương đến địa phương. Công tác phòng chống tham nhũng được thực hiện với tinh thần *“không có vùng cấm, không khoan nhượng”*. Những chiến dịch như *“đả hổ, diệt ruồi, săn cáo”* (nghĩa là công tác phòng chống tham nhũng áp dụng vào cán bộ của mọi tầng lớp, từ lãnh đạo cấp cao đến lãnh đạo cấp cơ sở) đã đạt được những thành tựu lớn, đưa cuộc đấu tranh chống tham nhũng ngày càng phát triển và củng cố.

So với các giai đoạn trước Đại hội XVIII, nhiều trường hợp vi phạm kỷ luật không thể xử lý triệt để dù có hàng loạt quy định. Ngày nay, mọi hành vi sai phạm đều được kiểm soát chặt chẽ. Tổng Bí thư khẳng định rằng, chưa từng có giai đoạn nào trong lịch sử Trung Quốc, công tác phòng chống tham nhũng lại mạnh mẽ như hiện nay. Quản lý Đảng một cách toàn diện và nghiêm minh chính là trách nhiệm lớn lao đối với Đảng, với đất nước, và với nhân dân.

3.2.3. “Mười điều làm rõ” của sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới

Đại hội Đảng lần thứ XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc đề xuất ra “Tám điều làm rõ”, sau đó Hội nghị Trung ương VI khóa XIX đã đề xuất “Mười điều làm rõ”, “Mười bốn kiên trì”, đã khái quát được nội dung chủ yếu của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Những tư tưởng chiến lược và quan niệm sáng tạo này là thành quả quan trọng sâu sắc về nhận thức và sáng tạo lý luận của Đảng về quy luật xây dựng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

(I). Mười điều làm rõ trong tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới

Ngày 11 tháng 11 năm 2021, Hội nghị Toàn thể lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa XIX đã xem xét thông qua “Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc về những thành tựu quan trọng và kinh nghiệm lịch sử phần đầu trăm năm của Đảng Cộng sản Trung Quốc (Sau đây gọi tắt là Nghị quyết). Trong đó, “Nghị quyết” trên cơ sở “Tám điều làm rõ” trong Báo cáo Đại hội XIX Đảng Cộng sản Trung Quốc, thông qua “Mười điều làm rõ” khái quát hơn nữa nội dung cốt lõi của tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, mười điều rõ ràng lần lượt là:

(1) Làm rõ đặc điểm bản chất nhất của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, lợi thế lớn nhất của chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc là lực lượng lãnh đạo chính trị tối cao, toàn Đảng phải tăng cường “bốn ý thức”, kiên định “bốn tự tin”, thực hiện “hai bảo vệ” (bốn ý thức là ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức hạt nhân, ý thức noi theo; bốn tự tin là tự tin đường lối, tự tin lý luận, tự tin chế độ, tự tin văn hóa; hai bảo vệ là kiên quyết bảo vệ vị trí trung tâm của Tổng Bí thư Tập Cận Bình trong Ban Chấp hành Trung ương của Đảng, vị trí trung tâm của toàn Đảng, kiên quyết bảo vệ quyền uy và sự lãnh đạo thống nhất tập trung của Ban Chấp hành Trung ương Đảng).

(2) Làm rõ kiên trì và phát triển Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, tổng nhiệm vụ là thực hiện hiện đại hóa Chủ nghĩa xã hội và sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa, trên cơ sở xây dựng toàn diện trở thành xã hội khá giả, chia thành hai bước đi để xây dựng cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa, tươi đẹp vào giữa thế kỷ này, thúc đẩy sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa bằng hiện đại hóa mô hình Trung Quốc.

(3) Làm rõ mâu thuẫn chủ yếu của xã hội Trung Quốc trong thời đại mới là mâu thuẫn giữa nhu cầu về cuộc sống tốt đẹp ngày càng tăng của người dân với sự phát triển không cân bằng và không đầy đủ. Cần kiên trì tư tưởng phát triển lấy nhân dân làm trung tâm, phát triển dân chủ nhân dân toàn quá trình, thúc đẩy sự phát triển toàn diện của con người, sự giàu có chung của toàn thể nhân dân đạt được tiến triển thực chất rõ rệt hơn.

(4) Làm rõ bố cục tổng thể sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa, xây dựng xã hội, xây dựng văn minh sinh thái, bố cục chiến lược là xây dựng nhà nước hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội một cách toàn diện, đi sâu cải cách một cách toàn diện, quản trị đất nước theo pháp luật một cách toàn diện, quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện.

(5) Làm rõ mục tiêu tổng thể đi sâu cải cách một cách toàn diện là hoàn thiện và phát triển chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, thúc đẩy hệ thống quản trị nhà nước và năng lực quản trị hiện đại hóa.

(6) Làm rõ mục tiêu tổng thể thúc đẩy quản trị đất nước theo pháp luật một cách toàn diện là xây dựng hệ thống pháp trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, xây dựng nhà nước pháp trị xã hội chủ nghĩa.

(7) Làm rõ sự cần thiết phải kiên định và hoàn thiện chế độ kinh tế cơ bản của chủ nghĩa xã hội, trong đó thị trường đóng vai trò quyết định trong việc phân bổ nguồn lực, đồng thời phát huy hiệu quả vai trò của chính phủ. Cần nắm bắt giai đoạn phát triển mới, thực hiện các quan điểm phát triển mới bao gồm đổi mới, phối hợp, phát triển xanh, mở cửa và chia sẻ. Đẩy nhanh việc xây dựng một mô hình phát triển mới, lấy tuần hoàn kinh tế trong nước làm chủ đạo, đồng thời thúc đẩy sự tương tác và hỗ trợ lẫn nhau giữa tuần hoàn trong nước và tuần hoàn quốc tế. Thúc đẩy phát triển một cách chất lượng cao, đồng thời đảm bảo cân đối giữa phát triển kinh tế và an ninh quốc gia.

(8) Làm rõ mục tiêu xây dựng quân đội hùng mạnh của Đảng trong thời đại mới là xây dựng quân đội nhân dân nghe theo sự chỉ huy của Đảng, có thể đánh thắng trận, tác phong tốt, xây dựng quân đội nhân dân trở thành quân đội hàng đầu thế giới.

(9) Làm rõ ngoại giao đặc sắc với tư cách là một nước lớn của Trung Quốc phải phục vụ sự phục hưng dân tộc, thúc đẩy tiến bộ của nhân loại, thúc đẩy xây dựng quan hệ quốc tế kiểu mới, xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại.

(10) Làm rõ phương châm chiến lược quản lý Đảng nghiêm minh toàn diện, đề xuất yêu cầu chung về xây dựng Đảng trong thời đại mới, thúc đẩy toàn diện xây dựng chính trị, xây dựng tư tưởng, xây dựng tổ chức, xây dựng tác phong, xây dựng kỷ luật

của Đảng, xuyên suốt xây dựng chế độ, đi sâu thúc đẩy đấu tranh chống tham nhũng, thực hiện trách nhiệm chính trị quản lý Đảng, quản trị Đảng, dẫn dắt cách mạng xã hội vĩ đại bằng cách mạng bản thân vĩ đại.

3.2.4. “Mười bốn kiên trì” của sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới

(1) Kiên trì sự lãnh đạo của Đảng đối với mọi công tác. Đảng chính quân dân học, đông tây nam bắc trung (tức là tổ chức đảng, bộ máy chính quyền, quân đội, quần chúng, học sinh, đảng là lãnh đạo tất cả.). Cần phải tăng cường ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức hạt nhân, ý thức noi theo, tự giác giữ gìn quyền uy của Trung ương Đảng và sự lãnh đạo thống nhất một cách tập trung của Đảng, tự giác duy trì nhất trí cao độ với Trung ương Đảng trên tư tưởng, hành động và chính trị, hoàn thiện cơ chế thể chế kiên trì sự lãnh đạo của Đảng, kiên trì nguyên tắc chung về công tác với sự cầu tiến trong ổn định, thúc đẩy bố cục tổng thể "năm trong một", điều phối thúc đẩy bố cục chiến lược "bốn toàn diện", nâng cao năng lực và bản lĩnh của Đảng về định hướng, hoạch định đại cục, quyết định chính sách, thúc đẩy cải cách, đảm bảo Đảng luôn nắm giữ toàn cục, điều phối các bên.

(2) Kiên trì lấy nhân dân làm trung tâm. Nhân dân là người sáng tạo lịch sử, là lực lượng cơ bản quyết định vận mệnh tương lai của Đảng và Nhà nước. Cần phải kiên trì vị thế chủ thể của nhân dân, kiên trì lập Đảng vì công, cầm quyền vì dân, thực hành tôn chỉ căn bản toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân, quán triệt đường lối quần chúng của Đảng vào toàn bộ hoạt động quản lý đất nước, coi niềm ao ước của nhân dân đối với cuộc sống tốt đẹp là mục tiêu phấn đấu, dựa vào nhân dân tạo nên sự nghiệp vĩ đại lịch sử.

(3) Kiên trì đi sâu cải cách một cách toàn diện. Chỉ có Chủ nghĩa xã hội mới có thể cứu được Trung Quốc, chỉ có cải cách mở cửa mới có thể phát triển Trung Quốc, phát triển Chủ nghĩa xã hội, phát triển Chủ nghĩa Mác. Cần kiên trì và hoàn thiện chế độ Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, không ngừng thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống quản trị nhà nước và năng lực quản trị, kiên quyết loại bỏ mọi quan niệm tư tưởng lỗi thời và thể chế cơ chế gây cản trở, đột phá hàng rào lợi ích cố định, tiếp thu tinh hoa của nền văn minh nhân loại, xây dựng hệ thống chế độ hoàn chỉnh, quy phạm khoa học, vận hành hiệu quả, phát huy đầy đủ tính ưu việt của chế độ chủ nghĩa xã hội Trung Quốc.

(4) Kiên trì quan niệm phát triển mới. Phát triển là nền tảng và then chốt giải quyết mọi vấn đề của Trung Quốc, phát triển phải là phát triển một cách khoa học, cần

kiên định quán triệt quan niệm phát triển mang tính sáng tạo, điều phối, xanh, mở cửa và cùng hưởng. Hệ thống kinh tế cơ bản và hệ thống phân phối chủ nghĩa xã hội của Trung Quốc phải được duy trì và hoàn thiện, kiên định củng cố và phát triển nền kinh tế công hữu, kiên định khuyến khích, hỗ trợ và hướng dẫn phát triển kinh tế phi công hữu, làm cho thị trường đóng vai trò quyết định trong việc phân bổ nguồn lực, phát huy tốt hơn vai trò của chính phủ, thúc đẩy công nghiệp hóa kiểu mới, thông tin hóa, đô thị hóa và nông nghiệp hiện đại hóa đều phát triển đồng bộ, chủ động tham gia và thúc đẩy quá trình toàn cầu hóa kinh tế, phát triển nền kinh tế mở cửa ở cấp độ cao hơn, không ngừng phát triển sức mạnh kinh tế và sức mạnh tổng hợp quốc gia của Trung Quốc.

(5) Kiên trì nhân dân làm chủ. Kiên trì thống nhất hữu cơ về sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân làm chủ, quản lý đất nước theo pháp luật là yêu cầu tất yếu của phát triển chính trị chủ nghĩa xã hội. Cần phải kiên trì con đường phát triển chính trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, kiên trì và hoàn thiện chế độ Đại hội đại biểu nhân dân, chế độ hợp tác đa đảng và hiệp thương chính trị do Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo, chế độ tự trị khu vực dân tộc, chế độ tự trị quần chúng cơ sở, củng cố và phát triển tuyến chiến đấu thống nhất yêu nước rộng rãi nhất, phát triển dân chủ hiệp thương chủ nghĩa xã hội, kiên toàn chế độ dân chủ, phong phú hình thức dân chủ, mở rộng kênh dân chủ, bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân được thực hiện vào cuộc sống chính trị và cuộc sống xã hội của đất nước.

(6) Kiên trì quản lý nhà nước theo pháp luật một cách toàn diện. Quản lý đất nước theo pháp luật một cách toàn diện là yêu cầu bản chất và bảo đảm trọng yếu của Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Cần quán triệt thực hiện sự lãnh đạo của Đảng đến toàn bộ quá trình quản lý đất nước và các mặt theo pháp luật, kiên định bất di di theo con đường pháp trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, hoàn thiện hệ thống pháp luật chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc lấy hiến pháp làm cốt lõi, xây dựng hệ thống pháp trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, xây dựng nhà nước pháp trị chủ nghĩa xã hội, phát triển lý luận pháp trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, kiên trì quản lý đất nước theo pháp luật, cầm quyền theo pháp luật, hành chính theo pháp luật cùng thúc đẩy, kiên trì xây dựng nhà nước pháp trị, Chính phủ pháp trị, xã hội pháp trị, kiên trì kết hợp quản lý đất nước theo pháp luật và quản lý đất nước theo đạo đức, quản lý đất nước theo pháp luật và quản lý Đảng theo quy tắc thống nhất hữu cơ, đi sâu cải cách thể chế tư pháp, nâng cao tố chất pháp trị và tố chất đạo đức của toàn dân tộc.

(7) Kiên trì hệ giá trị cốt lõi chủ nghĩa xã hội. Tự tin văn hóa là sức mạnh cơ bản hơn, sâu sắc hơn, bền vững hơn trong sự phát triển của một quốc gia, một dân tộc. Cần phải kiên trì chủ nghĩa Mác, xây dựng vững chắc lý tưởng rộng lớn của Chủ nghĩa Cộng sản và lý tưởng chung Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, vun đắp và thực hành giá trị quan cốt lõi của Chủ nghĩa xã hội, không ngừng tăng cường quyền chủ đạo và quyền phát ngôn trong lĩnh vực hình thái ý thức, thúc đẩy chuyển hóa và phát triển mang tính sáng tạo văn hóa truyền thống xuất sắc Trung Hoa, kế thừa văn hóa cách mạng, phát triển văn hóa tiên tiến Chủ nghĩa xã hội, không quên nguyện ước ban đầu, hấp thu từ bên ngoài đến, hướng tới tương lai, xây dựng tốt hơn tinh thần Trung Quốc, giá trị Trung Quốc, sức mạnh Trung Quốc, cung cấp chỉ dẫn tinh thần cho nhân dân.

(8) Kiên trì bảo đảm và cải thiện dân sinh trong phát triển. Tăng cường phúc lợi dân sinh là mục đích căn bản của sự phát triển. Cần phải mưu cầu nhiều lợi ích dân sinh, giải quyết các vấn đề khó liên quan đến dân sinh, bổ sung thiếu hụt dân sinh trong phát triển, thúc đẩy công bằng và chính nghĩa xã hội, không ngừng thu được tiến triển mới trong các lĩnh vực giáo dục trẻ em, đảm bảo học tập có giáo dục, lao động có thu nhập, đau ốm được chữa trị, người già được chăm sóc, nghỉ có nhà ở, yếu có chỗ đỡ. Đồng thời, cần đi sâu triển khai các chương trình xóa đói giảm nghèo, bảo đảm toàn thể nhân dân ngày càng cảm nhận rõ rệt hơn thành quả của sự phát triển thông qua việc cùng xây dựng và cùng thụ hưởng. Không ngừng thúc đẩy sự phát triển toàn diện của con người và tiến tới mục tiêu cùng giàu có của toàn dân. Xây dựng Trung Quốc hòa bình, tăng cường và sáng tạo quản trị xã hội, giữ gìn hài hòa và ổn định xã hội, đảm bảo đất nước ổn định lâu dài, nhân dân an cư lạc nghiệp.

(9) Kiên trì sự cộng sinh hài hòa giữa con người và thiên nhiên. Xây dựng văn minh sinh thái là kế hoạch ngàn năm phát triển bền vững của dân tộc Trung Hoa. Cần phải xây dựng và thực hiện quan niệm non xanh nước biếc chính là núi vàng núi bạc, kiên trì quốc sách cơ bản là tiết kiệm tài nguyên và bảo vệ môi trường, đối xử với môi trường sinh thái như đối xử với tính mạng, trù tính chung quản lý hệ thống sơn thủy lâm điện hồ thảo (đồi núi, nguồn nước, rừng cây, ruộng đất, hồ ao, thảo nguyên), thực hành chế độ bảo vệ môi trường sinh thái nghiêm ngặt nhất, hình thành phương thức phát triển và cách sống mang tính xanh, kiên định đi theo con đường phát triển văn minh với sản xuất phát triển, cuộc sống giàu có, sinh thái tốt đẹp, xây dựng Trung Quốc tươi đẹp, tạo môi trường sản xuất và sinh hoạt tốt cho nhân dân, đóng góp cho an ninh sinh thái toàn cầu.

(10) Kiên trì quan điểm an ninh quốc gia tổng thể. Hoạch định tổng thể phát triển và an ninh, tăng cường ý thức hoạn nạn khốn khó, làm được đến mức sống trong yên ổn lại biết nghĩ đến ngày gian nan, là một nguyên tắc quan trọng trong quản lý đất nước của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Cần phải kiên trì đặt lợi ích quốc gia lên hàng đầu, lấy an ninh nhân dân làm tôn chỉ, lấy an ninh chính trị làm cơ bản, trù tính chung về an ninh đối ngoại và nội bộ, an ninh nội địa và an ninh quốc dân, an ninh truyền thống và phi truyền thống, an ninh bản thân và an ninh chung, hoàn thiện hệ thống chế độ an ninh quốc gia, tăng cường xây dựng năng lực an ninh quốc gia, kiên quyết bảo vệ chủ quyền, an ninh quốc gia và lợi ích phát triển.

(11) Kiên trì sự lãnh đạo tuyệt đối của Đảng đối với Quân đội nhân dân. Xây dựng một quân đội nhân dân nghe Đảng chỉ huy, có thể đánh thắng trận, tác phong tốt đẹp, là nền tảng dựa cho chiến lược thực hiện mục tiêu phấn đấu “một trăm năm lần thứ hai”, thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa. Cần phải thực hiện đầy đủ một loạt các nguyên tắc và chế độ cơ bản do Đảng lãnh đạo Quân đội nhân dân, xác lập địa vị chỉ đạo của tư tưởng cường quân của Đảng trong thời đại mới đối với việc xây dựng quốc phòng và quân đội, kiên trì xây dựng quân đội chính trị, cải cách quân đội mạnh, phát triển khoa học và công nghệ và quản lý quân đội theo pháp luật, chú trọng hơn đến chiến đấu thực tế, chú trọng hơn đến động lực đổi mới, chú trọng hơn đến xây dựng hệ thống, chú trọng hơn đến hiệu quả tập trung và hội nhập quân sự-dân sự, thực hiện các mục tiêu mạnh mẽ của Đảng trong thời đại mới.

(12) Kiên trì “Một nước hai chế độ” và thúc đẩy thống nhất đất nước. Duy trì sự phồn vinh và ổn định lâu dài của Hồng Kông, Ma Cao, thực hiện thống nhất đất nước hoàn toàn là yêu cầu tất yếu thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa. Cần phải kết hợp hữu cơ giữ gìn quyền quản lý toàn diện của Trung ương đối với Đặc khu Hành chính Hồng Kông, Ma Cao và bảo đảm quyền tự trị cao của Đặc khu Hành chính, bảo đảm phương châm “Một nước hai chế độ” không thay đổi, không dao động, bảo đảm thực tiễn “Một nước hai chế độ” không biến dạng. Cần phải kiên trì nguyên tắc một Trung Quốc, kiên trì “nhận thức chung năm 1992”, thúc đẩy quan hệ hai bờ (Đại Lục-Đại Loan) phát triển hòa bình, sâu sắc hợp tác kinh tế và giao lưu văn hóa giữa hai bờ, thúc đẩy đồng bào hai bờ cùng phản đối mọi hoạt động chia rẽ đất nước, cùng phấn đấu thực hiện phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa.

(13) Kiên trì thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại. Giác mơ của nhân dân Trung Quốc hoà nhịp với giấc mơ của nhân dân các nước, thực hiện giấc mơ Trung Quốc không thể tách rời môi trường quốc tế hòa bình và trật tự quốc tế ổn

định. Cần trù tính chung hai đại cục trong nước và quốc tế, thủy chung không thay đổi đi con đường phát triển hòa bình, thực thi chiến lược mở cửa cùng có lợi cùng thắng, kiên trì quan niệm nghĩa lợi đúng đắn, xây dựng quan niệm an ninh mới chung, tổng hợp, hợp tác, bền vững, mưu cầu triển vọng phát triển mở cửa sáng tạo, bao trùm lẫn nhau, giao lưu văn minh, xây dựng hệ thống sinh thái tôn trọng thiên nhiên, phát triển xanh, luôn thúc đẩy người xây dựng hòa bình thế giới, người đóng góp cho sự phát triển toàn cầu, người bảo vệ trật tự quốc tế.

(14) Kiên trì quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện. Dững cảm tự mình cách mạng, quản lý Đảng nghiêm ngặt, là phẩm cách rõ ràng nhất của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Cần phải tuân thủ điều lệ cơ bản của Đảng, đặt việc xây dựng chính trị của Đảng lên hàng đầu, tư tưởng thành lập Đảng và chế độ quản lý Đảng cùng phát huy sức mạnh, trù tính chung thúc đẩy xây dựng Đảng, nắm bắt “số ít then chốt” (quản lý tốt các cán bộ chủ chốt), kiên trì “Tam Nghiêm Tam Thực” (tăng cường tu dưỡng tính đảng một cách nghiêm túc, dùng quyền vì dân một cách nghiêm minh, tuân thủ kỷ cương một cách nghiêm ngặt, làm việc gắn liền với thực tế, công việc phải làm thực chất, làm người phải trung thực) [143], kiên trì chế độ tập trung dân chủ, nghiêm túc cuộc sống chính trị trong Đảng, kỷ luật của Đảng nghiêm minh, tăng cường giám sát trong Đảng, phát triển văn hóa chính trị trong Đảng tích cực lành mạnh, làm sạch toàn diện sinh thái chính trị trong Đảng, kiên quyết sửa chữa các phong cách bất chính, trừng trị tham nhũng với thái độ không khoan nhượng, không ngừng tăng cường năng lực tự làm sạch, tự hoàn thiện, tự đổi mới, tự nâng cao của Đảng, luôn giữ liên hệ máu thịt giữa Đảng và quần chúng nhân dân.

3.3. Yêu cầu đối với việc xây dựng và triển khai thực hiện tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới

3.3.1. Yêu cầu đối với các mặt xây dựng

(1) *Xây dựng kinh tế.* Về phương diện xây dựng kinh tế, cần thúc đẩy kinh tế đạt được sự phát triển chất lượng cao. Báo cáo Đại hội XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc nhấn mạnh rằng, nền kinh tế Trung Quốc đã chuyển từ giai đoạn tăng trưởng tốc độ cao sang giai đoạn phát triển chất lượng cao. Phát triển chất lượng cao chính là có thể đáp ứng nhu cầu phát triển cuộc sống tốt đẹp ngày càng tăng lên của nhân dân, yêu cầu chuyển biến từ “có hay không” sang “tốt hay không”. Đồng chí Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng, thúc đẩy phát triển chất lượng cao là yêu cầu căn bản trong thời đại hiện nay và sau này để xác định tư duy phát triển, xây dựng chính sách kinh tế, thực thi điều tiết vĩ mô. Cần phải đẩy nhanh việc hình thành hệ thống chỉ tiêu, hệ thống

chính sách, hệ thống tiêu chuẩn, hệ thống thống kê, đánh giá chất lượng, khảo hạch thành tích, tạo dựng và hoàn thiện môi trường chế độ để thúc đẩy phát triển chất lượng cao, thúc đẩy kinh tế Trung Quốc không ngừng đạt được những tiến bộ mới trong việc hiện thực hóa mục tiêu phát triển chất lượng cao.

Phát triển chất lượng cao là yêu cầu tổng thể đối với mọi khía cạnh của sự phát triển kinh tế - xã hội, đòi hỏi tất cả các khu vực phải thực hiện triệt để và kiên trì lâu dài. Các địa phương cần kết hợp với tình hình thực tế, phát huy lợi thế, khắc phục hạn chế, và định hình con đường phát triển chất lượng cao phù hợp với thực tế của từng khu vực. Trung Quốc cần xây dựng thể chế kinh tế thị trường chủ nghĩa xã hội ở trình độ cao, quán triệt quan niệm phát triển mới dựa trên sáng tạo, điều phối, xanh, mở cửa và chia sẻ. Lấy cải cách cơ cấu theo hướng cung làm trọng tâm, thúc đẩy sự thay đổi chất lượng, sự thay đổi hiệu quả và sự thay đổi động lực về phát triển kinh tế, thực hiện chiến lược chấn hưng nông thôn, thúc đẩy phát triển hài hòa giữa các khu vực.

(2) *Xây dựng chính trị.* Về phương diện xây dựng chính trị, cần thúc đẩy xây dựng nền chính trị dân chủ chủ nghĩa xã hội, phát triển văn minh chính trị chủ nghĩa xã hội. Kiên định đi theo con đường phát triển chính trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, trong đó mấu chốt là đảm bảo sự thống nhất hữu cơ giữa kiên trì sự lãnh đạo của Đảng, quyền làm chủ của nhân dân, và việc quản lý đất nước theo pháp luật. Như vậy mới có thể tăng cường sức sống của Đảng và Nhà nước, phát huy tính tích cực của nhân dân.

Phải kiên trì nguyên tắc tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân, bảo đảm nhân dân thực hiện bầu cử dân chủ theo pháp luật, hiệp thương dân chủ, quyết sách dân chủ, quản lý dân chủ, giám sát dân chủ, thiết thực phòng ngừa xuất hiện hiện tượng lời hứa hẹn khi bầu cử, sau bầu cử không ai hỏi đến. Trên thế giới không có mô hình chế độ chính trị hoàn toàn giống nhau. Chế độ chính trị không thể thoát ly điều kiện chính trị cụ thể và truyền thống lịch sử văn hóa; không thể trù tượng phán xét, không thể rập khuôn mô hình chế độ chính trị nước khác.

Phát triển dân chủ nhân dân toàn quá trình, thúc đẩy chế độ hóa, quy phạm hóa, trình tự hóa chính trị dân chủ chủ nghĩa xã hội, bảo đảm nhân dân quản lý các công việc nhà nước, quản lý sự nghiệp kinh tế - văn hóa, quản lý các công việc xã hội thông qua những con đường và hình thức được pháp luật quy định. Tăng cường bảo đảm chế độ làm chủ của nhân dân, chế độ Đại hội đại biểu nhân dân, kiên trì nguyên tắc tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân, bảo đảm tối đa quyền làm chủ của nhân dân.

Thúc đẩy dân chủ hiệp thương chủ nghĩa xã hội, cần mở rộng các kênh hiệp thương của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Đại hội đại biểu nhân dân, Chính quyền nhân dân, Chính hiệp nhân dân, các đảng phái dân chủ, đoàn thể nhân dân, tổ chức cơ sở, đơn vị sự nghiệp, tổ chức xã hội, và các loại cơ quan tham vấn, đi sâu triển khai nhiều hình thức hiệp thương như hiệp thương chính trị, hiệp thương lập pháp, hiệp thương hành chính, hiệp thương dân chủ, hiệp thương xã hội, hiệp thương cơ sở, v. v..

Xây dựng kiện toàn nhiều phương thức hiệp thương như đề án, hội nghị, tọa đàm, luận chứng, nghe chứng, công bố, đánh giá, tư vấn, mạng Internet, v.v., không ngừng nâng cao tính khoa học và hiệu quả thời gian của dân chủ hiệp thương. Để củng cố và phát triển mặt trận thống nhất yêu nước rộng rãi nhất, phải luôn tuân thủ “một quốc gia, hai chế độ”, “người yêu nước cai trị Hồng Kông”, “yêu nước cai trị Ma Cao”, tuân thủ nguyên tắc một Trung Quốc và “Nhận thức chung năm 1992” (với nội dung cốt lõi là cả hai bên eo biển đều tuân thủ nguyên tắc một Trung Quốc), phản đối bất kỳ hình thức hoạt động chia rẽ nào.

(3) *Xây dựng văn hóa*. Văn hóa là linh hồn của một quốc gia, một dân tộc. Đồng chí Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng, việc kiên định tự tin con đường, tự tin lý luận, tự tin chế độ về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, suy cho cùng là phải kiên định tự tin văn hóa. Phải kiên trì con đường phát triển văn hóa xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc, kích thích sức sống sáng tạo văn hóa toàn dân tộc, xây dựng cường quốc văn hóa chủ nghĩa xã hội.

Phải lấy chủ nghĩa Mác làm kim chỉ nam, giữ vững lập trường văn hóa Trung Hoa, dựa trên thực tiễn của Trung Quốc, kết hợp với điều kiện thời đại hiện nay, phát triển văn hóa chủ nghĩa xã hội hướng tới hiện đại hóa, hướng tới thế giới, hướng tới tương lai, và mang đậm bản sắc dân tộc, tính khoa học, tính đại chúng; thúc đẩy phát triển một cách nhịp nhàng giữa văn minh tinh thần chủ nghĩa xã hội và văn minh vật chất, kiên trì trăm hoa đua nở, trăm nhà tranh luận.

Xuất phát từ tình hình trong và ngoài nước hiện nay của Trung Quốc, cần xây dựng hình thái ý thức chủ nghĩa xã hội có sức gắn kết và sức dẫn dắt mạnh mẽ, tăng cường công tác tuyên truyền tư tưởng, kiên trì nguyên tắc tính Đảng, kiên quyết duy trì nhất trí cao độ với Trung ương Đảng, giữ gìn quyền uy của Trung ương. Đồng thời phải nâng cao ý thức về trận địa. Trận địa chính cần được xác định là khu vực "màu đỏ", được tạo thành từ truyền thông chủ lưu và lực lượng chính diện trên mạng, nhất định phải giữ vững trận địa này. Còn khu vực “màu đen” do một số ngôn luận tiêu cực và dư luận do các thế lực thù địch tạo ra trên mạng và xã hội thì phải dũng cảm dẫn

thân vào đấu tranh, thúc đẩy nó thay đổi màu sắc. Đối với khu vực “màu xám”, chỉ đứng ngoài quan sát mà không tham gia, cần triển khai công tác tuyên truyền tư tưởng trên quy mô lớn, nhằm nhanh chóng chuyển hóa khu vực này thành vùng “màu đỏ”.

Phải nắm vững quyền lãnh đạo và quyền chủ đạo trong công tác hình thái ý thức, triển khai việc dẫn dắt và đấu tranh dư luận. Nghiên cứu, ban hành phương án tăng cường công tác hình thái ý thức, ban hành biện pháp thực hành chế độ trách nhiệm công tác hình thái ý thức của Đảng ủy (tổ chức Đảng), tăng cường quản lý các trận địa tuyên truyền, văn hóa, tư tưởng; Ban hành các chỉ thị nhằm tăng cường và cải tiến công tác tuyên truyền tư tưởng của các trường đại học trong tình hình mới, làm lớn mạnh dòng tư tưởng chính thống tại các trường đại học, thúc đẩy hệ thống lý luận Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc tiến vào giáo trình, tiến vào lớp học, tiến vào nhận thức của sinh viên; tăng cường quản lý và xử lý các vấn đề nổi bật trên mạng, chỉnh đốn tin đồn về chính trị trên mạng, điều tra ra các vụ án điển hình nguy hại an ninh hình thái ý thức và an ninh văn hóa.

Tăng cường xây dựng nội dung mạng Internet, xây dựng hệ thống quản lý và trị lý tổng hợp mạng, tạo không gian mạng trong sáng. Tăng cường xây dựng và quản lý trận địa, chú ý phân biệt vấn đề nguyên tắc chính trị, vấn đề nhận thức tư tưởng, vấn đề quan điểm học thuật, kiên quyết phản đối và chống lại các quan điểm sai lệch.

Phải tăng cường giáo dục lý tưởng niềm tin trong toàn thể nhân dân, đặc biệt là thanh thiếu niên; đi sâu triển khai các công trình nghiên cứu và xây dựng lý luận Chủ nghĩa Mác, đẩy nhanh xây dựng hệ thống ngành học, hệ thống học thuật, hệ thống ngôn ngữ đặc trưng Trung Quốc trong lĩnh vực triết học và khoa học xã hội, đồng thời đào tạo và phát triển đội ngũ nhân tài mạnh mẽ trong các lĩnh vực này. Tăng cường xây dựng hệ thống truyền thông đa phương tiện, định hình bố cục dư luận mới. Về tổng thể, cần thực hiện ba nhiệm vụ chính là xây dựng, quản lý và đấu tranh.

Lấy các giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội để định hướng xây dựng văn hóa. Các giá trị cốt lõi này gồm 24 chữ, lần lượt là giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa, tự do, bình đẳng, công bằng, pháp trị, yêu nước, yêu nghề, trung thực, thân thiện. Giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa là yêu cầu giá trị ở cấp độ quốc gia. Tự do, bình đẳng, công bằng, pháp trị là yêu cầu giá trị ở cấp độ xã hội. Yêu nước, yêu nghề, trung thực và thân thiện là yêu cầu giá trị ở cấp độ công dân. Những giá trị này thể hiện đầy đủ Trung Quốc muốn xây dựng đất nước như thế nào, xây dựng xã hội như thế nào, bồi dưỡng những công dân có phẩm chất như thế nào. Phải cung cấp các tác phẩm văn học nghệ thuật phong phú hơn, bổ ích hơn cho đông đảo quần chúng nhân dân, thúc

đẩy văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa chuyển hóa mang tính sáng tạo, phát triển mang tính sáng tạo; Cuối cùng phải kể tốt câu chuyện Trung Quốc, truyền bá tốt tiếng nói Trung Quốc ra thế giới.

(4) *Xây dựng xã hội*. Mong muốn của nhân dân về cuộc sống tốt đẹp chính là mục tiêu phấn đấu của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Xã hội bao gồm nhiều khía cạnh, liên quan đến xây dựng kinh tế, xây dựng cơ sở hạ tầng như giao thông, năng lượng, thông tin liên lạc v.v., xây dựng pháp trị, giáo dục và văn hóa, y tế và an sinh xã hội, bảo vệ môi trường, quản trị xã hội và xây dựng dịch vụ công, xây dựng cộng đồng, v.v.. Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh, “Người dân của chúng ta yêu cuộc sống, mong muốn có nền giáo dục tốt hơn, công việc ổn định hơn, thu nhập thỏa mãn hơn, hệ thống an sinh xã hội đáng tin cậy hơn, điều kiện y tế cao hơn, môi trường sinh sống thoải mái hơn, môi trường sinh sống đẹp hơn, mong muốn trẻ em có thể trưởng thành tốt hơn, làm việc tốt hơn, sống được tốt hơn” [79]. “Đảng Cộng sản chính là làm việc cho nhân dân, chính là muốn cho cuộc sống của nhân dân ngày càng tốt lên, cuộc sống năm sau tốt hơn năm trước” [115]. Điều này yêu cầu toàn Đảng phải thực hiện tư tưởng phát triển lấy nhân dân làm trung tâm, giải quyết tốt các vấn đề dân sinh gắn bó với cuộc sống của người dân như giáo dục, việc làm, thu nhập, bảo hiểm xã hội, y tế, dưỡng lão, cư trú, môi trường, an toàn thực phẩm dược phẩm, an ninh xã hội, vệ sinh v.v..

Cần xây dựng toàn diện thành xã hội khá giả, giải quyết vấn đề nghèo khó tuyệt đối, thúc đẩy vững chắc cùng giàu có, để thành quả xây dựng hiện đại hóa ngày càng công bằng và càng nhiều lợi ích mang lại cho toàn thể nhân dân. Nhưng chính phủ không thể bao hết, trọng tâm vào xây dựng hệ thống bảo đảm an sinh xã hội mang tính cơ sở, mang tính phổ quát, mang tính bao trùm, phòng ngừa rơi vào các nguy cơ như “bẫy thu nhập trung bình”, “chủ nghĩa phúc lợi” khiến con người trở nên lười biếng. Cần hoàn thiện chế độ phân phối, kiên trì nguyên tắc làm nhiều hưởng nhiều, khuyến khích cần cù lao động để làm giàu, thúc đẩy hình thành môi trường với ý thức rằng cuộc sống hạnh phúc đều là phấn đấu mà ra, cùng giàu phải dựa vào trí tuệ cần cù để sáng tạo ra.

Cần bảo đảm việc làm, cần tính toán tổng thể phát triển kinh tế - xã hội và thúc đẩy công tác việc làm, tìm mọi cách tạo thêm việc làm, nâng cao chất lượng việc làm. Hoàn thiện hệ thống bảo đảm xã hội, đẩy nhanh xây dựng hệ thống bảo đảm và cung cấp nhà ở, thực hiện mục tiêu sống có nhà ở của toàn thể nhân dân. Cần đẩy nhanh hội nhập y tế cơ bản giữa thành thị và nông thôn, thực hiện kết nối mạng toàn quốc và

thanh toán khám chữa bệnh tại nơi khác, phát triển bảo hiểm y tế thương mại. Về mặt y tế và sức khỏe, kiên trì phòng ngừa là chính, Trung y và Tây y song song quan trọng, tích cực ứng phó với sự già hóa dân số, ra sức phát triển sự nghiệp người cao tuổi.

(5) *Xây dựng văn minh sinh thái.* Trung Quốc kiên trì nguyên tắc chung sống hài hòa giữa con người với thiên nhiên, xem việc xây dựng văn minh sinh thái là kế hoạch căn bản liên quan đến sự phát triển bền vững của dân tộc Trung Hoa. Đồng chí Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng, non xanh nước biếc chính là núi vàng núi bạc. Chúng ta tuyệt đối không thể hy sinh môi trường sinh thái để đổi lấy sự phát triển nhất thời của nền kinh tế.

Phải xây dựng Trung Quốc tươi đẹp, để lại cho con cháu ngôi nhà tốt đẹp với trời xanh, đất xanh, nước sạch. Kiên trì sinh thái mang lại lợi ích cho nhân dân, sinh thái có ích cho nhân dân, phát triển sinh thái vì nhân dân, tập trung giải quyết vấn đề môi trường nổi bật gây hại đến sức khỏe cộng đồng, thúc đẩy xã hội hình thành phương thức sản xuất và phương thức sinh sống xanh, lành mạnh, kiên trì bảo vệ nhất thể hóa và quản trị hệ thống núi non, rừng, ruộng, hồ, thảm cỏ, bãi cát, bảo vệ môi trường sinh thái bằng chế độ nghiêm ngặt nhất.

Kể từ Đại hội XVIII đến nay, Đảng Cộng sản Trung Quốc coi xây dựng văn minh sinh thái là nội dung quan trọng thúc đẩy bố cục tổng thể "năm trong một" và điều phối thúc đẩy bố cục chiến lược "bốn toàn diện". Trung Quốc cam kết áp dụng các chính sách và biện pháp mạnh mẽ hơn để đạt được mức phát thải carbon dioxide cao nhất vào năm 2030 và hướng tới mục tiêu trung hòa carbon vào năm 2060.

(6) *Xây dựng quốc phòng và quân đội.* Cần xây dựng Quân đội nhân dân trở thành lực lượng quân đội hàng đầu thế giới. Không có một nền quốc phòng vững chắc, không có một đội quân hùng mạnh, sự phát triển một cách hòa bình sẽ không được bảo đảm. Biện pháp quân sự là biện pháp cuối cùng để bảo đảm an ninh quốc gia. Phải xây dựng một quân đội tuyệt đối trung thành với Đảng, có thể đánh thắng trận, tác phong tốt và đúng đắn.

Quân đội cần phát triển đồng bộ với tiến trình hiện đại hóa đất nước, phấn đấu đến năm 2035 cơ bản thực hiện hiện đại hóa quốc phòng và quân đội, đến giữa thế kỷ này xây dựng toàn diện quân đội nhân dân thành quân đội hàng đầu thế giới, đảm bảo sự trung thành tuyệt đối, tính thuần khiết, và độ tin cậy của bộ đội, đồng thời xây dựng hệ thống chiến đấu hiện đại đặc sắc Trung Quốc; Kiên trì sự lãnh đạo tuyệt đối của Đảng đối với Quân đội nhân dân, luôn duy trì sự thống nhất cao độ về tư tưởng, hành động, chính trị với Trung ương Đảng, kiên quyết giữ gìn quyền uy của Trung ương

Đảng, Quân ủy Trung ương, mọi hành động đều tuân theo sự chỉ huy của Trung ương Đảng, Quân ủy Trung ương.

Nâng cao toàn diện năng lực chuẩn bị chiến đấu trong thời đại mới. Có thể chiến thắng mới có thể ngừng chiến, chuẩn bị cho đánh chiến mới có thể không cần đánh chiến, toàn diện càng không thể đánh thì càng có thể bị đánh, đây chính là phương pháp biện chứng của chiến tranh và hòa bình. Nhân dân Trung Quốc yêu chuộng hòa bình, quyết không theo đuổi chính sách xâm lược mở rộng lãnh thổ, nhưng Trung Quốc có lòng tin chiến thắng mọi cuộc xâm lược. Xây dựng hệ thống lực lượng quân sự hiện đại, xây dựng lực lượng tác chiến tinh nhuệ, đẩy nhanh xây dựng lực lượng và phương pháp tác chiến kiểu mới, nâng cao mạnh mẽ sức chiến đấu một cách chất lượng mới.

Đẩy mạnh hiện đại hóa quốc phòng, quân đội, xây dựng hệ thống chiến lược và năng lực quốc gia tích hợp. Cần đi sâu thúc đẩy phát triển đồng bộ giữa hiện đại hóa vũ khí trang bị, nhân lực quân sự và hình thái tổ chức quân đội hóa. Kiên trì giữ nhân dân trong lòng, ghi nhớ nghĩa vụ thiêng liêng là vác súng vì nhân dân, chiến đấu vì nhân dân, kiên quyết bảo vệ lao động và cuộc sống của nhân dân một cách hòa bình.

3.3.2. Yêu cầu đối với các mặt về quản trị đất nước

(1) *Kiên trì sự lãnh đạo của Đảng một cách toàn diện.* Cần nhận thức đúng đắn sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc là đặc trưng bản chất nhất của Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, là ưu thế lớn nhất của chế độ Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Cổ ngữ có câu, "Trị quốc giống như trồng cây, gốc rễ không lay động thì cành lá tươi tốt". Đảng Cộng sản Trung Quốc là hạt nhân lãnh đạo sự nghiệp xây dựng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, giữ vị trí tổng thể toàn diện và điều phối các mặt. Đảng là lực lượng lãnh đạo cao nhất về chính trị. "Hai bảo vệ" là nguyên tắc chính trị tối cao và quy tắc chính trị căn bản của Đảng. Cần tăng cường ý thức chính trị, ý thức đại cục, ý thức cốt lõi, ý thức định hướng, kiên định tự tin về con đường, tự tin về lý luận, tự tin về chế độ, tự tin về văn hóa, kiên quyết bảo vệ vị trí hạt nhân lãnh đạo của Tổng Bí thư Tập Cận Bình trong Trung ương Đảng, trong toàn Đảng, kiên quyết bảo vệ quyền uy và sự lãnh đạo tập trung thống nhất của Trung ương Đảng. Cần không ngừng nâng cao năng lực phán đoán về chính trị, năng lực thấu hiểu về chính trị và năng lực chấp hành về chính trị. Phải lấy an ninh chính trị quốc gia làm nhiệm vụ hàng đầu, lấy nhân dân làm trung tâm, lấy kiên trì và phát triển Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc làm cốt lõi. Phải đi sâu học tập tinh thần của Trung ương Đảng, luôn duy trì nhất trí cao độ với Trung ương Đảng. Phải thường xuyên đối chiếu với tinh

thần của Trung ương Đảng, kiên quyết hưởng ứng sáng kiến của Trung ương Đảng, thực hiện quyết định của Trung ương Đảng, quán triệt thực hiện tốt tinh thần của Trung ương Đảng. Phải kiên toàn hệ thống chế độ lãnh đạo của Đảng về mặt tổng thể toàn cục, điều phối các bên. Phải quán triệt chế độ tập trung dân chủ, sáng tạo và cải tiến phương thức lãnh đạo.

(2) *Quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện.* Quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện là chủ đề xuyên suốt trong công tác xây dựng Đảng kể từ Đại hội XVIII đến nay. Làm tốt công việc của Trung Quốc, mấu chốt nằm ở Đảng, mấu chốt là Đảng phải quản lý Đảng, quản lý Đảng một cách nghiêm minh. Thúc đẩy toàn diện quản lý Đảng một cách nghiêm minh bằng tinh thần tự làm cách mạng chính mình. Dũng cảm tự làm cách mạng chính mình, quản lý Đảng nghiêm ngặt, là phẩm cách nổi bật nhất của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Phải đặt việc xây dựng chính trị của Đảng lên hàng đầu. Một là, phải giữ gìn quyền uy của Trung ương Đảng, tuyệt đối không cho phép làm trái với yêu cầu của Trung ương Đảng, không được truyền bá những tư tưởng sai lệch với chủ trương, đường lối của Trung ương Đảng, không được phát biểu công khai đi ngược với tinh thần của Trung ương. Hai là phải giữ gìn đoàn kết của Đảng, tuyệt đối không cho phép vun đắp thế lực cá nhân trong Đảng. Ba là phải tuân thủ nghiêm ngặt quy trình tổ chức, quyết không cho phép tự ý quyết định, làm theo ý mình. Không cho phép vượt qua quyền hạn làm việc, không thể tiền trạm hậu tẩu. Bốn là phục tùng quyết định của tổ chức, không được lừa dối tổ chức, chống lại tổ chức. Năm là phải quản lý tốt người thân và nhân viên, không cho phép họ tự ý can thiệp chính trị, mưu cầu lợi ích cá nhân, mưu lợi phi pháp. Xây dựng tư tưởng là nền tảng cơ bản của công tác xây dựng Đảng. Phải hoàn thiện hệ thống quy phạm và cơ chế tự cách mạng của Đảng, quán triệt toàn diện đường lối tổ chức của Đảng trong thời đại mới, tăng cường xây dựng tác phong và kỷ luật. Đồng thời, cần thúc đẩy đồng bộ các biện pháp nhằm đạt được trạng thái “không dám tham nhũng, không thể tham nhũng, không muốn tham nhũng”. Phải dùng lý luận khoa học vũ trang cho đầu óc đồng đảng viên, cán bộ, làm cho toàn Đảng luôn giữ vững tư tưởng thống nhất, ý chí kiên định, sức chiến đấu mạnh mẽ. Tăng cường xây dựng chế độ pháp quy chống tham nhũng đề xướng liêm khiết, tăng cường xây dựng chế độ pháp quy trong Đảng, kiên toàn hệ thống giám sát Đảng và Nhà nước, hoàn thiện hệ thống quy phạm chế độ cách mạng tự thân của Đảng. Chống tham nhũng là cách mạng bản thân một cách triệt để nhất, kiên trì chống tham nhũng không có vùng cấm, toàn diện, không khoan nhượng, có án tất tra, có hủ tất trừng, “Đả hổ”, “Diệt ruồi”, “Săn cáo” đa hình thức tiến hành, kiên quyết đánh thắng cuộc đấu tranh chống tham nhũng.

(3) *Đi sâu cải cách mở cửa một cách toàn diện.* Cải cách mở cửa là yếu tố then chốt quyết định vận mệnh của Trung Quốc đương đại. Thực tiễn hơn 40 năm cải cách mở cửa đã chứng minh, con đường này đã đưa nhân dân Trung Quốc từ đứng lên đi đến giàu lên. Trên hành trình thực hiện “Mục tiêu 100 năm lần thứ hai”, Trung Quốc kiên định thực hiện các bước đi của cải cách mở cửa, không ngừng tiến về phía trước. Hoàn thiện và phát triển chế độ Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, thúc đẩy hệ thống quản trị quốc gia và năng lực quản trị mang tính hiện đại hóa. Để phát huy tốt hơn tính ưu việt của chế độ Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, cần phải thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống quản trị quốc gia và năng lực quản trị từ các lĩnh vực khác nhau, cần phải thích ứng với sự thay đổi của thời đại, cải cách thể chế, cơ chế, pháp luật và quy định không phù hợp với yêu cầu phát triển trong thực tiễn, không ngừng xây dựng cơ chế thể chế, pháp luật và quy định mới, làm cho hệ thống chế độ trên mọi mặt một cách khoa học và hoàn thiện hơn, thực hiện thể chế hóa, quy phạm hóa và trình tự hóa trong công tác quản trị các vụ việc của Đảng, Nhà nước và xã hội. Tiến hành đi sâu cải cách một cách toàn diện với phương hướng, lập trường, nguyên tắc rõ ràng. Phương hướng đi sâu cải cách một cách toàn diện của Trung Quốc là không ngừng thúc đẩy chế độ chủ nghĩa xã hội tự hoàn thiện và phát triển, nguyên tắc là kiên trì bốn nguyên tắc cơ bản (Thứ nhất, phải kiên trì con đường chủ nghĩa xã hội; Thứ hai, phải kiên trì chuyên chính dân chủ nhân dân; Thứ ba, phải kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc; Thứ tư, phải kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông), lập trường là kiên định bất di di chuyển theo con đường Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Thực hiện chiến lược mở cửa một cách tích cực và chủ động hơn. Đẩy nhanh hình thành cục diện phát triển mới lấy tuần hoàn lớn trong nước làm chủ thể, hai tuần hoàn quốc tế và trong nước thúc đẩy lẫn nhau. Phát triển thương mại kỹ thuật số, giảm bớt một cách hợp lý danh sách tiêu cực liên quan đến đầu tư nước ngoài, bảo vệ quyền lợi của nhà đầu tư nước ngoài theo pháp luật. Thúc đẩy chung sức xây dựng sáng kiến “Một vành đai, một con đường”, đẩy nhanh việc xây dựng tuyến đường bộ và đường biển ở khu vực phía Tây và cảng thương mại tự do Hải Nam. Mở rộng mạng lưới khu vực thương mại tự do với tiêu chuẩn cao và hướng tới toàn cầu, thúc đẩy quốc tế hóa đồng Nhân dân tệ một cách có trật tự, tham gia sâu sắc vào quá trình phân công và hợp tác trong các ngành công nghiệp toàn cầu.

(4) *Quản lý nhà nước theo pháp luật một cách toàn diện.* Quản lý nhà nước theo pháp luật một cách toàn diện liên quan đến vấn đề chấn hưng quốc gia của Đảng cầm quyền, liên quan đến vấn đề hạnh phúc an khang của nhân dân, liên quan đến vấn đề ổn

định lâu dài của Đảng và Nhà nước. Quản lý một quốc gia, một xã hội, mấu chốt là phải lập quy tắc, tuân thủ quy tắc. Pháp luật là quy tắc quan trọng nhất trong việc quản lý đất nước. Để thúc đẩy hiện đại hóa năng lực quản trị và hệ thống quản trị quốc gia, cần kiên trì quản lý đất nước theo pháp luật. Thúc đẩy quản lý đất nước theo pháp luật một cách toàn diện là yêu cầu căn bản trong việc giải quyết một loạt vấn đề quan trọng mà sự nghiệp phát triển của Đảng và Nhà nước phải đối mặt, giải quyết các vấn đề mâu thuẫn xã hội, đảm bảo xã hội Trung Quốc vừa tràn đầy sức sống vừa duy trì trật tự trong quá trình cải cách sâu rộng.

Con đường pháp trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là con đường đúng đắn và duy nhất để xây dựng nhà nước pháp trị chủ nghĩa xã hội. Phải kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, kiên trì vị trí chủ thể của nhân dân, kiên trì với mục tiêu tất cả mọi người đều bình đẳng trước pháp luật, kiên trì kết hợp quản lý đất nước theo pháp luật và quản lý đất nước bằng đạo đức, kiên trì xuất phát từ thực tế Trung Quốc. Xây dựng hệ thống pháp trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, xây dựng nhà nước pháp trị chủ nghĩa xã hội, cần phải thực hiện lập pháp khoa học, thi hành pháp luật nghiêm ngặt, tư pháp công bằng, toàn dân tuân thủ pháp luật, thúc đẩy toàn diện pháp chế hóa trong các mặt công tác của nhà nước.

Kiên trì quản lý đất nước theo pháp luật trước hết phải kiên trì quản lý đất nước theo Hiến pháp, kiên trì cầm quyền theo pháp luật trước hết phải kiên trì cầm quyền theo Hiến pháp, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, kiên trì nhân dân làm chủ, bảo đảm Đảng lãnh đạo, nhân dân quản lý đất nước một cách hiệu quả theo pháp luật, kiên trì vị trí hiến pháp là pháp luật căn bản của quốc gia, kiên trì thực hiện, giám sát Hiến pháp theo hướng chế độ hóa và pháp quy hóa, bảo vệ quyền uy và sự tôn nghiêm của Hiến pháp, kiên trì hoàn thiện và phát triển Hiến pháp theo tinh thần phù hợp với thời đại.

(5) *Giữ vững an ninh quốc gia*. Đồng chí Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng, an ninh quốc gia và ổn định xã hội là tiền đề để cải cách và phát triển. Chỉ khi đảm bảo an ninh quốc gia và ổn định xã hội, cải cách và phát triển mới có thể không ngừng được thúc đẩy. Cổ ngữ có câu: “An nhi bất vong nguy, tồn nhi bất vong vong, trị nhi bất vong loạn”. Nghĩa là khi an ổn không quên nguy hiểm, khi tồn tại không quên nguy cơ diệt vong, khi quốc gia thịnh vượng (quản lý nhà nước tốt) không quên họa loạn. Việc kết hợp giữa phát triển và an ninh là một nguyên tắc quan trọng trong quản lý đất nước. Công tác an ninh quốc gia xét cho cùng là bảo đảm lợi ích của nhân dân, phải kiên trì an ninh quốc gia tất cả vì nhân dân, tất cả dựa vào nhân dân, tạo nên sự bảo vệ vững chắc để nhân dân có thể an cư lạc nghiệp.

Kiên định bất di quán triệt quan điểm tổng thể về an ninh quốc gia, phòng ngừa nghiêm ngặt và kiên quyết đánh bại các hoạt động thâm nhập, phá hoại, khủng bố bạo lực, hoạt động chia rẽ dân tộc, hoạt động cực đoan tôn giáo. Tăng cường giáo dục an ninh quốc gia, nâng cao ý thức an ninh quốc gia của toàn Đảng và toàn dân, thúc đẩy sự đoàn kết toàn xã hội để tạo thành sức mạnh tổng hợp bảo vệ an ninh quốc gia. Phải cảnh giác cao độ trước các sự kiện "Thiên nga đen" (những sự kiện khó dự đoán với xác suất thấp nhưng có thể gây ra hậu quả nghiêm trọng), đồng thời phòng ngừa sự kiện "Tê giác xám" (những nguy cơ rõ ràng, có xác suất cao nhưng thường bị bỏ qua và có thể gây ra khủng hoảng lớn).

Trung Quốc cần phát huy vai trò một nước lớn có trách nhiệm, cùng các nước trên thế giới thúc đẩy xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại. Thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống và năng lực an ninh quốc gia, đảm bảo an ninh lương thực, an ninh mạng và thông tin, an ninh năng lượng, an ninh tài chính, an ninh môi trường sinh thái, an ninh trong lĩnh vực khoa học và công nghệ, an ninh sinh học, v.v., tăng cường năng lực quản lý khẩn cấp và thúc đẩy đổi mới khoa học và công nghệ. Nâng cao trình độ quản lý an ninh công cộng, luôn đặt an toàn tính mạng của quần chúng nhân dân lên hàng đầu, tăng cường ý thức gian khổ và ý thức trách nhiệm, thúc đẩy chinh đồn chuyên môn về rủi ro sản xuất an ninh, tăng cường giám sát và quản lý an ninh trong các ngành nghề trọng điểm, lĩnh vực trọng điểm. Nâng cao năng lực bảo đảm xử lý các vụ việc công cộng đột xuất quan trọng và năng lực phòng ngừa tai họa, giảm bớt tai họa, cứu trợ nhân dân bị tai họa, tăng cường giám sát an ninh thực phẩm và dược phẩm, tăng cường bảo vệ thông tin cá nhân. Kiện toàn chế độ quản lý xã hội với mô hình cùng xây dựng cùng trị lý cùng hưởng thụ, nâng cao hiệu quả quản lý xã hội.

(6) *Kiên trì "Một nước hai chế độ" và thúc đẩy thống nhất đất nước.* "Một nước hai chế độ" là cơ chế tốt nhất để duy trì sự thịnh vượng và ổn định lâu dài sau khi Hồng Kông và Ma Cao trở về với Trung Quốc, tuân thủ pháp luật về việc quản lý Hồng Kông và Ma Cao, thúc đẩy thực tiễn "một quốc gia, hai chế độ" phát triển ổn định và bền vững. Trong khi tuân thủ và hoàn thiện hệ thống chế độ "một quốc gia, hai chế độ", thực hiện quyền quản lý toàn diện của Trung ương và đảm bảo nguyên tắc "người yêu nước quản lý Hồng Kông và Ma Cao". Hồng Kông và Ma Cao vẫn duy trì chế độ chủ nghĩa tư bản ban đầu trong một thời gian dài và được hưởng quyền tự trị cao, nhưng phải thực hiện trách nhiệm hiến pháp của mình trong công tác bảo vệ chủ quyền, an ninh và lợi ích phát triển của đất nước, kiên quyết chống lại các lực lượng

chống Trung Quốc, chống Hồng Kông và Ma Cao, kiên quyết ngăn chặn và kiềm chế sự can thiệp của các thế lực bên ngoài vào các vấn đề của Hồng Kông và Ma Cao.

Nắm chắc quyền chủ đạo và quyền chủ động trong quan hệ giữa hai bờ eo biển (Đại lục Trung Quốc và Đài Loan), kiên định thúc đẩy sự nghiệp thống nhất đất nước. “Nhận thức chung năm 1992” thể hiện nguyên tắc một nước Trung Quốc, quá trình phát triển quan hệ giữa Đài Loan và đại lục Trung Quốc đã chứng minh: Đài Loan là một phần của Trung Quốc, thực tế lịch sử và pháp lý hai eo biển cùng thuộc về một quốc gia Trung Quốc là một điều không ai và không thế lực nào có thể thay đổi, đồng bào hai eo biển đều là người Trung Quốc, Trung Quốc tuyệt đối không khoan nhượng bi kịch lịch sử chia cắt đất nước tái diễn. “Hòa bình thống nhất, một quốc gia, hai chế độ” là cách tốt nhất để thực hiện thống nhất đất nước và có lợi nhất cho đồng bào hai eo biển và toàn dân tộc. Trung Quốc không cam kết từ bỏ việc sử dụng vũ lực và bảo lưu các biện pháp cần thiết nhằm đối phó với sự can thiệp của các thế lực bên ngoài và một nhóm nhỏ lực lượng “Đài độc” và các hoạt động chia rẽ của họ, không nhằm vào đồng bào Đài Loan.

Cuộc tập diễn khu chiến miền Đông “Liên Hợp Lợi Kiếm - 2024B” ngày 14 tháng 10 năm 2024 là sự răn đe mạnh mẽ hơn đối với thế lực phân liệt “Đài độc”, phản tử phân liệt “Đài độc” nếu muốn tổ chức hoạt động phân chia trên lãnh thổ Trung Quốc, chỉ có một con đường thất bại; Quân Giải phóng kiên quyết bảo vệ thống nhất đất nước và toàn vẹn lãnh thổ; Thế lực phân liệt dám khiêu khích một lần, quân giải phóng sẽ tiến lên một lần, các thế lực phân liệt càng liên kết chặt chẽ với các thế lực bên ngoài, chuỗi phong tỏa của Trung Quốc dành cho Đài Loan sẽ càng siết chặt hơn.

(7) *Thúc đẩy công tác ngoại giao đặc sắc Trung Quốc với tư cách là một quốc gia lớn.* Kiên trì thực hiện sứ mệnh phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa, thúc đẩy công tác ngoại giao đặc sắc Trung Quốc với tư cách là một quốc gia lớn. Đồng chí Tập Cận Bình nhấn mạnh rằng, làm tốt công tác ngoại giao, cần phải quan tâm đến cả hai đại cục: trong nước và quốc tế, đại cục trong nước chính là mục tiêu phấn đấu “một trăm năm lần thứ hai”, thực hiện giấc mơ Trung Quốc với sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa; Đại cục quốc tế là tranh thủ điều kiện bên ngoài tốt đẹp cho sự cải cách và phát triển ổn định của Trung Quốc, giữ gìn chủ quyền, an ninh, lợi ích phát triển của đất nước, giữ gìn hòa bình và ổn định của thế giới, thúc đẩy cùng phát triển.

Xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại là tương lai của nhân dân các nước trên thế giới, các nước chung sống hòa thuận, hợp tác cùng thắng, phồn vinh mới có thể bền vững, an ninh mới có bảo đảm. Trung Quốc đề xuất sáng kiến phát triển

toàn cầu, sáng kiến an ninh toàn cầu, đề xuất phương án Trung Quốc xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại thực hiện cùng thắng cùng hưởng. Kiên trì đi theo con đường phát triển hòa bình, thúc đẩy xây dựng quan hệ quốc tế kiểu mới, tích cực phát triển quan hệ đối tác toàn cầu, thúc đẩy xây dựng kinh tế thế giới mang tính mở cửa, tích cực tham gia công cuộc cải cách và xây dựng hệ thống quản trị toàn cầu. Trong nhiều trường hợp, những nhà lãnh đạo Trung Quốc nhấn mạnh, sự phát triển của Trung Quốc không tạo thành mối đe dọa đối với bất cứ nước nào, Trung Quốc bất kể phát triển đến mức độ nào, vĩnh viễn không xưng bá, vĩnh viễn không có ý muốn xâm lược.

Như vậy, căn cứ từ thực tiễn mới cho việc triển khai thực hiện tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới ở mọi lĩnh vực cơ bản như kinh tế, chính trị, pháp trị, khoa học và công nghệ, văn hóa, giáo dục, dân sinh, dân tộc, tôn giáo, xã hội, văn minh sinh thái, an ninh quốc gia, quốc phòng và quân đội, “một nước hai chế độ” và thống nhất đất nước, mặt trận thống nhất, ngoại giao, công tác xây dựng Đảng v.v.. cũng chính là cơ sở thực tiễn tiếp tục được tổng kết để bổ sung, phát triển và hoàn thiện tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới bước lên một hình trình mới.

Tiểu kết chương 3

Thời đại mới (năm 2012 đến nay) là một dấu ấn nổi bật trong lịch sử Đảng Cộng sản Trung Quốc và trong lịch sử phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới. Trong bối cảnh thế giới đối mặt với những xung đột leo thang lên chiến tranh trong khu vực châu Á, châu Âu, kinh tế phát triển đang trong thời đại toàn cầu hóa kinh tế, cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư mới xuất hiện không lâu, quan hệ giữa Trung Quốc và các nước trên thế giới nói chung ngày càng tốt đẹp, giữ được ổn định và vị trí trên trường quốc tế. Nhìn từ bối cảnh thực tế nội bộ Trung Quốc, những mâu thuẫn chính của xã hội đã có sự thay đổi, lý luận của Đảng không ngừng được phát triển và sáng tạo, Đảng và nhân dân Trung Quốc đã xác lập được mục tiêu phấn đấu mới, công tác quản lý Đảng một cách nghiêm minh toàn diện đã đạt được thành tích rõ rệt, và Trung Quốc đã đạt được nền kinh tế hàng đầu thế giới. Những đặc điểm trên đã hình thành đặc trưng của thời đại mới của Trung Quốc.

Hơn 10 năm qua, Đảng Cộng sản Trung Quốc đoàn kết dẫn dắt nhân dân cả nước thực hiện tốt đẹp mục tiêu phấn đấu 100 năm lần thứ nhất (tức là xây dựng trở thành xã hội khá giả một cách toàn diện), đồng thời tiến lên mục tiêu phấn đấu 100 năm lần thứ hai, quy hoạch" Kế hoạch 5 năm lần thứ XIV "của Trung Quốc thực hiện được

mong đợi tốt đẹp, ngoại giao đặc sắc Trung Quốc được phát triển tốt đẹp, Đảng Cộng sản Trung Quốc long trọng kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII, XIX và XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc được tổ chức thành công tốt đẹp, đã hình thành một loạt tài liệu mang tính cương lĩnh của Chủ nghĩa Mác. Những Thành tựu thực tiễn vĩ đại và thành quả sáng tạo lý luận của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã tiếp thêm động lực mới cho phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới đương đại, đóng góp mới cho sự nghiệp tiến bộ của nhân loại.

Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, với nội hàm có thể khái quát là “Năm trong một”, “Bốn toàn diện”, “Mười điều làm rõ”, “Mười bốn kiên trì”, là tư tưởng lý luận quan trọng mà toàn xã hội Trung Quốc nghiêm túc học tập và quán triệt trong giai đoạn hiện nay. Đây là tư tưởng sẽ được kiên trì thực hiện lâu dài và không ngừng phát triển phong phú.

Bố cục tổng thể “Năm trong một” là quy hoạch tổng thể của Đại hội Đảng lần thứ XVIII đưa ra để thúc đẩy sự nghiệp Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, bao gồm năm lĩnh vực là xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hóa, xây dựng xã hội, xây dựng văn minh sinh thái.

“Bốn toàn diện”, tức là xây dựng đất nước hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội một cách toàn diện, đi sâu cải cách một cách toàn diện, quản lý đất nước theo pháp luật một cách toàn diện, quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện, là tổng phương lược quản lý đất nước của Trung ương Đảng lấy đồng chí Tập Cận Bình làm hạt nhân, thể hiện đầy đủ khung tổng thể quản lý đất nước của tập thể lãnh đạo Trung ương khóa mới.

“Mười điều làm rõ” đã trả lời từ phương diện lý luận vấn đề Trung Quốc cần kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội như thế nào, “Mười bốn kiên trì” trả lời từ phương diện thực tiễn vấn đề “làm thế nào” để kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Bố cục chiến lược trên hành trình mới, Đảng Cộng sản Trung Quốc sẽ lấy tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới làm chỉ đạo, dẫn dắt nhân dân Trung Quốc nỗ lực phấn đấu thực hiện mục tiêu xây dựng cường quốc hiện đại hóa.

Chương 4

Ý NGHĨA CỦA TƯ TƯỞNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC TRUNG QUỐC THỜI ĐẠI MỚI CỦA TẬP CẬN BÌNH ĐỐI VỚI THẾ GIỚI ĐƯƠNG ĐẠI

Kể từ sau Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII (năm 2012) của Đảng Cộng sản Trung Quốc, dưới sự lãnh đạo mạnh mẽ của Ban Chấp hành Trung ương Đảng với hạt nhân là đồng chí Tập Cận Bình, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã bước vào thời đại mới, mà kết tinh của nó chính là tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Sự kiện này không chỉ có ý nghĩa to lớn và sâu rộng đối với quá trình phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa, mà còn là sự kiện mang tính bước ngoặt trong lịch sử phát triển Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin cũng như chủ nghĩa xã hội hiện thực trong thế giới đương đại, đã khẳng định tính đúng đắn của chủ nghĩa xã hội khoa học do C.Mác, Ph.Ăngghen và V.I.Lênin nêu ra, Khẳng định nhu cầu vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa xã hội khoa học cho phù hợp với bối cảnh cụ thể của từng quốc gia, góp phần bảo vệ và phát triển chủ nghĩa xã hội trên thế giới sau sự biến động Liên Xô năm 1991, Cung cấp kinh nghiệm thực tiễn hùng vĩ tiêu biểu cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội trên thế giới v.v... Có thể nói, tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã mở ra triển vọng mới cho sự phát triển của chủ nghĩa xã hội khoa học, làm phong phú thêm lý luận mác-xít, đóng góp vào sự tiến bộ và văn minh chung của toàn nhân loại.

4.1. Ý nghĩa lý luận của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với chủ nghĩa xã hội thế giới

Tập Cận Bình nhấn mạnh, thúc đẩy thời đại hóa, Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin là một quá trình theo đuổi chân lý, nói rõ chân lý, thực hành chân lý, chỉ ra phương hướng phía trước cho hành trình mới của thời đại mới, tiếp tục thúc đẩy sáng tạo lý luận trên cơ sở thực tiễn. Nghiêm túc học tập và nghiên cứu mệnh đề quan trọng này, có ý nghĩa lý luận và thực tiễn hết sức quan trọng đối với việc đi sâu học tập tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, nắm chắc nội dung chủ yếu của tư tưởng này cũng như thế giới quan và phương pháp luận ẩn chứa trong đó, đồng thời không ngừng viết nên những chương mới trong thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

4.1.1. Ý nghĩa đối với sự phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội

4.1.1.1. Sự khẳng định tính đúng đắn của chủ nghĩa xã hội khoa học do C.Mác, Ph.Ăngghen và V.I.Lênin nêu ra

Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã khẳng định rõ tính khoa học và tính đúng đắn của học thuyết này trên cơ sở kế thừa và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời không ngừng đổi mới và hoàn thiện. Hệ thống tư tưởng này chỉ rõ: Chủ nghĩa Mác-Lênin là tư tưởng chỉ đạo cơ bản của Đảng và nhân dân Trung Quốc, phải kiên trì và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin thì mới có thể lãnh đạo sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc ngày càng tốt hơn.

Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa Xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới nhấn mạnh rằng chủ nghĩa Mác - Lênin là lý luận khoa học, lý luận của nhân dân, lý luận thực tiễn và lý luận mở; lập trường nhân dân, độc lập tự chủ, quan điểm thực tiễn, mối liên hệ phổ biến và lịch sử thế giới đều là những phương pháp luận cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Đồng thời, Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa Xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới cũng nhấn mạnh phải kiên trì vị trí chỉ đạo của chủ nghĩa Mác - Lênin, xây dựng hệ thống các ngành khoa học xã hội và nhân văn mang đặc sắc Trung Quốc như hệ thống học thuật, hệ thống diễn ngôn; bồi dưỡng và phát triển đội ngũ nhân tài khoa học xã hội và nhân văn. Điều này thể hiện sự khẳng định đầy đủ về tính khoa học và sự ghi nhận cao độ về tính đúng đắn của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Thông qua việc kế thừa, phát triển và đổi mới chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã cung cấp sự chỉ đạo lý luận khoa học cho sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, thể hiện đầy đủ sự khẳng định về tính khoa học và tính đúng đắn của chủ nghĩa Mác - Lênin-Lênin.

4.1.1.2. Khẳng định nhu cầu vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa xã hội khoa học cho phù hợp với bối cảnh cụ thể của từng quốc gia

Trong hơn một trăm năm qua, mọi lý luận và thực tiễn của Đảng Cộng sản Trung Quốc đều xoay quanh việc tìm kiếm một con đường đúng đắn phù hợp với điều kiện cụ thể của nước mình. Trong suốt chặng đường đấu tranh trăm năm, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì xuất phát từ tình hình cơ bản của đất nước, tự mình nghiên cứu và giải quyết các vấn đề Trung Quốc. Đây chính là nguyên nhân căn bản dẫn đến thành công của sự nghiệp cách mạng, xây dựng và cải cách đất nước; đồng thời là kết quả từ

bài học xương máu mà chủ nghĩa giáo điều đã gây ra cho sự nghiệp của Đảng và nhân dân, được Đảng Cộng sản tổng kết một cách sâu sắc.

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã khẳng định và nhấn mạnh tính tất yếu và ý nghĩa thực tiễn về mặt lý luận của việc đổi mới sáng tạo chủ nghĩa xã hội phù hợp với điều kiện cụ thể của đất nước. Không chỉ kiên trì những nguyên tắc cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng này còn kết hợp với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc, thúc đẩy sự phát triển mới trong quá trình Trung Quốc hóa, hiện đại hóa chủ nghĩa Mác - Lênin. Thông qua quá trình khám phá con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã cung cấp cho thế giới một mô hình hiện đại hóa hoàn toàn mới, phá vỡ định kiến “Tây phương hoá”, thể hiện nhu cầu vận dụng và phát triển một cách đổi mới về lý luận chủ nghĩa xã hội.

Báo cáo Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc năm 2022 đã tổng kết nội dung cốt lõi của Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới thành “10 điều làm rõ”, “14 kiên trì” và “13 thành tựu nổi bật”. Qua những nội dung và quan điểm cơ bản này, có thể thấy rõ những sáng kiến, tư tưởng và chiến lược quản lý đất nước mới mẻ này vừa kế thừa rõ nét những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin và các nguyên tắc cơ bản của chủ nghĩa xã hội khoa học, vừa không ngừng đổi mới theo thời đại. Ví dụ, kể từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, các đồng chí Đảng Cộng sản Trung Quốc lấy đồng chí Tập Cận Bình làm đại diện đã đề xuất rõ ràng trong lý luận tư tưởng lấy nhân dân làm trung tâm và quan điểm phát triển đặt con người lên hàng đầu, tuyên bố rõ ràng: “Nguyện vọng của nhân dân về cuộc sống tốt đẹp hơn chính là mục tiêu phấn đấu của chúng ta”. Tư tưởng quan trọng của Tập Cận Bình về kiên trì lấy nhân dân làm trung tâm là sự phát triển và làm phong phú thêm quan điểm duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lênin trong bối cảnh lịch sử mới. Một quan điểm cơ bản của chủ nghĩa duy vật lịch sử Marx chính là: quần chúng nhân dân là người sáng tạo ra lịch sử, là động lực cơ bản thúc đẩy lịch sử tiến lên.

Các sáng kiến khác như quan điểm phát triển mới với lý luận về lực lượng sản xuất của chủ nghĩa Mác - Lênin, dân chủ nhân dân toàn quá trình với tư tưởng dân chủ nhân dân của chủ nghĩa Mác - Lênin, đi sâu cải cách một cách toàn diện với các nguyên lý cơ bản về quan hệ sản xuất và lực lượng sản xuất của chủ nghĩa Mác - Lênin, quan điểm “non xanh nước biếc là núi vàng núi bạc” với tư tưởng về mối quan hệ giữa

con người và tự nhiên của chủ nghĩa Mác - Lênin, hiện đại hóa mô hình Trung Quốc với lý luận hiện đại hóa của chủ nghĩa Mác - Lênin, quản lý Đảng một cách nghiêm minh toàn diện với học thuyết xây dựng Đảng của chủ nghĩa Mác - Lênin... tất cả đều là biểu hiện tập trung của việc kiên trì và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin trong thời đại mới, đều là những thành tựu lý luận quan trọng đạt được từ việc kiên trì kết hợp nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc, không ngừng trả lời những câu hỏi của thời đại và nhân dân.

4.1.1.3. Lịch sử trăm năm của Đảng Cộng sản Trung Quốc chính là một bộ lịch sử không ngừng thúc đẩy thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin

Báo cáo chính trị của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX Đảng Cộng sản Trung Quốc đã chỉ rõ, Đảng Cộng sản Trung Quốc tại sao có thể làm được, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc tại sao tốt, xét đến cùng là vì chủ nghĩa Mác - Lênin đúng đắn, là vì chủ nghĩa Mác - Lênin thời đại hóa Trung Quốc hóa chắc chắn. Chủ nghĩa Mác là tư tưởng chỉ đạo căn bản của Đảng Cộng sản Trung Quốc về xây dựng Đảng và xây dựng đất nước, phát triển Đảng và phát triển đất nước. Từ thời cận đại đến nay, đối diện với nỗi nhục của Tổ quốc, nỗi khổ của nhân dân, sự suy kiệt của nền văn minh, chính chủ nghĩa Mác - Lênin đã thành công dẫn dắt phong trào cứu nước, chỉ đạo thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc, chỉ rõ hướng đi cho nhân dân Trung Quốc đang khổ đau trong bóng tối, từ đó thay đổi sâu sắc tiền đồ vận mệnh của quốc gia và dân tộc.

Chủ nghĩa Mác là chân lý phổ biến đặt ở đâu đều đúng đắn, nhưng không phải là giáo điều mà là kim chỉ nam hướng dẫn hành động, cho nên phải Trung Quốc hóa, thời đại hóa thì mới có thể mọc rễ, ăn sâu vào lòng người. Các nhà kinh điển Mácxít từ lâu đã chỉ ra rằng, chủ nghĩa Mác - Lênin “chỉ cung cấp những nguyên lý chỉ đạo chung, và việc áp dụng những nguyên lý này, cụ thể là ở Anh khác với Pháp, ở Pháp khác với Đức, ở Đức khác với Nga”, và việc áp dụng thực tế các nguyên lý chung “phải được thay đổi bất cứ lúc nào và bất cứ nơi đâu dựa trên điều kiện lịch sử lúc bấy giờ” [154].

Sau những tổn thất to lớn mà chủ nghĩa giáo điều gây ra trong những năm đầu, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã nhận thức sâu sắc rằng, sức mạnh vĩ đại của chủ nghĩa Mác - Lênin nằm ở chỗ nó gắn liền với thực tiễn cách mạng cụ thể của từng quốc gia. Nếu chủ nghĩa Mác - Lênin không có các đặc điểm của Trung Quốc thì cũng chỉ là chủ nghĩa Mác - Lênin trừu tượng và trống rỗng. Do đó, phải làm cho nó mang những đặc điểm cần thiết của Trung Quốc trong mỗi biểu hiện của nó. Trải qua một chặng đường

dài, Đảng Cộng sản Trung Quốc lần lượt sáng lập ra tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, hình thành tư tưởng quan trọng "Ba đại diện", quan điểm phát triển một cách khoa học, sáng lập nên tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình, cung cấp chỉ đạo lý luận khoa học vừa kế thừa truyền thống vừa theo kịp thời đại cho sự phát triển sự nghiệp của Đảng và nhân dân. Có thể nói, lịch sử của Đảng Cộng sản Trung Quốc chính là một bộ sử không ngừng thúc đẩy thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, chính là bộ sử không ngừng thúc đẩy đổi mới và sáng tạo lý luận. Sở dĩ Đảng Cộng sản Trung Quốc có thể tìm ra con đường cách mạng, xây dựng và cải cách chính xác, hoàn thành các nhiệm vụ gian khổ mà các lực lượng chính trị khác từ thời cận đại đến nay không làm được, chính là vì Đảng luôn coi chủ nghĩa Mác - Lênin là chỉ dẫn tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động, không ngừng thúc đẩy thời đại hoá Trung Quốc hóa, chủ nghĩa Mác - Lênin và vận dụng vào chỉ đạo thực tiễn.

Chủ nghĩa Mác Trung Quốc hoá tập trung giải quyết vấn đề "phù hợp với điều kiện cụ thể của Trung Quốc", và chủ nghĩa Mác - Lênin thời đại hóa tập trung giải quyết vấn đề "đáp ứng nhu cầu của thời đại". Đối với người Cộng sản Trung Quốc mà nói, hai bên xét đến cùng là thống nhất, Chủ nghĩa Mác Trung Quốc hóa chân chính tất nhiên là chủ nghĩa Mác - Lênin thời đại hóa, chủ nghĩa Mác - Lênin thời đại hóa chân chính cũng tất nhiên là chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc hóa. Đối mặt với những vấn đề mới đặt ra trong sự phát triển của Trung Quốc đương đại và thế giới hiện nay, chỉ có kiên trì giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, tiến lên cùng thời đại, tìm kiếm sự thật và thực dụng, thúc đẩy chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc hóa và thời đại hóa trong việc không ngừng trả lời câu hỏi của Trung Quốc, câu hỏi của thế giới, câu hỏi của nhân dân, câu hỏi của thời đại, mới có thể giữ mãi được sức sống của chủ nghĩa Mác - Lênin.

4.1.1.4. Không ngừng thúc đẩy thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin và vận dụng để chỉ đạo thực tiễn

Trăm năm phấn đấu của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã thể hiện sức sống mạnh mẽ của chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình cho rằng, lấy lịch sử làm gương, mở ra tương lai, phải kiên trì quan sát thời đại, nắm bắt thời đại, dẫn dắt thời đại bằng lập trường, quan điểm, phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin, tiếp tục thúc đẩy sự kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế cụ thể của Trung Quốc, kết hợp với văn hóa

truyền thống ưu tú của Trung Quốc, tiếp tục viết nên một chương mới về thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

Về những vấn đề quan trọng của thời đại như: kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc như thế nào trong thời đại mới, làm thế nào để kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, xây dựng cường quốc hiện đại hóa xã hội như thế nào, làm thế nào để xây dựng cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội, xây dựng chính đảng cầm quyền chủ nghĩa Mác - Lênin lâu dài như thế nào và làm thế nào... Đồng chí Tập Cận Bình đã đưa ra một loạt ý tưởng mới, tư tưởng mới, chiến lược mới mang tính cơ bản về quản lý đất nước, là người sáng lập chủ yếu của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình là chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc đương đại, chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI, là tinh hoa thời đại của văn hóa Trung Hoa và tinh thần Trung Quốc, đã thực hiện bước nhảy vọt mới của Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

Đảng Cộng sản Trung Quốc không ngừng thúc đẩy thời đại hóa, Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, không ngừng mở ra cảnh giới mới của chủ nghĩa Mác - Lênin, cung cấp chỉ đạo lý luận khoa học cho sự phát triển sự nghiệp của Đảng và nhân dân, đóng góp sáng tạo quan trọng cho việc làm phong phú và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin. Dưới sự chỉ đạo khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin và thành quả Trung Quốc hóa, dân tộc Trung Hoa đã đón nhận bước nhảy vọt vĩ đại từ “đứng lên”, “giàu lên” đến “mạnh lên” và sự nghiệp phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa đã bước vào tiến trình lịch sử không thể đảo ngược.

4.1.1.5. Thống nhất sự kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin với sự phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin

Hơn trăm năm qua, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã thống nhất sự kiên trì với phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, luôn luôn giữ vững nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, coi chủ nghĩa Mác - Lênin là vũ khí tư tưởng mạnh mẽ để nhận thức thế giới, nắm bắt quy luật, theo đuổi chân lý, cải tạo thế giới. Đồng thời giải quyết vấn đề của mình một cách sáng tạo dựa trên thực tế cách mạng, xây dựng, cải cách của Trung Quốc, không ngừng thúc đẩy thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, để chủ nghĩa Mác - Lênin luôn tỏa sáng ánh sáng chân lý, thể hiện sức mạnh của chân lý.

Kiên trì nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin. Tập Cận Bình nêu rõ: “Chủ nghĩa Mác mặc dù ra đời cách đây hơn một thế kỷ rưỡi, nhưng lịch sử và hiện thực đều chứng minh nó là lý luận khoa học, đến nay vẫn có sức sống mạnh mẽ” [86]. Phát triển

chủ nghĩa Mác - Lênin phải kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin. Lịch sử cách mạng, xây dựng, cải cách của Trung Quốc đã chứng minh, sở dĩ Đảng Cộng sản Trung Quốc có thể giành được thành tựu vĩ đại trong sự nghiệp, nguyên nhân cơ bản chính là Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm tư tưởng chỉ đạo. Chủ nghĩa Mác đã làm cho Đảng Cộng sản Trung Quốc có một thế giới quan và phương pháp luận khoa học, có vũ khí tư tưởng mạnh mẽ để nhận thức và cải tạo thế giới, làm cho Trung Quốc sáng tạo ra kỳ tích phát triển chưa từng có trong lịch sử nhân loại.

Kiên trì theo kịp thời đại để làm phong phú và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin. Ph.Ăngghen nhấn mạnh: “Toàn bộ thế giới quan của C.Mác không phải là giáo lý, mà là phương pháp. Nó cung cấp không phải là giáo điều sẵn có, mà là điểm xuất phát để nghiên cứu sâu hơn và phương pháp sử dụng cho loại nghiên cứu này” [160; 224]. Kết hợp với thực tế, kết hợp với quần chúng, là đặc điểm và ưu điểm của người Cộng sản Trung Quốc khi vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết vấn đề Trung Quốc. Chủ nghĩa Mác có thể phát huy tác dụng trong thực tiễn Trung Quốc hay không, mấu chốt nằm ở việc có thể kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế cụ thể và đặc điểm thời đại của Trung Quốc hay không.

Hơn trăm năm qua, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã vận dụng nguyên lý khoa học, tinh thần khoa học, phương pháp khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin vào giải quyết các vấn đề thực tế trong các thời kỳ lịch sử, không ngừng tổng kết kinh nghiệm mới, kịp thời trả lời câu hỏi của Trung Quốc, câu hỏi của thế giới, câu hỏi của nhân dân, câu hỏi về thời đại, không ngừng thúc đẩy thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, dùng lý luận khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc hóa dẫn dắt thực tiễn vĩ đại, làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin tỏa ra ánh sáng chân lý chói lọi ở Trung Quốc.

4.1.1.6. Mở ra một cảnh giới mới của chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc đương đại và chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI

Trung Quốc đương đại đang trải qua sự đổi mới thực tiễn to lớn và độc đáo nhất trong lịch sử nhân loại. Nhiệm vụ cải cách, ổn định và phát triển rất nặng nề, những mâu thuẫn, rủi ro và thách thức ngày càng nhiều. Thử thách đối với quản lý đất nước đều cũng chưa từng có. Cùng với đó, sự biến đổi sâu sắc của cục diện thế giới trong vòng thế kỷ qua, đã đặt ra nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn cần được trả lời ngay. Đáp ứng yêu cầu đó, Đảng Cộng sản Trung Quốc đề xuất, phải kiên trì quan sát thời đại, nắm bắt thời đại, dẫn dắt thời đại bằng lập trường, quan điểm, phương pháp của chủ

nghĩa Mác - Lênin, không ngừng đi sâu nhận thức về quy luật cầm quyền của Đảng Cộng sản, quy luật xây dựng xã hội chủ nghĩa, quy luật phát triển của xã hội loài người, không ngừng mở ra cảnh giới mới của chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc đương đại và chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI.

C.Mác và Ph.Ănggen chỉ ra rằng: “Nội dung thực sự của tất cả các hệ thống tạo nên thời đại đều được hình thành do nhu cầu của thời kỳ mà các hệ thống này được tạo ra.” Với lòng dũng cảm lý luận phi thường, trí tuệ chính trị xuất sắc và sứ mệnh lớn lao của chính trị gia, nhà tư tưởng, chiến lược gia chủ nghĩa Mác - Lênin, Tập Cận Bình đã thực hiện một loạt sáng tạo lý luận mới có ý nghĩa tiên phong để ứng phó với sự thay đổi của thời đại, đứng đầu thời đại và đi đầu thời đại. Với tư cách là nội dung chủ yếu của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình, “Năm trong một”, “Bốn toàn diện”, “Mười điều làm rõ”, “Mười bốn kiên trì”, đã trả lời sâu sắc những vấn đề cơ bản về mục tiêu tổng thể, nhiệm vụ tổng thể, bố cục tổng thể, bố cục chiến lược và phương hướng phát triển, phương thức phát triển của Trung Quốc.

Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình vừa giữ vững “tổ tiên” (tư tưởng văn hóa truyền thống ưu tú), vừa nói ra nhiều “lời mới” (tư tưởng mới), với hàng loạt ý tưởng mới, tư tưởng mới, chiến lược mới mang tính độc đáo về quản lý đất nước, đã có những phát triển sáng tạo quan trọng đối với triết học chủ nghĩa Mác - Lênin, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học. Tiêu biểu như: đề xuất kiên trì nhân dân là trên hết, đã phát triển được quan điểm duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lênin; đề xuất quán triệt quan niệm phát triển mới một cách đầy đủ, chính xác, toàn diện, đã phát triển được lý luận lực lượng sản xuất của chủ nghĩa Mác - Lênin; đề xuất nền dân chủ nhân dân toàn quá trình, đã phát triển được tư tưởng dân chủ nhân dân của chủ nghĩa Mác - Lênin; đề xuất con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, đã phát triển được lý luận hiện đại hóa của chủ nghĩa Mác - Lênin; đề xuất cách mạng tự thân để Đảng Cộng sản Trung Quốc nhảy ra khỏi chu kỳ lịch sử, đã phát triển được học thuyết xây dựng Đảng của chủ nghĩa Mác - Lênin... Những sáng tạo lý luận mới kết hợp với thời đại và thực tiễn mới này đã làm sâu sắc hơn nhận thức về quy luật cầm quyền của Đảng Cộng sản, quy luật xây dựng chủ nghĩa xã hội, quy luật phát triển của xã hội loài người với tầm nhìn hoàn toàn mới.

Ở Trung Quốc đương đại, kiên trì và phát triển tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình, chính là thực sự kiên trì và phát triển chủ

nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng đó là kết tinh lý luận quan trọng của thành tựu lịch sử và sự thay đổi lịch sử kể từ Đại hội XVII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay, thực hiện bước nhảy vọt lịch sử và thăng hoa sáng tạo của Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là cơ sở tư tưởng để tập hợp toàn Đảng và nhân dân các dân tộc trong nước phấn đấu không ngừng để thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa, là chỉ đạo lý luận và dẫn dắt phương hướng phát triển công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới.

4.1.1.7. “Hai sự kết hợp” đã mở rộng nội hàm cơ bản và cách thức thực hiện thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin

Báo cáo chính trị của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX Đảng Cộng sản Trung Quốc nhấn mạnh, chỉ có kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế cụ thể của Trung Quốc, kết hợp với văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Quốc, kiên trì vận dụng chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, mới có thể trả lời chính xác những vấn đề quan trọng mà thời đại và thực tiễn đưa ra, mới có thể luôn duy trì môi trường sôi nổi và sức sống mạnh mẽ của chủ nghĩa Mác - Lênin. “Hai sự kết hợp” đã chỉ ra sâu sắc con đường cơ bản để thúc đẩy sự đổi mới lý luận của Đảng, nói rõ “bí ẩn cây thường xanh” của lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin thời đại hóa và Trung Quốc hóa.

Chủ nghĩa Mác chỉ khi được mọi người thừa nhận phổ biến, mới có thể trở thành tín ngưỡng chân thành lâu dài; chỉ khi được quần chúng nhân dân nắm giữ, mới có thể chuyển hóa thành lực lượng vật chất mạnh mẽ. Tập Cận Bình đã chỉ ra sâu sắc từ góc độ “hai sự kết hợp”: “Văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Hoa có lịch sử lâu đời, sâu rộng và sâu sắc, là kết tinh trí tuệ của nền văn minh Trung Hoa. Nó chứa đựng những nguyên tắc của nền văn minh Trung Hoa như thế giới vì dân, dân là gốc của đất nước, cai trị bằng đức hạnh, Cải cách xưa và đổi mới, bổ nhiệm người xứng đáng, hòa hợp thiên nhiên và con người, không ngừng phấn đấu và tự cường, có đạo đức, tin cậy và hòa hợp, tử tế với láng giềng v.v... Là những biểu hiện quan trọng của vũ trụ quan, thế giới quan, xã hội quan, đạo đức quan được tích lũy trong quá trình sản xuất và đời sống lâu dài của người Trung Quốc, rất phù hợp với đề xuất giá trị quan của chủ nghĩa xã hội khoa học.”[113].

Coi trọng cao độ “hai sự kết hợp”, thể hiện sự tự tin văn hóa và tự giác văn hóa mạnh mẽ của Đảng Cộng sản Trung Quốc và nhân dân Trung Quốc, chắc chắn sẽ làm

cho lý luận của Đảng Cộng sản Trung Quốc kết hợp chặt chẽ hơn với lịch sử văn minh 5000 năm huy hoàng của dân tộc Trung Hoa, giành được nguồn tài nguyên văn hóa tư tưởng vô cùng dồi dào, cũng chắc chắn sẽ làm cho lý luận của Đảng ta cắm rễ sâu hơn trên đất Trung Quốc, đi vào trong lòng hàng trăm triệu người dân. Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới được hình thành trong quá trình thúc đẩy “hai sự kết hợp”, là tấm gương sáng về sự kiên trì “hai sự kết hợp”.

Chỉ có cắm rễ vào miền đất màu mỡ lịch sử văn hóa của nước mình, dân tộc mình, cây chân lý của chủ nghĩa Mác - Lênin mới có thể rễ sâu lá tốt. Kiên trì “hai sự kết hợp”, đòi hỏi phải nắm vững một cách toàn diện và có hệ thống những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, đòi hỏi phải nắm bắt sâu sắc và chính xác về tình hình của đất nước, đòi hỏi phải tôn trọng đầy đủ nền văn hóa truyền thống ưu tú của dân tộc mình.

Đảng Cộng sản Trung Quốc đề xuất, phải lấy “hai sự kết hợp” làm con đường căn bản để thúc đẩy thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời tiếp tục thúc đẩy sự kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế cụ thể của Trung Quốc, kiên định tự tin về lịch sử, tự tin về văn hóa, kiên trì lấy cổ đề dùng trong hiện tại, đổi mới cái cũ, kết nối tinh hoa tư tưởng chủ nghĩa Mác - Lênin với tinh hoa văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa, kết hợp với quan niệm giá trị chung mà quần chúng nhân dân sử dụng hàng ngày nhưng không chú ý, tiếp tục thúc đẩy sự kết hợp giữa nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa.

4.1.1.8. Viết nên một chương mới trong thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin trong thực tiễn “Sáu điều phải kiên trì”

Báo cáo của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã chỉ ra: “Không ngừng viết nên một chương mới trong quá trình thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin là trách nhiệm lịch sử trang trọng của những người Cộng sản Trung Quốc đương đại. Tiếp tục đẩy mạnh đổi mới lý luận trên cơ sở thực tiễn, trước hết phải nắm vững thế giới quan và phương pháp luận của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới, kiên trì và vận dụng tốt lập trường, quan điểm và phương pháp xuyên suốt trong đó.”[113]. Báo cáo đã khái quát và trình bày từ 6 phương diện, nhấn mạnh: phải kiên trì nhân dân là trên hết, phải kiên trì tự tin tự lập, phải kiên trì giữ gìn chính trực sáng tạo, phải tuân thủ định hướng văn đề, phải kiên trì quan niệm hệ thống, phải kiên trì lòng chí thiên hạ. Đây là một sự tổng

kết ở tầm cao thế giới quan và phương pháp luận của Đảng Cộng sản Trung Quốc, nêu ra phương pháp khoa học, con đường chính xác thúc đẩy sáng tạo lý luận, thể hiện sâu sắc lập trường, quan điểm, phương pháp của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình.

“Sáu điều phải kiên trì” tạo thành một chỉnh thể hữu cơ liên kết với nhau, thống nhất trong nội bộ, xuyên suốt thể hiện trong toàn bộ nội dung “Mười điều làm rõ”, “Mười bốn kiên trì”, “Mười ba thành tựu”. Phải kiên trì nhân dân là trên hết, thể hiện thuộc tính bản chất của lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, là lập trường giá trị căn bản của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình; phải kiên trì tự tin tự lập, là chỗ đứng vững chắc của toàn bộ lý luận và thực tiễn của Đảng ta, là đặc tính tinh thần bên trong của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình; Phải kiên trì giữ gìn chính trực sáng tạo, là yêu cầu nội bộ để quán triệt đường lối tư tưởng của Đảng, là phẩm chất lý luận rõ nét của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình; phải kiên trì định hướng vấn đề, là đặc điểm nổi bật của chủ nghĩa Mác - Lênin, là phong cách rõ nét của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình; phải kiên trì quan niệm hệ thống, là nhận thức luận và phương pháp luận quan trọng của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, là phương pháp tư tưởng và phương pháp làm việc cơ bản của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình; Phải kiên trì lòng chí thiên hạ, thể hiện tầm nhìn rộng lớn của hành trình đại đạo và thiên hạ vi công của Đảng ta, thể hiện đầy đủ tầm nhìn và cảnh giới đặc biệt của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình.

"Sáu điều phải kiên trì" không chỉ là những điểm cơ bản cần nắm vững để hiểu sâu sắc tư tưởng của Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới, mà còn là những điểm cơ bản cần phải luôn kiên trì để tiếp tục đẩy mạnh đổi mới lý luận. Nắm bắt và vận dụng tốt "sáu điều phải kiên trì", thì có thể lĩnh hội tốt hơn nội hàm khoa học, thực chất tinh thần, yêu cầu thực tiễn của tư tưởng này, chuyển hóa chúng thành tu dưỡng chính trị, tổ chức lý luận, tu dưỡng đạo đức và bản lĩnh làm tròn trách nhiệm của đông đảo cán bộ đảng viên. Thực hiện được "sáu điều phải kiên trì", sẽ làm cho nhận thức về chân lý càng trở nên sâu sắc hơn, góp phần làm rõ thêm những cống hiến nguyên bản cho chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời không ngừng viết nên những chương mới về thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

4.2. Ý nghĩa thực tiễn của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với thế giới đương đại

4.2.1. Góp phần bảo vệ và phát triển chủ nghĩa xã hội trên thế giới sau sự biến động Liên Xô năm 1991

Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, đã trở thành bộ phận quan trọng trong hệ thống lý luận về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc kể từ khi được đề xuất. Tư tưởng này không chỉ cung cấp sự chỉ đạo khoa học cho sự phát triển của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, mà còn có những đóng góp sâu sắc trong việc bảo vệ và phát triển sự nghiệp xã hội chủ nghĩa thế giới sau sự sụp đổ của Liên Xô năm 1991, mang lại sức mạnh mới cho phong trào xã hội chủ nghĩa toàn cầu.

Sau khi Liên Xô sụp đổ, phương Tây từng tuyên bố về "sự kết thúc của lịch sử", cho rằng chủ nghĩa tư bản là hình thái tối cao của sự phát triển xã hội loài người. Tuy nhiên, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, thông qua cải cách mở cửa, Trung Quốc đã giải quyết hiệu quả tình trạng nghèo nàn lạc hậu về kinh tế và vấn đề ấm no của nhân dân, thực hiện bước nhảy vọt vĩ đại từ đứng lên đến giàu có, phá vỡ luận điệu đó. Sự ra đời của Tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới càng chứng minh chủ nghĩa xã hội vẫn tràn đầy sức sống và năng lượng trong thế kỷ XXI. Hơn 40 năm cải cách mở cửa, Trung Quốc đã đạt được thành tựu to lớn trên các mặt kinh tế, khoa học công nghệ, an sinh xã hội, văn hóa, môi trường sinh thái và hợp tác quốc tế.

Trong lĩnh vực kinh tế, Trung Quốc đã trở thành nền kinh tế lớn thứ hai thế giới, với tổng giá trị sản phẩm trong nước (GDP) tăng gấp 33,5 lần so với năm 1978, sở hữu hệ thống công nghiệp hoàn chỉnh và chuỗi cung ứng đồng bộ. Năm 2024, quy mô nền kinh tế Trung Quốc đạt khoảng 135 nghìn tỷ nhân dân tệ, ngành chế tạo Trung Quốc chiếm 34% sản lượng công nghiệp toàn cầu, gấp 2 lần Mỹ và 3 lần EU, sự đóng góp của Trung Quốc vào tăng trưởng kinh tế thế giới đạt khoảng 30%.

Trong lĩnh vực khoa học công nghệ, Công nghệ đường sắt cao tốc đạt trình độ dẫn đầu thế giới, trở thành biểu tượng cho "tốc độ Trung Quốc", số KM đường sắt cao tốc đạt 38 nghìn Km. Sự nghiệp hàng không vũ trụ đạt được bước đột phá lớn, tàu vũ trụ Thần Châu đã phóng được thành công, chương trình thăm dò Mặt Trăng Hằng Nga, tàu thăm dò sao Hỏa Thiên Văn 1 đã được triển khai tốt đẹp. Công nghệ 5G Trung Quốc dẫn đầu toàn cầu, với quy mô xây dựng trạm phát sóng và số lượng người dùng đứng đầu thế giới, thúc đẩy sự phát triển nhanh chóng của kinh tế số.

Trong lĩnh vực an sinh xã hội, thành tựu xóa đói giảm nghèo với quy mô lớn đã thu hút sự chú ý của toàn thế giới. Trong 40 năm cải cách mở cửa, Trung Quốc đã có gần 800 triệu người thực hiện thoát nghèo, chiến thắng trong cuộc chiến xóa đói giảm nghèo, giải quyết triệt để vấn đề nghèo cùng cực mang tính lịch sử, đóng góp to lớn cho sự nghiệp giảm nghèo toàn cầu. Về mặt giáo dục Trung Quốc, mức độ phổ cập giáo dục được nâng cao đáng kể. Năm 2024, số năm đi học trung bình của lực lượng lao động (16-59 tuổi) đạt 11,21 năm. Về mặt Y tế, điều kiện y tế được cải thiện rõ rệt. Năm 2024, tuổi thọ trung bình người Trung Quốc đạt 79 tuổi, bảo hiểm y tế cơ bản dành cho toàn dân.

Trong lĩnh vực văn hóa, Trung Quốc kiên định tự tin về văn hóa, văn hóa truyền thống ưu tú được bảo tồn và phát triển một cách sáng tạo. Các sản phẩm văn hóa mang tính sáng tạo được ưa chuộng gấp bội, quy mô ngành công nghiệp văn hóa không ngừng mở rộng. Hoạt động sáng tác và truyền bá các sản phẩm văn hóa như điện ảnh, âm nhạc, văn học ngày càng phát triển phồn thịnh. Tính đến cuối năm 2023, Trung Quốc có 5.058 di tích văn hóa trọng điểm cấp quốc gia, 1.557 di sản văn hóa phi vật thể mang tính tiêu biểu cấp quốc gia, 6.091 bảo tàng trên toàn quốc, 43 di sản được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa Phi vật thể của Nhân loại, số lượng đứng đầu thế giới.

Trong lĩnh vực môi trường sinh thái, kể từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Trung Quốc đã đề ra chiến lược tổng thể "Năm trong một" trong đó bao gồm xây dựng văn minh sinh thái, đưa ra các quan điểm mới như "Trung Quốc tươi đẹp", "non xanh nước biếc chính là núi vàng núi bạc". Chất lượng không khí đã đạt được thay đổi mang tính lịch sử. So với năm 2015, năm 2021 nồng độ PM2.5 trung bình tại các thành phố cấp địa khu trở lên giảm 34,5%, tỷ lệ ngày đạt chuẩn chất lượng không khí đạt tới 87,5%, trở thành quốc gia cải thiện chất lượng không khí nhanh nhất thế giới. Về mặt chất lượng nước, Trung Quốc cơ bản xóa bỏ tình trạng nước đen hôi tại các đô thị, đảm bảo an toàn nước uống.

Trung Quốc đã ban hành Luật Phòng chống ô nhiễm đất đai, triển khai các biện pháp kiểm soát rủi ro ô nhiễm đất đai. Tỷ lệ nước biển ven bờ đạt chất lượng tốt đạt 81,3%, trữ lượng rừng toàn quốc đạt 19,493 tỷ m³, tỷ lệ che phủ rừng đạt 24,02%. Trung Quốc đã thiết lập 35 khu vực ưu tiên bảo tồn đa dạng sinh học, 112 loại động thực vật quý hiếm đặc hữu được tái thả về tự nhiên. Trong 10 năm qua, cường độ phát thải carbon của Trung Quốc đã giảm 34,4%. Đến cuối năm 2024, Trung Quốc đã hoàn

thành công trình "khép kín vành đai xanh" bao quanh sa mạc Taklamakan, là sa mạc lớn nhất Trung Quốc với tổng chiều dài khoảng 3.046 km. Xung quanh sa mạc đã hình thành vành đai phòng hộ chắn cát bằng thảm thực vật dài 2.761 Km.

Trong lĩnh vực hợp tác quốc tế, Trung Quốc đã đạt được sự phát triển nhanh chóng trong thương mại đối ngoại. Tính đến năm 2023, Trung Quốc đã duy trì vị trí số 1 thế giới về thương mại hàng hóa trong 7 năm liên tục, với tổng kim ngạch xuất nhập khẩu đạt tới 5.936 nghìn tỷ USD. Năm 2013, Trung Quốc đề xuất sáng kiến "Vành đai và Con đường", thu hút 113 quốc gia tham gia hợp tác, trở thành đối tác thương mại lớn nhất của 68 nước trong số đó. Trung Quốc cũng cùng các nước xây dựng 22 khu thí điểm thương mại tự do. Những thành tựu nổi bật trong mở cửa đã đưa hợp tác kinh tế-thương mại lên một tầm cao mới.

Trung Quốc tích cực tham gia quản trị kinh tế toàn cầu, thúc đẩy cải cách và xây dựng hệ thống thương mại đa phương. Trung Quốc ngày càng đóng vai trò quan trọng trong các tổ chức quốc tế như Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) và Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á-Thái Bình Dương (APEC) v.v..

4.2.2. Góp phần kinh nghiệm thực tiễn hùng vĩ tiêu biểu cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội trên thế giới

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã luận giải sâu sắc ý nghĩa quan trọng của việc chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc bước vào thời đại mới, xác định rõ mâu thuẫn xã hội chủ yếu của Trung Quốc trong thời kỳ mới, đề ra phương châm chiến lược "bốn toàn diện": xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện đại hóa đất nước một cách toàn diện, đi sâu cải cách một cách toàn diện, quản trị đất nước theo pháp luật một cách toàn diện, quản lý Đảng nghiêm minh một cách toàn diện. Tư tưởng này đã cung cấp kinh nghiệm thực tiễn tiêu biểu cho sự nghiệp chủ nghĩa xã hội thế giới, thể hiện rõ ở những điểm sau:

(1) Thực tiễn thành công của con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc

Con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là con đường rực rỡ nhất của chủ nghĩa xã hội đương đại, trở thành trụ cột vững chắc cho sự chấn hưng chủ nghĩa xã hội thế kỷ XXI. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đoàn kết lãnh đạo nhân dân các dân tộc đi theo con đường độc lập tự chủ, trải qua các thắng lợi vĩ đại của cách mạng, xây dựng và cải cách, sáng tạo và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, thay đổi căn bản vận mệnh của nhân dân Trung Hoa.

Đặc biệt từ khi cải cách mở cửa, Trung Quốc đã đạt được những thành tựu to lớn như phát triển kinh tế; ổn định chính trị; phồn vinh văn hóa; hài hòa xã hội; môi trường trong lành; đoàn kết dân tộc; tiến gần nhất tới mục tiêu phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa. Kinh nghiệm này mang lại sự lựa chọn mới cho chủ nghĩa xã hội thế giới, mở rộng con đường hiện đại hóa cho các nước đang phát triển.

(2) Ưu thế của chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc

Chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là một mô hình thể hiện rõ rệt tính ưu thế trong thế giới đương đại, đóng vai trò thực tiễn về chế độ thúc đẩy tiến trình xã hội chủ nghĩa thế kỷ XXI. Kể từ thực hiện công cuộc cải cách mở cửa, chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã dần hoàn thiện các thể chế chính trị cơ bản, thể chế kinh tế cơ bản, cũng như các thể chế chính trị, kinh tế, văn hóa và xã hội khác, tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển và tiến bộ của đất nước. Ưu thế của chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới đã tích lũy kinh nghiệm phong phú về quản trị xã hội hiện đại, đồng thời đóng góp thực tiễn quan trọng vào việc phát triển xã hội chủ nghĩa thế kỷ XXI.

(3) Tự tin và bao dung của văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc

Văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là một hình thái văn minh tự tin, khởi mở và bao dung, trở thành nguồn lực mạnh mẽ thúc đẩy sự phát triển của chủ nghĩa xã hội thế kỷ XXI. Đảng Cộng sản Trung Quốc coi văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc vừa là tinh thần Trung Quốc, giá trị Trung Quốc, sức mạnh Trung Quốc, vừa là động lực tinh thần không thể thiếu để thúc đẩy toàn Đảng, toàn quân và nhân dân các dân tộc tiến lên phía trước, không ngừng phát triển và mở rộng sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Văn hóa chủ nghĩa xã hội đặc sắc bao gồm nhiều tầng nấc từ tín ngưỡng, lý tưởng, giá trị quan đến hệ tư tưởng chủ nghĩa xã hội, đồng thời chứa đựng nội dung phong phú như tinh hoa văn hóa nhân loại, văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa, văn hóa cách mạng và văn hóa tiên tiến chủ nghĩa xã hội. Sự tự tin về văn hóa này vừa đảm bảo gìn giữ cội nguồn, tiếp thu tinh hoa bên ngoài và hướng tới tương lai, vừa thể hiện được tinh thần "quý hòa thượng trung" (coi trọng sự hòa hợp và trung dung), "thiện giải năng dung" (khéo thông hiểu và bao dung), "hậu đức tải vật" (đức dày nâng đỡ vạn vật), "hòa nhi bất đồng" (hòa hợp nhưng không đồng nhất). Giữ vững nguyên tắc nhưng không ngừng đổi mới, không ngừng vươn lên trong cải cách; học hỏi cái hay của thiên hạ để không ngừng hoàn thiện chính mình trong mở cửa.

(4) Thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã đề xuất sáng kiến thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại, thúc đẩy xây dựng một thế giới hòa bình lâu dài, an ninh toàn diện, phồn vinh chung, cởi mở bao dung, sạch đẹp, làm phong phú và phát triển lý luận lịch sử thế giới của chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng này cung cấp góc nhìn lý luận mới và con đường thực tiễn cho sự nghiệp chủ nghĩa xã hội thế giới, đồng thời mang đến tín hiệu phát triển mạnh mẽ về hợp tác cùng thắng cho các quốc gia có hệ thống chế độ khác nhau. Nó nhấn mạnh rằng nhân dân các nước cần chung tay hợp tác, cùng ứng phó với những thách thức toàn cầu, thúc đẩy hệ thống quản trị toàn cầu phát triển theo hướng công bằng và hợp lý hơn.

(5) Con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc cho mô hình mẫu đối với các nước nghèo, kém phát triển

Con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc đã đóng góp mới cho nhân loại. Trên cơ sở quá trình tìm tòi và thực tiễn lâu dài kể từ thành lập nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, đặc biệt là từ cải cách mở cửa, Trung Quốc đã thành công sáng tạo và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc trong thời đại mới, mở ra con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc. Kinh nghiệm thực tiễn này đã mở rộng sự lựa chọn phương thức đi lên hiện đại hóa cho các nước đang phát triển, phá vỡ sự phụ thuộc vào mô hình hiện đại hóa phương Tây, cung cấp tư duy phát triển mới mẻ cho những quốc gia và dân tộc vừa mong muốn phát triển nhanh vừa kiên định giữ vững độc lập tự chủ. Đồng thời, mô hình này trở thành bài học tham khảo quý báu cho các nước trên thế giới, đặc biệt là những nước theo đuổi con đường phi tư bản chủ nghĩa và phi tân tự do chủ nghĩa, góp phần thúc đẩy sự phát triển đa dạng của thế giới.

Tóm lại, thông qua những thực tiễn thành công, tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã cung cấp cho phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới một tấm gương về con đường phát triển, thể chế, văn hóa và tư duy quản trị đất nước, qua đó khẳng định ưu thế đặc thù và giá trị phổ quát của chủ nghĩa xã hội Trung Quốc.

4.2.3. Đóng góp phần một lựa chọn hoàn toàn mới cho các nước đang phát triển thực hiện hiện đại hóa

Từ thời cận đại đến nay, do sự phát triển nhanh chóng của chủ nghĩa tư bản phương Tây, giai cấp tư sản đã chi phối và thống trị trong đời sống xã hội; tiến trình

hiện đại hóa bắt đầu được các nước phương Tây thúc đẩy và nền văn minh phương Tây cũng từng chiếm được vị trí chủ đạo trong một thời gian dài. Một số người ủng hộ "luận thuyết về chủ nghĩa trung tâm phương Tây" đã tuyên bố rằng phương Tây là trung tâm của thế giới, họ cho rằng các nước phát triển phương Tây nằm ở vị trí ưu thế về thể chế và văn hóa, cao hơn nhiều so với các nước khác. Theo quan điểm này, con đường hiện đại hóa của các nước trên thế giới chỉ có một lối thoát, đó là tuân theo mô hình thể chế và giá trị quan của các nước tư bản phương Tây. Bị ảnh hưởng bởi quan niệm này, nhiều quốc gia đã lựa chọn hiện đại hóa theo con đường tư bản chủ nghĩa, nhưng hầu hết các kết quả đều bị thất bại. Trong quá trình thúc đẩy hiện đại hóa, có một bộ phận các nước đang phát triển bất chước, thậm chí rập khuôn theo mô hình phát triển của phương Tây, bắt chước mô hình vận hành ấy trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, sinh thái. Về mặt chính trị, coi chế độ dân chủ phương Tây là tiêu chuẩn, một mực theo đuổi dân chủ hóa chính trị; về mặt kinh tế, hoàn toàn phụ thuộc vào các nước tư bản chủ nghĩa phương Tây, làm cho hiện tượng tư bản trực lợi càng ngày càng nghiêm trọng; về mặt văn hóa, ra sức theo đuổi chủ nghĩa tự do, nhấn mạnh tự chủ và cá tính, thiếu sự bao dung đầy đủ; về mặt sinh thái, lấy việc khai thác tài nguyên quá mức, ô nhiễm quá mức để đổi lấy tăng trưởng kinh tế ngắn hạn. Nhưng kết quả là, hầu hết các nước đang phát triển này đều không đạt được sự thịnh vượng và giàu mạnh như mong muốn, ngược lại, do theo đuổi một chiều sự tăng trưởng của cải, dẫn đến sự khác biệt rõ ràng giữa các khu vực, sự chênh lệch giàu nghèo nghiêm trọng, gây gia tăng mâu thuẫn xã hội. Xã hội trường kỳ rung chuyển bất an, thậm chí đánh mất tính độc lập kinh tế của bản thân, đảng phái mọc lên san sát, chính trị náo động cũng ngày càng thường xuyên, cuối cùng chế độ ấy cũng không thể tránh khỏi tình trạng khốn khổ.

Đồng chí Tập Cận Bình đã chỉ rõ: "Kinh tế của nhiều nước phương Tây tiếp tục suy thoái, phân hóa hai cực gia tăng, mâu thuẫn xã hội ngày càng sâu sắc, cho thấy mâu thuẫn giữa xã hội hóa sản xuất vốn có của chủ nghĩa tư bản và tư hữu tư liệu sản xuất vẫn tồn tại, nhưng hình thức biểu hiện và đặc điểm tồn tại khác nhau." [117]. Bản chất của thời đại hiện nay và đặc điểm giai đoạn của nó đã hình thành một loạt các vấn đề lớn mang tính toàn cầu. Hệ thống quản trị chủ nghĩa tư bản hiện đại được hỗ trợ bởi logic tư bản đã trở thành một "cụm mâu thuẫn" và "đồng vấn đề". Các nước đang phát triển muốn tìm kiếm một con đường phát triển phù hợp với điều kiện phát triển của mình, vừa có thể thực hiện thịnh vượng kinh tế, vừa có thể duy trì ổn định chính trị là khá khó khăn.

Lựa chọn con đường phát triển đúng đắn là điều quan trọng nhất đối với sự phát triển hiện đại hóa của một quốc gia. Trung Quốc không đi sao chép theo mô hình phát triển cố định của phương Tây, không đi theo con đường chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân, mà lựa chọn đi theo con đường mang đặc sắc Trung Quốc, thích ứng với yêu cầu của thời đại trên cơ sở kiên trì chủ nghĩa xã hội.

Trung Quốc là một quốc gia cổ có lịch sử văn minh năm nghìn năm, cũng là một quốc gia có dân số lớn trên thế giới, trong quá trình kiên trì đi theo con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, đã phá giải được rất nhiều tình cảnh khó khăn trong sự phát triển của xã hội loài người, thực hiện phát triển một cách chất lượng cao, cung cấp sự lựa chọn hoàn toàn mới cho tư tưởng và thực tiễn hiện đại hóa của các nước đang phát triển trên thế giới.

Không giống như nhiều nước phương Tây quảng cáo mô hình phát triển của riêng mình là “giá trị phổ quát”, tùy tiện quát roi, chỉ trích phương thức phát triển khác với mình, con đường phát triển của Trung Quốc đã chứng minh bằng thực tiễn: Mô hình tư bản chủ nghĩa không phải là lối thoát duy nhất cho sự phát triển của thế giới. Không thể nghi ngờ, hiện đại hóa là trào lưu mang tính thế giới mà các quốc gia cùng theo đuổi, nó tượng trưng cho sự tiến bộ nhanh chóng của lực lượng sản xuất và sự phát triển cao độ của xã hội loài người, là mục tiêu mà nhân dân thế giới hướng tới. Hiện đại hóa của Trung Quốc là thực tiễn thành công của hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, là hiện đại hóa phù hợp với thực tế phát triển và xu thế phát triển của nước mình, là hiện đại hóa thúc đẩy sự phát triển của lực lượng sản xuất nước mình, đồng thời kiên trì mở cửa đối ngoại, mưu cầu sự phát triển chung của thế giới, cùng thắng, cùng có lợi. Con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc đã cung cấp kinh nghiệm tham khảo và lựa chọn mới cho những nước đang phát triển vừa mong muốn phát triển kinh tế, vừa có thể bảo vệ quyền lợi của mình, duy trì độc lập của mình, đã mở rộng con đường phát triển hiện đại hóa, củng cố niềm tin và quyết tâm đi theo con đường phù hợp với thực tế của nước mình, phù hợp với tình hình quốc gia của mình. Nhận định chuẩn xác của Tập Cận Bình về sự phát triển và thay đổi của tình hình thế giới cũng như trong nước, đã chứng tỏ đường lối chủ nghĩa xã hội hiện đại do Trung Quốc mở ra đã cung cấp phương án mới nhất và hỗ trợ lớn nhất cho tất cả các nước đang phát triển trên thế giới lựa chọn con đường chủ nghĩa xã hội mang tính hiện đại."

Trong bài phát biểu quan trọng tại lễ khai mạc Đối thoại cấp cao giữa Đảng Cộng sản Trung Quốc và các đảng chính trị thế giới, Tập Cận Bình nêu rõ: “Đảng Cộng sản

Trung Quốc là một Đảng vì hạnh phúc của nhân dân Trung Quốc, cũng là Đảng vì sự nghiệp tiến bộ của nhân loại. Đảng Cộng sản Trung Quốc là đảng chính trị lớn nhất thế giới. Tôi đã nói rồi, lớn thì phải có dáng vẻ lớn. Tất cả những gì Đảng Cộng sản Trung Quốc đã làm, đều là vì hạnh phúc của nhân dân Trung Quốc, vì sự phục hưng của dân tộc Trung Hoa, vì hòa bình và phát triển của nhân loại” [91]. Trung Quốc vứt bỏ luật rừng cá lớn nuốt cá bé, khiển trách/lên án hành vi bá quyền, tuân theo tôn chỉ của Hiến chương Liên hợp quốc và năm nguyên tắc chung sống hòa bình, thực hiện quan niệm hòa bình, phát triển, hợp tác, cùng thắng lợi, đồng thời thúc đẩy hòa bình và phát triển thế giới, cho nên cũng đã tác động lớn đến vị trí chủ đạo lâu dài của mô hình hiện đại hóa phương Tây về kinh tế, chính trị và văn hóa, phá vỡ nhận thức hẹp hòi thường lấy tiêu chuẩn giá trị phương Tây làm tiêu chuẩn để đánh giá các quốc gia khác. Con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là một loại tham chiếu hoàn toàn mới, bắt đầu tiến vào sân khấu thế giới một cách toàn diện. Con đường, lý luận, chế độ, văn hóa xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc không ngừng phát triển, mở rộng con đường hiện đại hóa của các nước đang phát triển, cung cấp sự lựa chọn hoàn toàn mới cho các quốc gia dân tộc trên thế giới vừa mong muốn tăng nhanh phát triển vừa mong muốn duy trì độc lập của mình.

4.2.4. Đóng góp trí tuệ Trung Quốc cho quản trị toàn cầu

Thế giới đang trong thời kỳ phát triển lớn, thay đổi lớn, điều chỉnh lớn, hòa bình và phát triển vẫn là chủ đề của thời đại. Nhưng từ góc độ thực tế, chúng ta cũng đang ở trong một thế giới thường xuyên có nhiều thách thức. Sự tăng trưởng kinh tế của thế giới cần thêm động lực mới, phát triển cần cân bằng và bao trùm hơn, khoảng cách giàu nghèo còn phải được thu hẹp, các vấn đề nóng trong khu vực vẫn liên tục xảy ra, chủ nghĩa khủng bố đang lan rộng. Cuộc khủng hoảng quản trị toàn cầu do sự thiếu hụt/thâm hụt hòa bình, sự thiếu hụt/thâm hụt phát triển, sự thiếu hụt/thâm hụt quản trị và chủ nghĩa bảo hộ thương mại cùng tạo thành những thách thức chung đối với toàn nhân loại. Những vấn đề này chủ yếu là do sự bất hợp lý của trật tự quốc tế hiện có và hệ thống quản trị toàn cầu. Tập Cận Bình chỉ ra: "Loại trật tự quốc tế và hệ thống quản trị toàn cầu nào tốt cho thế giới và tốt cho người dân của tất cả các quốc gia trên thế giới phải được thảo luận bởi người dân của tất cả các quốc gia, không được bởi một quốc gia hay một số ít người nào quyết định. Trung Quốc sẽ tích cực tham gia xây dựng hệ thống quản trị toàn cầu, nỗ lực đóng góp trí tuệ của Trung Quốc vào việc hoàn thiện quản trị toàn cầu, cùng với nhân dân các nước trên thế giới, thúc đẩy trật tự quốc tế và hệ thống quản lý toàn cầu phát triển theo hướng công bằng và hợp lý hơn." [87].

Từ sau Đại hội Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ XVIII đến nay, Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm nòng cốt đã trù tính tổng thể hai đại cục trong nước và quốc tế, nhìn rõ xu thế tiền đồ - vận mệnh của nhân dân các nước trên thế giới ngày càng gắn bó chặt chẽ với nhau, đồng thời thuận theo và dẫn dắt trào lưu hòa bình, phát triển, hợp tác, cùng thắng lợi của thời đại, đưa ra chủ trương xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại. Tháng 2 năm 2017, tại phiên họp thứ 55 của Ủy ban Phát triển xã hội Liên hợp quốc, lần đầu tiên khái niệm "xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại" được đưa vào nghị quyết của Liên hợp quốc. Vào tháng 11 năm 2017, Hội nghị Ủy ban thứ nhất của Đại hội đồng Liên hợp quốc lần thứ 72 về giải trừ vũ khí và các vấn đề an ninh quốc tế đã thông qua hai nghị quyết an ninh: "Các biện pháp thiết thực hơn nữa để ngăn chặn các cuộc chạy đua của không quân tại vũ trụ" và "Không đặt vũ khí tại ngoài không (vũ trụ) trước tiên"; một lần nữa ý tưởng "xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại" được tiếp nhận vào nghị quyết đó, đây là lần đầu tiên ý tưởng này được đưa vào văn bản an ninh của Liên hợp quốc. Trung Quốc giữ vững quan niệm phát triển mọi người cùng tốt lên, thúc đẩy toàn cầu hóa kinh tế mở cửa, bao dung, bao trùm, cân bằng, cùng thắng lợi, kiên trì quan niệm quản trị toàn cầu cùng thương lượng, cùng xây dựng, cùng hưởng thụ và quan niệm an ninh mới về cộng đồng, tổng hợp, hợp tác, bền vững, xây dựng bố cục an ninh công bằng chính nghĩa, cùng xây dựng cùng hưởng, xây dựng hệ thống quản trị toàn cầu phản ánh lực lượng khách quan đối với thực tế, và hơn thế là đã chỉ ra phương hướng và con đường để nhân loại giải quyết các vấn đề khó khăn như thiếu hụt hòa bình, thiếu hụt phát triển và thiếu hụt quản trị. Kiên trì con đường phát triển hòa bình, thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại, là một bộ phận quan trọng trong tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình, là sự phát triển sáng tạo đối với nhận thức của chủ nghĩa Mác - Lênin về quy luật phát triển của xã hội loài người, là đóng góp lý luận quan trọng và thúc đẩy thực tiễn mới của Trung Quốc đối với sự phát triển của hòa bình thế giới.

Đồng chí Tập Cận Bình đưa ra một loạt tư tưởng mới, quan điểm mới, làm sâu sắc thêm nhận thức về quy luật phát triển của xã hội loài người, cũng trả lời cụ thể câu hỏi thực tế và bức thiết "Thế giới làm sao vậy, chúng ta phải làm sao". Đây chính là thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại, chung tay xây dựng ngày mai tốt đẹp hơn, thể hiện đầy đủ nhận thức của Đảng Cộng sản Trung Quốc về tính quy luật của triển vọng văn minh nhân loại đã đạt đến độ cao lịch sử mới. Xây dựng

cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại, đã trở thành quan niệm phát triển cốt lõi mà Trung Quốc cung cấp cho thế giới để thuận theo xu thế toàn cầu hóa kinh tế, thể hiện tầm nhìn toàn cầu, ý chí thế giới và trách nhiệm của một nước lớn trong việc thống nhất sự phát triển của bản thân với sự phát triển chung của nhân loại, có sức hấp dẫn về lý luận, sức hấp dẫn về tư tưởng và sức sống về thực tiễn mạnh mẽ, được ngày càng nhiều quốc gia và nhân dân trên toàn cầu công nhận. Trong khi tuyên bố thực hiện mở cửa một cách toàn diện với tấm lòng rộng lớn hơn và tâm thế mạnh dạn hơn, Trung Quốc cũng thể hiện mong muốn tạo ra nhiều cơ hội cho thế giới bằng sự phát triển của mình, chia sẻ thành quả phát triển với nhân dân thế giới, tìm hiểu quy luật phát triển của xã hội loài người thông qua thực tiễn sâu sắc của mình và chia sẻ với các nước khác. Phương án Trung Quốc đang bước vào quá trình thực tiễn thúc đẩy toàn cầu hóa kinh tế mới. Sự công nhận chung và hưởng ứng tích cực của cộng đồng quốc tế đối với phương án Trung Quốc về hệ thống quản trị toàn cầu đã làm nổi bật ý nghĩa phổ quát của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình dưới tầm nhìn quản trị toàn cầu.

4.2.5. Định hướng cho phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới

Từ khi ra đời đến nay, chủ nghĩa xã hội đã có lịch sử hơn 500 năm, thực hiện sự phát triển từ không tưởng đến khoa học, từ lý luận đến thực tiễn, từ một nước đến nhiều nước. Đặc biệt là thắng lợi vĩ đại của Cách mạng Tháng Mười Nga đã đưa chủ nghĩa xã hội khoa học đi từ lý luận đến thực tiễn, từ lý tưởng đến hiện thực, mở ra một kỷ nguyên mới cho sự phát triển của lịch sử nhân loại. Sau Chiến tranh Thế giới II, trên địa cầu xuất hiện một số nước xã hội chủ nghĩa, phong trào cộng sản và công nhân quốc tế cũng phát triển mạnh mẽ. Những biến động mạnh ở Liên Xô và Đông Âu diễn ra vào cuối những năm 80 và đầu những năm 90 của thế kỷ 20 đã khiến phong trào này gặp phải những trở ngại nghiêm trọng và rơi vào tình trạng suy thoái. Bước vào thế kỷ 21, các nước tư bản phương Tây nảy sinh nhiều vấn đề nghiêm trọng, sức ảnh hưởng trên thế giới không ngừng giảm xuống, mà chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thì đạt được nhiều thành tựu rực rỡ, phong trào chủ nghĩa xã hội ở các nước và khu vực khác cũng có sự phát triển. Tuy nhiên, tình trạng hai chế độ vừa hợp tác vừa đấu tranh sẽ tồn tại lâu dài, sự phát triển của chủ nghĩa xã hội thế giới còn một chặng đường dài. Phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới có thể thực sự thoát khỏi tình trạng suy thoái và phát triển chấn hưng hay không, xu thế “Đông thăng Tây hạ” có thể thay đổi xu thế tổng thể “Tư cường xã nhược” hay không, trở thành một vấn đề quan trọng cần phải trả lời.

Những thay đổi mạnh mẽ ở Đông Âu và sự tan rã của Liên Xô đã tuyên bố kết thúc Chiến tranh Lạnh, thế giới tư bản chủ nghĩa tung bừng, phong trào Quốc tế Cộng sản rơi vào tình trạng thoái trào. Vào thời điểm đó, một số học giả và chính khách phương Tây nóng lòng tuyên bố chủ nghĩa Mác - Lênin, chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản đã kết thúc, hoan hô rằng lịch sử đã cáo chung trong chế độ tư bản chủ nghĩa. Chính thời điểm đó, đồng chí Đặng Tiểu Bình đã kiên quyết chỉ ra trong bài nói chuyện nổi tiếng ở miền Nam Trung Quốc: "Tôi tin chắc rằng, những người tán thành chủ nghĩa Mác - Lênin trên thế giới sẽ ngày càng nhiều lên, bởi vì chủ nghĩa Mác - Lênin là khoa học."

Trong "Tuyên ngôn của Cộng sản", C.Mác và Ph.Ăngghen đã làm sáng tỏ tính nhất quán giữa việc thực hiện "giải phóng bản thân" và "giải phóng thế giới" của giai cấp vô sản, đồng thời khẳng định chắc chắn rằng sứ mệnh lịch sử của giai cấp vô sản là giải phóng toàn nhân loại mới có thể tự giải phóng chính mình. Tập Cận Bình nêu rõ: "Mặc dù thời đại hiện nay của chúng ta đã có những thay đổi to lớn và sâu sắc so với thời đại của C.Mác, nhưng nhìn từ góc độ 500 năm của chủ nghĩa xã hội thế giới, chúng ta vẫn đang ở trong thời đại lịch sử mà chủ nghĩa Mác - Lênin đã chỉ ra."

Từ sau Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc đến nay, Trung ương Đảng do đồng chí Tập Cận Bình làm nòng cốt đã không chút dao động giương cao ngọn cờ vĩ đại của chủ nghĩa xã hội theo kiểu Trung Quốc trên thế giới, kiên trì và phát triển con đường hiện đại hoá mô hình Trung Quốc, làm cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc ngày càng tràn đầy sức sống mạnh mẽ. Tập Cận Bình nêu rõ: "Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là chủ nghĩa xã hội chứ không phải chủ nghĩa nào khác, các nguyên tắc cơ bản của chủ nghĩa xã hội khoa học không thể bị mất đi, nếu mất đi thì sẽ không phải là chủ nghĩa xã hội"[99]. Trịnh trọng tuyên bố với toàn thế giới rằng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc mà Đảng Cộng sản Trung Quốc và nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa kiên trì là sản phẩm kết hợp chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế Trung Quốc, phản bác mạnh mẽ những lời vu khống của một số người có dụng ý khác đối với mô hình chủ nghĩa xã hội của Trung Quốc. Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình đặc biệt nhấn mạnh kiên định với sự tự tin về con đường, tự tin về lý luận, tự tin về chế độ và tự tin về văn hóa của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đặc biệt nhấn mạnh phải luôn kiên trì và tăng cường sự lãnh đạo toàn diện của Đảng, kiên trì và quán triệt tư tưởng phát triển lấy nhân dân làm trung tâm,

kiên trì và thúc đẩy quản lý Đảng nghiêm minh toàn diện, từ đó giữ vững tính tiên tiến và trong sạch của Đảng. Từ lý luận và thực tiễn, điều này đã chứng minh đầy đủ rằng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc không những không vứt bỏ những nguyên tắc cơ bản của chủ nghĩa xã hội khoa học, mà còn luôn kiên định giữ vững và phát triển những nguyên tắc cơ bản ấy.

Trước những biến động lớn chưa từng có của thế giới trong thế kỷ qua như: sự phân hóa giàu nghèo, khủng bố hoành hành, khủng hoảng người tị nạn, suy thoái sinh thái, dân túy tràn lan, chống toàn cầu hóa và nhiều vấn đề khác, đồng chí Tập Cận Bình nhấn mạnh: "Phân tích của C.Mác và Ph.Ăngghen về những mâu thuẫn cơ bản của xã hội chủ nghĩa tư bản không hề lỗi thời, quan điểm duy vật lịch sử về sự diệt vong tất yếu của chủ nghĩa tư bản, thắng lợi tất yếu của chủ nghĩa xã hội cũng không hề lỗi thời. Đây là xu thế chung không thể đảo ngược của sự phát triển lịch sử xã hội, nhưng con đường quanh co khúc khuỷu. Chủ nghĩa tư bản cuối cùng sẽ tiêu vong, thắng lợi cuối cùng của chủ nghĩa xã hội tất nhiên là một quá trình lịch sử rất dài." Quan điểm này là sự kiên trì và phát triển của luận điểm "hai cái tất yếu" và "hai cái không bao giờ" của chủ nghĩa Mác - Lênin, thể hiện sự tự tin cao độ về con đường, lý luận, thể chế và văn hóa. Người chỉ rõ thêm: "Cùng với sự phát triển không ngừng của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, chế độ của chúng ta chắc chắn sẽ ngày càng trưởng thành/chín chắn, tính ưu việt của chế độ chủ nghĩa xã hội Trung Quốc chắc chắn sẽ được thể hiện rõ hơn, và con đường của chúng ta chắc chắn sẽ ngày càng rộng lớn hơn."

4.2.6. Cung cấp thực tiễn đổi mới cho sự phát triển của xã hội loài người

Về quy luật phát triển của xã hội loài người, chủ nghĩa Mác - Lênin đã giải thích sâu sắc từ góc độ duy vật lịch sử và học thuyết giá trị thặng dư, đồng thời chỉ ra một cách sắc bén những tệ nạn và quy luật đặc thù của sự phát triển của chủ nghĩa tư bản, những tệ nạn này nhất định sẽ dẫn chế độ đó đi đến diệt vong, mà chủ nghĩa xã hội cũng sẽ dần dần thể hiện tính ưu việt của nó và giành được thắng lợi cuối cùng. Đây là quy luật tất yếu của sự phát triển xã hội loài người. Thực tiễn vĩ đại của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đã nói rõ sâu sắc: Sự phát triển của Trung Quốc trong thời đại mới phải đạt được "14 kiên trì", mới có thể tự giác vận dụng quy luật, thúc đẩy sự nghiệp vĩ đại của chủ nghĩa xã hội không ngừng giành được thắng lợi mới.

Căn cứ vào tình hình thực tế của đất nước, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã kịp thời đưa ra sự chuyển hóa của những mâu thuẫn chính. Quốc tình cơ bản của Trung

Quốc trong thời đại mới không thay đổi về thực chất, nhưng mâu thuẫn chủ yếu đã thay đổi theo sự tiến bộ của thời đại. Điều này đòi hỏi phải xuất phát từ thực tế, điều chỉnh quan hệ sản xuất để phù hợp với sự thay đổi của lực lượng sản xuất, làm phong phú và hoàn thiện kiến trúc thượng tầng nhằm đáp ứng nhu cầu ổn định và phát triển của nền kinh tế. Nhận thức được vai trò của quần chúng nhân dân, thể hiện trong quan niệm lấy nhân dân làm trung tâm. Lấy dân làm trời, đặt chân vào "nhân dân" để thiết kế chính sách quốc gia và cơ cấu của chế độ, lấy mục tiêu cùng chung giàu có làm giá trị của đất nước, lấy chấn hưng quốc gia làm nhiệm vụ/ưu tiên hàng đầu cho sự phát triển của Đảng cầm quyền.

Vấn đề nghèo đói không chỉ là một vấn đề xã hội hết sức nổi bật ở Trung Quốc, mà còn trở thành một trong những vấn đề bức thiết nhất cản trở sự tiến bộ của nhân loại hiện nay, nếu không triệt để xóa bỏ/rút rễ vấn đề này, thì sự chênh lệch giàu nghèo giữa các giai cấp sẽ không ngừng mở rộng, tính ổn định của kết cấu xã hội cũng khiến người dân lo lắng. Quá trình hiện đại hóa của Trung Quốc không ngừng đi vào chiều sâu đã làm cho Trung Quốc thuận lợi hoàn thành và đạt được mục tiêu giảm nghèo trước thời hạn, tuyên bố xóa đói giảm nghèo một cách tuyệt đối. Nhiệm vụ thoát nghèo không chỉ riêng thuộc về Trung Quốc, mà còn là mục tiêu mà nhân dân toàn cầu cần nỗ lực theo đuổi. Đối với vấn đề chiến lược quan trọng về kiên quyết thoát nghèo, Tập Cận Bình đã đi sâu vào các khu vực nghèo sâu trên cả nước để tiến hành điều tra nghiên cứu, nhấn mạnh điều quan trọng của tiến hành công tác xóa đói giảm nghèo là thoát nghèo chính xác, giải quyết vấn đề nghèo sâu ở các khu vực đặc biệt khó khăn mang tính lịch sử. Cách làm xóa đói giảm nghèo tuyệt đối của Trung Quốc đã cung cấp kinh nghiệm tham khảo cho các nước trên thế giới trong việc chiến thắng đói nghèo, có ý nghĩa quốc tế sâu sắc đối với việc đẩy nhanh tiến trình xóa đói giảm nghèo cũng như thúc đẩy sự phát triển tiến lên của xã hội loài người.

Sự thật một lần nữa chứng minh, chỉ có thống nhất tôn trọng quy luật phát triển xã hội với tôn trọng địa vị chủ thể của nhân dân, mới có thể tập hợp lực lượng kiên cường thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa. Với tầm nhìn sâu sắc, Tập Cận Bình đã nắm bắt kịp thời và chính xác những mâu thuẫn chính của xã hội Trung Quốc trong thời đại mới, cung cấp sự hỗ trợ lý luận mạnh mẽ cho việc nhận thức quy luật phát triển và thúc đẩy tiến trình đi lên của xã hội loài người.

4.2.7. Cung cấp mô hình quản trị cho các đảng chính trị trên thế giới

Tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình là sự hội tụ về tư tưởng và quan niệm từ khi thành lập Đảng đến nay. Dưới sự dẫn dắt của

tư tưởng này, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã tạo nên được bảo đảm vững chắc cho việc thúc đẩy hòa bình lâu dài trong cộng đồng quốc tế, thúc đẩy sự phát triển mạnh mẽ của sự nghiệp tiến bộ của nhân loại, đồng thời cũng đã tìm ra con đường mới cho các chính đảng cầm quyền lâu dài trên thế giới.

Tập Cận Bình chỉ ra rằng để tiến hành một cuộc đấu tranh mới trong giai đoạn lịch sử mới, "then chốt ở chỗ đảng và then chốt là ở chỗ con người." Với khả năng lãnh đạo mạnh mẽ của mình, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đạt được những thành tựu rực rỡ chưa từng có trong cuộc chiến chống dịch Covid-19, xóa đói giảm nghèo tuyệt đối, cải cách sâu rộng toàn diện hay thiết thực tăng cường công tác xây dựng Đảng; những thành tựu này thuộc về Trung Quốc, cũng thuộc về toàn nhân loại. Đảng Cộng sản Trung Quốc là chính đảng lớn nhất, cũng là một trong những chính đảng thành công nhất trên thế giới, trong quá trình dẫn dắt nhân dân Trung Quốc đi lên cường quốc hiện đại hóa, luôn luôn duy trì sức sống của bản thân, dũng cảm tự cách mạng mình. Như chủ tịch Tập Cận Bình đã nêu rõ, Đảng Cộng sản Trung Quốc là chính đảng có tinh thần tự cách mạng bản thân, đây cũng là phẩm chất đặc sắc của Đảng cầm quyền Mácxít. Về quy phạm và quản lý kỷ luật chính trị, quy tắc chính trị, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì yêu cầu cao hơn pháp luật, kỷ luật Đảng nghiêm khắc hơn đối với đảng viên, nỗ lực xây dựng một cách toàn diện hệ thống chế độ pháp quy trong Đảng nghiêm ngặt, khoa học và thực hiện có hiệu quả hơn. Trong vấn đề trừng trị tham nhũng, với lòng dũng cảm và quyết tâm "đánh hổ", "đập ruồi", "săn cáo" bằng lưỡi dao hướng vào bên trong, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đấu tranh toàn diện và sâu sắc để kiềm chế sự lây lan của các hiện tượng tiêu cực, chung sức thúc đẩy chính sách cơ bản là không dám tham nhũng, không thể tham nhũng và không muốn tham nhũng, đồng thời loại bỏ các mối đe dọa lớn nhất đối với sự cầm quyền lâu dài của Đảng với phương châm "xúc phạm hàng trăm nghìn người và không phụ lòng 1,4 tỷ dân". Nhằm vào những vấn đề xuất hiện trong nội bộ Đảng (như: xây dựng tổ chức yếu kém, ý thức tính đảng của Đảng viên còn mờ nhạt và việc chấp hành chính trị trong Đảng chưa đạt yêu cầu), Tập Cận Bình đề xuất: nắm bắt đúng đắn nhiệm vụ và trách nhiệm của Đảng trong cách mạng tự thân; xây dựng hệ thống lãnh đạo của Đảng bao quát toàn diện và phối hợp giữa các bên; dũng cảm đột phá rào cản cố định lợi ích tồn tại trên tư tưởng; phá bỏ xiềng xích từ các cơ chế, thể chế không công bằng, không hợp lý; tăng cường tuần tra và giám sát chính trị; loại bỏ mầm họa phá hoại chính trị và uy hiếp sự trong sạch trong nội bộ Đảng; cải thiện tình trạng tồi tệ và ô nhiễm của

môi trường chính trị từ nền tảng, làm cho hệ sinh thái chính trị của Đảng tỏa ra một bầu không khí mới.

Dưới sự dẫn dắt của tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình, Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc với nghị lực bền bỉ, sức mạnh chưa từng có đã đẩy mạnh quản lý Đảng một cách nghiêm minh toàn diện, bảo đảm vững chắc cho việc xây dựng đất nước hiện đại hóa. Tập Cận Bình đã đi sâu tăng cường xây dựng Đảng với quyết tâm mạnh mẽ, làm cho năng lực cầm quyền của Đảng không ngừng được nâng cao. Thành công này thực sự là bài học quý báu cho các chính đảng cầm quyền lâu dài của các quốc gia khác, không chỉ góp phần làm phong phú thêm kinh nghiệm trong việc quản lý và chỉnh đốn Đảng, mà còn đưa ra được nhiều chỉ dẫn hữu ích cho thực tiễn hoạt động của các Đảng.

4.3. Những yêu cầu cho việc tiếp tục phát triển sáng tạo tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đối với sự phát triển chung của Trung Quốc và thế giới đương đại

4.3.1. Nhận định về xu hướng biến đổi của tình hình thế giới theo tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới

4.3.1.1. Thế giới đang nằm ở giai đoạn phát triển lớn, biến đổi lớn và điều chỉnh lớn

Vào tháng 12 năm 2017, khi tiếp đại biểu dự Hội nghị Công tác Đại sứ quán nước ngoài, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã đưa ra luận điểm quan trọng “Thế giới đang nằm ở giai đoạn đối mặt với biến động lớn trăm năm chưa từng có”. Trong Báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc (năm 2019), Tổng Bí thư Tập Cận Bình chỉ ra rằng thế giới đang ở trong thời kỳ đại phát triển, đại biến đổi và đại điều chỉnh. Trong Báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc (năm 2022), Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh: “Hiện nay, những biến đổi của thế giới, thời đại và lịch sử đang diễn ra theo cách chưa từng có. Một mặt, xu thế lịch sử của hòa bình, phát triển, hợp tác và cùng thắng là không thể ngăn cản, lòng người hướng về và xu thế lớn đã quyết định tương lai tươi sáng của nhân loại. Mặt khác, những hành vi bá quyền, bá đạo, bắt nạt như ý mạnh hiếp yếu, lợi dụng thủ đoạn để cướp đoạt, đấu tranh tổng bằng không gây ra nguy hại sâu sắc, thâm hụt hòa bình, phát triển, an ninh và quản trị ngày càng trầm trọng, nhân loại đang đối mặt với những thách thức chưa từng có” [153].

Luận điểm “Thế giới đang trải qua những biến đổi chưa từng có trong trăm năm” của Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã nhanh chóng tạo được sự đồng thuận trong và ngoài

nước. Điều này cho thấy, nhận định xu hướng mới của Trung Quốc về tình hình thế giới đã trúng đích. Các nước phát triển, đặc biệt là Mỹ bắt đầu chuyển mâu thuẫn trong nước ra bên ngoài, tạo ra nhiều bất ổn thậm chí rủi ro hơn cho tình hình khu vực và toàn cầu. Chẳng hạn như cuộc xung đột chiến tranh Nga-Ukraine hiện nay, hay sự kiện Israel ném bom Gaza, Palestine, Lebanon, Syria, Iran..., khiến cho thế giới ngày nay càng thêm bất ổn, căng thẳng. Những biến động này vẫn đang trên đà leo thang.

4.3.1.2. Sự bất ổn của an ninh phi truyền thống trên thế giới

An ninh truyền thống là những lĩnh vực an ninh gắn liền với chiến tranh, quân sự và chính trị cường quyền; còn an ninh phi truyền thống thì bao gồm các lĩnh vực an ninh kiểu mới như an ninh kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học công nghệ, mạng Internet, sinh thái, tài nguyên, hạt nhân, lợi ích hải ngoại, cũng như an ninh vũ trụ, biển sâu, vùng cực địa và an ninh sinh học. Khi đề xuất quan điểm an ninh quốc gia tổng thể vào năm 2014, Tổng Bí thư Tập Cận Bình lần đầu tiên sử dụng khái niệm “truyền thống” và “phi truyền thống” trong các yếu tố cấu thành an ninh quốc gia, yêu cầu phải “vừa coi trọng an ninh truyền thống, vừa chú trọng an ninh phi truyền thống, xây dựng hệ thống an ninh quốc gia tích hợp an ninh chính trị, lãnh thổ, quân sự, kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học công nghệ, thông tin, sinh thái, tài nguyên, hạt nhân...” [191].

Mâu thuẫn chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa của các nước phát triển ngày càng gia tăng; tư tưởng dân tộc chủ nghĩa và dân túy chủ nghĩa có xu hướng nổi lên, kéo theo tình trạng phân cực chính trị và phân hoá trong xã hội; vấn đề công bằng và chính nghĩa đang nổi cộm ở nhiều nơi; chính trị đầu sỏ và sự suy thoái dân chủ dưới chế độ tư bản chủ nghĩa ngày càng trầm trọng; khoảng cách giàu nghèo vẫn trên đà nở rộng, sự suy giảm của giai cấp trung lưu đáng báo động; vấn đề di cư nổi lên cùng với mâu thuẫn sắc tộc leo thang, xung đột ngắn hạn kịch liệt thậm chí bạo loạn trên quy mô lớn thỉnh thoảng vẫn xảy ra... Những điều này khiến cho các nước phát triển đối mặt với tình hình vừa không thể duy trì hiện trạng, vừa không tìm được giải pháp tốt hơn cho các vấn đề trong nước trong thời gian ngắn, dẫn đến việc xử lý không được thỏa đáng.

4.3.1.3. Sự thách thức của cuộc chiến tranh thương mại giữa Trung Quốc với Mỹ

Sự kéo dài của cuộc khủng hoảng tài chính Mỹ và khủng hoảng nợ của châu Âu năm 2008 đã tác động mạnh mẽ đến toàn cầu. Từ ngày 23 tháng 3 năm 2018, Mỹ lần lượt áp thu thuế quan 25% và 10% đối với thép và nhôm nhập khẩu của Trung Quốc. Ngay sau đó, Mỹ công bố danh sách đề xuất sản phẩm đánh thuế điều tra 301 đối với Trung Quốc, liên quan đến các ngành công nghiệp như hàng không vũ trụ, công nghệ

thông tin và truyền thông, robot và máy móc, liên quan đến kim ngạch 50 tỷ USD, đề nghị mức thuế là 20%, khi đó Tổng thống Mỹ Trump “xem xét” tăng thêm thuế đối với 100 tỷ USD hàng hóa nhập khẩu của Trung Quốc. Sau đó, Bộ Thương mại Mỹ cấm bán sản phẩm điện thoại di động Huawei tại Mỹ, đồng thời cấm doanh nghiệp nước Mỹ bán bất kỳ công nghệ điện tử hoặc linh kiện thông tin nào cho nhà sản xuất thiết bị viễn thông Trung Quốc ZTE. Mỹ tăng thuế hải quan và quy định đối với Trung Quốc, mục đích là để loại bỏ Trung Quốc trong các chuỗi ngành kinh tế, dẫn đến nhập khẩu của Mỹ từ Trung Quốc giảm 9.9% trong giai đoạn 2018-2023, kéo theo xuất khẩu của Trung Quốc giảm khoảng 1.7%.

Tổng Bí thư Tập Cận Bình chỉ rõ: “Dù môi trường bên ngoài có thay đổi thế nào, Trung Quốc cũng sẽ kiên định niềm tin, giữ vững định lực, tập trung sức mạnh hoàn thành tốt công việc của mình.” Ngày 10 tháng 4 năm 2020, tại Phiên họp lần thứ VII của Ủy ban Tài chính Trung ương Trung Quốc, Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh cần xây dựng cục diện phát triển mới lấy “tuần hoàn nội địa làm chủ thể, tuần hoàn quốc tế và nội địa hỗ trợ lẫn nhau” [156].

Trung Quốc đẩy nhanh xây dựng cục diện phát triển mới, tháo gỡ các điểm nghẽn, điểm tắc trong chính sách “xuất khẩu chuyển hướng nội địa”, đồng thời mở rộng và tăng cường các chính sách kích cầu nội địa, khiến hiệu ứng dung nạp của thị trường nội địa ngày càng rõ nét. Theo thống kê, trong số hàng trăm nghìn doanh nghiệp Trung Quốc có hoạt động xuất khẩu thực tế năm 2024, gần 85% doanh nghiệp đồng thời triển khai hoạt động kinh doanh nội địa, với doanh thu nội địa chiếm gần 75% tổng doanh thu [205]. Với quy mô 1,4 tỷ dân và hơn 400 triệu người thuộc tầng lớp trung lưu, Trung Quốc sở hữu thị trường tiêu dùng lớn nhất và tiềm năng nhất thế giới, trở thành hậu phương vững chắc cho nền kinh tế Trung Quốc.

Ngày 11 tháng 4 năm 2025, Mỹ một lần nữa tăng thuế đối với hàng hóa Trung Quốc, từ 34% lên 145%. Ngày 16 tháng 4 năm 2025, Người phát ngôn Nhà Trắng Mỹ tuyên bố, do các biện pháp phản ứng của Trung Quốc, Mỹ sẽ áp mức thuế lên tới 245%. Thái độ kiên định và rõ rệt của Trung Quốc trước cuộc chiến thuế quan là: “Dùng đấu tranh để giành hợp tác thì hợp tác mới tồn tại, dùng nhượng bộ để cầu hợp tác thì hợp tác sẽ diệt vong.” Cuộc chiến thuế quan, Trung Quốc sẵn sàng đối mặt đến cùng. Nếu Mỹ muốn đàm phán, cửa Trung Quốc vẫn luôn rộng mở nhưng phải xem xét thái độ cũng Mỹ thế nào đã. Trung Quốc sẽ không lùi bước, không quỳ gối, kiên quyết bảo vệ quyền lợi của mình và các nước cùng chung vận mệnh. Cuộc chiến

thuế quan bao giờ kết thúc là do Mỹ quyết định, Mỹ muốn đánh bao lâu thì Trung Quốc sẵn sàng ứng chiến. Tuy nhiên, thị phần của Trung Quốc trong hàng nhập khẩu không phải của Mỹ đã tăng 2,3 %, thị phần xuất khẩu toàn cầu của Trung Quốc tăng 1,3 %. Có thể thấy rằng, thị phần xuất khẩu của Trung Quốc sang Mỹ giảm, nhưng đã tăng trong sự ổn định của thị phần xuất khẩu toàn cầu. Dưới thách thức chiến tranh thương mại của Mỹ, Trung Quốc đã bù đắp sự dè dặt và sức mạnh nội tại của kinh tế Trung Quốc.

Trung Quốc tích cực xây dựng thị trường đa dạng hóa, thể hiện khả năng thích ứng biến đổi mạnh mẽ với phương châm “phương Tây không sáng thì phương Đông sáng, phương Bắc không sáng thì phương Nam sáng” (Nghĩa là khi một hướng gặp bất lợi thì vẫn còn những hướng khác, làm việc cần linh hoạt thích ứng, không nên cứng nhắc, bảo thủ. Cũng chỉ ý là khi thị trường Mỹ gặp khó khăn, doanh nghiệp nên tích cực tìm kiếm cơ hội ở các thị trường mới nổi). Trong bối cảnh sự trỗi dậy của toàn cầu phía Nam, thị phần xuất khẩu sang Mỹ của Trung Quốc đã giảm 4,5% trong những năm qua, nhưng tỷ lệ trọng xuất khẩu sang các nước cùng xây dựng sáng kiến “Vành đai và Con đường” lại tăng 9,1%, giúp Trung Quốc trở thành đối tác thương mại chính của hơn 150 quốc gia.

Năm 2025, Hội chợ triển lãm Quảng Châu (Canton Fair) đã triển khai hoạt động quảng bá thu hút đầu tư toàn cầu. Từ thành phần khách hàng tham quan triển lãm cho thấy: các nước cùng xây dựng sáng kiến "Vành đai và Con đường" chiếm 72%, các nước BRICS chiếm 27,4%, thành viên OECD chiếm 15,4%, thành viên Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) chiếm 11,7%, các nước Trung Đông chiếm 14,3%, trong khi các nước Âu-Mỹ chỉ chiếm 10,5%, cho thấy hiệu quả rõ rệt của chiến lược đa dạng hóa thị trường[205]. Trong một thời đại đầy thách thức hiện nay, mở cửa luôn là nguyên tắc cần kiên trì, và hợp tác mãi là chìa khóa để phá vỡ thế bế tắc. Trung Quốc không bao giờ sợ hãi trước bất kỳ rủi ro hay thách thức nào, những biện pháp áp thuế bừa bãi của Mỹ không thể lay chuyển nền kinh tế Trung Quốc.

4.3.1.4. Xu hướng gia tăng sự đoàn kết giữa các nước phương nam toàn cầu

“Toàn cầu phương nam”, thông thường chỉ các nước đang phát triển bao gồm châu Phi, Mỹ Latinh và vùng Caribe, các đảo Thái Bình Dương cùng châu Á. Trung tâm Tài chính Hợp tác Nam-Nam định nghĩa “Toàn cầu phương Nam” là “Nhóm Tập thể 77 nước và Trung Quốc”. Từ tháng 10 năm 2015, trong buổi học tập tập thể lần thứ 27 của Bộ Chính trị Trung Quốc về cục diện và thể chế quản trị toàn cầu, Tổng

Bí thư Tập Cận Bình đã chỉ ra rằng, Cán cân lực lượng quốc tế thay đổi sâu sắc, các nước thị trường mới nổi và hàng loạt quốc gia đang phát triển đang tăng trưởng nhanh, sức ảnh hưởng mang tính quốc tế không ngừng nâng cao, đây là sự thay đổi mang tính cách mạng nhất trong cán cân lực lượng quốc tế kể từ thời cận đại”.

Sự trỗi dậy tập thể của Toàn cầu phương nam với những nước có nền kinh tế mới nổi và các nước đang phát triển làm đại diện, đã đóng góp tới 80% tăng trưởng kinh tế toàn cầu trong 20 năm qua, đồng thời nâng tỷ trọng GDP toàn cầu từ 24% lên hơn 40% trong 40 năm qua [128].

Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã chỉ rõ khi chủ trì Hội nghị Bàn tròn Hợp tác Nam-Nam do Trung Quốc và Liên Hợp Quốc cùng tổ chức tại trụ sở Liên Hợp Quốc năm 2015: “Hợp tác Nam-Nam là sáng kiến vĩ đại của các nước đang phát triển để cùng nhau vươn lên, là mối quan hệ hợp tác bình đẳng và tin cậy lẫn nhau, cùng có lợi và cùng thắng, đoàn kết và tương trợ lẫn nhau, giúp chúng ta mở ra con đường phát triển và thịnh vượng mới.” Tại phiên họp đầu tiên về “chủ đề chống đói nghèo” trong Hội nghị Thượng đỉnh G20 lần thứ XIX năm 2024, Tổng Bí thư Tập Cận Bình một lần nữa nhấn mạnh: “Trung Quốc luôn là một thành viên của Toàn cầu phương nam, là đối tác hợp tác lâu dài và đáng tin cậy của các nước đang phát triển, đồng thời là lực lượng hành động và thực chất ủng hộ sự nghiệp phát triển toàn cầu.”

Trung Quốc không ngừng đi sâu và mở rộng các cơ chế hợp tác then chốt như cơ chế BRICS, Tổ chức Hợp tác Thượng Hải (SCO), Nhóm tập thể 77 nước và Trung Quốc, hoàn thiện các khuôn khổ hợp tác đa phương gồm Diễn đàn Hợp tác Trung Quốc - Châu Phi (FOCAC), Diễn đàn Hợp tác Trung Quốc-Á Rập, Diễn đàn Trung Quốc-Mỹ Latinh, Diễn đàn Boao châu Á; thúc đẩy thành lập các cơ cấu tài chính đa phương như Ngân hàng Đầu tư Cơ sở hạ tầng châu Á (AIIB), Ngân hàng Phát triển Mới (NDB). Với phương châm “đổi mới phương thức hợp tác, nâng cao chất lượng hợp tác”, Trung Quốc kiên định bảo vệ lợi ích chính đáng của các nước phương nam, hỗ trợ các nước đang phát triển ứng phó với thách thức toàn cầu, tăng cường tiếng nói của các nước phương nam trong các vấn đề quốc tế. Những nỗ lực này chắc chắn sẽ mang lại nhiều cơ hội phát triển và sức mạnh mới cho cộng đồng các nước phương nam.

Trong chặng đường đoàn kết hợp tác và phát triển, Trung Quốc đã thể hiện đầy đủ trách nhiệm và vai trò của một quốc gia lớn. Trung Quốc đã hết sức cung cấp viện trợ phát triển cho hơn 160 quốc gia, cùng với hơn 150 quốc gia và hơn 30 tổ chức quốc tế chung tay xây dựng sáng kiến “Vành đai và Con đường”, hợp tác với hơn 100

quốc gia và nhiều tổ chức quốc tế (bao gồm LHQ) thúc đẩy hợp tác Sáng kiến Phát triển Toàn cầu, thành lập “Quỹ Phát triển Toàn cầu và Hợp tác Nam-Nam”, để hỗ trợ các nước đang phát triển như châu Phi giảm áp lực nợ. Đặc biệt tại Hội chợ triển lãm nhập khẩu quốc tế Trung Quốc (CIIE) 2024, Trung Quốc dành hơn 120 gian hàng miễn phí cho 37 quốc gia kém phát triển nhất [128].

Năm 2024, Trung Quốc nhập khẩu hàng hóa với giá trị 9.860 tỷ NDT từ các nước cùng tham gia xây dựng sáng kiến “Vành đai và Con đường”, tăng 2.7% so với năm 2023, chiếm 53.6% tổng giá trị nhập khẩu. Ngày 1 tháng 12 năm 2024, Trung Quốc thực hành chính sách miễn thuế 100% cho tất cả nhóm sản phẩm từ các nước kém phát triển nhất (LDCs) đã thiết lập quan hệ ngoại giao với Trung Quốc, đã lôi kéo kim ngạch xuất khẩu của các nước này trong tháng tăng 18.1%. Triển vọng nhập khẩu của Trung Quốc có không gian tăng trưởng rộng lớn cả ở hiện tại và tương lai, dự kiến đến năm 2030, riêng kim ngạch nhập khẩu từ các nước đang phát triển có thể vượt tới 8 nghìn tỷ USD [198].

Dưới sự dự kiến của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, sự vươn lên của toàn cầu các nước phương nam đang định hình lại thị trường kinh tế thế giới, sẽ trở thành lực lượng then chốt trong đổi mới trật tự quốc tế, tiếng nói của các nước phương nam trong các vấn đề quốc tế sẽ được tăng cường mạnh mẽ.

4.3.1.5. Xung đột vũ trang là do hệ quả cạnh tranh và bá quyền của tư bản chủ nghĩa

Sau khi Chiến tranh Lạnh kết thúc, chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền không hề biến mất, mà ngược lại, nó khoác lên lớp vỏ mới để tái xuất hiện trên trường chính trị quốc tế. Hiện nay, một số quốc gia đang đẩy mạnh chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền, đe dọa nghiêm trọng đến hòa bình, ổn định và an ninh toàn cầu, gây ra những hậu quả ngày càng tàn khốc. Một số nước tự phong là “cảnh sát toàn cầu”, giương cao cờ hiệu “chủ nghĩa tự do” và “giá trị phổ quát”, âm mưu duy trì thể thống trị bằng sức mạnh quân sự. Họ can thiệp thô bạo vào nội chính của các nước khác, kích động xung đột vũ trang như: Chiến tranh Iraq, Chiến tranh Afghanistan, Xung đột Nga-Ukraine, Xung đột Palestine-Israel, Căng thẳng leo thang Iran-Israel, Tình hình Trung Đông bất ổn chính là hệ quả từ chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền của một số nước tư bản chủ nghĩa.

Ngày 6 tháng 5 năm 2024, sau cuộc gặp gỡ với Tổng thống Pháp Emmanuel Macron tại Paris, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã cùng gặp họp báo chung và nêu rõ, bi

kịch xung đột Palestine-Israel kéo dài đến nay chính là cuộc thử thách đối với lương tri nhân loại. Cộng đồng quốc tế cần nỗ lực thúc đẩy cục diện ngừng bắn toàn diện, bền vững ngay lập tức tại Gaza, ủng hộ Palestine trở thành thành viên chính thức của Liên Hợp Quốc, khôi phục các quyền hợp pháp của dân tộc Palestine, tái khởi động đàm phán để đạt được hòa bình lâu dài ở Trung Đông.

Về vấn đề khủng hoảng Ukraine, Tổng Bí thư Tập Cận Bình nhấn mạnh, Trung Quốc không phải là bên tạo ra khủng hoảng, cũng không phải là bên liên quan hay tham gia. Nhưng Trung Quốc không bàng quan, mà luôn đóng vai trò tích cực vì hòa bình. Trung Quốc phản đối việc lợi dụng khủng hoảng Ukraine để đổ lỗi, bôi nhọ nước thứ ba hay kích động “Chiến tranh Lạnh mới”. Cường quốc phải có tư cách của cường quốc, cần thể hiện trách nhiệm lớn hơn, chứ không áp đặt luật chơi do một vài nước tự đặt ra, càng không thể để chủ nghĩa đơn phương của vài nước dẫn dắt toàn thế giới, thêm dầu vào lửa. Chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền chỉ mang lại bất ổn cho thế giới. Về leo thang căng thẳng Trung Đông do xung đột Iran-Israel, Tổng Bí thư Tập Cận Bình chỉ rõ: “Cộng đồng quốc tế, đặc biệt là các cường quốc có ảnh hưởng đặc thù tới các bên xung đột, cần nỗ lực giảm nhiệt tình hình leo thang, chứ không phải ngược lại.” Nhưng ngày 22 tháng 6 năm 2025, Tổng thống Mỹ Donald Trump đã thông báo chính thức tham chiến, ném bom cơ sở hạt nhân Iran, làm cho tình hình xung đột vũ trang leo thang khẩn cấp và phức tạp.

Vận mệnh và tương lai thế giới phải do tất cả các nước cùng nắm giữ, các vấn đề quốc tế phải được cùng nhau bàn bạc giải quyết. Sử dụng vũ lực không phải là cách thức đúng đắn để giải quyết tranh chấp quốc tế, mà chỉ làm gia tăng hận thù và mâu thuẫn. Dù các cuộc xung đột vẫn tiếp tục diễn ra và thậm chí có tình trạng leo thang, Trung Quốc vẫn kiên định và thúc đẩy giải quyết vấn đề quốc tế một cách hòa bình. Tổng Bí thư Tập Cận Bình cho rằng, đối thoại và giao tiếp mới là con đường đúng đắn để đạt được hòa bình lâu dài, khởi động đàm phán chính là lối thoát căn bản. Trung Quốc kêu gọi các bên khôi phục tiếp xúc và đối thoại, từng bước tích lũy lòng tin. Trung Quốc kiên định phản đối chủ nghĩa bá quyền và hành vi bất nạt, kiên quyết chống can thiệp vào công việc nội chính của nước khác, luôn đứng về phía công lý quốc tế và thực hiện chủ nghĩa đa phương chân chính.

4.3.2. Những nội dung cần tiếp tục bổ sung nghiên cứu

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là tư tưởng lý luận Trung Quốc hóa hiện đại hóa Chủ nghĩa Mác, không ngừng được phát

triển và sáng tạo. Tư tưởng này là nền tảng lý luận quan trọng chỉ đạo cho sự phát triển của Trung Quốc, cùng với sự phát triển của thời đại và sự chuyển đổi của xã hội, sẽ tiếp tục phát triển một cách sâu sắc hơn trên nhiều mặt. Thông qua nghiên cứu chuyên sâu về các công trình mới như sự hiểu biết về hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, lực lượng sản xuất chất lượng mới, cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại, phát triển dân chủ nhân dân toàn quá trình, xây dựng số hóa Trung Quốc, có thể cung cấp cơ sở lý luận và hướng dẫn thực tiễn vững chắc hơn để đạt được mục tiêu cường quốc hiện đại hóa của Trung Quốc. Chỉ có không ngừng đi sâu nghiên cứu tư tưởng này, mới có thể ứng phó tốt hơn những thách thức của thời đại mới, thúc đẩy sự nghiệp Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc không ngừng phát triển tiến lên.

4.3.2.1. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc

Hiện đại hóa, tức là quá trình chuyển đổi xã hội loài người từ văn minh truyền thống sang văn minh hiện đại. Việc thăm dò của Trung Quốc đối với hiện đại hóa, ban đầu đã trải qua nhiều thử thách, cho đến khi chủ nghĩa Mác được truyền bá vào Trung Quốc, Đảng Cộng sản Trung Quốc được thành lập, nó mới thực sự đưa Trung Quốc bước vào con đường đúng đắn của hiện đại hóa. Đại hội XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc lấy hiện đại hóa mô hình Trung Quốc thúc đẩy toàn diện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa làm nhiệm vụ trung tâm, tức là kêu gọi toàn Đảng và nhân dân các phe trong toàn quốc đưa toàn bộ sức lực, toàn bộ nhiệt tình vào sự nghiệp tráng lệ và cao thượng này. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là hiện đại hóa do Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo, là hiện đại hóa của chủ nghĩa xã hội, là hiện đại hóa có đặc sắc Trung Quốc.

Tháng 11/2021, Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa XIX đã thông qua "Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc về những thành tựu to lớn và kinh nghiệm lịch sử trăm năm phấn đấu của Đảng", trong đó đã nêu rõ: “Đảng lãnh đạo nhân dân thành công bước ra con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, tạo ra hình thái văn minh nhân loại mới, mở rộng con đường hiện đại hóa của các nước đang phát triển. Nó cung cấp một lựa chọn hoàn toàn mới cho các quốc gia và dân tộc trên thế giới muốn tăng tốc phát triển và duy trì độc lập của họ” [71].

Sáng ngày 16 tháng 10 năm 2022, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã khai mạc trọng thể tại Bắc Kinh, Tổng Bí thư Tập Cận Bình thay mặt Ban Chấp hành Trung ương khóa XIX báo cáo với Đại hội: “Từ nay trở

đi, nhiệm vụ trung tâm của Đảng Cộng sản Trung Quốc là đoàn kết lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong cả nước xây dựng toàn diện cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội, thực hiện mục tiêu phấn đấu trăm năm lần thứ hai, lấy hiện đại hóa kiểu Trung Quốc toàn diện thúc đẩy sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa” [113].

Báo cáo của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ 20 của Đảng Cộng sản Trung Quốc nêu rõ, trên cơ sở tìm tòi và thực tiễn lâu dài từ khi thành lập Trung Quốc mới, đặc biệt là từ khi cải cách mở cửa đến nay, với những đột phá sáng tạo về lý luận và thực tiễn từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XVIII đến nay, Đảng đã thành công thúc đẩy và mở rộng hiện đại hóa mô hình Trung Quốc. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là hiện đại hóa với quy mô dân số khổng lồ; hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là hiện đại hóa toàn thể nhân dân cùng giàu có; hiện đại hóa mô hình Trung Quốc có sự phối hợp hài hòa giữa văn minh vật chất và văn minh tinh thần; hiện đại hóa mô hình Trung Quốc có sự cộng sinh hài hòa giữa con người và thiên nhiên; hiện đại hóa mô hình Trung Quốc có con đường phát triển hòa bình. Nhưng đối với khái niệm hiện đại hóa mô hình Trung Quốc mới được đưa ra trong 3 năm nay, cùng với phương thức triển khai, cách làm thực tế, những điều phải chú ý..., còn cần phải luận án tiếp tục nghiên cứu sâu sắc hơn, truyền bá rộng rãi hơn, để ý thức về hiện đại hóa mô hình Trung Quốc được phổ biến và trở nên sâu sắc hơn trong lòng dân.

4.3.2.2. Lực lượng sản xuất chất lượng mới

Vào tháng 1 năm 2024, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã có bài phát biểu quan trọng trong buổi học tập tập thể lần thứ XI của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa XX, trong đó đã giải thích một cách hệ thống về nội hàm lý luận và yêu cầu phát triển của lực lượng sản xuất chất lượng mới. Tổng Bí thư Tập Cận Bình chỉ rõ: “Nói một cách khái quát, lực lượng sản xuất chất lượng mới là lực lượng sản xuất mà sáng tạo đóng vai trò chủ đạo, thoát khỏi phương thức tăng trưởng kinh tế và con đường phát triển lực lượng sản xuất truyền thống, mà có đặc trưng công nghệ cao, hiệu quả cao và chất lượng cao, phù hợp với trạng thái lực lượng sản xuất tiên tiến của khái niệm phát triển mới. Đặc điểm của lực lượng sản xuất chất lượng mới là sáng tạo, mấu chốt là chất lượng tốt, bản chất là lực lượng sản xuất tiên tiến. Lực lượng sản xuất chất lượng mới mà Trung Quốc đề xuất là thông qua tiên bộ khoa học công nghệ và tối ưu hóa việc phân bổ các yếu tố nguồn lực, nâng cao năng suất các yếu tố tổng hợp, từ đó thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Phát triển lực lượng sản xuất chất lượng mới là một cái phương pháp quan trọng để thực hiện phát triển chất lượng

cao” [120]. Trong quá trình thúc đẩy thực tiễn, cần chú ý làm tốt hai chuyển đổi, thứ nhất là chuyển từ đầu tư vào “vật chất” sang đầu tư vào “con người”, thứ hai là thay đổi cơ chế, tức là tập trung xây dựng môi trường thể chế có lợi cho việc thực hiện khái niệm phát triển mới và phát triển lực lượng sản xuất chất lượng mới. Lực lượng sản xuất chất lượng mới đang được nhiều người nghiên cứu và phát triển trong lĩnh vực năng lượng mới, vật liệu mới, dược phẩm mới, trang thiết bị sản xuất mới và công nghệ thông tin mới, là một tư tưởng mới được biết đến vào ý thức của người dân.

4.3.2.3. Từ sáng kiến Vành đai và con đường đến sáng kiến xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại

Năm 2013, trong các chuyến thăm Kazakhstan và Indonesia, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã lần lượt đề xuất cùng xây dựng “vành đai kinh tế tơ lụa” và “Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ 21”, gọi tắt là Sáng kiến “Vành đai và Con đường” (BRI). Vành đai kinh tế tơ lụa bắt nguồn từ hơn 2.100 năm trước, khi Trương Khiên, sứ giả nhà Hán khởi hành từ Trường An (nay là Tây An Trung Quốc) đến vùng Tây Vực, mở ra cánh cửa giao hữu thương mại và văn hóa giữa Trung Quốc và các nước Trung Á. Con đường tơ lụa trên biển gắn liền với hành trình 7 lần viễn dương (năm 1405-1433) của đoàn thám hiểm Trịnh Hoà thời nhà Minh Trung Quốc. Ông đã dẫn đầu đội tàu vượt Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương, tiếp xúc với hơn 30 quốc gia và vùng lãnh thổ ở châu Á, châu Phi, với tổng hành trình hơn 10 vạn dặm. Những chuyến đi này không chỉ thúc đẩy thương mại, giao lưu văn minh, mà còn thiết lập quan hệ ngoại giao và lan tỏa tinh thần hòa bình, cùng học hỏi. Đặc biệt, khu vực Đông Nam Á từ xa xưa đã là trung tâm trung chuyển quan trọng của Con đường tơ lụa trên biển.

Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã đề xuất Sáng kiến “Vành đai và Con đường” với mục đích là làm cho kinh tế giữa châu Á và châu Âu càng thắt chặt hơn, đẩy mạnh hợp tác càng đi sâu hơn, không gian phát triển càng mở rộng hơn. Trong chuyến thăm Indonesia năm 2013, Tổng Bí thư Tập Cận Bình bày tỏ rằng, Trung Quốc sẵn sàng cùng các nước ASEAN tăng cường hợp tác trên biển, tận dụng hiệu quả Quỹ Hợp tác Trung Quốc-ASEAN trên biển do Chính phủ Trung Quốc thành lập, phát triển quan hệ đối tác biển, cùng nhau xây dựng Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI.

Tính đến tháng 1/2023, Trung Quốc đã ký kết hơn 200 văn kiện hợp tác với 151 quốc gia và 32 tổ chức quốc tế, bao phủ các lĩnh vực như kết nối liên thông giao thông, mậu dịch, đầu tư, tài chính, xã hội, hải dương, thương mại điện tử, khoa học công nghệ, dân sinh, nhân văn v.v.. Kết cấu mạng lưới giao thông “6 hành lang kinh tế, 6 tuyến

đường, nhiều quốc gia, nhiều cảng biển” đã cơ bản hình thành. Tính đến cuối 2022, Trung Quốc ký kết 19 hiệp định thương mại tự do với 26 quốc gia và khu vực, đối tác hợp tác thương mại tự do có khắp châu Á, châu Đại Dương, Mỹ Latinh, châu Âu và châu Phi. Trong gần 10 năm phát triển sáng kiến “Vành đai và Con đường”, tính từ năm 2013-2023, GDP các nền kinh tế mới nổi và đang phát triển tăng 3,6% thị phần toàn cầu. Theo Ngân hàng Thế giới, đến 2030 mỗi năm chương trình BRI sẽ tạo 1,6 nghìn tỷ USD (chiếm 1,3% GDP toàn cầu). Từ năm 2015 đến năm 2030, chương trình BRI sẽ giúp 7,6 triệu người thoát nghèo cùng cực, 32 triệu người sẽ thoát nghèo trung bình [70]. Có thể thấy rằng, sáng kiến “Vành đai và Con đường” do Tổng Bí thư Tập Cận Bình đề xuất là một công trình vĩ đại vì thịnh vượng chung, cầu nối văn minh, tạo phúc lợi cho nhân dân các nước trong tuyến đường này.

Phong trào xã hội chủ nghĩa Trung Quốc đương đại lấy tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới làm tư tưởng chỉ đạo, tôn vinh giá trị chung của toàn nhân loại, thúc đẩy xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại. “Xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại” là ý tưởng mà Tổng bí thư Tập Cận Bình đưa ra trong bài phát biểu tại trụ sở Liên Hợp Quốc ở Geneva vào ngày 18 tháng 1 năm 2017. Trung Quốc đề xướng chung tay xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại, là đồng nhất lợi ích của nhân dân nước mình với lợi ích của nhân dân các nước trên thế giới, đề xướng giá trị chung của nhân loại là hòa bình, phát triển, công bằng, chính nghĩa, dân chủ, tự do, tôn trọng việc tìm kiếm con đường thực hiện giá trị của nhân dân các nước khác nhau, thúc đẩy các nước tăng cường hợp tác phát triển, để thành quả phát triển mang lại lợi ích công bằng hơn và càng nhiều hơn cho nhân dân các nước, từ chối bất cứ hành vi chính trị nào áp chế để cản trở sự phát triển của nước khác, làm tổn hại cuộc sống của nhân dân nước khác, chung tay ứng phó các rủi ro và thách thức mang tính toàn cầu. Về đề xướng này cũng đang được nhiều học giả quan tâm và nghiên cứu trong bối cảnh quốc tế có nhiều biến động lớn trăm năm chưa từng có.

4.3.2.4. Phát triển nền dân chủ nhân dân toàn quá trình

Tiến trình mà Đảng Cộng sản Trung Quốc khám phá dân chủ nhân dân toàn quá trình có thể chia thành bốn thời kỳ: Một là, thời kỳ cách mạng của chủ nghĩa dân chủ mới từ năm 1921 đến năm 1949, đặt tiền đề cho nền chính trị dân chủ nhân dân, thực tiễn thành công “chế độ tam tam”, tức là các thành viên các bên trong chính quyền có tỷ lệ chiếm một phần ba là đảng viên Đảng Cộng sản, một phần ba là nhân sĩ tiến bộ

ngoài đảng và một phần ba là thành viên của các đảng phái, chống lại sự ôm đồm bao biện, chuyên chính của một đảng. Hai là, thời kỳ cách mạng và xây dựng chủ nghĩa xã hội từ năm 1949 đến năm 1978, xây dựng nên hệ thống chế độ mà nhân dân là người làm chủ, như chế độ chủ nghĩa xã hội; bản chất là chế độ nhà nước chuyên chính dân chủ nhân dân; chế độ hợp tác nhiều đảng và hiệp thương chính trị do Đảng Cộng sản lãnh đạo; chế độ tự trị khu vực dân tộc; Hiến pháp; chế độ Đại hội đại biểu nhân dân; chế độ hợp tác nhiều đảng và hiệp thương chính trị v.v.. Ba là, thời kỳ mới của cải cách (1978-2012) mở cửa và xây dựng hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội, làm phong phú hình thức thực hiện dân chủ nhân dân. Bốn là, thời kỳ thời đại mới, năm 2012 bắt đầu bước vào thời đại mới của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, tích cực phát triển dân chủ nhân dân toàn quá trình. Dù trải qua hơn 10 năm phát triển dân chủ nhân dân toàn quá trình trong thời đại mới, nhưng vẫn còn rất nhiều người Phương Tây không hiểu rõ về dân chủ nhân dân Trung Quốc, thường bị các thế lực thù địch mê muội cho nên đã phê phán Trung Quốc, đòi hỏi nhân quyền cho vùng Tân Cương, Tây Tạng v.v.. Những sự kiện đó đã gây bất ổn đến sự phát triển kinh tế xã hội của mỗi vùng. Như vậy thì luận án thấy rằng nội dung này cần phải luận án tiếp tục nghiên cứu hơn nữa.

4.3.2.5. Số hóa Trung Quốc

Số hóa Trung Quốc là một chiến lược mới để phát triển thông tin hóa quốc gia trong thời đại mới, bao gồm xây dựng thông tin hóa trong tất cả các lĩnh vực như kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và sinh thái, bao gồm các nội dung như “mạng lưới Trung Quốc”, “Internet + dữ liệu lớn”, điện toán đám mây và trí tuệ nhân tạo... Phương hướng xây dựng số hóa Trung Quốc gồm có trụ tính chung thực thi chiến lược cường quốc mạng lưới, chiến lược dữ liệu lớn... đã đạt được thành tích nổi bật về mặt cơ sở hạ tầng thông tin, kinh tế số. Ngày 11 tháng 3 năm 2021, kỳ họp thứ tư Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc khóa XIII đã biểu quyết thông qua nghị quyết về kế hoạch “5 năm lần thứ 14” và cương lĩnh mục tiêu tầm nhìn đến năm 2035. Cương lĩnh “đưa ra triển khai chiến lược” đẩy nhanh phát triển kỹ thuật số, xây dựng số hóa Trung Quốc từ bốn mặt xây dựng như xây dựng ưu thế mới về số hóa kinh tế, đẩy nhanh nhịp bước xây dựng số hóa xã hội, nâng cao trình độ xây dựng số hóa chính phủ, xây dựng số hóa sinh thái tốt đẹp. Vào ngày 16 tháng 10 năm 2022, báo cáo Đại hội XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc nêu rõ: “Kiên trì đặt trọng tâm phát triển kinh tế vào nền kinh tế thực, thúc đẩy công nghiệp hóa mô hình mới và đẩy nhanh việc xây dựng một cường quốc về chế tạo, một cường quốc về chất lượng, một cường quốc về hàng không, một

cường quốc về giao thông, một cường quốc về mạng lưới internet và số hóa Trung Quốc” [109; 23].

Trong “Quy hoạch bố cục tổng thể xây dựng số hóa Trung Quốc”, Trung Quốc có kế hoạch đến năm 2035 đạt trình độ phát triển số hóa đứng đầu thế giới, đạt được thành tựu quan trọng trong xây dựng số hóa quốc gia. Hệ thống xây dựng số hóa Trung Quốc sẽ được bố trí hoàn chỉnh và khoa học hơn, phát triển số hóa trong các lĩnh vực như kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và văn minh sinh thái sẽ được điều phối đầy đủ hơn, qua đó hỗ trợ mạnh mẽ quá trình xây dựng toàn diện đất nước hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội.

Xây dựng số hóa Trung Quốc là động cơ quan trọng thúc đẩy hiện đại hóa mô hình Trung Quốc trong thời đại kỹ thuật số, là trụ cột vững chắc tạo nên ưu thế cạnh tranh mới của đất nước. Đẩy nhanh số hóa Trung Quốc, có ý nghĩa quan trọng và ảnh hưởng sâu sắc đối với việc xây dựng toàn diện đất nước hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội, thúc đẩy toàn diện phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa. Trung Quốc sẽ nâng cao toàn diện tính toàn thể, tính hệ thống, tính phối hợp trong xây dựng số hóa Trung Quốc, thúc đẩy hội nhập sâu sắc giữa kinh tế số và kinh tế thực, thúc đẩy sự thay đổi về sản xuất và sinh hoạt, đồng thời quản trị bằng tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, đặc biệt là tư tưởng quan trọng của ông về cường quốc mạng Internet.

Số hóa Trung Quốc không chỉ trong tưởng tượng của người dân Trung Quốc về tương lai, mà đã hiện diện bên cạnh người dân, công nghệ kỹ thuật số của Trung Quốc từng bước thay đổi, từ máy nhắn tin đến cuộc gọi video, từ tiền giấy đến tiền số hóa, từ báo chí đến tin tức điện thoại di động, từ cửa hàng đến thức ăn đặt online rồi ship về nhà, từ bán hàng truyền thống đến mua sắm trực tuyến, truyền hình trực tiếp, đều là bước chân vững chắc của số hóa Trung Quốc. Ví dụ, ngành điện lực thông qua việc sử dụng nền tảng quản lý dữ liệu hóa; việc kiểm tra máy bay không người lái thay thế cho hoạt động nhân viên đích thân kiểm tra trên không, đảm bảo hiệu quả và an toàn của công việc; quản lý giao thông bằng công nghệ AI hoàn thiện cộng với nhận dạng chính xác với dữ liệu lớn, trong những trường hợp đặc biệt đều có thể phân biệt được, tối ưu hóa và điều hành giúp giảm ùn tắc giao thông. Sự thúc đẩy đồng Nhân dân tệ số hóa khiến tài sản của mỗi người dân Trung Quốc càng thêm an toàn và có thể kiểm soát tốt hơn. Số hóa Trung Quốc, mục đích là để công nhân làm việc an toàn hơn, để cảnh sát làm nhiệm vụ thuận tiện hơn, để người ngoài pháp luật không còn tiêu dao, để cuộc

sống của nhân dân Trung Quốc càng thêm tốt đẹp hơn. Trung Quốc vẫn đang nỗ lực phấn đấu thực hiện mục tiêu số hóa Trung Quốc, do đó, nghiên cứu về số hóa Trung Quốc cũng sẽ không ngừng được thúc đẩy, bởi đây còn là tiền đề để tiếp tục làm phong phú nội hàm tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, thúc đẩy sự phát triển của sự nghiệp Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc lên một tầm cao mới.

4.3.3 Cơ sở cho việc đưa ra mọi chính sách và quan điểm của Đảng Cộng sản Trung Quốc

4.3.3.1. Dựa trên quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin

Chủ nghĩa Mác -Lênin là hệ tư tưởng chỉ đạo cơ bản của Trung Quốc trong sự nghiệp lập đảng lập quốc, phát triển đảng và phát triển đất quốc. Từ khi thành lập đến nay, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên định lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm kim chỉ nam, vận dụng thể giới quan và phương pháp luận khoa học của học thuyết này, bám sát các nguyên tắc như giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, tiến với thời đại, chân thành thiết thực, mọi thứ xuất phát từ thực tế. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã tập trung giải quyết các vấn đề thực tiễn trong các giai đoạn cách mạng Trung Quốc, xây dựng xã hội chủ nghĩa, cải cách mở cửa, và hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa thời đại mới, qua đó liên tục chứng minh cho câu hỏi tại sao Đảng Cộng sản Trung Quốc có thể làm được, tại sao chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc tốt, và cuối cùng khẳng định rằng chủ nghĩa Mác - Lênin là đúng, Trung Quốc hóa và hiện đại hóa chủ nghĩa Mác - Lênin là đúng.

4.3.3.2. Dựa trên văn hóa truyền thống ưu tú của dân tộc Trung Hoa

Văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa có nguồn gốc sâu xa và nội hàm phong phú, là tinh hoa trí tuệ của nền văn minh Trung Hoa. Trải qua hàng ngàn năm, người Trung Quốc không ngừng kế thừa và phát triển văn hóa truyền thống, giữ lấy tinh hoa, loại bỏ hủ tục. Cội nguồn văn hóa truyền thống ưu tú của dân tộc Trung Hoa đã thấm sâu vào máu thịt người Trung Quốc, định hướng tư duy và hành động của họ.

Do đó, Đảng Cộng sản Trung Quốc trong khi kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin là tư tưởng chỉ đạo, luôn phải gắn kết nó với văn hóa truyền thống ưu tú Trung Hoa. Chỉ có chân lý chủ nghĩa Mác - Lênin được tích hợp với lịch sử dân tộc và văn hóa ưu tú Trung Hoa mới có thể bén rễ, nở hoa trên mảnh đất Trung Quốc. Văn hóa truyền thống Trung Hoa chứa đựng các tư tưởng như Thiên hạ vi công, Dân là gốc của đất nước, Cai trị bằng đạo đức, Đổi mới từ cái cũ, Dùng người hiền tài, Con người và tự nhiên

hòa hợp, Tự cường không ngừng, hậu đức tải vật, Giữ chữ tín, vun đắp hòa thuận, Thân thiện với láng giềng v.v..

Đây là những giá trị quan trọng về vũ trụ quan, thế giới quan, xã hội quan, đạo đức quan mà nhân dân Trung Quốc đã đúc kết qua quá trình lao động và sinh hoạt lâu dài, có sự tương đồng cao với giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội khoa học. Đây chính là nguồn tư tưởng để Đảng Cộng sản Trung Quốc đề ra mọi lý luận và quan điểm của mình.

4.3.3.3. Dựa vào dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc

Trong thời kỳ cách mạng dân chủ mới, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đoàn kết lãnh đạo nhân dân đánh bại chủ nghĩa đế quốc Nhật Bản, lật đổ chế độ phản động của Quốc dân đảng, thành lập nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa. Trong thời kỳ cách mạng và xây dựng chủ nghĩa xã hội, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã hoàn thành cải tạo xã hội chủ nghĩa, thiết lập chế độ cơ bản của chủ nghĩa xã hội, tiến hành thăm dò vĩ đại trong xây dựng xã hội chủ nghĩa. Thời kỳ cải cách mở cửa, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã xây dựng thể chế kinh tế thị trường XHCN, đưa đời sống nhân dân từ tình trạng đói nghèo sang khá giả toàn diện. Khi chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc bước vào thời đại mới, Cộng sản Trung Quốc đã giải quyết triệt để vấn đề nghèo cùng cực tồn tại hàng nghìn năm, xây dựng thành công xã hội khá giả toàn diện, tiến lên vững chắc hướng tới cường quốc hiện đại hóa.

Đặc trưng bản chất nhất của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, ưu thế lớn nhất của chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc cũng chính là sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Có thể khẳng định rằng, không có Đảng Cộng sản Trung Quốc, sẽ không có Trung Quốc được đứng lên; không có Đảng Cộng sản Trung Quốc, sẽ không có Trung Quốc được giàu lên; không có Đảng Cộng sản Trung Quốc, sẽ không có Trung Quốc được mạnh lên, càng không có Trung Quốc được hướng tới hiện đại hóa. Chỉ có sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, đảng cầm quyền vững chắc tại Trung Quốc, mới có thể đảm bảo sự phát triển ổn định lâu dài của đất nước. Do đó, dù tương lai thế giới biến động thế nào, Trung Quốc vẫn kiên định tuyệt đối dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

4.3.3.4. Dựa trên quan niệm lấy nhân dân làm trung tâm

Từ xưa đến nay, tư tưởng thiên hạ vi công và dân vi bang bản (dân là gốc của đất nước) đã thấm sâu vào ý thức của người Trung Quốc. Tính nhân dân chính là bản chất của chủ nghĩa Mác - Lênin. Tôn chỉ cơ bản của Đảng Cộng sản Trung Quốc là toàn

tâm toàn ý phục vụ cho nhân dân. Lý luận của Đảng bắt nguồn từ nhân dân, vì nhân dân và mang lại hạnh phúc cho nhân dân. Thời kỳ Mao Trạch Đông, Đảng Cộng sản Trung Quốc kiên định quan điểm “từ quần chúng mà ra, trở về với quần chúng”, tin tưởng và dựa vào quần chúng. Thời kỳ Đặng Tiểu Bình, Đảng Cộng sản Trung Quốc thực hiện cải cách mở cửa với mục tiêu nâng cao đời sống nhân dân. Thời kỳ Giang Trạch Dân, Đảng Cộng sản Trung Quốc thực hiện tư tưởng quan trọng “Ba đại diện” trong đó có tư tưởng đại diện cho lợi ích của đông đảo nhân dân để thúc đẩy sự nghiệp chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Thời kỳ Hồ Cẩm Đào, Đảng Cộng sản Trung Quốc thực hiện quan điểm phát triển một cách khoa học với cốt lõi là lấy con người làm gốc, xây dựng xã hội hài hòa. Trong thời đại mới của Tập Cận Bình, Đảng Cộng sản Trung Quốc thực hiện sâu sắc tư tưởng phát triển lấy nhân dân làm trung tâm.

Đảng Cộng sản Trung Quốc tập trung giải quyết những vấn đề cấp bách, khó khăn, lo lắng và mong mỏi của quần chúng nhân dân, nỗ lực hoàn thiện hệ thống an sinh xã hội như vấn đề trẻ em được chăm sóc, học sinh được giáo dục, người lao động có thu nhập, người bệnh được chữa trị, người già được phụng dưỡng, mọi người dân có nhà ở, mọi người yếu thế được hỗ trợ. Qua đó, đời sống nhân dân được cải thiện một cách toàn diện. Lấy nhân dân làm điểm xuất phát và mục tiêu cuối cùng của mọi công việc, đó là lời thề vĩnh cửu bất biến của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

4.3.3.5. *Dựa trên thực tiễn và tình hình cụ thể của Trung Quốc*

Chủ nghĩa Mác - Lênin đã vạch ra những quy luật phổ biến về sự phát triển của tự nhiên, xã hội loài người và tư duy con người. Tuy nhiên, không được biến chủ nghĩa Mác - Lênin thành giáo điều cứng nhắc, mà phải vận dụng thế giới quan và phương pháp luận khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, kết hợp với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc, xuất phát từ hiện thực khách quan, giải quyết hiệu quả các vấn đề thực tế của Trung Quốc, chỉ như vậy mới có thể liên tục trả lời câu hỏi của Trung Quốc, câu hỏi của thế giới, câu hỏi của nhân dân, câu hỏi của thời đại.

Đối với các vấn đề cải cách mở cửa và xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện đại hóa trong thời đại mới, Đảng Cộng sản Trung Quốc cần đưa ra câu trả lời đúng đắn phù hợp yêu cầu với thời đại, phải xem xét đầy đủ những biến đổi của thế giới, thời đại và lịch sử hiện nay, phân tích các yếu tố mới của Trung Quốc như cơ hội mới, nhiệm vụ mới, giai đoạn mới, yêu cầu mới, môi trường mới, gắn kết chặt chẽ với thực tiễn cụ thể của Trung Quốc, chỉ bằng cách này mới có thể đạt được nhận thức khoa học phù hợp quy luật khách quan, hình thành các lý luận không ngừng đổi mới, hướng dẫn hiệu quả hơn trong thực tiễn phát triển của Trung Quốc.

4.3.3.6. Dựa trên trách nhiệm chống lại chủ nghĩa đế quốc và bá quyền

Tháng 5 năm 1900, liên quân tám nước đế quốc (Anh, Nga, Nhật, Pháp, Ý, Mỹ, Đức, Áo-Hung) xâm lược Trung Quốc, các quân đội đế quốc đốt phá, thiêu hủy nhà ở, giết hại người dân, cướp bóc tài sản và chia cắt lãnh thổ Trung Quốc. Trung Quốc hoàn toàn trở thành xã hội nửa thuộc địa nửa phong kiến, với mâu thuẫn chính là mâu thuẫn chống đế quốc phương Tây, đây là nhiệm vụ tối cao của dân tộc Trung Hoa.

Sau năm 1949, nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa được đã được thành lập, các nước phương Tây do Mỹ dẫn đầu, thực hành cô lập chính trị với Trung Quốc, không công nhận chính quyền hợp pháp của Trung Quốc, còn thông qua các tổ chức quốc tế như Liên Hợp Quốc để gây áp lực cho Trung Quốc, cố gắng loại bỏ Trung Quốc ra khỏi trật tự quốc tế. Về mặt kinh tế, các nước phương Tây áp đặt phong tỏa kinh tế đối với Trung Quốc, cấm giao thương, cắt đứt mối liên kết kinh tế quốc tế của Trung Quốc, nhằm bóp nghẹt chính quyền mới của Đảng Cộng sản Trung Quốc bằng biện pháp kinh tế. Cùng lúc đó, Mỹ phát động chiến tranh Triều Tiên trên bán đảo Triều Tiên, đe dọa trực tiếp an ninh quốc gia Trung Quốc. Mỹ còn điều Hạm đội 7 xâm phạm eo biển Đài Loan, ngăn cản sự nghiệp thống nhất đất nước của Trung Quốc. Trước tình hình đó, Trung Quốc đã phát động phong trào “Kháng Mỹ Viện Triều”, kiên quyết chống lại hành vi bá quyền của chủ nghĩa đế quốc Mỹ.

Đầu năm 1950, để đáp ứng yêu cầu của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Trung Quốc đã cung cấp hỗ trợ quân sự cho Việt Nam để chống lại ách xâm lược của thực dân Pháp. Tháng 5 năm 1954, với sự hỗ trợ của Đoàn cố vấn quân sự do đồng chí Vi Quốc Thanh dẫn đầu, Quân đội Nhân dân Việt Nam đã giành được chiến thắng mang tính quyết định trước quân Pháp, buộc Pháp phải đầu hàng. Tháng 8 năm 1965, Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc một lần nữa viện trợ cho Việt Nam để chống lại quân Mỹ, chống lại chủ nghĩa đế quốc và bá quyền của Mỹ. Giai đoạn năm 1969-1973, để đáp ứng yêu cầu hỗ trợ của Lào, Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc đã cử lực lượng pháo cao xạ đến các khu vực như Mường Sủi, Mường Khoa, Mường Hồng của Lào) để kiên quyết phản kích sự xâm lược của quân Mỹ.

“Phản đối chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền”, tại Đại hội kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc, Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã tái khẳng định quyết tâm kiên định của Trung Quốc trong việc cùng các nước thúc đẩy hòa bình và phát triển thế giới, chống lại chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền. Trung Quốc luôn giữ vững lập trường, kiên quyết phản đối mọi hình thức chủ nghĩa bá quyền

và chính trị cường quyền, kiên định đi theo con đường phát triển hòa bình. Ngày 22 tháng 6 năm 2025, Bộ Ngoại giao Trung Quốc đã lên án mạnh mẽ việc Mỹ tấn công quân sự vào các cơ sở hạt nhân của Iran, hành động này đã vi phạm nghiêm trọng đối với Hiến chương Liên Hợp Quốc và luật pháp quốc tế, làm trầm trọng thêm căng thẳng ở Trung Đông. Xuyên suốt hơn 100 năm qua, lập trường và thái độ của Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn rõ ràng và nhất quán, đó là kiên quyết chống lại chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền.

4.3.3.7. Dựa trên lòng tin góp phần hòa bình và tiến bộ cho nhân loại

Báo cáo của Tổng Bí thư Tập Cận Bình tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc năm 2022 khẳng định: “Đảng ta lấy sự nghiệp vĩ đại ngàn thu của dân tộc Trung Hoa làm chí hướng, dốc lòng vì sự nghiệp cao cả là hòa bình và phát triển của nhân loại, trách nhiệm vô cùng to lớn, sứ mệnh vô cùng vẻ vang.”[109; 78]. Đảng Cộng sản Trung Quốc là đảng phấn đấu vì hạnh phúc nhân dân Trung Quốc, vì sự phục hưng của dân tộc Trung Hoa, đồng thời cũng là đảng đấu tranh vì tiến bộ của nhân loại, vì đại đồng thể giới. Con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là hiện đại hóa dựa trên phát triển hòa bình, chứ không phải lối mòn hiện đại hóa thông qua chiến tranh, thuộc địa hay cướp bóc như một số nước chủ nghĩa tư bản. Trung Quốc giương cao ngọn cờ hòa bình, phát triển, hợp tác, và cùng thắng, bảo vệ vững chắc hòa bình thế giới để phát triển đất nước, lấy phát triển của mình để góp phần bảo vệ hòa bình toàn cầu. Trung Quốc đã đề xuất Sáng kiến An ninh Toàn cầu, Sáng kiến Phát triển Toàn cầu, thúc đẩy cải cách hệ thống quản trị toàn cầu, hoàn thiện quản trị y tế công cộng toàn cầu, hợp tác quốc tế chống dịch bệnh, triển khai các hành động nhân đạo khẩn cấp toàn cầu, chủ động ứng phó biến đổi khí hậu, thúc đẩy xây dựng văn minh sinh thái toàn cầu. Xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại là mục tiêu tổng thể của công tác ngoại giao đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới. Với phẩm chất lòng chí thiên hạ, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã và đang cố gắng chỉ dẫn tương lai cho tiến bộ văn minh nhân loại, mở ra triển vọng phát triển chung một cách rộng lớn hơn cho thế giới, nỗ lực góp phần hòa bình và tiến bộ cho nhân loại bằng hành động thực tế của mình.

Tiểu kết chương 4

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc đương đại, chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI, là tinh hoa thời đại của văn hóa Trung Hoa và tinh thần Trung Quốc, thực hiện bước nhảy vọt mới của Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tế cụ thể của Trung Quốc, kết hợp với văn hóa truyền thống ưu tú của Trung Quốc. Trong các lĩnh vực triết học chủ nghĩa Mác - Lênin, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học, nó đã đưa ra được nhiều tư tưởng mới, quan điểm mới, luận điểm mới mang tính dẫn dắt tiêu biểu. Với tầm nhìn hoàn toàn mới, tư tưởng này đã nhận thức sâu sắc về quy luật cầm quyền của Đảng Cộng sản, quy luật xây dựng chủ nghĩa xã hội, quy luật phát triển của xã hội loài người.

Về mặt lý luận, tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã khẳng định tính đúng đắn của chủ nghĩa xã hội khoa học do C.Mác, Ph.Ăngghen và V.I.Lênin nêu ra, khẳng định nhu cầu vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa xã hội khoa học cho phù hợp với bối cảnh cụ thể của từng quốc gia khẳng định lịch sử trăm năm của Đảng Cộng sản Trung Quốc chính là một bộ lịch sử không ngừng thúc đẩy thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin, Mở ra một cảnh giới mới của chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc đương đại và chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI, viết nên một chương mới trong thời đại hóa Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin.

Về mặt thực tiễn, tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã góp phần bảo vệ và phát triển chủ nghĩa xã hội trên thế giới sau sự biến động Liên Xô năm 1991, cung cấp kinh nghiệm thực tiễn hùng vĩ tiêu biểu cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội trên thế giới, cung cấp một lựa chọn hoàn toàn mới cho các nước đang phát triển thực hiện hiện đại hóa, cung cấp trí tuệ Trung Quốc cho quản trị toàn cầu, định hướng cho phong trào chủ nghĩa xã hội thế giới, cung cấp thực tiễn đổi mới cho sự phát triển của xã hội loài người, cung cấp mô hình quản trị cho các đảng chính trị trên thế giới.

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là kim chỉ nam cơ bản để kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trên khởi điểm lịch sử mới. Nó chính là cuốn cẩm nang hướng dẫn hành động thực hiện

phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa và là hệ thống tư tưởng lý luận không ngừng phát triển. Tập Cận Bình nêu rõ: “Trung Quốc hóa chủ nghĩa Mác - Lênin đã đạt được thành quả quan trọng, nhưng còn lâu mới kết thúc”. Nghiên cứu giải thích về tính tổng thể, tính hệ thống, tính lý trí học tập của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới còn lâu mới dừng lại, chắc chắn sẽ còn phải tiếp tục phát triển và làm phong phú hơn trong tương lai.

KẾT LUẬN

Tóm lại, tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình là chủ nghĩa Mác - Lênin Trung Quốc đương đại, chủ nghĩa Mác - Lênin thế kỷ XXI, là tinh hoa thời đại của văn hóa Trung Hoa và tinh thần Trung Quốc, thực hiện bước nhảy vọt mới của chủ nghĩa xã hội hóa chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là sự kế thừa và phát triển của chủ nghĩa Mác - Lênin, những tinh hoa văn hóa nhân loại và nền văn hóa ưu tú của dân tộc Trung Hoa, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “Ba đại diện”, quan điểm phát triển một cách khoa học, và còn tiếp thu từ những lý luận về chủ nghĩa xã hội của một số đảng cầm quyền ở các nước xã hội chủ nghĩa hiện nay.

Tư tưởng này kiên trì và vận dụng chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, đã có những đóng góp sáng tạo cho sự phát triển phong phú của triết học chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng này đã phát triển phương pháp biện chứng của chủ nghĩa Mác - Lênin, nhấn mạnh sự nghiệp càng phát triển theo chiều sâu, thì càng phải không ngừng tăng cường năng lực tư duy biện chứng, phải kiên trì nhìn nhận sự vật trong sự phát triển chứ không phải tĩnh lặng, toàn diện chứ không phải phiến diện, hệ thống mà không phải rời rạc, liên hệ phổ biến chứ không phải cô lập đơn lẻ, xử lý thỏa đáng các mối quan hệ quan trọng. Tư tưởng này đã phát triển phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, đưa ra quan niệm hệ thống là tư tưởng và phương pháp làm việc có tính cơ bản, mâu thuẫn phức tạp trong phát triển kinh tế - xã hội trên hành trình mới, phải xuất phát từ quan niệm hệ thống để lên kế hoạch và giải quyết, trù tính tổng thể hai đại cục trong nước và quốc tế, trù tính tổng thể phòng chống dịch bệnh và phát triển kinh tế - xã hội, trù tính chung phát triển và an ninh.

Tư tưởng này đã phát triển quan điểm duy vật lịch sử, nhấn mạnh lịch sử phát triển có quy luật của nó, nhưng con người ở trong đó không phải hoàn toàn bị động, chỉ cần nắm bắt được quy luật và xu thế phát triển của lịch sử, nắm bắt thời cơ thay đổi của lịch sử, sẽ có thể tiến lên tốt hơn. Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã suy nghĩ sâu sắc và phản ứng triết học đối với một loạt vấn đề quan trọng, mở ra một cảnh giới mới của triết học chủ nghĩa Mác - Lênin. Đồng thời, làm sâu sắc thêm nhận thức của chúng ta về chủ nghĩa duy vật lịch sử về mâu thuẫn xã hội, nhấn mạnh việc học tập và nắm vững phương pháp phân tích mâu thuẫn xã hội cơ bản, hiểu sâu sắc tầm quan trọng và tính cấp bách của việc đi sâu cải

cách một cách toàn diện, nắm bắt sâu sắc những thay đổi của “quốc gia lớn” và những mâu thuẫn chủ yếu trong xã hội Trung Quốc, kiên trì đi sâu cải cách một cách toàn diện đòi hỏi cả tiến bộ tổng thể và đột phá trọng điểm.

Tư tưởng này đã phát triển quan điểm lịch sử quần chúng của chủ nghĩa Mác - Lênin, nhấn mạnh giang sơn chính là nhân dân, nhân dân chính là giang sơn, lấy giang sơn, giữ giang sơn, giữ lòng nhân dân, kiên trì nhân dân là trên hết, kiên trì phát triển vì nhân dân, phát triển dựa vào nhân dân, thành quả phát triển do nhân dân cùng hưởng, kiên trì lấy nhân dân làm trung tâm, kiên định đi theo con đường toàn thể nhân dân cùng giàu có.

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới kiên trì kết hợp các nguyên lý cơ bản của kinh tế chính trị Mác - Lênin với thực tế và đặc điểm thời đại của Trung Quốc, đi sâu nghiên cứu tình hình mới và vấn đề mới mà kinh tế Trung Quốc và kinh tế thế giới phải đối mặt, viết nên một chương mới trong kinh tế chính trị chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Từ đó, đã phát triển lý luận kinh tế chính trị Mác - Lênin về quan hệ kinh tế và chính trị, sáng tạo đề xuất tăng cường sự lãnh đạo toàn diện của Đảng đối với công tác kinh tế, xác định rõ căn bản để duy trì sự phát triển bền vững và lành mạnh của kinh tế - xã hội; Phát triển lý luận kinh tế chính trị Mác - Lênin về bản chất kinh tế xã hội chủ nghĩa, đưa ra tư tưởng phát triển kiên trì lấy nhân dân làm trung tâm, kiên trì làm cho thị trường đóng vai trò quyết định trong việc phân bổ nguồn lực, phát huy tốt hơn nữa vai trò của Chính phủ. Phát triển lý luận cùng giàu có, đề xuất cùng giàu có là đặc trưng quan trọng của hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, phải thúc đẩy cùng giàu có trong phát triển chất lượng cao; Phát triển lý luận chiến lược phát triển kinh tế, đưa ra sắp xếp chiến lược “Hai bước đi” xây dựng cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội, nhấn mạnh ứng phó với thách thức mới trong nước và quốc tế, phải kiên trì chiến lược tự chủ sáng tạo, chiến lược cường quốc nhân tài, chiến lược chấn hưng nông thôn...

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới đã trả lời sâu sắc một loạt vấn đề lý luận và thực tiễn quan trọng của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, làm cho chủ nghĩa khoa học xã hội tỏa ra sức sống mạnh mẽ ở Trung Quốc trong thế kỷ XXI. Trung Quốc đã bước vào giai đoạn phát triển mới, làm sâu sắc lý luận về giai đoạn phát triển của chủ nghĩa xã hội; Nhấn mạnh đặc trưng bản chất nhất của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là sự lãnh đạo của Đảng, ưu thế lớn nhất của chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc là sự lãnh đạo của Đảng, khái

quát 13 ưu thế nổi bật của chế độ xã hội chủ nghĩa và hệ thống quản trị quốc gia đặc sắc Trung Quốc, làm sâu sắc lý luận bản chất của chủ nghĩa xã hội; phát huy các giá trị chung của toàn nhân loại, xây dựng cộng đồng chia sẻ tương lai của nhân loại, đóng góp trí tuệ và phương án của Trung Quốc vào việc hoàn thiện quản trị toàn cầu, xây dựng thế giới tốt đẹp, phát triển lý luận quan hệ quốc tế của chủ nghĩa Mác - Lênin; lấy tầm nhìn toàn cầu quan tâm đến tiền đồ vận mệnh của nhân loại, trả lời một cách khoa học vấn đề thời đại quan trọng là xã hội nhân loại đi về hướng nào. Cùng với sự phát triển sâu rộng của thế giới đa cực hóa, toàn cầu hóa kinh tế, thông tin hóa xã hội, đa dạng hóa văn hóa, sự phát triển nhanh chóng của các lực lượng hòa bình chống chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền, sự thay đổi nhanh chóng của hệ thống quản trị toàn cầu và trật tự quốc tế, xã hội loài người bước vào thời kỳ phát triển lớn, thay đổi lớn và điều chỉnh lớn, thế giới đang trải qua những thay đổi lớn chưa từng có trong một thế kỷ.

Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới là sự tuân theo bản chất để kiên trì và phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trên khởi điểm lịch sử mới, là hướng dẫn hành động thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa, là hệ thống lý luận tư tưởng đang phát triển. Tổng bí thư Tập Cận Bình nêu rõ: “Chủ nghĩa xã hội hóa của chủ nghĩa Mác - Lênin đã đạt được thành quả quan trọng, nhưng còn lâu mới kết thúc”. Nghiên cứu giải thích về tính tổng thể, tính hệ thống, tính lý trí học tập của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới cũng còn một quá trình dài phía trước. Trung Quốc đã đi theo con đường hiện đại hóa thông qua hợp tác cùng thắng lợi thực hiện phát triển chung, phát triển hòa bình, giải quyết nhiều vấn đề khó khăn trong phát triển xã hội loài người, từ bỏ con đường hiện đại hóa lấy tư bản làm trung tâm, hiện đại hóa phân hóa hai cực, hiện đại hóa bành trướng chủ nghĩa vật chất, mở rộng cướp đoạt đối ngoại của phương Tây. Đến giữa thế kỷ này, Trung Quốc sẽ thực hiện mục tiêu phấn đấu trăm năm lần thứ hai, xây dựng toàn diện cường quốc hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội, sẽ hoàn toàn thay đổi bản đồ thế giới hiện đại hóa, mở rộng con đường hiện đại hóa của nhân loại, đồng thời cung cấp sự lựa chọn hoàn toàn mới cho những quốc gia và dân tộc trên thế giới vừa muốn tăng nhanh phát triển vừa muốn duy trì tính độc lập của bản thân. Cũng là đóng góp trí tuệ Trung Quốc, phương án Trung Quốc, sức mạnh Trung Quốc vào việc giải quyết các vấn đề quan trọng của xã hội loài người.

**DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ
ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI**

1. Vi Hồng Nguyệt (2021), “Những thành tựu trong việc thực hiện quan điểm xóa nghèo chính xác của Trung Quốc”, *Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông*, số 03, tr.80-82.
2. Vi Hồng Nguyệt (2023), “Một số nội dung chủ yếu trong tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình”, *Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông*, số 02, tr.102-104.
3. Vi Hồng Nguyệt (2024), “Kiên trì chủ nghĩa Mác - Lênin trong xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới”, *Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông*, số 01, tr.65-67.
4. Vi Hồng Nguyệt (2024), “Nội hàm về hiện đại hóa mô hình Trung Quốc trong tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình”, *Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông*, số 02, tr.75-77.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. Hoàng Thế Anh (2009), *Vấn đề xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc của tập thể*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Hoàng Thế Anh, Nguyễn Đình Liêm, Nguyễn Thị Kiều Minh, Phạm Ngọc Thạch, Nguyễn Xuân Cường (2009), *Vấn đề xây dựng xã hội hai hòa chủ nghĩa Trung Quốc*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
3. Hoàng Thế Anh (2009), *Vấn đề xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
4. Ngô Hoàng Anh, Nguyễn Thị Thu Hương, Lê Thị Hương, Trịnh Thu Trang, Trần Thị Thương (2023), *Tìm hiểu môn học Chủ nghĩa xã hội khoa học*, Nxb Đà Nẵng, Đà Nẵng.
5. Ban Tư tưởng-Văn hóa Trung Ương (2003), *Tài liệu học tập tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
6. Bộ giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Kinh tế chính trị Mác - Lênin*, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
7. Bộ Giáo dục và đào tạo (2021), *Giáo trình Lịch sử Đảng cộng sản Việt Nam*, Nxb chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội.
8. Bộ giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Triết học Mác-Lênin*, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
9. Trần Thị Kim Cúc (2009), *Tìm hiểu di sản lý luận của các nhà kinh chủ nghĩa Mác-Lênin*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
10. Tô Mạnh Cường, Đào Thu Hiền, Nguyễn Thị Nga, Nguyễn Thị Cẩm Tú, Phạm Văn Hiền (2022), *Bài giảng Chủ nghĩa xã hội khoa học*, Nxb Tài chính, Hà Nội.
11. Lê Thị Thùy Dung, Vũ Thị Thanh Thủy, Nguyễn Thị Na, Nguyễn Thị Phương Thu, Đỗ Minh Anh (2023), *Hướng dẫn học tập phần Chủ nghĩa xã hội khoa học*, Nxb Tài nguyên Môi trường và Bản đồ Việt Nam, Hà Nội.
12. Tân Hương Dương, Nguyễn Minh Hoàn dịch (2023), *Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
13. Tân Hương Dương (2022), Phan Kim Nga, Nguyễn Minh Hoàn (dịch), *Báo cáo về sự phát triển của phong trào Quốc tế Cộng sản (2020 – 2021)*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.

14. Tân Hương Dương (2023), Phan Kim Nga, Nguyễn Minh Hoàn (dịch), *Báo cáo về sự phát triển của phong trào Quốc tế Cộng sản (2021 – 2022)*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
15. Tân Hương Dương (2023), Nguyễn Minh Hoàn (dịch), *Hiện đại hoá mô hình Trung Quốc*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
16. Đảng Cộng sản Việt Nam (1996), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
17. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Sdd, tr. 72.
18. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Sdd, t. I, tr. 119.
19. Tạ Xuân Đào (2024), *Vì sao Trung Quốc cải cách thành công*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
20. Lương Thanh Hân, Đỗ Thị Thạch, Phan Thanh Khôi, Bùi Thị Kim Hậu, Hồ Trọng Hoài, Lê Xuân Thủy, Nguyễn Kiêm Viện (2022), *Bản chất khoa học, cách mạng của chủ nghĩa xã hội khoa học và một số vấn đề cần bảo vệ, bổ sung, phát triển trong giai đoạn hiện nay*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.
21. Lâm Kiến Hoa (2024), Nguyễn Minh Hoàn (dịch), *Nền dân chủ nhân dân toàn quá trình của Trung Quốc*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
22. Nguyễn Minh Hoàn (2022), *Kể chuyện Tập Cận Bình – Bước ra từ người dân*, Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội.
23. Nguyễn Minh Hoàn (2022), *Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới và ý nghĩa đối với thế giới đương đại*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
24. Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (2022), *Thường thức về chủ nghĩa xã hội khoa học. Quyển 1: Quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
25. Mã Hồng, Tôn Thượng Thanh, Lưu Quốc Quang, Ngô Kính Liễn, Tạ Mục (1995), *Kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
26. Nguyễn Đình Huân (2022), *Phương pháp luận duy vật lịch sử với tiến trình đổi mới nhận thức về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
27. Phùng Thị Huệ, Tô Duy Hợp, Nguyễn Thị Minh Phương, Nguyễn Hữu Nguyên, Trần Hữu Quang (2010), *Phát triển xã hội Trung Quốc và một số nước Đông Á*, Nxb Từ điển Bách khoa, Hà Nội.

28. Đỗ Trọng Hưng (2023), *Góp phần bồi đắp niềm tin kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay*, Nxb Thanh Hóa, Thanh Hóa.
29. Phạm Tiến Hưng, Hứa Văn Lương, Nguyễn Thu Hương, Trịnh Xuân Thành, Đào Thị Xuân Huế, Lê Thị Huệ (2023), *Chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam- Cơ sở lý luận và thực tiễn*, Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội.
30. Nguyễn Thị Thu Hường (2023), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về phát triển con người toàn diện trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
31. Đinh Thế Huynh, Phùng Hữu Phú, Lê Hữu Nghĩa, Vũ Văn Hiền, Nguyễn Viết Thông (2015), *30 năm đổi mới và phát triển ở Việt Nam do nhóm tác giả*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
32. Trần Khang (1996), *Đề cương học tập lý luận của đồng chí Đặng Tiểu Bình về xây dựng chủ nghĩa xã hội mang màu sắc Trung Quốc*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
33. Thuý Lan, Thành Huyền, Vũ Thị Thìn, Phương Như (2024), *Một số vấn đề cơ bản của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
34. V. I. Lênin (1974), *Toàn tập*, tập 4, Nxb Tiến bộ, Matxcova.
35. V. I. Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 32, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
36. V.I. Lênin (1976), *Toàn tập*, tập 33, Nxb Tiến bộ, Matxcova.
37. V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 27, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
38. V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 36, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
39. V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 38, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
40. V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 39, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
41. V.I. Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 41, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
42. V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 38, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr. 286 – 287.
43. V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 25, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.375.
44. V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 42, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.86.
45. C.Mác và Ph.Ăngghen (1995), *Toàn tập*, Tập 3, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
46. C.Mác và Ph.Ăngghen (1996), *Toàn tập*, Tập 4, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.626.

47. C.Mác và Ph.Ăngghen (1994), *Toàn tập*, tập 18, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.128.
48. C.Mác và Ph.Ăngghen (1994), *Toàn tập*, tập 20, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.487.
49. C.Mác và Ph.Ăngghen (1996), *Toàn tập*, tập 27, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
50. Lý Hữu Mai, Phạm Đi (2019), *Sự biến đổi trong đời sống xã hội Trung Quốc*, Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội, năm 2019.
51. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 12, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
52. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 2, Nxb Chính trị quốc gia Sự Thật, Hà Nội, tr.289.
53. Lê Đình Năm, Lê Thị Thảo (2021), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội và con đường quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Thông tin và Truyền thông, Hà Nội.
54. Lê Hữu Nghĩa, Nguyễn Tài Đông, Phạm Văn Đức, Lê Văn Lợi, Trần Văn Phòng (2023), *Những nhận thức mới về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay qua tác phẩm của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc gia*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
55. Nguyễn Quốc Phẩm (2011), *Những nhận thức mới về chủ nghĩa xã hội và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
56. Trần Văn Phòng (2010), *Tổng kết thực tiễn với việc phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
57. Trần Văn Phòng (2020), *Tổng kết sự phát triển lý luận của Đảng qua các kỳ Đại hội*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
58. Trình Ân Phú (2022), *Nguyễn Minh Hoàn (dịch), Những nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin và nghiên cứu ứng dụng*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
59. Tạ Ngọc Tấn, Tạ Xuân Đào, Lê Hải Bình, Cận Nặc, Đào Minh Huân (2022), *Những thành tựu to lớn và kinh nghiệm lịch sử của Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc trong quá trình lãnh đạo xây dựng chủ nghĩa xã hội ở mỗi nước: Hội thảo lý luận lần thứ 16 giữa Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
60. Nguyễn Xuân Thắng, Phùng Hữu Phú, Tạ Ngọc Tấn, Vũ Văn Hiền, Nguyễn Văn Thạo, Phạm Văn Linh, Nguyễn Việt Thông (2020), *30 năm thực hiện cương*

lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội.

61. Tiêu Thuật (1961), *Vấn đề nông dân trong cách mạng xã hội chủ nghĩa Trung Quốc*, Nxb Sự thật, Hà Nội.
62. Nguyễn Phú Trọng (2021), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, *Tạp chí Cộng sản*, số 966.
63. Nguyễn Phú Trọng (2022), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
64. Tô Huy Rứa, Hoàng Chí Bảo, Trần Khắc Việt và Lê Ngọc Tòng (2006), *Quá trình đổi mới tư duy lý luận của Đảng từ năm 1986 đến nay*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
65. Tô Huy Rứa, Hoàng Chí Bảo (2017), *Nghiên cứu chủ thuyết phát triển của Việt Nam trong thời đại Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
66. Hoàng Hiểu Xuân, Phạm Đi (2019), *Từ phân tán đến trật tự- Biến đổi xã hội Trung Quốc dưới góc nhìn của chế độ và đời sống (1921-2011)*, Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội.
67. Lê Văn Yên (2019), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết quốc tế trong cách mạng giải phóng dân tộc*, Nxb Thông tin và Truyền thông, Hà Nội.

***Tiếng Anh**

68. Xi Jinping (2013), *A nationalist and a reformer*, *South China Morning Post*, 2013-06-06.
69. Smith, Stephen N. (2023), *China's Major Country Diplomacy*, *Foreign Policy Analysis academic.oup.com*. 2023-01-23.

***Tiếng Trung**

70. Phạm Lê Ba (2023), *Một thập kỷ BRI: Thành tựu và triển vọng*, Báo Quang Minh Trung Quốc, ngày 27/6/2023. <https://www.yidaiyilu.gov.cn/p/325456.html>
71. Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc (2000), *Đề xuất về việc xây dựng kế hoạch 5 năm lần thứ 10 về phát triển kinh tế và xã hội quốc dân*, Nhật báo Nhân dân, số 1, tr.10- 19. (中共中央关于制定国民经济和社会发展第十个五年计划的建议[N]. 人民日报, 2000-10-19(001).)

72. Ban Tuyên truyền Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc (2021), *Lược sử phát triển chủ nghĩa xã hội*, Nxb Nhân dân Trung Quốc, Bắc Kinh.
73. Hoàng Chí Bảo (2012), *Từ thực tiễn đổi mới đến nhận thức lý luận mới về chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam (1986- 2011)*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
74. Hoàng Nhất Bình (Hoang Yi Bing) (2024), *Chế độ xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc*, Nxb Giáo dục Quảng Đông, Quảng Châu.
75. Diêu Du Bình (2025), *Phát triển lực lượng sản xuất chất lượng mới, Tổng Bí thư định hướng như thế*, Cổng thông tin Cầu thị, ngày 31 tháng 1 năm 2025.(姚瑜坪, 发展新质生产力, 总书记这样把脉定向, 求是网, 2025-01-31.)
76. Tập Cận Bình (2008), *Một số điểm học tập và nhận thức về hệ thống lý luận Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc*, Tạp chí Cầu thị, số 7 - 2008.
77. Tập Cận Bình (2019), *Bài phát biểu tại buổi học tập thể lần đầu tiên của Bộ Chính trị khóa 18, tuyển tập văn hiến quan trọng kể từ Đại hội XIX đến nay*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.14 và 43. (习近平 (2019), 在十八届中央政治局第一次集体学习上的讲话, 《十九大以来重要文献选编》上册, 中央文献出版社 2019 年版, 第 14、43 页。)
78. Tập Cận Bình (2021), *Phát biểu tại Hội nghị kỷ niệm 30 năm công bố hiến pháp hiện hành ở Thủ đô, ngày 4 tháng 12 năm 2012, Bàn về kiên trì nhân dân làm chủ*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.5. (习近平 (2021): 在首都各界纪念现行宪法公布实施三十周年大会上的讲话, 2012 年 12 月 4 日, 论坚持人民当家作主, 中央文献出版社, 2021 年, 第 5 页。)
79. Tập Cận Bình (2021), *Niềm ao ước của nhân dân đối với cuộc sống tốt đẹp chính là mục tiêu phấn đấu của chúng ta: Bàn về nắm bắt giai đoạn phát triển mới, quán triệt quan niệm phát triển mới, xây dựng bố cục phát triển mới*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.22. (习近平 (2012): 人民对美好生活的向往, 就是我们的奋斗目标, 论把握新发展阶段、贯彻新发展理念、构建新发展格局, 中央文献出版社, 2021 年, 第 22 页。)
80. Tập Cận Bình (2023), *Nỗ lực xây dựng một quân đội nhân dân có tác phong tốt đẹp và nghe Đảng chỉ huy, có thể đánh thắng trận, Tóm tắt Chuyên đề tư tưởng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr. 446. (习近平 (2023): 努力建设

一支听党指挥能打胜仗作风优良的人民军队，习近平新时代中国特色社会主义思想专题摘要，中央文献出版社，2023年，第446页。)

81. Tập Cận Bình (2018), *Luận về kiên trì thúc đẩy xây dựng Cộng đồng cùng chung chia sẻ tương lai của nhân loại*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.67. (习近平 (2018) : 论坚持推动构建人类命运共同体, 中央文献出版社, 2018年, 第67页。)
82. Tập Cận Bình (2022), *Non xanh nước biếc chính là núi vàng núi bạc, bàn về kiên trì sự cộng sinh hài hòa giữa con người với tự nhiên*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.40. (习近平 (2022) : 绿水青山就是金山银山, 论坚持人与自然和谐共生, 中央文献出版社 2022年, 第40页。)
83. Tập Cận Bình (2021), *Phát biểu tại Hội nghị kỷ niệm 65 năm thành lập Hội nghị Hiệp thương Chính trị Nhân dân Trung Quốc, Bàn về kiên trì nhân dân làm chủ*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.102 - 103. (习近平 (2021) : 在庆祝中国人民政治协商会议成立六十五周年大会上的讲话, 论坚持人民当家作主, 中央文献出版社, 2021年, 第102-103页。)
84. Tập Cận Bình (2016), *Phát biểu tại Đại hội kỷ niệm 95 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc*, Nhật báo Nhân dân, ngày 2 tháng 7 năm số 002. (习近平: 在庆祝中国共产党成立95周年大会上的讲话 [N]. 人民日报, 07-02(002).)
85. Tập Cận Bình (2020), *Bài phát biểu tại Hội nghị tọa đàm về công tác khoa học xã hội triết học, Luận về công tác tuyên truyền tư tưởng của Đảng*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.228. (习近平 (2020) : 在哲学社会科学工作座谈会上的讲话, 论党的宣传思想工作, 中央文献出版社, 2020年, 第228页。)
86. Tập Cận Bình (2016), *Bài phát biểu tại Hội nghị chuyên đề về triết học khoa học xã hội*, Nhật báo Nhân dân, ngày 19-05, số 002. (习近平: 在哲学社会科学工作座谈会上的讲话[N]. 人民日报, 2016-05-19(002).)
87. Tập Cận Bình (2016), *Phát biểu tại Đại hội kỷ niệm 95 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc*, Nhật báo Nhân dân, ngày 2 tháng 7 năm 2016, số 002. (习近平: 在庆祝中国共产党成立95周年大会上的讲话[N]. 人民日报, 2016-07-02(002).)
88. Tập Cận Bình (2017), *Quyết thắng xây dựng toàn diện thành xã hội khá giả, giành thắng lợi vĩ đại Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*, Nhật báo

- Nhân dân, ngày 28 tháng 10, số 001.(习近平: 决胜全面建成小康社会夺取新时代中国特色社会主义伟大胜利[N]. 人民日报,2017-10-28(001).)
89. Tập Cận Bình (2021), *Bàn về năm bắt giai đoạn phát triển mới, quán triệt quan niệm phát triển mới, xây dựng bố cục phát triển mới*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.216.(习近平 (2017) , 论把握新发展阶段、贯彻新发展理念、构建新发展格局, 中央文献出版社 2021 年版, 第 216 页。)
 90. Tập Cận Bình (2023), *Tóm tắt chuyên đề tư tưởng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình*, Nxb Văn hiến Trung ương, tr. 446. (习近平 (2017) : 习近平新时代中国特色社会主义思想专题摘要, 中央文献出版社, 2023 年, 第 446 页。)
 91. Tập Cận Bình (2017), *Chung tay Xây dựng một thế giới tốt đẹp hơn*, Nhật báo Nhân dân, 2017 - 12 - 02, số 002. (习近平: 携手建设更加美好的世界 [N]. 人民日报,2017-12-02 (002).)
 92. Tập Cận Bình (2017), *Chung tay Xây dựng một thế giới tốt đẹp hơn*, Nhật báo Nhân dân, 2017 - 12 - 02, số 002.(习近平: 携手建设更加美好的世界[N]. 人民日报,2017-12-02(002).)
 93. Tập Cận Bình (2021), *Phát biểu tại Hội nghị khen thưởng tổng kết công kiên thoát nghèo toàn quốc*, Nxb Nhân dân, tr.1. (习近平 (2021) : 在全国脱贫攻坚总结表彰大会上的讲话, 人民出版社, 第 1 页。)
 94. Tập Cận Bình (2018), *Luận về kiên trì đi sâu cải cách toàn diện*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.39. (习近平 (2018) : 论坚持全面深化改革, 中央文献出版社, 2018 年, 第 39 页。)
 95. Tập Cận Bình (2020), *Tập Cận Bình bàn về Công tác tuyên truyền tư tưởng của Đảng* , Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.315 - 316.
 96. Tập Cận Bình (2018), *Bài phát biểu tại Đại hội kỷ niệm 200 năm Ngày sinh của Mác (ngày 4 tháng 5 năm 2018), “Tập Cận Bình bàn Về lịch sử Đảng Cộng sản Trung Quốc”*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.199.
 97. Tập Cận Bình (2021), *Kinh nghiệm quý báu từ tích lũy 40 năm cải cách phát triển (ngày 18 tháng 12 năm 2018), Tập Cận Bình Bàn về năm bắt giai đoạn phát triển mới, quán triệt quan niệm phát triển mới, xây dựng bố cục phát triển mới* ", Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, tr.292.

98. Tập Cận Bình (2018), *Bài phát biểu tại lớp tập huấn nghiên cứu thảo luận tinh thần Đại hội XIX của Đảng, Báo Tân Hoa Xã*, 05-01. (习近平在学习贯彻党的十九大精神研讨班开班式上发表重要讲话 [DB/OL].(2018- 01-05).)
99. Tập Cận Bình(2019), *Một số vấn đề về kiên trì và phát triển Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, Nghiên cứu công tác tư tưởng chính trị*, năm 2019, số 05, tr.15-19. (习近平: 关于坚持和发展中国特色社会主义的几个问题[J].思想政治工作研究, 2019 (05):15-19.)
100. Tập Cận Bình (2019), *Giải thích Về “Quyết định của Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc về việc kiên trì và hoàn thiện chế độ chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc về một số vấn đề quan trọng thúc đẩy hiện đại hóa hệ thống quản trị nhà nước và năng lực quản trị”*, *Nhân dân Nhật báo*, 2019 - 11 - 06 (004).(习近平: 关于《中共中央关于坚持和完善中国特色社会主义制度推进国家治理体系和治理能力现代化若干重大问题的决定》的说明 [N]. 人民日报, 2019-11-06 (004).)
101. Tập Cận Bình (2019), *Một số vấn đề về kiên trì và phát triển Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc*, *Tạp chí Nghiên cứu công tác tư tưởng chính trị*, năm 2019, số 05, tr.15-19. (习近平:关于坚持和发展中国特色社会主义的几个问题[J].思想政治工作研究, 2019 (05):15-19.)
102. Tập Cận Bình (2021), *Bài phát biểu tại Đại hội kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc (ngày 1 tháng 7 năm 2021), Tập Cận Bình bàn về quản lý đất nước*, *Tập 4, Nxb Ngoài văn*, năm 2022, tr. 10.
103. Tập Cận Bình (2021), *Phát biểu tại Hội nghị kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Trung Quốc, Tập Cận Bình bàn về quản lý đất nước*, *tập 4, Nxb tiếng nước ngoài*, năm 2022, tr.3. (习近平 (2021) :在庆祝中国共产党成立一百周年大会上的讲话, 习近平谈治国理政第四卷, 外文出版社, 2022年, 第3页。)
104. Tập Cận Bình (2021), *Bài phát biểu tại Hội nghị công tác giáo dục với chủ đề “Không quên nguyện ước ban đầu, khắc ghi sứ mệnh” (ngày 31 tháng 5 năm 2019)*, *Tuyển biên văn hiến quan trọng từ Đại hội XIX đến nay (Trung)*, *Nxb Văn hiến Trung ương*, 2021, tr.108 - 109.
105. Tập Cận Bình (2021), *Nghị quyết của Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc về thành tựu quan trọng và kinh nghiệm lịch sử phần đầu trăm năm của Đảng*

- Cộng sản Trung Quốc, *Nhật báo Nhân dân*, 2021 - 11 - 17 (số001).(习近平 (2021) : 中共中央关于党的百年奋斗重大成就和历史经验的决议. 人民日报,2021-11-17(001).)
106. Tập Cận Bình (2021), *Hội tụ trí tuệ thực tiễn, rèn luyện hoa lửa tư tưởng, thúc đẩy chủ nghĩa Mác giành được sự phát triển mới trong thế kỷ XXI - tham gia Hội thảo lý luận chính đảng Chủ nghĩa Mác thế giới, Thế giới đương đại, số 6 năm 2021.*(习近平:《汇聚实践智慧,淬炼思想火花推动 chủ nghĩa Mác - Lênin 在 21 世纪取得新的发展——世界 chủ nghĩa Mác - Lênin 政党理论研讨会侧记》, 当代世界, 2021 年第 6 期.)
 107. Tập Cận Bình (2021), *Bài phát biểu đề dẫn của Tập Cận Bình tham dự Hội nghị Thượng đỉnh Đảng Cộng sản Trung Quốc và các nhà lãnh đạo đảng chính thể giới, Nhật báo Nhân dân, ngày 7 tháng 7 năm 2021, phiên bản 1.* (习近平:《习近平出席中国共产党与世界政党领导人峰会并发表主旨讲话》, 人民日报, 2021 年 7 月 7 日, 第 1 版.)
 108. Tập Cận Bình (2022), *Giương cao ngọn cờ vĩ đại của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc và đoàn kết và phấn đấu để xây dựng một quốc gia hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa toàn diện* (16 tháng 10 năm 2022), *Tạp chí Cầu thị*, số 21, (习近平:《高举中国特色社会主义伟大旗帜,为全面建设社会主义现代化国家而团结奋斗》(2022 年 10 月 16 日,《求是》杂志,2022 年第 21 期。)
 109. Tập Cận Bình (2022), *Báo cáo đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc*, Một trăm câu hỏi về báo cáo đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Nxb Học tập, Bắc Kinh, tr23.
 110. Tập Cận Bình (2022), *Báo cáo đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc*, Một trăm câu hỏi về báo cáo đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc, Nxb Học tập, Bắc Kinh, tr78.
 111. Tập Cận Bình (2022), “*Nắm bắt và vận dụng tốt hơn kinh nghiệm lịch sử phân đấu trăm năm của Đảng* (11/1/2022)”, *Tạp chí Cầu thị*, số 13/2022.
 112. Tập Cận Bình (2022), “*Bài phát biểu trong chuyến khảo sát tại Đại học Nhân dân Trung Quốc* (25 tháng 4 năm 2022)”, *Nhật báo Nhân dân*, ngày 26 tháng 4 năm 2022. (习近平 (2022), 在中国人民大学考察时的讲话 (2022 年 4 月 25 日), 《人民日报》2022 年 4 月 26 日。)

113. Tập Cận Bình (2022), “Giương cao ngọn cờ vĩ đại chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đoàn kết phấn đấu xây dựng toàn diện đất nước hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội”, *Nhật báo Nhân dân*, ngày 26 tháng 10 năm 2022, số001.(习近平：高举中国特色社会主义伟大旗帜为全面建设社会主义现代化国家而团结奋斗[N]. 人民日报,2022-10-26(001).)
114. Tập Cận Bình (2022), “Đoàn kết phấn đấu thực hiện nhiệm vụ mục tiêu do Đại hội Đảng lần thứ 20 xác định” (23/10/2022), *Tạp chí Cầu thị*, số 1 năm 2023. (习近平：《为实现党的二十大确定的目标任务而团结奋斗》（2022 年 10 月 23 日），《求是》杂志 2023 年第 1 期。)
115. Tập Cận Bình (2022), *Đảng Cộng sản Trung Quốc là làm việc cho nhân dân, Tập Cận Bình bàn về quản lý đất nước*, tập 4, Nxb Tiếng nước ngoài, Bắc Kinh, tr.66.(习近平（2022）：共产党就是给人民办事的，《习近平谈治国理政》第四卷，外文出版社，2022 年，第 66 页。)
116. Tập Cận Bình (2022), “Giai đoạn tăng trưởng cao tốc chuyển sang giai đoạn phát triển một cách chất lượng cao (ngày 18 tháng 12 Chủ nghĩa xã hội”, *Tạp chí Cầu thị*, năm 2022, số 21 .(习近平（2022）：高举中国特色社会主义伟大旗帜，为全面建设社会主义现代化国家而团结奋斗，求是杂志，2022 年第 21 期。)
117. Tập Cận Bình (2022), “Không ngừng mở rộng cảnh giới mới về kinh tế chính trị học chủ nghĩa Mác Trung Quốc đương đại”, *Diễn đàn Tiến lên*, số10, tr.14 - 16.(习近平：不断开拓当代中国马克思主义 - 列宁政治经济学新境界 [J].前进论坛, 2022(10):14-16.)
118. Tập Cận Bình (2023), *Kiên định bất di quản lý Đảng nghiêm minh toàn diện, đi sâu thúc đẩy xây dựng công trình vĩ đại mới trong công tác xây dựng Đảng trong thời đại mới, luận về cuộc cách mạng tự thân của Đảng*, Nxb tiếng nước ngoài, Bắc Kinh, tr.1.(习近平（2023）：坚定不移全面从严治党深入推进新时代党的建设新的伟大工程，论党的自我革命，外文出版社，2023 年，第 1 页。)
119. Hạ Tiên Bình (2019), *Thúc đẩy Văn hóa Xã hội Chủ nghĩa Hưng Thịnh Phồn Vinh*, Nxb Nhân dân Quảng Tây, Nam Ninh, năm 2019.
120. <http://www.qstheory.cn/20250131/cf3339f1295e484c83e66602aba4276f/c.html>
121. Đặng Tiểu Bình (1992), *Các quan điểm chính trong bài phát biểu tại Vũ Xương, Thâm Quyển, Châu Hải, Thượng Hải và các địa phương khác (từ ngày 18*

- tháng 1 đến ngày 21 tháng 2 năm 1992*), Tập văn Đặng Tiểu Bình tập 3, Nxb Nhân Dân, Bắc Kinh, tr. 373.
122. Bộ Ngoại giao Trung Quốc (2003), *Ngày 22 tháng 2- hôm này trên lịch sử ngoại giao*, cổng thông tin điện tử Bộ Ngoại giao Trung Quốc. https://www.fmprc.gov.cn/web/ziliao_674904/historytoday_674971/200302/t20030222_9284515.shtml
 123. Lưu Văn Cách, Thôi Nhật Minh, Vương Lỗi (2012), *Lý luận và Thực tiễn Kinh tế Thị trường Xã hội Chủ nghĩa*, Nxb Đại học Bắc Kinh, Bắc Kinh, năm 2012.
 124. Túng Hải Cảnh (2009), *Nhận thức và suy nghĩ lại về việc Mao Trạch Đông tìm kiếm con đường xây dựng xã hội chủ nghĩa Trung Quốc*, Đại học Sư phạm Đông Bắc Trung Quốc, Luận án tiến sĩ. (宋海敬 (2009), 对毛泽东探索中国社会主义建设道路的再认识与思考, 中国东北师范大学.)
 125. Trương Bồi Cao, Đặng San San (2024), “Ý nghĩa giá trị của cuộc trình bày quan trọng 500 năm của Tổng Bí thư Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội thế giới”, *Diễn đàn phát triển Tây Tạng*, số 4 (tổng số 200).
 126. Giang Trạch Dân (2001), *Bàn về Ba đại diện*, Nxb Văn kiện Trung ương, Bắc Kinh, năm 2001.(江泽民, “论三个代表”, 中央文献出版社出版, 北京, 2001 年.)
 127. Lý Dĩ (2022), *Đại hội Đảng lần thứ hai và công tác tự xây dựng Đảng*, Tài liệu Đảng, 2022 (04): Tr 82-91.(李颖.党的二大与党的自身建设[J].党的文献,2022(04):82-91.)
 128. Tạ Xuân Đào (2024), *Đóng góp trí tuệ và sức mạnh Trung Quốc giúp Toàn cầu phương nam cùng tiến tới hiện đại hóa*, Nhật báo Nhân Dân, ngày 26/12/2024, số 09. <http://opinion.people.com.cn/n1/2024/1226/c1003-40389556.html>
 129. Đảng Cộng sản Trung Quốc (2021), “Nghị quyết của Trung ương Đảng về những thành tựu to lớn và kinh nghiệm lịch sử trong 100 năm phấn đấu của Đảng”, *Ngày báo Nhân dân*, ngày 17 tháng 11, số 001. (中国共产党: 中共中央关于党的百年奋斗重大成就和历史经验的决议[N]. 人民日报,2021-11-17(001).
 130. Hồ Cẩm Đào (2012), “Kiên định bất di tiến lên dọc theo con đường Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, phấn đấu xây dựng toàn diện thành xã hội khá giả”, *Ngày báo Nhân dân*, 11 - 18.(胡锦涛: 坚定不移沿着中国特色社会主义道路前进为全面建成小康社会而奋斗[N]. 人民日报,2012-11-18(001).)

131. Đặng Hỉ Đạo, Phương Tử (Deng Xi Dao, Fang Zi)(2024), “Bốn chuyển biến lớn trong xây dựng văn minh sinh thái xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc và ý nghĩa thế giới”, *Tạp chí Xã hội Kinh tế và Khoa học Trung Quốc*, số 2.
132. Chu Kế Đông (2018), “Chất lượng sáng tạo tư tưởng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới của Tập Cận Bình”, *Báo học trường Đảng Tỉnh ủy Quý Châu*, Trung Quốc, số 1.
133. Mao Trạch Đông (1939), *Lời phát hành Tạp chí “Người Đảng Cộng sản”*, *Tuyển tập Mao Trạch Đông*, Quyển 2, Nxb Nhân dân, Bắc Kinh, năm 1991, tr.606.毛泽东(1939): 〈共产党人〉发刊词,毛泽东选集:第 2 卷[M].北京:人民出版社 1991 版: 第 606 页.
134. Mao Trạch Đông (1991), *Một số câu hỏi về phương pháp lãnh đạo*.*Tuyển tập Mao Trạch Đông*, Quyển 3, Nxb Bắc Kinh, Bắc Kinh, tr.897. 毛泽东 (1991).关于领导方法的若干问题.毛泽东选集:第 3 卷[M].北京:人民出版社 1991 版: 第 897 页.
135. Mao Trạch Đông (1948), *Diễn văn tại Hội nghị cán bộ Tấn Tụy*, *Tuyển tập Mao Trạch Đông*, tập 4, Nxb Nhân dân Bắc Kinh 1991, tr.1130. (毛泽东(1948), 在晋绥干部会议上的讲话,毛泽东选集:第 4 卷[M].北京:人民出版社 1991 版: 第 1130 页.)
136. Mao Trạch Đông (1949), *Bài phát biểu tại Hội nghị toàn thể lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa VII*, *tuyển tập Mao Trạch Đông*, Quyển 4, Bắc Kinh: Nxb Nhân dân 1991: tr.1424. (毛泽东(1949),在中国共产党第七届中央委员会第二次全体会议上的讲话, 毛泽东选集:第 4 卷[M].北京:人民出版社 1991 版: 第 1424 页.)
137. Mao Trạch Đông (1929), *Nghị quyết Hội nghị Cổ Điền*, *Tuyển tập Mao Trạch Đông*, Tập 1. Bắc Kinh, Nxb Nhân dân, 1991, tr.85. (毛泽东(1929),古田会议决议, 毛泽东选集:第 1 卷[M].北京:人民出版社 1991 版: 第 85 页.)
138. Mao Trạch Đông (1943), *Một số vấn đề về phương pháp lãnh đạo*, *tuyển tập Mao Trạch Đông*, Quyển 3, Bắc Kinh, Nxb Nhân dân 1991,tr.897.(毛泽东 (1943) , 关于领导方法的若干问题, 毛泽东选集:第 3 卷[M].北京:人民出版社 1991 版: 第 897 页.)

139. Mao Trạch Đông (1945), *Bàn về chính phủ liên hiệp*, Mao Trạch Đông Tuyển tập, Quyển 3, Bắc Kinh, Nxb Nhân Dân 1991, tr.1029. (毛泽东 (1945), 论联合政府, 毛泽东选集:第3卷[M].北京:人民出版社 1991 版: 第 1029 页.)
140. Sur Hà (2006), *Phương châm chỉ đạo của công tác tuyên truyền tư tưởng trong thời kỳ mới là gì*, Cổng thông tin Đảng Cộng sản Trung Quốc, ngày 30 tháng 5 năm 2006. <http://cpc.people.com.cn/GB/64156/64157/4418504.html>
141. Dư Hoảng Hi (2024), “Cổng hiến của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc đối với phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới”, *Tạp chí Cải cách và Phát triển Trung Quốc*, số 06 (Tổng số 706 kỳ).
142. Lưu Hoa, Đàm Tinh Tinh (2023), *Tập Cận Bình với Tổng thống Mỹ Joe Biden tiến hành cuộc gặp thượng đỉnh Trung quốc-Mỹ*, Báo Tân hoa xã, ngày 16-11-2023.
143. Lưu Thiệu Hoa (2016), *Từ then chốt về quản lý nhà nước của Tập Cận Bình: Tam Nghiêm Tam Thực là máy hỗ trợ về quản lý Đảng nghiêm minh toàn diện*, Cổng thông tin Báo nhân dân, ngày 30-5-2016.
<http://cpc.people.com.cn/n1/2016/0530/c64094-28388390.html>
144. Phác Ngọc Hoắc (1991), “Chu Ân Lai đóng góp cho tư tưởng xây dựng quân đội trong thời kỳ quân ta mới thành lập--đọc "Thư chỉ thị của Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc gửi tiền ủy Hồng Tứ quân"”, ngày 21 tháng 8 năm 1929, *Nghiên cứu lịch sử quân sự*, số 04, tr34-37.(璞玉霍: 周恩来在我军初创时期对建军思想的贡献——读 1929 年 8 月 21 日《中共中央给红四军前委的指示信》[J].军事历史研究,1991(04):34-37.
145. Chu Huệ (2007), *Xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa*, Nxb Văn hiến Khoa học xã hội, Bắc Kinh, năm 2007.
146. Khương Huy (2021), Nguyễn Minh Hoàn (tham gia), *Cùng chứng kiến đảng trăm tuổi - Kể lại của một trăm đảng viên Quốc tế Cộng sản*, Nxb Đương đại Trung Quốc, Bắc Kinh. (姜辉(2021),阮明环(参加),共同见证百年大党——百位国外共产党人的述说, 当代中国出版社,北京.)
147. Triệu Quang Huy, Lý Hình (Zhao Guang Huy, Li Xin) (2024), “Suy nghĩ và sáng tạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc đối với lý luận và thực tiễn xã hội chủ nghĩa - kiêm bàn về vị trí của Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới”, *Tạp chí Nghiên cứu giáo dục lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin của các trường đại học*, số 4.

148. Chung Mai Gia (2021), “Nhìn về công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Cuba qua Đại hội VIII Đảng Cộng sản Cuba: Hành trình khám phá và triển vọng phát triển”, *Thế giới Đương đại*, (06). (钟梅家 (2021), 从古共八大看古巴特色社会主义建设: 探索历程和发展前景, 当代世界, 2021 (06).
149. John E.Roemer (2010), *Tương lai của chủ nghĩa xã hội*, Nxb Trùng Khánh.
150. Khang Nghĩa (2025), *Ngành chế tạo phát triển tích cực, củng cố nền tảng kinh tế thực*, Tạp chí Công nghiệp hóa Hiện đại, Trung Quốc, số 1 năm 2025.
151. Kim Xung Kip (1999), *Sự vùng lên của Trung Quốc trong thế kỉ 20*, Nxb Nhân dân Thượng Hải, Thượng Hải, Năm 1999.
152. Tào Lập, Công Phi Hồng, Công Phi Minh (2017), “Khởi điểm logic của tư tưởng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới của Chủ tịch Tập Cận Bình”, *Tạp chí Tâm nhìn lý luận*, số 11.
153. Trần Khang Lệnh (2019), *Tám chữ được nhắc lại trong chuyến thăm nước ngoài của Tổng Bí thư Tập Cận Bình*, Cổng Thông tin Hải ngoại, ngày 26 tháng 3 năm 2019.
<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1629073145470689094&wfr=spider&for=pc>
154. V.I. Lênin (2014), *Toàn tập*, Tập 23, Bắc Kinh, Nxb Nhân dân, 《列宁全集》第23卷. 北京: 人民出版社, 2014.
155. Tiêu Đông Liên (Xiao Dong Lian) (2014), *Năm lần lựa chọn con đường Chủ nghĩa xã hội Trung Quốc - Nỗi gian khổ thuở lập nghiệp*, Nxb Văn Hiến khoa học xã hội Trung Quốc, Bắc Kinh.
156. Sử Dục Long (2023), *Tổng hợp phát huy vai trò tuần hoàn nội địa làm chủ thể và tuần hoàn quốc tế và nội địa hỗ trợ lẫn nhau*, Báo Quang Minh Trung Quốc, ngày 21/03/2023, số 10. https://www.ndrc.gov.cn/wsdwhfz/202303/t20230322_1351592_ext.html
157. Thành Long (2020), *Nghiên cứu Logic tư tưởng về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại Mới*, Nxb Nhân dân, Bắc Kinh, năm 2020.
158. Vương Lực, Vương Thục Quyên (Wang li,Wang Shu Juan) (2020),“Cống hiến của Ăngghen đối với phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới lúc tuổi già”, *Tạp chí Chủ nghĩa xã hội khoa học Trung Quốc* (tạp chí Song Nguyệt), kỳ 5.
159. Ngô Ngọc Lương (2025), *Khởi tố điều tra 240 cán bộ quản lý cấp trung ương và xử lý kỷ luật 223 người kể từ Đại hội XVIII của Đảng*, Cổng thông tin Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương, ngày 09-1-2025.
<http://m.ccdi.gov.cn/content/18/e6/14123.html>

160. C.Mác và Ph.Ăngghen (2006), *Toàn tập*, Nxb Nhân dân, Bắc Kinh, 2006, tr. 224.
161. Chu Miếu và Lưu Đình Đình (2024), “Chủ nghĩa xã hội thế giới trong bối cảnh thay đổi lớn trong kết cấu kinh tế và chính trị quốc tế”, *Tạp chí Kinh tế học Hải Phái*, tập 22, số 1.
162. Trương Quang Minh (2017), “Chủ nghĩa Mác và phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới”, *Tạp chí Cầu Tắc*, số 3.
163. An Na (2015), “Lưu Thiều Kỳ về Bản thảo “Báo cáo về sửa đổi điều lệ Đảng của Đại hội VII Đảng Cộng sản Trung Quốc””, *Văn Sử Thiên Địa*, số 6, tr. 61-65.
(安娜.刘少奇与中共七大《关于修改党章的报告》的起草[J].文史天地, 2015 (06):61-65).
164. Hoài Nam (2014), *Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc: lý luận, thực tiễn và kinh nghiệm*, Tạp chí Nghiên cứu Trung Quốc, năm 2014, số 12 (160), tr. 3-19.
165. Cận Nặc (2019), *Thực tiễn lịch sử và ý nghĩa thế giới của chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc*, Diễn đàn Nhân dân.
166. Du Tưởng Niệm (Yu Si Nian) (2024), “Ý nghĩa của chủ nghĩa xã hội châu Âu trong nghiên cứu chủ nghĩa xã hội thế giới đương đại”, *Báo Trường Đảng Thành ủy Ninh Ba*, số 2 (quyển 46 - tổng kỳ 258).
167. Trần Huy Ngô (2021), “Thúc đẩy Trung Quốc hóa Chủ nghĩa Mác với tự giác văn hóa cao độ”, *Báo Quân Giải phóng*, 2021 - 11 - 15 (Số 007).(陈辉吾：以高度文化自觉推进 chủ nghĩa Mác - Lênin 中国化[N]. 解放军报,2021-11-15(007).
168. Nhiệm Tiểu Nghị (2023), “Nghiên cứu về sự đóng góp mang tính sáng tạo tư tưởng quan trọng của Tập Cận Bình về làm tốt công tác mặt trận thống nhất của Đảng trong thời đại mới”, *Báo Học viện Chủ nghĩa xã hội Thượng Hải*,(01): 33 - 43. (冉小毅：习近平关于做好新时代党的统一战线工作的重要思想原创性贡献研究[J].上海市社会主义学院学报,2023(01):33-43.)
169. Vương Nghị (2021), “Vương Nghị chủ trì Hội nghị Diễn đàn Quốc tế Hợp tác vắc xin COVID-19 lần đầu tiên”, *Tân Hoa xã*, 6/8/2021, phiên bản 3. (王毅：《王毅主持新冠疫苗合作国际论坛首次会议》，新华每日电讯，2021 年 8 月 6 日，第 3 版.)
170. Nhân dân nhật báo (2000), “Đề xuất của Ban Chấp hành Trung ương ĐCSTQ về việc xây dựng Kế hoạch 5 năm lần thứ 10 về phát triển kinh tế và xã hội quốc

- dân”, *Nhật báo Nhân dân*, 10 - 19.(中共中央关于制定国民经济和社会发展的第十个五年计划的建议[N]. 人民日报, 2000-10-19(001).
171. Nhóm tác giả cuốn sách (2021), *Giản sự Nước cộng hòa nhân dân Trung Hoa*, Nxb Nhân dân, Bắc Kinh, năm 2021, tr 436.
 172. Nhóm biên soạn sách (2014), *Thế giới chủ nghĩa xã hội 500 năm (Sách dành cho cán bộ đảng viên)*, Nxb Tân Hoa, Bắc Kinh, năm 2014.
 173. Diệp Khánh Phong (2011), *Cương sự phát triển chủ nghĩa xã hội*, Nxb Trường Đảng Trung ương Trung Quốc.
 174. Hàn Chân Phong (2018), “Sơ tìm một số vấn đề quan trọng về tư tưởng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới của Tập Cận Bình”, *Báo Đại học Giao thông Bắc Kinh* (phiên bản khoa học xã hội), số 1.
 175. Quan Phong (2017), “Giải mã đa chiều tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới”, *Báo Đại học Sư phạm Hoa Nam*, số 6.
 176. Lý Sùng Phú (2018), *Bàn về chủ nghĩa xã hội ở giai đoạn đầu của Trung Quốc*, Nxb Văn hiến Khoa học Xã hội, Bắc Kinh, năm 2018.
 177. Hoàng Quân Phủ, Từ Thánh Long, Trần Tiên (2022), *Chủ nghĩa xã hội bằng cách nào có thể thực hiện*, Nxb Nhân dân Thượng Hải, Thượng Hải, năm 2022.
 178. Giả Kiến Phương (1993), *Thăm dò con đường xây dựng xã hội chủ nghĩa Trung Quốc và hình thành lý luận xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc*, Trường Đảng Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc.(贾建芳 (1993 年), 中国社会主义建设道路的探索与中国特色社会主义理论的形成, 中共中央党校.)
 179. An Quân (An Jun) (2017), *Nghiên cứu con đường xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc và phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới*, Kỷ yếu Hội nghị thường niên Hội lịch sử Phong trào Quốc tế Cộng sản của Trung Quốc năm 2017 và hội thảo học thuật “ Chủ nghĩa xã hội thế giới và Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc: Lý luận và thực tiễn”, hội nghị quốc tế.
 180. Vu Ấu Quân, Lê Nguyên Tương (2011), *Chủ nghĩa xã hội từ lý luận đến thực tiễn*, Nxb Giáo dục tỉnh Quảng Đông Trung Quốc, Quảng Châu.
 181. Nguyễn Huy Quý (2008), *Quan hệ đối ngoại của CHND Trung Hoa qua 30 năm cải cách mở cửa (1978-2008)*, Tạp chí Nghiên cứu Trung Quốc, năm 2008, số 9 (88), tr. 21-32.
 182. Vu Quyền (2022), “Phương châm căn bản để phát triển sự nghiệp Mặt trận Thống nhất trong thời đại mới - đi sâu học tập quán triệt tinh thần phát biểu

- quan trọng của Tổng Bí thư Tập Cận Bình tại Hội nghị Công tác Mặt trận Thống nhất Trung ương”, *Pháp Âm*, (số 09), tr 5-9. (尤权：新时代统一战线事业发展的根本指针——深入学习贯彻习近平总书记在中央统战工作会议上的重要讲话精神[J].法音, 2022 (09):5-9.)
183. Đỗ Tiến Sâm, Hoàng Thế Anh (2014), *Cải cách thể chế của Trung Quốc và bài học kinh nghiệm đối với Việt Nam*, Tạp chí Nghiên cứu Trung Quốc, năm 2014, số 8 (156), tr. 3-16.
 184. Joseph Schumpeter (Mỹ), Ngô Lương (Trung Quốc) (1999), *Chủ nghĩa tư bản, Chủ nghĩa xã hội và Dân chủ*, Nxb Thương vụ, Bắc Kinh, Năm 1999.
 185. Lưu Văn Sơn (2007), *Không ngừng đẩy mạnh phát triển khoa học trên con đường chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc*, Tạp chí Cộng sản Việt Nam, năm 2007, số 779 (tháng 9 năm 2007), tr. 21-32.
 186. Đại Mộc Tài (2014), *Tại sao con đường chủ nghĩa xã hội Trung Quốc thành công*, Nxb Nhân dân Quảng Tây, Nam Ninh, năm 2014.
 187. Bành Nguyệt Tài, Trình Tuấn Hoa (2020), “Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ 5 Đảng Cộng sản Trung Quốc”, *Đảng Sử Văn Uyển*, (số 11), tr65. (彭月才, 郑俊华. 中国共产党第五次全国代表大会[J]. 党史文苑, 2020(11):65 页.)
 188. Dương Song Tài, Lý Thành Nghĩa, Tôn Diên Quân, Lưu Tân, Tào Lập Sinh, Lưu Quânm (1992), *Giải sử phong trào xã hội chủ nghĩa*, Nxb Khoa học Quân sự (Trung Quốc), Bắc Kinh.
 189. Lý Kỷ Tài (2017), “Tân về Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới ở đâu”, *Báo Trường Đảng Trung Bình đoàn*, số 5.
 190. Trương Thụy Tài, Phạm Kiến Hoa (2012), *Lý luận và Thực tiễn Xây dựng Văn hóa Xã hội Chủ nghĩa Đặc sắc Trung Quốc*, Nxb Khoa học Xã hội, Bắc Kinh, năm 2012.
 191. Lưu Dược Tiến (2020), *Đồng bộ an ninh truyền thống và phi truyền thống*, *Báo Quang Minh Trung Quốc*, ngày 23/11/2020, số 14. <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1684127938290602048&wfr=spider&for=pc>
 192. Trương Tiền (2017), “Nội hàm lý luận và yêu cầu thực tiễn của tư tưởng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới – “Tổng quan Hội thảo lý luận tinh thần Đại hội 19 học tập quán triệt Đảng””, *Tạp chí Khoa học xã hội Thanh Hải*, số 6.

193. Vương Tiết (2018), “Ý nghĩa toàn cầu của tư tưởng Tập Cận Bình về Chủ nghĩa Xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới nhận được sự quan tâm thảo luận sôi nổi từ các giới trong và ngoài nước”, *Thế giới đương đại*, số 1, tr.54-57; (王婕. 国内外各界热议习近平新时代中国特色社会主义思想的世界意义, 当代世界, 2018(1): 54-57.)
194. Lý Tịnh, Hà Lệ (Li Jing, He Li) (2024), “Tổng hợp chặng đường tìm kiếm Chủ nghĩa xã hội thế giới và phát triển đương đại - Diễn đàn lịch sử phát triển Chủ nghĩa xã hội thế giới lần thứ nhất”, *Tạp chí Chủ nghĩa Mác và hiện thực*, số 1.
195. Trường Đảng Trung ương Trung Quốc (2020), *Vấn đề cơ bản về tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*, Nxb nhân dân, Bắc Kinh, năm 2020.
196. Chu Nãi Tường (2017), “Hiểu toàn diện ý nghĩa quan trọng của tư tưởng xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc thời đại mới của Tập Cận Bình”, *Báo Đại học Tô Châu*, số 6.
197. Ủy ban Biên tập Văn hiến Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc (1991), *Tuyển tập Mao Trạch Đông - Tập 2*, Nxb Nhân dân, Bắc Kinh, tr. 663-664.(中共中央文献编辑委员会(1991), 毛泽东选集第二卷,人民出版社,北京, 第663—664页.)
198. Tân Hoa Xã (2025), *Lập trường của Trung Quốc về một số vấn đề trong quan hệ thương mại Trung Quốc và Mỹ*, Cổng Thông tin Bộ Thương mại Trung Quốc, ngày 16 tháng 4 năm 2025.
<http://chinawto.mofcom.gov.cn/article/ap/p/202504/20250403576920.shtml>.
199. Lý Phú Xuân (1960), *Giương cao ngọn cờ đỏ đường lối chung tiếp tục tiến lên*, Nxb Ngoại văn, Bắc Kinh, năm 1960.
200. Dương Tranh Vành (2017), “Ý nghĩa chỉ đạo và khung lý luận về tư tưởng Chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới của Chủ tịch Tập Cận Bình”, *Tạp chí hàng tháng Học tập*, số 11.
201. Vương Hiểu Văn, Kỳ Tiêu (2016), “Tái luận về công hiến lịch sử vĩ đại của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong thời kỳ cách mạng dân chủ mới - Căn cứ vào góc nhìn của phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới”, *Tạp chí Lịch sử Đảng Bắc Kinh*, số 4.

202. Điền Thu Vi, Tần Kiếm (2021), *Con đường đi đến sự thật*, Công Thông tin Ủy ban Kiểm tra Trung ương và Ủy ban Giám sát Quốc gia Trung Quốc.<http://www.wzjwjw.gov.cn> (恩格斯, 德国经济学家韦尔纳·桑巴特 (Werner Sombart) 的一封信, 1895 年 3 月。田书为, 秦剑 (2021), “通向真理的道路”, 中国中央纪委国家监委网站: www.wzjwjw.gov.cn)
203. Viện nghiên cứu Văn hiến và lịch sử Đảng Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Văn phòng nhóm lãnh đạo giáo dục tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới (2023), *Tuyển chọn chuyên đề về tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới*, Nxb Văn hiến Trung ương, Bắc Kinh, năm 2023.
204. P.P Vla- Đi- Mi- Rốp (1981), *Nhật ký Diên An Đặc khu ở Trung Quốc 1942-1945*, Nhà in Tạp chí Cộng sản, Hà Nội.
205. Thiên Long Vồng (2025), *Gây thuế quan không thể phá vỡ chuỗi ngoại thương Trung Quốc*, ngày 21/04/2025.
<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1830011523415693036&wfr=spider&for=pc>